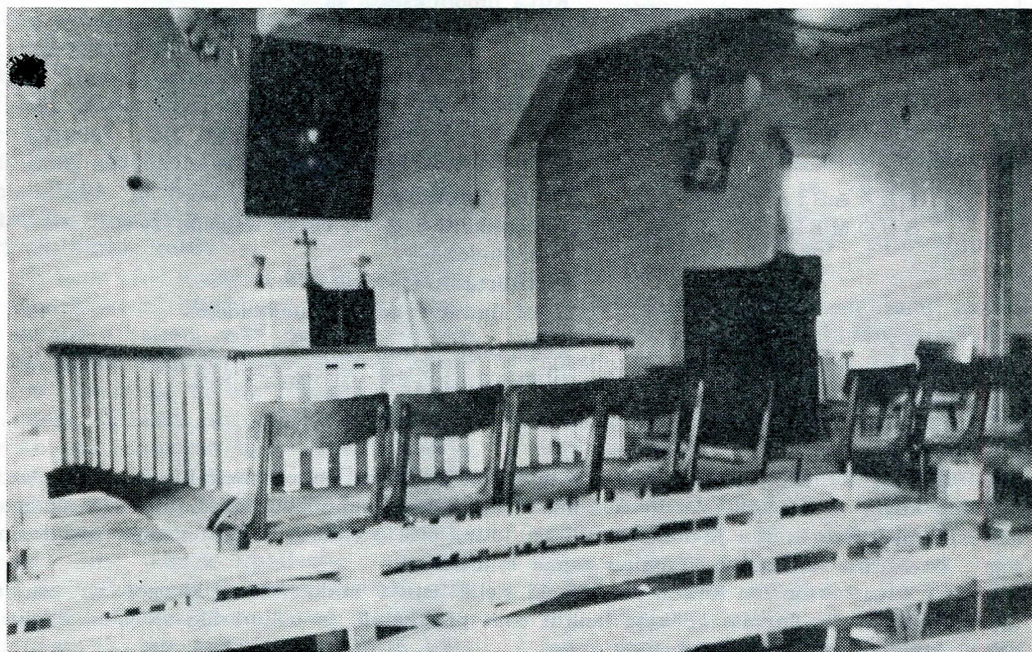
inkeriläisten viesti

numero 2 Helmikuu 1979

inkeriläisten viesti

TOIMITUS:	Päätoimittaja: Matti Vironmäki, puh. 90-631 285 Toimitussihteeri: Anja Luoma, puh. 90-892 460 (iltaisin) Koivikkotie 6, 01620 Vantaa 62 (toimituksen osoite)
KONTTORI:	Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki 61 Puh. 90-793 796 Postisiirtotili Hki 30636-4 Auki maanantaisin klo 16.30—18.30
TILAUSHINTA:	25 mk/vsk. kotimaassa, Ruotsissa 30 kr.
ILMOITUSHINNAT:	1/1 sivu mk 200,— 1/2 » » 120,— 1/4 » » 70,— Kuolinilmoitukset 30,— Kiitos- ym. ilm. 20,— Kuva ilmoituksessa 45,— Osoitteenmuutos 5,—
PÄÄASIAMIES RUOTSISSA:	Armas Paakkonen Tingsgatan 4 B 50253 Borås. Puh. 033/101 850 Postisiirtotili 626047-5
PÄÄASIAMIES SUOMESSA:	Hannu Vironmäki Tehtaankatu 5 E 43, 00140 Helsinki 14 Puh. 90-662 668 Postisiirtotili 416608-9 Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa Kustantaja ja julkaisija: INKERILÄISTEN YHDISTYS R.Y.

KANSIKUVA KERTOO: Olinhan siellä minäkin ja paljon paljon muitakin... Olen huomannut kuvia ja kirjoituksia Petroskoin kirkosta Viestimme sivuilla. Luulen että on monellekin mieluisaa kuulla ja nähdä, että on totta, että siellä asuvilla on oma kirkkonsa, jonne he saavat kokoontua Jumalan sanaa kuulemaan.

Tämä kuva kertoo sen kirkon sisältä. Ei siellä istuta mukavasti selkä nojaten penkin takalistoon. Kuten kuvassa näkyy, lankut ovat penkkeinä, ja nekin niin tiuhaan, etteivät polvet kunnolla väleihin mahdu.

Olin 6—7 vuotta sitten yksityisvieraana omaisteni luona Petroskoissa, ja sain olla tässä vaatimattomassa kirkossa, joka oli hartaista sanankuulijoista niin täysi, että eteistä myöten seisoen kuunneltiin Jumalan sanaa, jota kaksi naista siellä julisti. He eivät kirkon penkkien mukavuuksia kaivanneet, vaan olivat kovasti tyytyväisiä, kun omin voimin olivat saaneet hankituksi talon, joka on nyt heillä kirkkona; johon he voivat vapaasti kokoontua rukoilemaan ja kiittämään Jumalaa Hänen suuresta hyvyydestään. Kirkosta vain kellot puuttuvat, joten »Kellot kaikuu kellot temppelin», ei oikein tältä osin pidä paikkaansa. — *LM*

Ilkka Pyysiäinen:

AJATUKSIA KÄRSIMISESTÄ

Kuulin jossakin arabialaisen sananlaskun: »Ikuinen auringonpaiste synnyttää hiekkaerämaan» ja jäin miettimään, mitä tuo itsestään selvältä tuntuva ajatus todella tarkoittaa.

Ymmärsin, että niin kuin ei jatkuvassa auringonpaahteessa elävä maa versoa rehevänä, niin ei myöskään tyytyväinen ihminen vie kehitystä eteenpäin. Maa tarvitsee sadetta, ihminen vastoinkäymisiä, jotta onnella olisi tukeva kasvualusta. Kuinka voisimme tietää mitä onni on, ellemme tuntisi epäonnea? Jos mielimme jotain tähdellistä aikaan saada, on meidän ponnisteltava, ja mikä sen paremmin pakottaisi meidät ponnistuksiin kuin juuri vastoinkäymiset.

Kukapa olisi koskaan kuullut jonkun, esimerkiksi Kaliforniassa asuvan, huokaavan: »Ihanaa, että on taas kesä!» Sen sijaan suomalaisten suusta kuultuna tuo lause ei ole lainkaan harvinainen. Pitkän ja synkän talven jälkeen me osaamme iloita aurinkoisesta kesästä, mikä kokemus on jatkuvassa kesässä elävälle tuntematon. Vuodenaikojen vaihtelu auttaa meitä arvostamaan sitä jaksoa vuodesta, joka on meille mieleinen, ja aivan samoin elämän ikävät hetket auttavat meitä antamaan täyden arvon onnellisille päiville.

Kärsiminen, niin vaikeata kuin se onkin, kehittää ja jalostaa ihmistä, onnea ja iloa saamme ottaa vastaan, jotta emme täydelleen luhistuisi. Moni on valmis myöntämään, että hyvistä päivistä tulisi olla kiitollinen, mutta vaikeampaa on kiittää tuskan ja kärsimyksen ajoista, joissa kuitenkin piilee ihmiskunnan voima. Kun ikävä tilanne luo tyytymättömyyttä, on tuo tyytymättömyys arvokasta silloin, kun ihminen pyrkii tekemään jotakin asiaintilaa muuttaakseen, vie kehitystä eteenpäin. Tyytyväinen ihminen on passiivinen, mutta ei pelkkä tyytymättömyys välttämättä tee ihmistä aktiiviseksi. Vaikeudet tarjoavat meille mahdollisuuden voimiemme käyttöön, meistä riippuu osaammeko hyödyntää tilanteen. Axel Fredenholm toteaa: »Kärsimys on ankara, mutta oikeudenmukainen opettaja ja viisas käyttää hyväkseen sen neuvoja. Timantti on hiiltä, joka on kestänyt kiteytymisen koettelemukset.»

Siinä meillä onkin ongelma, miten kestää »kiteytymisen koettelemukset». Kärsimisen ja epäonnen välttämättömyyden ymmärtäminen ei vielä tee elämää helpoksi. Kerta kerran jälkeen ihminen sortuu ja kiroaa kohtaloaan, uskoo kaiken jo olevan menetetyn, uskoo olevansa Jumalan vihan kohteena ja aivan suotta. Mutta Raamatussa on lupaus, jonka mukaan ketään ei koetella yli hänen voimiensa (1. Kor. 10: 13). Tosin jotkut saavat kestää koettelemuksia enemmän kuin toiset, mutta niinhän olemme voimiltammekin erilaisia. Ken tämän lupauksen kykenee uskomaan, hänen on ainakin hitusen verran helpompi kestää vaikeudet ja ymmärtää, että ikuinen auringonpaiste synnyttää vain hiekkaerämaan, aution, kuolleen, yksinäisen.

Skoljko vremeni?

Silloin, vuosisadan alussa meillä Heimosin kylässä oli yhteinen karjanlaidun ja yhteinen paimen. Eräänä kesänä ei sattunutkaan tulemaan Suomen poikia paimeneksi palkkautumaan, vaan joku kylän ukoista kävi Pietarista hakemassa nuorukaisen, josta tuli senkesäinen paimen kyläämme.

Kotini sijaitsi varsinaisesta kylästä suunnilleen kilometrin päässä Ropsun ja Novikkalan (silloisen Krasnojeselon) välisen valtatien varressa, ja koska lehmien laiduntaminen tapahtui kylän yhteisen paimenen silmän alla, aiheutti tämä asiaintila lisätoimenpiteitä joka päivä. Aamulla oli lehmät kuljetettava kylän karjatien alkupäähän, jossa ne liittyivät kylästä tulevan karjan seuraan. Puolenpäivän aikaan oli ne noudettava laitumelta päivälypsylle kuten tapa oli. Paimen ajoi karjansa kylään, ja emännät ottivat hoteisiinsa jokainen omat lehmänsä. Siinähän ei ollut muuta vaivaa kuin pitää ovet vain auki lehmien mennä omaan parteensa.

Siinä klo 14.30 vaiheilla paimen lähtl kylästä taas liikkeelle, lehmät päästettiin ulos ja ne siirtyivät kujasia pitkin laitumelle. Meiltä ne piti saatella läpi metsän — laitumella kasvoi sekametsää — yhteen muun karjan kanssa. Nuo otsikkoon merkityt sanat kuuluivat tämän puolipäiväseremonian alkupuolelle.

Lienen ollut tuossa 7—8 vuoden ikäinen joutuessani hoitamaan tuon puolipäivän lypsyyn kuuluvan lehmäin noutamisen laitumelta. Koska kylän laidunmaa oli pienenlainen, vuokrasivat isännät sille täydennykseksi venäläisestä Kaprlan naapurikylästä tuollaisen kuivuneen suoalueen, mikä rajoittui kylän laitumeen. Suota kutsuttiin Kirkon suoksi, koska Hietamäen kirkko sijaitsi sen luoteisella rajalla.

Tiettyyn aikaan annettiin minulle kotona siis määräys lähteä lehmäin hakuun ja neuvottiin, mitä on sanottava, kun paimen kysyy »Skoljko vremeni?» Sano: »Poloviina dvenattavo.»

Niin sitä opiskeltiin vieraita kieliä käytännössä. Lyhyt läksyhän se oli muistettavaksi: poloviina dvenattavo. Sitä hokemalla väliin aina juoksuun pyrähtäen lehmänhakija meni asiallensa. Ensin »suurta tietä» Kukkolahon kennäille, josta hyvin näki jo sekä karjan että paimenen, joka oli arviolta jo siirrellyt holhokkejaan lähemmä tätä mukavannimistä mäen nyppylää, havaitsi sen rinteellä tulijan — muutenhan maisema niiltä tienoin tavallisesti pysyikin tyhjänä, vaikka sen mäen yli ja poikki mainitun suon kulki tie Kaprlan kylään. Se tie erkani Ropsuntiestä Liippojen luota, josta vastakkaiseen suuntaan erosi toinen tie Laakalaan. Liipot (= lehmukset) käsittivät komean puuryhmän siinä teiden risteyksessä.

Ne tarjosivat tuuhean lehtikatoksensa alla varjolsan levähdyspaikan jalankulkijalle, ne suojelivat myöskin sateelta, mikäli jouti kiireiltänsä sateenpitoon matkallaolija.

»Skoljko vremeni?» tiedusteli paimen jo matkan päästä ja kun sanoin, mitä neuvottiin, sanoi paimen: »No i prekrasno: pora domoi!» (— Mitä kello on? — Puoli kaksitoista. — Mainiota, onkin aika lähteä kotia.) ja kajautti pitkällä paimenpiiskalla »lähtölaukauksen».

Ehkä on syytä tehdä selkoa tuosta paimenen valtikasta. Se kuului perinteellisenä välineenä paimenen varusteisiin. Tavallisesti paimenet jo keväällä, ennen laitumelle pääsyä valmistivat tuon piiskan tai ruoskaksihan sitä tavallisesti sanottiin. Siinä oli pituutta runsaasti kolme metriä. Noin 40 cm pituisessa varressansa, tyvestä vahvana, latvaan päin tasaisesti ohenevana se oli pelättävä ase. Latvaan oli sovitettu parin korttelin pituinen kapea luja remmi ja remmin päähän hevosen häntäjouhista punottu »nenuke». Nenuketta oli

vahvistettu muutamilla solmuilla. Ruoskan runkona oli tavallista nuoraa, jonka ympärille oli taitavasti kapeista nahkasuikaleista rahnikoitu päällys. Ei tarvinnut kuin kerran satuttaa sillä lehmän lapoja, niin se muisti saamansa ja kokemansa kivun sekä totteli pelkkää ääntä, kieltoa, käskyä. Ja kun paimen heitti sen taaksensa oikoseksi ja tempasi sitten taidolla sekä voimalla eteenpäin iskuun, lähti siitä sellainen paukaus, kuin olisi pyssyllä ammuttu. — Tällä välineellä paimen hallitsi laumansa.

Tuiin kesän mittaan tietämään, että tässä laumassa oli pari umpikieroa elukkaa, jotka jo kotona tunnettiin ja varustettiin kellokkaiksi, — ei sen vuoksi, että ne olisivat johtajatyyppejä, vaan sen vuoksi, että ne pyrkivät ns. pahantekoon, yli aitojen ne osasivat hiipiä salakähmäisesti viljapeltoihin, ja kellon ääni ilmaisi paimenelle niiden liikkumasuunnan. Mutta nepä osasivat kävellä niin taitavasti, että kello ei kaulassa liikahtanutkaan eikä siis »juorunnut» paimenelle, mihin lehmä oli menossa...

Niin vieraskielinen kuin tämä Fvyotra olikin, ei hänen mielessään ts. luontessaan ollut mitään vikaa, vaan vaikutti hän siltä, kuin olisi ollut yksi meistä, kyläläisistä. — Jäi mieleeni kevätkesäisiltä päiviltä seikka, jota en ole unohtanut. Olin vielä nukkumassa, kun Fvyotra pistäytyi meille tupaan ja kysyi minua: »Gde Abram? Vot, ja nashol zaitsikov i prinjos jemu...» (Missä Aapo, minä löysin jäniksenpoikia ja toin hänelle.) Näki minut vuoteella aukomassa unisia silmiäni ja tuikkasi käteeni taikka paremmin viereeni neljä pientä pupujussia! Tuoja lähti sen tien ja minulle riitti touhua niiden jänösten huolossa sitten...

Nuo lehmäin noutomatkat olivat mukavia tuollaisina poutapäivinä, jolloin ei mikään estänyt heittäytymästä pitkälleen sammalmättäälle katselemaan poutapilvien liikettä tuulen harteilla. Jos vähän siristi silmiä ja antoi mielikuvituksensa lähteä pilvien myötä, niin kuinka monta hauskaa retkeä silloin tehtiinkään kahdestaan tuulen kanssa, ajokkeina hohtavat poutapilvet...

Aapo Iho

Luulemme elävämme...

Jo vuosia on Pilon-piika pikkarainen vaiennut. On muka elänyt niin tätä elämää, ettei ole ehtinyt edes omaan Viestiin riviäkään kirjoittamaan. Viesti on kuitenkin ilmestynyt aivan täpötäysinä sivuina, ja kuulemani mukaan kirjoituksia on tullut enemmän kuin Viestin palstoille edes mahtuu.

Mutta viime yönä, kun uni ei tullut, nuoruuden palavat ajatukset pulpahtivat taas voimakkaasti esiin ja niin Piika-pikkarainen muisteli niitä aikoja, jolloin tietämättömyydessään kävi koko maailman synnytystuskat läpi. Eiköhän jokainen ajatteleva ihminen tee joskus niin.

Meillä Inkerin lapsilla, jotka kasvoimme sodan jaloissa, nälässä, viilussa ja tiedon puutteessa, tiedon näikä on ollut erittäin suuri. Eikä väkivalloin katkaistu opiskelun halu ole tyrehdyttänyt suinkaan ajatusten laukkaa. Huolimatta siitä, että lähdekirjallisuutta ei ollut saatavissa, eikä julkisia informaatiovälineitä ollut, me olimme tottuneet ajattelemaan kaiken itse. Tuskin meistä monikaan tiesi edes Aristoteleesta, ajatusten auktoriteetista kautta vuosisatojen. Puhumattakaan elämän kärsimysten mestarifilosofista Schopenhauerista. Meillä Inkerin lapsilla on ollut yksi suuri kirja. Kirjojen Kirja: **Raamattu.** (Niin, kenellä on ollut.) Sen kirjan olemassaolon me tiesimme kyllä Uuden Testamentin kärsimyshistorian on jokainen mielessään läpikäynyt. Ja emmeköhän, jos olemme rehellisiä ja ajattelevia ihmisiä, ole itsekin eläneet omassa sisimmässämme Jeesuksen kärsimyshistorian. Vielä tänäkin päivänä meissä jokaisessa asuu kärsivä Kristus. Tai toisinaan Pietari, joka mestarinsa tunnustaa ja myöskin Hänet hiilivalkealla kieltää. Eikö meissä myös asu Barabbas, joka huutaa: »Ristiin naulitse hänet.» Ja ryöväri, joka ilkkuu: »Jos olet Jumalan poika, vapauta itsesi ja meidät.» Ja toinen pahantekijä joka nöyrästi anelee: »Jeesus, muista minua, kun tulet valtakuntaasi.» Emmeköhän myöskin tunne olevamme kuin rakkauden apostoli Johannes. Tai Maria, joka itkee Jeesuksen ristin juurella. Toisinaan taas, eikö meissä vain asu epäilevä

sivulle 7

VALTAMEREN TAKAA

Muistelmasalaattia

Skuoritsan alakeskikoulussa v. 1934 opetti luonnontiedettä Aappo Riepponen. Erään tunnin aiheena oli: miten paljon eri siemen sisältää rasvaa. Opettaja Aappo ei muistanut sanoa kirjakielisesti: *auringonkukan siemen,* vaan hän käytti sanaa kuten kansan keskellä käytettiin, pehmeästi lausuttuna »poto», ja siitä tunnista lähtien ei opettaja Riepposella koulun 120 oppilaan kesken muuta nimeä ollutkaan kuin *Poto.* Hän itsekin tiesi tämän ja sopeutui lempinimeensä napisematta.

Tasan 10 vuotta myöhemmin kohtasin sattumalta Turussa, oliko se Pakarinkatu 2, inkeriläisten lähtöleirillä saman entisen opettajani Riepposen ja huudahdin:

— No hei! Katos, Potohan siinä ilmieläväna kapitalistimaan rasvoissa.

Nauru virisi molemmin puolin ja ajan vakavuus unhottui.

* * *

Kosemkinan srk. ala-keskikoulu sijaitsi Pärspään kylässä. 1935 oli luonnontieteen opettajana Simo Pärstänen, Pärspään kylästä, jonka kyläläisiä lisänimellä haukuttiin »Variksiksi».

Eräällä tunnilla opettaja Simo Pärstänen selvitteli, että on hyvä vilja- kuin vihannessiemenkin ennen maahan panoa kemikaaleilla desinfisoida ja sitten hän välillä kysyi:

— Miksi on näin tehtävä?

Vipiän kylän poika Matti Vipiäinen sai luvan vastata ja hän sanoikin kuuluvasti:

— Etteivät niitä varikset söisi!

* * *

Kerran sattui kolhoosielämän aikana, kun oli jo huonokuntoisia hevosia, Pärspään kylän miehillä hevonen kaatumaan Suomenlahden jäälle. Konnun kylän miehet sattuivat siitä ohi ajamaan vielä hyväkuntoisella juoksijaorilla ja huusivat kuorossa:

— Varikset nuokkivat hevosta!

Kuka tietää

Allemerkinnyt haluaisi kuulla naishenkilöstä, joka syntyi syyskuussa 1945 Haaparannan laiturissa, Ruotsin tullimiesten venheen kajutissa. Äiti, Eeva (entinen Orava) ja isa ukrainalainen (muistaakseni Mikko).

Kuka muistaa

Inkeriläisten joulujuhlassa Sakkolassa 1920 laulettiin laulu, jossa oli sanat:

Polssa koit poroksi poltti,
Suomi ottaa suojaa.
Amerikka leivän antaa,
pitäis kiittää Luojaa.

Löytyykö henkilöä joka muistaisi tästä laulusta lisää? Kirjoittakaa Inkeriläisten Viestiin.

Juho Pakkanen

Missä olet

Antti Talponen, missä olet? Muistelemme vaimoni Eilan kanssa usein viimeistä tapaamistamme Jouluna 1949 kodissamme Älvengenissä, jolloin toit sydämiimme hengellistä virvoitusta lauluillasi, säestäen kitaralla.

Jos joku tietää yllä mainituista henkilöistä, olisin kiitollinen jos kirjoittaisitte:

Juho Pakkanen
481 Wilson Ave. Apt. 3,
Downsview, Ontario
M3H 1T9
CANADA

Sanan sorjan soitantaa

YHTEINEN KIELI

Hei Toronton Jussi, rapakon tuant! Ja paljon kiitoksii Siul, ko teit vähän alkuu propakantaa professori Pertti Virtarannan ilmestyneest kirjaast »Inkeriläisiä sananlaskuja ja arvoituksia». Miekkii luin sen kirjan ja opin ihan uuvelleen Inkerii luatimaa ja kiruttammaa. Luvimma ja nauroimma yhen karjalaistädin kans sitä; uattelin jot koht tulemma jo viärääks. Kyl se kirja on hintaans arvoinen ja viel enemmänkii. Ja sitkö mie syksyyl jouvuin boljnitsaa (sairaala) ni miun rinnallain loikoi yks rouva ja olj oikein olevinnaa, ko tiäl Ruotsiis on niäts sellainen muotj, jot pittää lypsää tuttavuutta; a mie uon sellainen rämpätti, jot vällee tulen ja suan tuttavii. Ko toiseen päivään siel boljnitsaas otti se rouva ja käi lukemaa sitä kirjaa »Inkeriläisiä sananlaskuja ja arvoituksia», mie kysyin, mist sie sen kirjan sait, hiä vastais: »Minä olen ollut erään professori Virtarannan oppilas Helsingin yliopistossa», ja tämän kirjan on professori kiruttaant ja hänen äitijään on Virtaranta huastatellut paljon; hyö ovat tuttavii. A mie otin sen kirjan, aloin lukkee. Vaik mie sen luin ennempää, ni meil molemmiil tulliit ilonaurut, ja osattii sammaa kieltä, ja ol sammoi tuttavii. Mie tunnen ja professori Pertti Virtarannan, tapasin häntä. luain siint kirjast, ja ko sanoin pammaatin itse professorill, et jos mie sen kirjan lukkee kerkiin, ni kuaun ihan pyllyllein, ja sen mie nyt jäin velkaa. Sit ko mie näytin sitä kirjaa yhel toiseel ennenvanhaseel tuttavaal, ni sain vastauksen: »Ei meil sellasii luaittu.» Mie sanoin, jot mie ostan monta kirjaa viel ja vien sinne isänmual yhteisiil tuttaviil, ni ihmisparka tunnust, jot kyll mein Inkerin murre onkii potraa, ja sen kirjan tosi ko lukkoot, tuntoot jokahinen itseens, mist päin hyö ovat. Se on totta, se! A, jos Sie Jussi lukist kirjan »Lännen malta ja Karjalan kyliä», sen on Kalevalan seura painattaant professori Virtarannan 60-vuotispäivääks, ja hänen elämänkertaans, ni mie sanon vua sen, jot kaks päivää kävelisit aluspöksyis nurinpäin siel Toronton lasisiin pyramiitiloin ympäärts (anteeks), mitkä on sen hallitustalon luon, ja ne lasikoristelut on keksiint mein oma heimovelj suomalainen arkitekti, hiä olj niäts kovast tunnettu Kanataas (en muista nimmee). (Kirjoittaja tarkoittanee arkkitehti Eliel Saarista, josta oli kirjoitus joulukuun 1978 Viestissä; toim. huom.) Sanon vua sen verran jot se Virtaranta on kuleksiint muailman ristii rastii ja kiruttaant monta murrekirjaa, ja hiä on Suomen ensimmäinen vassari (vasenkätinen). Siit mieheelt puuttuu vua Nobelin palkinto...

P.S. Mie käin Kanataas mones paikaas ja Amerikan puolelkii ja uattelin, jos täs läksis ens kesän tuas käymää; miul on sukkuu Montreallis ja Torontoos, ei tiije jos satuttais vastakkain. Hei! Ja oikein hyyvää Uutta vuotta 1979 kaikiil, kuka kehtajaa lukkee Viestii.

Viestin ystävä Ruotsiist

---

sivulta 5

Tuomas, joka sanoo: »En usko sinuun, ennen kuin näen naulan jäljet käsissäsi ja jaloissasi.» Niin pitkä olisi luettelo vaikkapa vain Jeesuksen opetuslapsista, yhtä en kuitenkaan voi vielä jättää pois, sillä niin ikävää kuin on tunnustaa, valitettavasti meissä asuu myös Juudas. Tuo kavala petturi. Eikö vain silloin tunnu, että ainoa keino päästä pahuudestaan on vetää köysi kaulaan; ja eiköhän se olekin vain meihin näkymättömästi jo kietoutunut, kun juoksemme maailman mammonan perään, nautimme kaikesta tästä niin sanotusta länsimaisesta hyvinvoinnista mitä nyky-yhteiskunta meille tarjoaa. Luulemme elävämme, vaikka olemmekin kuolleita.

Piilon-piika

VUODET OVAT...

90-vuotis-...

Liisa Kössi

90 täytti 22. 3. 78 *Liisa Kössi,* o.s. Lemetti, Kotkassa. Kukin ja lahjoin onnittelivat lapset ja lasten lapset sekä sukulaiset ja lukuisat ystävät. Yllätyksenä tulivat Helsingistä ja Kotkasta joukolla sukulaiset ja entiset Miikkulaisten naapurit. Oli virkistävää muistella menneitä. Tuntui kuin olisi ollut entisillä kotiseuduilla.

Hyvin on Liisan elämä. Hän asuu tyttärensä kanssa kauniissa kaupunkiosakkeessa. Kesäisin elämä on kuin paratiisissa kesämökillä kukkien keskellä. 90 ikävuodestaan huolimatta Liisa on virkeä, ja tyytyväinen ja kiitollinen sekä omasta että lastensa puolesta. Korkeimman siunausta edelleen.

Eeva Makara

90-vuotismerkkipäiväänsä Ruotsissa vietti *Eva Makara,* o.s. Supponen. Lapset ja lasten lapset Suomesta sekä Ruotsista onnittelivat virkeää äitiä. Myös lukuisat ystävät olivat läsnä. Tilaisuutta juhlistivat kauniit kukat, ja juhlatunnelmaa lisäsivät pastori Rantasen lausumat kauniit sanat merkkipäivänviettäjälle. Pastori kyseli Evalta elämän vaiheita. Paljon on Evan elämässä ollut mutkia. Ei ole aina ruusuista ollut elämän taival.

Evalla on erinomainen muisti. Hän muistaa paljon yleisiäkin tapahtumia. Ne pitäisi saada talteen.

Evan elämä on nyt hyvin. On hyvä terveys kaikin puolin, ja kaunis koti. Vaikeina hetkinä hän on saanut voimaa niistä sanoista, jotka pastori Peronius lausui ehtoollista antaessaan: »Herra on läsnä kaikille, joilla on murheellinen mieli, ja auttaa niitä, joilla on särjetty sydän.»

Näillä kolmella äskettäin 90 vuotta täyttäneellä pirteällä vanhuksella on paljon yhteisiä muistoja. He ovat kotoisin Miikkulaisten Yläkylästä ja ovat lapsuus- ja rippikoulutovereita. Erityisen miellyttävä muisto heille onkin yhdessä käyty rippikoulu. Se oli siihen aikaan tärkeä tapahtuma. Useille se jäikin ainoaksi kouluksi pyhäkoulun jälkeen.

Miikkulaisii oli Vuoleen kappeliseurakunta. Niillä oli yhteinen pappi, joka piti jumalanpalveluksen joka kolmas sunnuntai Miikkulaisten kirkossa. Muina pyhinä kanttori ja seurakunta pitivät jumalanpalvelukset keskenään. Pappi asui Vuoleen kirkolla, siksi rippikoulu käytiin siellä. Matkaa kertyi n. 15 km. Koulu kesti neljä viikkoa, jolloin asuttiin pappilassa tai lähitaloissa. Pyhäksi tultiin kotiin hakemaan eväitä. Vaikka matka oli pitkä, hy-

Liisa Hämäläinen

90-vuotisjuhlat Helsingissä. Liisa Hämäläinen, o.s. Ikonen, täytti 90 vuotta 24. 11. 78. Käpylän seurakuntakodin juhlasalissa vietettiin juhlahetki. Rovasti Kianto piti juhlapuheen, ja virsiä laulettiin kanttori Pietikäisen säestyksellä. Sen jälkeen siirryttiin kahvitilaisuuteen ruokasaliin, jossa rovasti ja seurakuntakodin johtajatar puhuivat vielä. Tilaisuudessa olivat läsnä lähiomaiset, sukulaiset ja suuri ystävien joukko. Miikkulaisten entiset naapuritkin olivat tulleet onnittelemaan. Eva Mylläri kosketteli puheessaan niitä raskaita elämänvaiheita, joita Liisa, niin kuin moni muukin oli joutunut kestämään. Paluu Miikkulaisiin ja takaisin tulo Suomeen halki laajan Venäjänmaan ja Viron oli raskas. Mutta kaikessa on Herra auttanut. Häneen luottaen Liisa viettää vanhuuttaan terveenä ja erittäin hyväkuntoisena, ja on elämäänsä tyytyväinen.

vin se siinä iässä joukolla luisti. Ei askel vielä paljon painanut, eikä paljoa paina vieläkään.

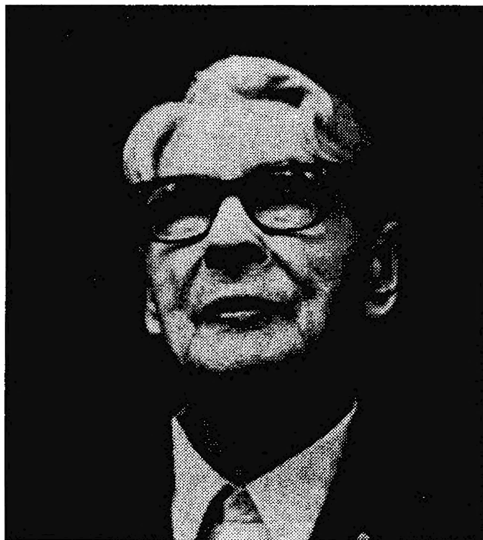
Rippi-isänä oli rovasti Vilhelm Peronius, jota nämä oppilaat muistelevat kunnioituksella. Rippikoulu otettiin silloin vakavasti ja hartaasti. Luettiin paljon; katekismus piti osata ulkoa kannesta kanteen. »Piplianhistoriasta» ja virsikirjasta oli ulkoläksyä sekä sisälukua. Rakkaana muistona on virsi, joka laulettiin kolmiäänisesti konfirmaatiotilaisuudessa: »Kiitos nyt Herran. . .» — Herraan luottaen elämään lähdettiin. Matkaevääksi rovasti luki raamatun lauseen: »Vaikka vuoret horjukoot ja kukkulat kaatukoot, minun armoni ei sinusta horju.»

Elämän vaikeissa vaiheissa on Jumala auttanut ja lohduttanut. Vaikeuksia on heillä jokaisella ollut. Rippikouluaikoina Venäjän-Japanin sota alkoi vaikuttaa. Vuoden 1919 levottomien aikojen vuoksi jouduttiin jättämään kodit ja siirtymään rajan yli Metsäpirttiin, naapuripitäjään. Alettiin uusi elämä tyhjin käsin.

Nyt molempien Liisojen ja Evan elämä on seestynyt. He viettävät eri tahoilla rauhallista elämää, virkeinä henkisesti ja ruumiillisesti, Herraan luottaen. — SK

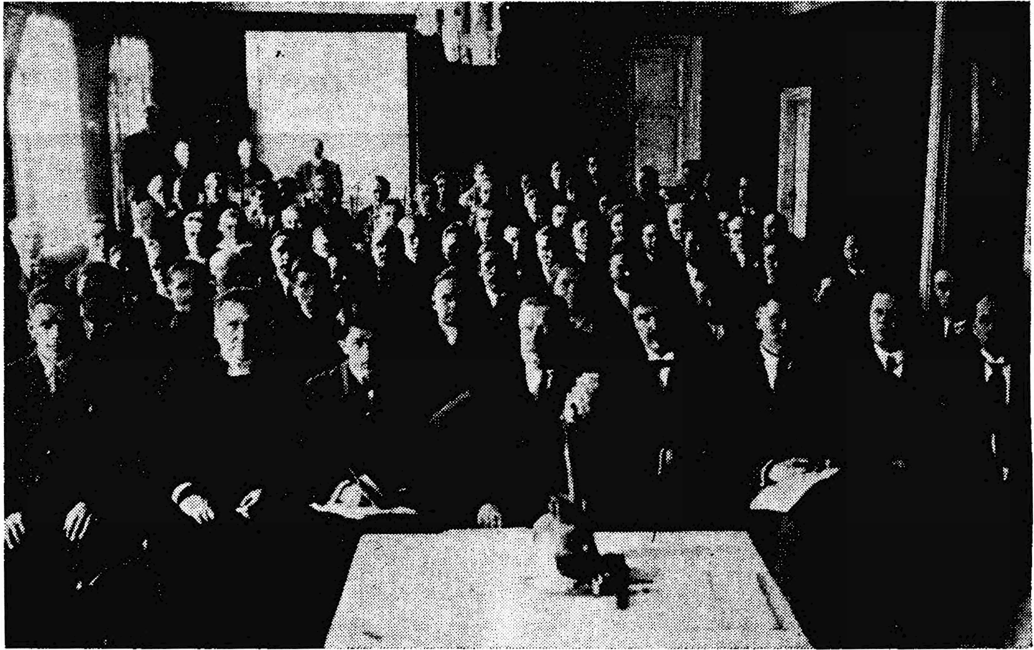
...VIERINEET

...merkkipäivät

Aatami Vainikka

Aatami Vainikka, syntynyt Inkerissä Tuutarin seurakunnassa Pajulan kylässä, asuu nykyään Gävlessä Ruotsissa, täyttää 90 vuotta 27. 2. 79. Häntä onnittelevat: Hilma ja Lennart, lasten lapset ja lasten lasten lapset.

KUVAT KERTOVAT

Inkeriläisten edustajakokous (yllä) Viipurissa 1920-luvun puolivälissä. Eturivissä tolnen vasemmalta: pastori J. Varjovaara, kanttori J. Pusa, opettaja J. Kohonen, maisteri K. Tynni, opettaja A. Metiäinen, opettaja V. Kokka ja opettaja J. Mustonen.

Juhlakulkue inkeriläisten kesäjuhlilla Viipurissa 1930-luvulla.

Helsingin paikallisosaston ahkerat »martat» pöytänsä ääressä osaston pikkujoulujuhlien yhteydessä pidetyissä myyjäisissä. Pitkin syksyä oli näiden ja monien muiden inkeriläistyttöjen näppäristä käsistä valmistunut yöpaitaa, aamunuttua, patalappua, sukkaa, lapasta, pöytäliinaa ja vaikka mitä. Näiden tyttöjen läsnäolo tuntuu kaikissa tilaisuuksissa, vaikkei heitä »näy». Yleensä he ovat aina niin kiireisessä menossa, että harvoin heitä kameran silmä ehtii tavoittaa näin rauhassa pöytäänsä järjestelemässä. Asiaan lienee tällä kertaa vaikuttanut taustalla näkyvä kahvijono, jota nyt hoitelivat toiset emännät. — Tytöt vasemmalta oikealle: Ida Riipinen, Susanna (Sanni) Kössi ja Anni Parkkali.

INKERIN SEINÄKARTTA

Tammikuun lopussa valmistui painosta Inkerinmaan seinäkartta, jonka ulkomitat ovat osapuilleen 70 × 50 cm. Kartta on Juuso Mustosen (1933) toimittama, ja se on laadittu mittakaavaan 1:300 000. Siitä saa erittäin selkeän kuvan sellainenkin, jolle Inkeriksi kutsutun alueen maantieteellinen muoto ja sijainti ei ole ollut täysin selvä.

Karttaan on eri värein merkitty luterilaisten inkerinsuomalaisten sekä kreikkalaiskatolisten inkerikkojen ja vatjalaisten pääasialliset asuma-alueet. Lisäksi on merkitty myös kylät, joissa asui sekaisin venäläisiä ja suomalaisia tai ainoastaan suomalaisia tai suomensukuisia (inkerikot ja vatjalaiset). Kartasta saa selkeän käsityksen myös eri seurakuntien koosta karttaan merkittyjen seurakunnanrajojen avulla sekä luterilaisten seurakuntien väkiluvusta v. 1917. Kartta on tässä koossaan erittäin selkeä ja mielenkiintoinen esitys ja arvokas tiedonlähde Inkeristä kiinnostuneelle heimoystävälle, sekä vaativammallekin tutkijalle. Karttaa on saatavissa Inkeriläisten yhdistyksen ja sivistyssäätiön asiamieheltä Hannu Vironmäeltä, jonka osoite löytyy etukannen sisäsivulta. Sen hinta on 23 mk + postikulut.

Juho Paakkosen muistolle

Tuiskuisena tammikuun päivänä tänä vuonna oli Boråsin lähellä sijaitsevan Toarpin seurakunnan siunauskappeliin kokoontunut lukuisa joukko omaisia ja ystäviä toimittamaan viimeistä palvelusta Juho Paakkoselle, joka kuukauden verran sairastettuaan kuoli Boråsin sairaalassa 30. joulukuuta 1978.

Hän oli syntynyt Skuoritsan seurakunnan Peräjärven kylässä 21. lokakuuta 1895. Käytyään kansakoulun kotipaikkakunnallaan hän vielä kävi suomalaista kirkkokoulua Pietarissa oppien täällä myös ruotsin kielen alkeet.

Ensimmäiseen maailmansotaan Juho Paakkonen osallistui taistellen muun muassa Karpaateilla saksalaisia vastaan. Sitä seuranneessa Venäjän sisällissodassa hän oli pakotettu taistelemaan tykkimiehenä milloin valkoisten milloin punaisten puolella.

Vuonna 1932 hänet monen muun Inkerin miehen kanssa lähetettiin Siperiaan. Matka tavaravaunussa Vladivostokiin kesti 31 päivää. Siitä eteenkinpäin oli kuljettava nyttemmin tunnetuksi tulleelle Kolyman pakkotyöleirille. Tältä pitkältä matkalta Juho Paakkonen palasi kotiin vuonna 1936.

Sitten seurasi toinen maailmansota, saksalaismiehitys ja siirto Suomeen 1943.

Jo vuonna 1947 oli jälleen lähdettävä, tällä kertaa Ruotsiin. Täällä hän asettui perheineen asumaan Dalsjöforsiin ja työskenteli eläkkeelle siirtymiseensä saakka 1964 Almedalin tehtaassa. Eläkevuosinaan hän harrasti erityisesti puutarhatyötä ja mehiläishoitoa.

Juho Paakkonen oli vakaasti ja omakohtaisesti uskova ihminen. Hengellisen kotinsa hän oli löytänyt Evankeliumiyhdistyksessä, jonka tilaisuuksissa hän oli uskollisesti mukana.

Evankeliumiyhdistyksen kuoro oli myös juhlistamassa siunaus- ja muistotilaisuutta. Siunauksen toimitti Juhani Rantanen ja muistotilaisuudessa puhuivat hänen lisäkseen Lempi Kajava ja vainajan rist'poika Armas Paakkonen.

Edellä lyhyesti kerrottua Juho Paakkosen elämänkaarta kuvaavat siunauspuheen alkusanat: »Eikö ihmisen olo maan päällä ole sotapalvelusta, eivätkö hänen päivänsä ole niinkuin palkkalaisen päivät? Hän on orjan kaltainen, joka halajaa varjoon, ja niinkuin palkkalainen, joka odottaa palkkaansa.» (Job 7: 1, 2.). Hänen toivonsa kohde ja täyttymys oli se, »mitä silmä ei ole nähnyt, mitä korva ei ole kuullut, mikä ei ole ihmisen sydämeen noussut ja minkä Jumala on valmistanut niille, jotka häntä rakastavat. Mutta meille Jumala on sen ilmoittanut Henkensä kautta.» (1. Kor. 2: 9, 10.)

Juhani Rantanen

Gävlen kuoro levylle

Boråsin talvijuhlan yhteydessä pidettiin ISK:n johtokunnan kokous 6. 1. 79. Pääkysymys oli rupeaako ISK rahoittamaan äänilevyä, jossa esiintyy Gävlen inkerinsuomalaisten kuoro. Asiaa on tutkittu jo kesästä lähtien ja kun tehtiin yhteenveto jäsenten mielipiteistä niin se merkitsi että ... ruvetaan. LP-levy on suunniteltu sisältämään yhdellä puolella hengellisiä lauluja ja toisella puolella kansallisia lauluja. Luultavasti tullaan siinä laulamaan kolmella eri kielellä: suomen, ruotsin ja venäjän. Levy valmistuu sopivasti tämän kesän juhlille.

Tämä merkitsee kovaa työtä kuoron jäsenille, koska monet heistä ovat myös mukana toisissa tehtävissä kesäjuhlia valmistellessa. ISK:n johtokunta toivottaa heille paljon menestystä sekä juhlien valmisteluissa että levyttämishommissa. Me toiset näytämme kiitoksemme heille parhaiten tulemalla kesäjuhlille ja ostamalla mukanamme juhlilta muistoksi äänilevyn.

A.P.

Lahjoituksia Inkeriläisten Viestille:

Helsingborgilaiset 117:— kr
Helena Ukkonen, Nordberg 20:— kr

Joukostamme poistuneita

Katri Häyhänen, synt. 15. 7. 1896 Inkerissä, kuoli 17. 12. 78 Boråsissa.

Johannes Paakkonen, synt 21. 10. 1894 Inkerissä, kuoli 30. 12. 78 Boråsissa

Juho Vanhanen, synt. 19. 3. 1900, kuoli 31. 12. 78 Västeråsissa.

Vierailu Petroskoista Ruotsiin

Valtion Suomalainen Draamateatteri Petroskoista saapuu laajalle Ruotsin kiertueelle maalis-huhtikuussa. Suomenkielinen Petroskoin teatteri esittää Kurt Nuotion ohjaaman Kalevalan. Seurueessa on mukana 30 henkilöä, ja se kiertää Ruotsin etelästä pohjoiseen käyden noin 17 kaupungissa. Kiertue alkaa 15. 3. ja päättyy Gävlessä 10. 4. Kiertue on Boråsissa 23. 3. 79. Kertoman mukaan näytelmä on niin visuaalinen, että suomea taitamatonkin saa siitä irti. Lisäksi teatterilla on mukana omat simultaanitulkkauslaitteet, sillä petroskoilainen teatterihan esiintyy kotonaan suomeksi, mutta etupäässä venäjänkieliselle katsojakunnalle.

Inkeriläisten seurakuntakotisäätiön jäsenkokous

Boråsissa Bockasjögatan 9:ssä sijaitsevan seurakuntakodin sääntömääräinen yleinen kokous pidettiin sunnuntaina 14. tammikuuta 1979. Läsnä oli 22 henkeä.

Puheenjohtajana kokouksessa toimi Juhani Rantanen ja sihteerinä Emilia Pyykkönen.

Seurakuntakodin johtokuntaan vuodeksi 1979 valittiin vakinaisina Toivo Parri, Iisakki Sigenstam, Arvi Haikonen ja Mikko Närhi, varalle Viktor Hytti, Emilia Pyykkönen, Juhani Rantanen ja Mirja Haikonen, viimeksimainittu eroa pyytäneen Juho Steenarin tilalle.

Tilintarkastajiksi valittiin Felix Tukia ja Eino Steenari, varalle Lempi Kajava ja Väinö Kilkki.

Hyväksyttiin myös johtokunnan ehdotus vuoden 1979 tulo- ja menoarvioksi 18 950 kruunua.

Järjestäytyessään johtokunta valitsi puheenjohtajaksi Iisakki Sigenstamin, sihteeriksi Juhani Rantasen ja rahastonhoitajaksi Mikko Närhin.

SVENSKA SPALTEN

Borås Ingermanländska förenings julfest i Mökki

Mökki skymtade fram mellan de vitklädda träden och marken var täckt av ett decimetertjockt snölager. Ljusen i fönstret och marschallerna utanför stugan lyste upp skymningen. Det såg inbjudande ut att få komma in i stugvärmen och gemenskapen med de andra deltagarna på julfesten. Snabbt fylldes stugan med glada påpälsade förväntansfulla människor. Sorlet steg högre och högre och slutligen var vi 42 ingermanländare (med mer eller mindre ingermanländsk härkomst) som trängdes, men »finns det hjärterum så finns det stjärterum». Brasan i den öppna spisen sprakade, borden var vackert dukade, julgranen lyste så vacker och vår egen lilla tomtenisse Matti sprang omkring och charmade oss.

I väntan på Lucia sjöngs det julsånger. Luciasången hördes utifrån trappan. In tågade Lucian Veronika med sin tärna Tina. Tärnan Maria var tyvärr sjuk. Flickorna höll oss fängslade med sina sånger och verser under en lång stund.

Därefter vankades det julgröt med socker, kanel och mjölk, men vart tog mandeln vägen? Gröten var jättegod och den räckte till alla fast det kom fler än husmor räknat med. Lussebullarna och pepparkakorna slank lätt ner varvat med fler julsånger och prat. Det var kul att träffas igen och pratas vid. Det blir ju tyvärr inte så ofta.

En oro började sprida sig. Vart hade tomten tagit vägen? Han hade väl inte gått vilse? Plötsligt knackade det på dörren. Tomten hade kommit! Men fanns det några snälla barn? Jodå, stugan var full av både snälla barn 1,5 år upp till snälla pensionärer. Det var kul att se den nya unga generationen redan från början ta del av vår tradition. Språket spelade ingen roll. Både finska och svenska pratades huller om buller. Ingen behövde känna sig utanför och julgottepåsarna som tomten hade med sig hittade rätt. Vem var tomten? Det var mycket tissel och tassel och gissningar, men tomten avslöjade sig inte. Kanske var det en riktig tomte?!

Nu när så många samlats passade man på att diskutera och informera om föreningens verksamhet för den kommande vårterminen. Vi fick också höra några väl valda ord om julen. Tiden hade gått fort och det var dags att säga hej då för den här gången och en önskan om att träffas snart igen. Alla var överens om att vi haft en oförglömlig kväll tillsammans — unga som gamla, finskspråkiga som svenskspråkiga.

Martta

Teaterbesök från Petrozavodsk

Statliga Finska Dramatiska Teatern från Petrozavodsk kommer till en omfattande turné i Sverige i mars-april. Den finskspråkiga teatern visar Kalevala regisserad av Kurt Nuotio. Truppen består av 30 personer och den besöker 17 städer i Sverige från söder till norr. Turnén börjar 15. 3. och slutar i Gävle 10. 4. Truppen är i Borås 23. 3. 79. Om föreställningen har sagts att den är mycket visuell så att även icke finskkunniga åskådare får behållning. Dessutom har teatertruppen med sig egen simultantolkningsanläggning, ty teatern i Petrozavodsk ger föreställningarna helt på finska men för företrädesvis ryskspråkig publik.

A.P.

Toimitussihteerin terveisiä

Painovirhepaholainen on ärsyttävä vieras. Joskus se saa niin huonolle tuulelle, että päivä on pilalla. Kun viime sunnuntaina tätä numeroa tehdessäni vilkuilin tapani mukaan edellisiä numeroita, huomasin harmikseni, että Viestin 20-vuotisjuhlanumerossa Inkerin valistusoloista kertovan opettaja Pekka *Kiijärven* nimi oli muuttunut Ki*v*ijärveksi. Kirjapainon ladontavirhe, ja sangen harmillinen ainakin silloin, kun nimestä on kysymys. Muussa tekstissä painovirhe on helposti havaittavissakin painovirheeksi, eikä ehkä ärsytä kirjoittajaakaan. Nimien kohdalla asia ymmärrettävästi on toisin. Mietin harmistuneena, miten virhe oli jäänyt aikaisemmin huomaamatta, ja muistin: Käsikirjoituksessa ei ollut tekijän nimeä, koska se alkuaan oli ollut jossain tilaisuudessa pidetty puhe, enkä nimeä huomannut käsikirjoitukseen lisätä. Vasta viimelstä oikaisuvedosta lukiessani korjasin asian. Vastuu nimen oikeinkirjoituksesta (oikeinladonnasta) jäi näin ollen kokonaan kirjapainon huoleksi. No, länsisuomalaiselle latojalle inkeriläiset nimet saattavat tuntua oudoilta (olen sen ennenkin pannut merkille), ja Kiijärvestä tuli vain yhden kirjaimen lisäyksellä Kivijärvi, joka on aivan tavallisen näköinen sukunimi, joten ei ihme, jos ei kirjapainon oikolukija arvannut olla kyllin tarkkaavainen.

Painovirhe on aina myös piikki toimittajan lihassa, ja tästä sattumuksesta harmistuneena tulikin taas mieleeni muistuttaa Teitä, hyvät avustajamme, miten tärkeää kirjoitustenne on olla toimltuksessa niin ajoissa, että jäisl mahdollisimman vähän tai ei ollenkaan viime hetken kiireisiä ilmoituksia. Yksikin pieni viime hetken kokousilmoitus saattaa viivästyttää lehden ilmestymistä jopa viikolla, ja virheiden mahdollisuus tietenkin kasvaa, kun jo melkein valmiiseen lehteen joudutaan lisäämään uutta tekstiä. Kirjapainon viikko kun on joka tapauksessa viisipäiväinen, vaikka toimitus työskentelisikin viikot ympäriinsä lehden parissa. Kiijärven tapauksessa ei tosin ollut kirjoituksen myöhästymisestä kysymys, tulipahan vastaan vain muuten varoittavana esimerkkinä.

Samalla kun pahoittelen tammikuun numeron myöhästymistä, joka osittain vielä johtui joulun ajan pitkistä lomista osittain muista painoteknisistä hankaluuksista, muistutan näin vuoden alussa taas kerran: kaikkien kirjoitusten tulisi olla toimituksessa vlimeistään lehden ilmestymistä edeltävän kuukauden 20. päivänä. Silloin kirjoitusten kiertokulku toimituksen ja kirjapainon välillä hoituu ajallaan, ja Viestimme saapuu suht koht ajoissa lukijoillemme, joiden tiedän sitä hartaasti odottavan.

Pikku harmeista huolimatta toivon edelleen juoheaa yhteistyötä. Ja ettei mieli aivan maatuisi, todetaanpa iloisina: Ensi kesän juhlia varustellaan jo ainakin täällä Suomessa suurella innolla. Ne ovat ennakkotietojen mukaan Lahdessa; Ruotsin kesäjuhlat pidettäneen Gävlessä, kuten on aiemmin ollut puhe. — Näin siitä huolimatta, että lunta tupruaa vielä taivaan täydeltä. Mutta kaipa se kesäkin aikanaan tulee, niin ainakin toivoo

Toimitussihteeri

OIKAISU

Inkeriläisten Viestin joulukuun 1978 numerossa olleen artikkelin »Piirteitä Inkerin valistusoloista» on kirjoittanut Pekka *Kiijärvi* eikä Pekka Ki*v*ijärvi, joksi painovirhe oli nimen muuttanut.

AJANKOHTAISIA ILMOITUKSIA

HELSINGIN PAIKALLISOSASTO

Paikallisosaston vuosikokous 25. 2. 79 klo 14.00 Inkerikodissa. Maaliskuun kuukausitilaisuus Inkerikodissa 25. 3. klo 14.

Tervetuloa.

SEUKKOSEURA KOKOONTUU

Inkerikodissa torstaina 1. ja 15. maaliskuuta 1979. Tilaisuudet alkavat klo 13.00.

Susanna Kössi, puh. 335 058, vastaa Seukkoseuran toimintaa koskeviin tiedusteluihin.

TURUN PAIKALLISOSASTO

Vuosikokous pidetään Karjalaisten talolla 18. 2. 79 klo 14. Esillä sääntömääräiset asiat. Tarjoilua.

Johtokunta

TAMPEREEN PAIKALLISOSASTO

Kevätkauden kuukausitilaisuudet 11. 3., 8. 4. ja 19. 5. 1979 klo 14.00 Kalevan kirkon salissa 9.

Tervetuloa.

Johtokunta

OPISKELIJA-STIPENDIT HAETTAVANA

Haettavaksi on julistettu kaksi *Josef Jamalaisen stipendirahastosta* neljän vuoden ajaksi annettavaa stipendiä suuruudeltaan 500 mk vuodessa. Stipendit on tarkoitettu Helsingin yliopiston opiskelijoille, joiden suku on Inkeristä peräisin.

Hakemukset osoitetaan Helsingin yliopiston opintotukilautakunnalle ja ne on jätettävä yliopiston kirjaamoon viimeistään kuluvan vuoden maaliskuun loppuun klo 15:een mennessä.

Helsingissä tammikuussa 1979.

INKERILÄISTEN YHDISTYKSEN

VUOSIKOKOUS

Inkeriläisten yhdistys ry:n sääntömääräinen vuosikokous Inkerikodissa Karjalatalossa, Käpylänkuja 1, Helsinki, 25. 3. 79 klo 14.00. Erovuorossa olevat jäsenet: Hertta Allanmaa, Matti Vironmäki ja Eino Vironseppä sekä varajäsen Keijo Korkka.

Johtokunta

Vammala 1979, Vammalan Kirjapaino Oy

inkeriläisten viesti

numero 3 maaliskuu 1979

inkeriläisten viesti

TOIMITUS:

Päätoimittaja:
Matti Vironmäki, puh. 90-631 285
Toimitussihteeri:
Anja Luoma, puh. 90-892 460 (iltaisin)
Koivikkotie 6, 01620 Vantaa 62
(toimituksen osoite)

KONTTORI:

Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1,
00610 Helsinki 61
Puh. 90-793 796
Postisiirtotili Hki 30636-4
Auki maanantaisin klo 16.30—18.30

TILAUSHINTA:

25 mk/vsk. kotimaassa, Ruotsissa 30 kr.

ILMOITUSHINNAT:

1/1 sivu mk 200,—
1/2 » » 120,—
1/4 » » 70,—
Kuolinilmoitukset 30,—
Kiitos- ym. ilm. 20,—
Kuva ilmoituksessa 45,—
Osoitteenmuutos 5,—

PÄÄASIAMIES RUOTSISSA:

Armas Paakkonen
Tingsgatan 4 B
50253 Borås. Puh. 033/101 850
Postisiirtotili 626047-5

PÄÄASIAMIES SUOMESSA:

Hannu Vironmäki
PL 362 00121 Helsinki 12
Puh. 90-662 668
Postisiirtotili 416608-9
Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa

Kustantaja ja julkaisija:

INKERILÄISTEN YHDISTYS R.Y.

KANSIKUVA KERTOO: Pyhän Annan kirkko, entinen evankelis-luterilainen kirkko Pietarissa, Kiirostnaja-kadun varrella.

AnSari

Toistuva ihme

»Kuu-kulta kivestä pääsit,
Päivä kaunis kalliosta,
Nousit kullaisna käkenä,
Hopeisna kyyhkyläisnä
Elollesi entiselle,
Matkoillesi muinaisille!

Terve kuu kumottamasta,
Kaunis kasvot näyttämästä,
Päivä-kulta koittamasta,
Aurinko ylenemästä!

Nouse aina aamusilla
Tämän päivänki perästä,
Teepä meille terveyttä,
Siirrä saama saatavihin
Pyyntö päähän peukalomme,
Onni onkemme nenähän!

Käy nyt tiesi tervehenä.
Matkasi imantehena,
Päätä kaari kaunihisti,
pääse illalla ilohon!»

(Väinämöisen auringontervehdysvirsi, jonka hän lauloi, kun Louhi Pohjolan emäntä oli vapauttanut vangitsemansa kuun ja auringon, Kalevala.)

Jonakin päivänä ilmestyy ikkunallesi vanhaan sillipurkkiin vihreä oksa. Eikä se ole tullut siihen kaarneen nokassa niinkuin öljypuun oksa vedenpaisumuksen jälkeen. Olet sen itse nipistänyt vanhan lemmikkikukkasesi latvasta. Alitajunnassasi on jo jonkin aikaa ollut hillitön halu upottaa sormesi pehmeään mustaan multaan, vaikka ulkona aurinko luo vasta ensimmäisiä kevättalven kelmeitä säteitään pakkaskimalteisille nietoksille.

Aamuherätyksesi on viisi minuuttia varhaisempi kuin herätyskellosi. Unenpöpperöisenä avaat parvekkeen oven. Kylmä huuru syöksähtää sisään, ja suljet uksen kiireesti. Hyvänen aika, talvihan nyt on. Vaan etpäs malta kuhnailla sisällä lehtesi ääressä yhtä kauan kuin olet tehnyt loputtoman pitkiltä tuntuvien kuukausien aikana. Päätät mennä työhösi kiertotietä.

Voi ihmettä. Lukemattomat linnut sirkuttavat puistikon puissa ja pensaissa. Talitiaiset ja vihervarpuset, joukossa jokunen mustarastaskin. Tititytyy siellä, tsir, tsir täällä. Tsir, tiu, tsir tiu. Missähän ne kaikki ovat tähän saakka olleet. Melkein olit unohtanut niiden olemassaolonkin.

Pari viikoka vierii kuin unessa: aamulla sängystä sillipurkille, sillipurkilta työhön, illalla päinvastaisessa järjestyksessä. Ja kärsimättömyytesi palkitaan. Kun eräänä aamuna nostat oksan sillipurkista, huomaat sen tyvessä muutaman haivenen, ohuen ja vaalean kuin murrosikäisen pojannulikan nenän alla. Ne sojottavat joka suuntaan. Juuret! Sillä on juuret! Ihme on tapahtunut. Sama ihme jo vuosikymmenten ajan. Kevät. Se tulee hiipien piilotajuntaasi. Ilmestyy ikkunallesi lempikukkasi latvaversona vanhaan sillipurkkiin. Et ole ollut kuuhullu vaan keväthöperö.

Kevät keikkuen tulevi, sanoo vanhakansa. Vanhakansa valehtelee. Ei se tule keikkuen, se tulee hiljaa hiipimällä kuin varas yöllä. Ja jos et ole tarkkana ja varuillasi, se on ohi ennenkuin huomaatkaan.

Aapo Iho

Juuso Mustonen

Kolppanan seminaarin 50-vuotlsjuhla-albumi kertoo: »XII oppilaskurssi. Mustonen, Juuso ,s. Markkovan Uudessakylässä 5. 5. 1887. Vanhemmat: lukkari Matti Mustonen ja Maria, s. Karhu. Tuli seminaariin kansakouluvalmistuksella 1904, päätti oppikurssin o.l.u. todistuksilla 1908 ja v:sta 1908 aloitti työnsä seminaarin harjoituskoulun opettajana sekä piirustuksen ja musiikin ynnä laulun lehtorina seminaarissa.» Sama tiedonlähde merkitsee hänet naimattomaksi, mutta tämän tiedonantonsa jälkeen ei veli Juuso liene kauan pysynyt enää siinä säädyssä, sillä mainitun 50-v.-juhlan aikoina hän oli sangen vahvasti naimisissa, vieläpä venakon kanssa! Tumma kaunotar oli hänen Veeransa. Sikäläisen (venäläisen) tavan mukaan tituloimme häntä Vera Andrejevnaksi. Eihän se ollut — näin syrjästä nähden ja vieraanvoittoisesti vielä päälle päätteeksi — mikään onnellinnen löytö veljellemme, sillä rouva Mustonen oli jo silloin, kun häneen tutustuin, siis 1912, keuhkopotilas ja hiipui hiljaa pois. Yhteispyynnöstämme hän esitti meille luokassa luentaa, en muista enää, kuka venäläisistä klassikoista sattui hänen tulkittavakseen. Myöhempiin uudistettuihin pyyntöihimme hän surullisena vastasi: »Hyvät ystävät, mielelläni tekisin, jos jaksaisin, mutta minä en enää jaksa...»

Veli Juuso jäi leskeksi...

Hänestähän onkin puhuttava nyt. Tulin hänet tuntemaan vasta siellä luokassa. En tiedä sanoa, millainen hän oli opettajana siellä harjoituskoulussa. Mutta seminaarin puolella hän joutui väen väkisin saamaan pojan junkkareita ahkeroimaan. Itsellään hänellä oli työtä työn niskassa. Oli saatava pojat harjoittamaan uruilla soittamista, oli valvottava pianoharjoituksia, oli opetettava musiikin teoriaa, oli laulettava ja harjoitettava kuoroesiintymistä.

Tulossa oleva seminaarin 50 v.-juhla antoi työtä meillekin: ohjelmaan oli merkitty seminaarin kuoron esityksiä. Toisinaan hänkin, pitkämielinen ja kärsivällinen taiteilija, kimpaantui ja paiskasi tahtipuikkonsa nurkkaan äsähtäen väsyneesti: »Eihä tällain lauleta!»

Juhlan valmistelua varten oli paikkakuntalaisista valittu juhlatoimikunta, jonka ensimmäisenä tärkeänä tehtävänä oli löytää sopiva juhlakenttä. Koko se tienoo on varsin ilmeetöntä aukeata lakeutta ilman vaihtelua. Eikä juhlatoimikunta löytänyt muuta kelvollista paikkaa kuin kolppanalaisten karjalaitumen syrjän tuollaista katajikkoa ja lepikkoa vasten n. puolen km päässä kylän viimeisistä taloista.

Meillä, seminaarin kuorolaisilla oli mahdollisuus esiintymisharjoituksiin aivan siellä juhlapaikalla heti, kun juhla-lava oli sen verran rakennettu, että lattia kesti ja seinät suojasivat. Vesikattokin oli jo paikallaan tieten. Ja tosiaan me kävimme joitakin kertoja siellä hymistelemässä. »Sua lähde kaunis katselen» kuului ohjelmaamme ja haikeana sitä kalsoa ympäristöä katseli tällaista vehmasta laulua harjoiteltaessa, kun ei vähäisintäkään lätäkköä ollut silmän viehteeksi, saatikka kaunista lähdettä!

Kapellimestarimmekin taisi olla samanlaisissa mietteissä katsellessaan sitä rakentajien — kolppanalaisten kirvesmiesten arkista aikaansaannosta...

Menköön vaan tämä sen muinoisen juhlatoimikunnan miinukseksi, mutta en voi olla todistamatta, että olen varsin monessa juhlassa ollut enkä missään niin kehnoja »juh-

lan kehyksiä» nähnyt kuin v. 1913 Kolppanan juhlakentällä oli kaiken kansan katseltavana!

Se siitä. Seminaarissa ehdittiin sen lukuvuoden työ saattaa päätökseen ennen niitä mainituita juhlia. En jaksa muistaa, oliko meillä oppilailla sen jälkeen tilaisuus käväistä kotona, vai olimmeko talossa kiinteästi juhliin saakka. Mutta sen muistan, kuinka me olimme juhla-aamuna järjestämässä edullista vaikutusta arvovaltaisia vieraita silmällä pitäen: Lakaisimme käytäviä, järjestelimme sitä sun tätä.

Osallistuimme sitten juhlajumalanpalvelukseen Kolppanan kirkossa ja sitten kahvitauon jälkeen kaiketikin järjestäydyttiin kauniin sään vallitessa juhlakulkueeksi marssisuuntana juhlakenttä siellä laitumen laidassa.

Ohjelman mukaan oli sitten aikanaan meidänkin, seminaarin kuoron, esiintymishetki. Emme liene parhaita olleet, jos ei huonoimpiakaan. Ainakin kuulimme taputettavan kuten toisillekin. Yhteisesitykseen kun lavalle kokoontui useita satoja laulajia, niin eihän se meidän panoksemme niin järin vaikuttava saattanut olla... Lehtori Mustonen, kapellimestarimme, tietenkin oli jännittynein siitä joukosta.

Kyseinen juhla oli jokakesäisiä »yleisinkeriläisiä laulu- ja soittojuhlia» mittavampi, koska siihen oli liitetty tämä seminaarin työkauden puolivuosisatais-katselmus. Varsinkin musiikkiohjelmaa täydensi ja rikastutti Inkerin maineikkaan musiikkimiehen Mooses Putron säveltämä sekä sanoittama k a n t a a t t i: »Täältä me läksimme pystyssäpäin...» Se oli taiteellinen läpileikkaus kansakoulutyön siihenastisista vaiheista Inkerissä. »... ja valoisalta kaikki näytti...»

Edelleen soivat mielessä tämän kantaatin painavat sanat: »... sitten, kun jouduimme sorrantaan, moni toive kun peittyi yöhön...» »- - moni tietenkin pettyi, väsyi ja vaikeni.» Mutta koetelluin, kestävin jatkoi ja vakuutti: »me uskoimme, u s k o i m m e t y ö h ö n !»

Tätä työtä jatkoi lehtori Mustonen juhlavuoden jälkeen kaiken arkisen paineen keskellä aina maaliskuun vallankumoukseen saakka ja etenkin sen jälkeen, jolloin näytti koittaneen se odotettu ja unelmoitu Inkerln aamu uus...

Seminaari laajennettiin, v. 1917 syksyllä otettiin siine myöskin naisoppilaita eikä yksistään miehiä, kuten siihen asti oli tehty.

Seminaarin työ keskeytyi Judenitsin hyökkäyksen vuoksi syksyllä 1919. Ylimpien luokkien pojat sekä osa tytöistäkin joutui liittymään perääntyvän hyökkääjän mukaan. Pojat joutuivat aseellisiin touhuihin Länsi-Inkerin alueella ja sittemmin Eestissä, kunnes heidät siirrettiin Helsinkiin. Suomen kouluviranomaisten myötävaikutuksella sai Suomeen siirtynyt seminaarin opettajakunta mahdollisuuden kutsua seminaarin ylimmän luokan oppilaat jatkamaan opiskelua ja päättämään Kolppanassa keskeytyneen oppikurssin Helsingissä.

On todettava, että Suomessa siihen aikaan vallinnut kansakouluopettajapula soi mahdollisuuden näille Kolppanan seminaarin oppilaille työn saantiin omalla ammattialallaan!

Tosin heidän valmennuksensa näihin uusiin oloihin oli varsin vähäinen, joten he saivat ponnistella aika tavalla, ennenkuin perehtyivät niinsanottuun »koulunpitoon». Mutta kyllä he perehtyivät.

Entä kuinka kävi tämän muistelman päähenkilön? Hän saapui maahan leskimiehenä. Veera Andrejevnan vaellus päättyi Kolppanassa kaikessa hiljaisuudessa. Lapsia heillä ei ollut ja lehtori Juuso Mustonen oli vapaa mies. Ja pääkaupunki oli tulvillaan vapaita naisia... Ennenkuin niihin puuhiin ryhtyi, hankki veli Mustonen leipäpuun. Sellainen löytyi Valtioneuvoston Julkaisuvarastosta.

Tämän lähes kirjallisen puuhan ohella hänellä oli nyt mahdollisuuksia omiin hommiinsa siinä sivussa. Tällöin hän valmisti ja julkaisi kartan »Inkerin Suomalaiset» mittakaavassa 1 : 300 000. Samoin hän julkaisi Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran kustannuksella Inkerin Suomalaiset Seurakunnat -nimisen kirjan, johon tarvittava ainehisto oli Valtionarkistossa, siis paikan päällä helposti saatavissa. Tämä, kooltaan tosin vähäinen, mutta sisältörikas julkaisu on ja pysyy todistuksena Inkerin kansan suomalaisesta sisusta. Minkään muun kansan vähäinen murto-osa ei olisi kestänyt vuosisatoja sellaisen sulatusuunin äärellä,

kuin mitä Pietarin kaupunki on ollut perustamisestansa lähtien. Mutta Inkerin suomalaiset kestivät venäläistymättä ja paljossa kestävät vieläkin, vaikka Stalinin valtakaudella heidät on hajotettu kaikille ilmansuunnille ympäri laajan Venäjän... Ulkomaatkin saivat osansa. Ja tästä työstä ansaitsee veljemme Juuso Mustonen sekä nykyisten että tulevien polvien kiitoksen.

Eikä tässä kaikki: Juuso Mustosen nimi löytyy aikaansaannoksissa säveltaiteenkin alalla. Kansan keskuudessa kotipuolessa liikkuessaan on hän tallettanut nuottipinnalle kuulemiansa kansansävelmiä ja muokannut niitä kuorolauluiksl. Tletämäni mukaan on hänen julkaiseminaan ilmestynyt ainakin kaksi vihkoa tältä alalta.

Taitavana pianistina oli hän parhaina miehuusvuosinansa varsin kysytty mies monen monissa juhlatilaisuuksissa.

Niin, saatuansa nuo aineelliset asiat kohdaltansa järjestykseen perusti hän uudelleen kodin löydettyään sopivan elämänkumppanin. Rouva Ellen Mustonen osasi emännöimisen taidon ja piti huolen Juusonsa viihtyvyydestä.

Juuso otti myöskin osaa yhteisiin järjestöpuuhiin. »Inkerin Liiton» sihteerinä oli hän pitkän ajan, eiköhän kuolemaansa asti. Ja tämän järjestön arkisto oli hänen kotonansa.

Niinä vuosina — kymmeniksihän niiden jono hiljalleen jaksoittui — liikuin niillä main joko virka-asioissa (meikäläisen silloiset virka-asiat, heh, heh, mitähän ne olivatkaan: kouluhallitusherroja kumartelemassa...) taikka juhlissa, korkeintaan kerta vuoteen saattoi sattua. Mutta päiväkseltään siellä ei voinut käydä ja eihän sitä toki hotelliin, vaan pääkaupungissa asuvien tuttujen luoksehan sitä — vierasvaraista kutsua noudattaen — mentiin... Minulla oli kaksi kotia, joihin saatoin mennä: toinen oli Dagmarinkadulla, toinen Pukinmäellä. (En osannut uneksiakaan, että joskus siellä omat lapseni olisivat avosylin vastassa!) Niinpä niin. Dagmarln kadulla oli Juuso Mustosen vieraanvarainen ovi minulle avoinna ja toisessa maisteri Kaapre Tynnin. Hänestä tarinoin toisessa yhteydessä.

Muistan, kuinka kerran meitä sattui kaksi veikkoa rouva Ellenin pöydän piiritykseen osallistumaan: kaimamies, Aappo Metiäinen oll tullut myöskin virka-asioille ja tästä on muistona Viestissä julkaistu runopukuinen kronikkakin. (Sattui niin merkillisesti, että tämän Inkeriläisten Viestin numero, jota kaimamies toimitti, ilmestyi toimittajansa hautajaispäivänä!) Meillä oli ollut joku yhteinen neuvottelutilaisuus ja sieltä poistuessamme annoin päätoimittajalle tämän värssynivaskan, johon hän ihastui kovasti ja lupasi heti seuraavassa numerossa julkaista sen. Ja se oli hänen viimeinen numeronsa, jonka ulossaannissa olivat jo toiset tekijät, sillä lehti oli vielä painossa, kun sen päätoimittajan oli noudatettava viimeistä, suurinta kutsua. Se tavoitti hänet luentomatkalla Lahdessa. Ammattikoulun johtaja Antti Kekki joutui huolehtimaan muistosanojen ja muistorunon sijoittamisesta vielä tähän hänen viimeiseen lehteensä.

Mutta tällöin oli veljemme Juuso Mustonen ollut jo kauan ikuisen rauhan majoilla. Meillä oli enään muistot mielessämme. On todettava, että kaikki tämän ikäluokan, näiden vuosikymmenten eläjät lähtiessään tavallaan vievät kokonaisen aikakauden hengen mukanaan.

Juuson viimeisiä vaiheita samentaa depressio, luonnollinen seuraamus liikarasituksesta, ylivoimaisesta ponnistelusta sekä yhteisten, että yksityisten vastusten edessä ja ympärillä...

Juuso Mustonen, Kolppanan salskea poika kuuluu Inkerin suurmiesten uljaaseen seuraan ja hänelle teemme kunniaa puhtain mielin, tietoisina siitä, että hän yritti ja teki parhaansa kansansa hyväksi.

ARVOISAT LUKIJAMME

Kuten monet lukijamme Suomessa ovat varmaan päivälehdistä lukeneetkin, on Helsingin Pasilan lajittelukeskus ollut pahasti tukossa uuden lajittelukoneen »lastentautien» vuoksi. Tästä ilmeisesti johtuu, että Viestimme oli tällä kertaa erittäin pahasti myöhässä. Vammalan kirjapainon kertoman mukaan postitettiin helmikuun Viesti siellä 23. 2. Kuitenkin toimituksenkin postitettu numero tuli perille vasta 6. 3. Pahoittelemme tätä meistä riippumatonta myöhästymistä. — Toimitus.

Ruman tytön muistelmii

Mie uattelin itseksein monta kertaa, ett myö Inkeriis syntyneet ja siel eläneet taijetaa ollakii jottai herrasväkkee. Mie piättelin siint, ko myö ain syöttii se lounat, vaik olj hyvin yksinkertaista se ruoka, ni ain sanottii jot nyt myö käyvää lounail. Näis toisiis mais, mitkä ovatkii olevinnaa hienooi ja sivistynneitä tiäl vua herrat ja johtajat tarjoiloot toisilleen lounaita, a meil vaik olj hapankualii ja otraputroo, ni ain sanottii, jot käyvää syömää lounatta.

*

Oliha siel sillon monta epäkohtaa, meinaan ennenvanhaa, se naisparka olj miehen orjaan. Jos olj juoppo mies, ni nainen ja lapset ajettii vaik yön selkää ulos, ko se isäntä tulj kottii juoksiis. Mie olin pien tyttö ja vähän muistan, ko mein vastaas eli suur pere. Ei se isä oikee suurjuoppo olt mut sillon ko se ryyppäis, ni sit äit lapsineen ain tulliit meil pakkoo. Ykskii Uataam ja Anni ko tappeliit ja kerran se Uataam ajoi Annii takkaa ja Anni tahtoi männä ovest ulos, mut Uataam otti Annii hammeest kii. A sillon olliit naisiil hammeet sellaist, jot iespäin olj nauhat. Anni avais hammeen nauhat auk ja itse piäs pakkoo, hame jäi Uatamiil.

*

Ja sit siint tuntajast, myö ain luaittii, jot niin ja niin monta tuntii mie nousin yllää, vaik ois pitänt sannoo jot mie nousin kello viis yllää. A ko sanottii jot mie nousin viis tuntii yllää, ni nyt naurattaa se asja jot viis tuntii kului siihen ylläänousemissee. Tai sanottii jot mie käin yöl kaks tuntii ulkoon, ni se välttämätön asjakii vei oikee kaks tuntii aikaa.

*

Ja sit viel pienen tytön muistelmii. Meitä olj 5 tyttöö talos, ja toist sissoin olliit kaik sielt alkupiäst, mie olin se viimonen kuavintakuakku; minnuu sanottii jot mie kasvoin vua perentakpäiviin. Sisoloillain käi ain sulhasii; iltasiil myöhää ajoi hevonen portin ettee ja puhemies tulj kysymää, jot annetaaks lupa tulla rahomaa. No annettiiha se lupa ja tulliit sissää ja toivat tullessaan tupakkaa. Koht täyttyi tupa pojist ja tyttölöist ja tupakan savvuu olj niin sakjaa ettei toisijaan nähneet. Sit siin jossain välis sulhanen antoi joko silkkirievun tai kultarahan sil tytöl ketä hiä tahtoi itselleen.

Miul raukal ei käynt yhtäkää sulhaista, ko mie olin pien ja ruma. Toisen kerran kirutan lissää, tervyysii jokahisel. — A.K.

Enemmän urheilua — enemmän terveyttä

Nykyajan kaupunkiyhteisössä me olemme hirveän laiskoja. Ei tarvitse edes puita pilkkoa, eikä vettä kantaa, niinkuin ennen. Istut, luet lehtiä, katsot televisiota. Sen takia urheilu on aivan välttämätöntä. Ei saisi työhön autolla ajaa, ei saisi käyttää hissiä, ei saisi istua koko iltoja television ääressä, vaan aina tilaisuuden tullen pitäisi käydä hiihtämässä, uimassa, pyöräilemässä, tai palloilemassa ja keilailemassa.

Joka päivä pieni juoksulenkki ei tekisi pahaa. Pitemmät juoksulenkit voisi yhdistää samalla hyödylliseen hankkeeseen, niinkuin esimerkiksi »Inkeriläisten Viestin» tilaajien keruuseen tai hiihtoon jonnekin kulttuurillisesti tai historiallisesti tärkeään paikkaan (samoin pyöräretkiä) jne. Silloin meidän pieneksi jäävä heimoporukkamme kasvaisi ja tulisi kantasuomalaisillekin enemmän tietoisuutta meidän menneisyydestämme ja nykyriennoistamme. Ja itse oppisimme paremmin tuntemaan Suomea, johon ilolla kuulumme. — Tehkäämme suksimatkoja, pyörämatkoja, venematkoja kauniissa metsä- ja järvimaisemassa. Siis urheilemaan vaan! Liikunta raittiissa ilmassa ja oikea ruokailu pitävät ihmisen kunnossa. Silloin työkin on kuin leikinlaskua ja näytät aina iloiselta. Et näytä hapanta naamaa lähimäisellesi ja vähemmän käyt apteekissa.

*

Kunnioittaen nostan lakkia sille,
joka urheilee
Pelaa kyykkää, palloa, šhakkia, silloin
rasvatkin hupenee.
Äläkä pelkää kävelymatkoja. Hiihdä, saat
tervettä elämän jatkoa.
Jos on paikkaa, niin varmasti ui. Minulle
halli jo vakiintui.

Tämä kritiikki tulee vain hyvästä saman
heimon ja maanmiehen kynästä.

Järvisaaren Einari

En tiennyt silloin

Aloin koulunkäyntini siinä koulussa, jota tämän lehden kansikuva numero 2 viime vuonna esitteli. Alkuvuosina olivat venäläiset ja suomalaiset samassa koulussa. Oppilasmäärien kasvaessa tuli ahdasta, jopa nahisteltiinkin. Venäläiset muuttivat muualle ja me jäimme alunpitäen sairaalaksi rakennettuun suureen kivikouluun. Oppilaita oli laajalta alueelta ympäri maaseutua. Pitempimatkalaisille oli jopa järjestetty koulukortteeri. Esimerkin vuoksi mainitsen vain muutamia kyliä joista oppilaita tuli: Rötsälä, Myrvälä, Pajula, Pikkola, Koiroi, Raskela, Saksala, Taavitsa, Puutosti, Karhila, ja monista monista lähikylistä. Opettajista muistan Tikka-nimiset (isä ja poika), Maija Lankilan, Väinö Leinon, Maija Järvelän, Emma Ventosen, Aino Skimarin ja erittäin herttaisen Nuikan.

Minulle venäjänkieli ei tuottanut vaikeuksia niin kuin ei suurelle osalle muitakaan. Tietenkin poikkeuksiakin oli. Kesäisin meillä kylissä asui kaupunkilaisia, joiden kanssa seurusteltiin ahkeraan. Muistan erään insinöörin ihmetelleen kaksikielisyyttämme. Hän ei ennen sitä kesää tiennytkään, että näin lähellä suurkaupunkia oli suomalaista asutusta, ja ihmetys oli vieläkin suurempi kun hän, koulutuksen saanut, puhui vain venäjää ja me maalaislapset käytimme kahta kieltä vaivattomasti

Venäjän kielen oppitunteja koulussa oli joka päivä. Luettiin kirjallisuutta ja opeteltiin ahkerasti kielioppia ja kirjoitusta. Sanakirjoja ei ollut. Kenenkään mieleen ei lie juolahtanutkaan ruveta pohtimaan, luettaisiko ehkä jotain muutakin kieltä ja vielä vähemmän venäjänkielen kanssa vaihtoehtoisena. Sanelukirjoitukselle uhrattiin paljon tunteja. Siitä sai jopa arvosanan todistukseen. Mielestäni sanelu oli tehokas tapa oppia oikeinkirjoitus, tai ainakin siinä selvisivät heikot kohdat tiedoissa ja taidoissa.

Eräänä syysaamuna, kun tulimme kouluun, opetus jatkuikn vain veneäjän kielel-

Itkua ja naurua sekaisin

Hammaslääkärin luona
kun omat hampaat minulta otettiin
vaihtona sain keinotekoiset.
Moneen kertaan silloin todettiin:
»nää tulee entisten veroiset».

Ehkä nuo suussa kauneilta näyttää
Ja puhua voin oppineen tavoin.
Mutta syödessäin en voisi käyttää.
Valitus tulee kuumin sanoin...

Kyllä kauan lentelee kai
ruokapöydässä ärräpäitä
Vaikka kauniit hampaat sain
milloinka opin käyttämään näitä?

Parhaat hampaat olivat varmaan
oman äitini tekemät.
Voi veikkoni, johan tuon arvaa
kun ruoat kelpaa vain vetelät —.
Maito, velli, raaste, mehu...
onko tämä miehen ruokaa?
Siksi en olostain enää kehu.
Anteeksi nyt suokaa.

Järvisaaren Einari

Kirje jonnekin

Talviset pakkasen huuruiset terveiset sinulle lukijani täältä Hämeenlinnasta. Talvi todella on näyttänyt tapansa, olipa tuossa joulun aikaankin kiperiä pakkasia, aivan kuin sotatalvina silloin ennen.

Kaunista on ympärillämme näin talvella kun on puhtaan valkean lumen heittänyt maan päälle. Pianhan se siitä likaantuu ja saastuu, kunnes taas Luoja peittää kaiken puhtaalla lumella. Välillä on suojasää, katselemme kuinka lapset kierittävät valtavia lumipalloja jotka aina vain suurenevat ja suurenevat, tekevät lumilinnoja ja -hevosia, leikkivät lumisotaa ja kaikenlaista. Jokaiselle säälle on sopivat leikit, leikki on lapsen työtä.

Ulkoilu on terveellistä jokaiselle, jopa työpäivän aamuna kun kävelen työhön, vedän keuhkot täyteen puhdasta raikasta talvi-ilmaa ja työ luistaa paljon paremmin sinä päivänä.

Joten nuoret! Muistakaa ulkoilu ja liikunta on elintärkeä terveydelle. Ja jokaiselle se on hyväksi.

Iloisin mielin sitten taas käymme kohti kevättä. — E.R.

---

lä, suomen kieli jäi pois — »tarpeettomana». Olin tuolloin keskikoulun viimeisellä luokalla. Jatkamaan koulunkäyntiä oli lähdettävä muualle. Tämä koulu oli vain seitsenvuotinen keskikoulu.

Siirryin Krasnoje Selon kymmenvuotiseen, kokonaan venäläiseen kouluun. Aloitin kahdeksannella luokalla, mutta huomasin pian, etten täysin pärjännyt kaikissa aineissa (fysiikka, kemia mm.) kielen takia ja siksi päätin siirtyä 7. luokalle takaisin, mikä olikin hyvä ratkaisu. Seuraavana vuonna ei enää vaikeuksia ollut.

Oli sanelutunti ja opettaja saneli venäjäksi: ... toveri Lenin asui Aabon kaupungissa. (bropoge Abo). Kysyin mikä se kaupunki oli, ja opettaja toisti: »Aabo.» Kysyin uudelleen, ja opettaja toisti nyt jo ärtyneenä. Ajattelin: Aabo — ei sellaista nimeä voi ollakaan ja jätin tyhjän tilan vihkooni, mistä tietysti sain täyden virheen ja numeron alennuksen.

Monta vuotta Turussa asuttuani muistin entisen sanelutunnin »...asui Aabon (Åbo = Turku) kaupungissa». Se oli tulevaisuuden enne, johon en silloin osannut kiinnittää vähäisintäkään huomiota. — H-vi

Lahden seudun Inkeri-kerhon vuosikokous

pidettiin 1. 1. 1979. Saapuvilla 18 jäsentä (jäseniä kerhossa kaikkiaan yli 30). Tilaisuus alettiin virrellä kuten tavallisesti. Puheenjohtaja rov. Juhani Jääskeläinen lausui tervehdyssanat. Kun kerhon jäsen seurakuntasisar Inkeri Nuorimaa, »todellinen Inkeri keskuudessamme» oli täyttänyt tammik. 1. pnä 70 vuotta, kerhon puolesta luovutettiin hänelle Inkerin pöytälippu jalkoineen. Laulettiin tietysti »Nouse Inkeri» ja juotiin kahvit, joista huolehti toinen diakonissajäsen Helmi Härkönen. Sitten päästiin avaamaan vuosikokous. Sen puheenjohtajaksi valittiin Juhani Jääskeläinen ja sihteeriksi rva Helvi Karhu. Luettiin ja hyväksyttiin kerhon tilit tilintarkastajalausuntoineen sekä myönnettiin tili- ja vastuuvapaus asianomaisille. Todettiin, että kerho oli kokoontunut kerran kuussa kesäkuukausia lukuunottamatta, useimmiten Joutjärven kirkon ravintolahuoneessa, mutta joitakin kertoja myös jäsenten kodeissa Lahdessa, Nastolassa ja Orimattilassa. Kerholaisia oli osallistunut myös Tampereen kesäiseen Inkeri-juhlaan ja tehnyt retken Heinolaan.

Kerhon puheenjohtajaksi valittiin edelleen Juhani Jääskeläinen ja johtokunnan muiksi jäseniksi kuluvaksi vuodeksi Inkeri Nuorimaa, Veikko Huuhtanen ja Arvo Korkkinen Lahdesta, Marja Rämö Nastolasta sekä Helmi Leppänen ja Kaisa Ovaska Orimattilasta. Tilintarkastajiksi valittiin Eino Lindstedt ja Armas Ovaska, varalle Aino Lehtinen. Jäsenmaksuksi hyväksyttiin edelleen perheen 1. jäseneltä 10 mk, seuraavilta à 5 mk. Valittiin kerhon edustajat Inkeriläisten yhdistyksen vuosikokoukseen. Päätettiin edelleen kokoontua Joutjärven kirkon ravintolahuoneessa, jollei muusta paikasta sovita, kuukauden 3. tiistaina klo 18.30. Käytiin keskustelua tiedosta, että ensi kesän Inkeri-juhla pidettäisiin Lahdessa. Päätettiin, että kerhomme puoltaa sen järjestämistä tänne ja lupaa antaa mahdollisen tukensa sille. Suositellaan, että juhlien keskuksena olisi Joutjärven kirkko.

Vuosikokouksen jälkeen pidettiin uuden johtokunnan kokous, jossa varapuheenjohtajaksi valittiin Veikko Huuhtanen, uudeksi sihteeriksi Marja Rämö ja rahastonhoitajaksi entinen, l. Arvo Korkkinen. Keskusteltiin ja päätettiin kerhon lähiajan toiminnasta. Toivotaan, että kerhoomme liittyisi vielä uusia jäseniä.

J.J.

Lomien jälkeen

Lomat on juhlittu, heräsin arkeen, päälleni
vyöryivät huolet.

Mikäpä konsti nyt olisi tarpeen, jotta vois
säästellä puolet?

Lomien jälkeen minulla ainakin rahat on
kuluneet vähiin.

Kaikkeen tarvitaan mutta kuitenkin vaatteet
ja ruoka on lähin.

Kenties on meidänkin heimossa rikkaita.
Ne sitä ulos ei näytä.

Minäpä tarvitsen erikoistikkaita, nousuksi
heti ne käytän.

Mutta kaikki suunnitteluni loppuvat usein
tähän:

Rakas Suomi jo valmis on ja töitä on kovin
vähän.

Järvisaaren Einari

INKERIN SEINÄKARTTA

Tammikuun lopussa valmistui painosta Inkerinmaan seinäkartta, jonka ulkomitat ovat osapuilleen 70 × 50 cm. Kartta on Juuso Mustosen (1933) toimittama, ja se on laadittu mittakaavaan 1:300 000. Siitä saa erittäin selkeän kuvan sellainenkin, jolle Inkeriksi kutsutun alueen maantieteellinen muoto ja sijainti ei ole ollut täysin selvä.

Karttaan on eri värein merkitty luterilaisten inkerinsuomalaisten sekä kreikkalaiskatolisten inkerikkojen ja vatjalaisten pääasialliset asuma-alueet. Lisäksi on merkitty myös kylät, joissa asui sekaisin venäläisiä ja suomalaisia tai ainoastaan suomalaisia tai suomensukuisia (inkerikot ja vatjalaiset). Kartasta saa selkeän käsityksen myös eri seurakuntien koosta karttaan merkittyjen seurakunnanrajojen avulla sekä luterilaisten seurakuntien väkiluvusta v. 1917. Kartta on tässä koossaan erittäin selkeä ja mielenkiintoinen esitys ja arvokas tiedonlähde Inkeristä kiinnostuneelle heimoystävälle, sekä vaativammallekin tutkijalle. Karttaa on saatavissa Inkeriläisten yhdistyksen ja sivistyssäätiön asiamieheltä Hannu Vironmäeltä, jonka osoite löytyy etukannen sisäsivulta. Sen hinta on 23 mk + postikulut.

Etsitään

Kurvinen Eemeli, Paavon poika.
Muhkyrä Johannes, Matin poika.
Soltikov Juho, Paavon poika.

Kaikki kotoisin Lempaalasta. Heitä etsii Anna *Virolainen.*

Supponen Anni, Simon tytär synt. v. 1915. Naimisiin menon jälkeen nimi on: Tusurkkina.

Supponen Maria, Simon tytär synt. v. 1909. Naimisiin menon jälkeen nimi on: Ivanova.

Supponen Jaakko, Jaakon poika synt. v. 1908.

Anni ja Maria ovat sisaruksia ja Jaakko heidän serkkunsa.

Kaikki kolme ovat syntyisin Miikkulaisista. Heitä etsii veli Daneli.

Vastaukset osoitteella:

Toivo Leeri
Regnbågsgatan 19. B.
80230 Gävle. Sverige

Etsitään

Rouva Kerttu *Viitanen* tekee tutkimusta V o r h o n suvusta. Vorho-nimiset jälkeläiset, ottakaa yhteys puh. 90-516 848 tai Inkerikotiin toimistoaikana (maanantaisin klo 16.30—18.30) puh. 90-793 796.

RUOTSIN PUOLELTA

Matkaehtoollisvälineet taas käytössä

Suomen vierailumme oli taas kerran lopullaan. Kesällä 1960 olimme palaamassa Suomesta Ruotsiin. Laivan lähtöön Turun satamasta oli vielä pari tuntia aikaa. Lähdimme vaimoni kanssa kävelemään pitkin Turun kaupungin katuja aikaa tappaaksemme. Eikös vain kohtalo tuonutkin tiellemme jo aikaisemmin tuntemamme rovasti Armas Aavikon, joka vuosina 1916—1919 oli ollut entisen kotiseutuni kirkkoherrana. Tervehdimme siinä kadulla häntä, ja kun päällimmäiset kuulumiset molemmin puolin oli vaihdettu ja hän kuuli että meillä on vielä tovi aikaa, niin kohteliaana miehenä hän pyysi meidät kotiinsa, jonka lähellä siinä seisoimme. Näin sitten siellä sisällä lähtikin puhe Keltosta ja kysyessäni, että sattuiko jäämään jotain muistoesinettä sieltä Keltosta saakka, hän meni kaapilleen ja toi sieltä meidän nähtäväksemme matkaehtoollisvälineet ja sanoi: »Nämä ovat Kelton seurakunnan omaisuutta, jotka ovat kulkeneet mukanani sieltä siltä ajalta kun toimin siellä kirkkoherrana. En ole näitä enää käyttänyt moneen vuoteen ja haluankin juuri tässä antaa nämä teille muistoksi Keltosta.»

Otimme ne kiitollisuudella vastaan sillä varauksella, että yritämme pitää ne kaikkien Inkerin suomalaisten muistoesineinä.

Juhannuksena 1978 Västeråsin kesäjuhlien yhteydessä pidetyssä ISK:n kokouksessa ehdotettiin, että jos ISK haluaisi entisöidä nämä esineet, maljan ja ehtoollisleipäastian, niin oma poikamme, vasta papiksi vihitty pastori Jussi Jänis ottaisi ne käyttöönsä toistaiseksi. Tämä asia tuli hyväksytyksi mainitussa kokouksessa, ja nyt on esineet kunnostettu, hopealla silattu ja tehty maljan kantaan kaiverrus »Kelton seurakunta Inkeri».

Toivottavasti moni Inkerin suomalainen haluaa nauttia ehtoollista juuri näistä välineistä, ja kuten jo Isien Uskon juhlanumerossa on sanottu näistä, ne muistuttavat meitä siitä, että Kristuksen kirkon pettämätön perustus ovat s a n a ja s a k r a m e n t i t. — T. J.

TALVIJUHLA

Boråsin Inkerikerho on toiminut yli 31 vuotta, joten se on ollut monien juhlien järjestäjänä ja kerhotoiminnan ylläpitäjänä. Niinpä nytkin jo näin vuoden alussa loppiaisena kerho järjesti talvijuhlat.

Tämä on yksi kerhon työmuoto, samalla se on toiminnan elävöittämistä ja voimien kartuttamista. Juhlat vaativat valmisteluja; olivat ne sitten vaikkapa pienimmissäkin puitteissa, niitten onnistumisen ja läpiviemisen eteen on tehtävä koko lailla työtä, mikä tulkoon tässä ohimennen mainituksi.

Nyt kun meillä on jo turvallisuuden tuntua, emme ole enää niin paljolti riippuvaisia toinen toisistamme kuin alkuvuosina; sen tähden tällaisilla omilla yhteisillä juhlilla tahdotaan jatkuvasti edistää ja vahvistaa sitä yhteenkuuluvaisuuttta oman heimon keskuudessa, jota sisimmässämme kumminkin kaipaamme.

Juhlat alkoivat Gustav Adolfin seurakuntatalolla 6. 1. 79 kello 15. Kerhon puheenjohtaja J. Korpelainen toivotti juhlayleisön tervetulleeksi mainiten mm., että talvijuhla on nyt nimensä veroinen, sillä ulkona on talvinen kylmä sää, mutta täällä sisällä on siedettävän lämmintä. Toivon mukaan tunnemme täällä myös keskinäistä lämpöä.

Kuuluttajana tässä tilaisuudessa toimi Inkeri Rinne. Urkurimme Arvi Haikonen esitti pianonsoittoa, Pauli Krekula esitti erittäin hienosti yksinlaulua »Laps olen Karjalan». Laulettiin pari yhteislaulua, jonka jälkeen pastori J. Rantanen piti esitelmän, jonka hän itse jakoi kolmeen osaan: Kohta 1) Miksi olen täällä keskuudessanne? Kohta 2) Ei mitään uutta auringon alla. Siirtolaisuus Pietariin 1800-luvulla, jota puhuja vertaili nykypäivän siirtolaisuuteen. Kohta 3) I.S.K:n tärkein tehtävä olisi tänne Ruotsiin siirtyneitten Inkerin suomalaisten historian kirjoittamisen tärkeys ja kiireellisyys. ISK:lla olisi nyt mahdollisuus etsiä ja kannustaa tällaisia kirjoittajia heidän työssään. Itse hän lähiaikoina aikoo osaltaan kirjoittaa Boråsin suomenkielisen seurakuntatyön 30 vuoden aikaista historiaa. Esitelmä oli pitkä mutta ei vailla mielenkiintoa.

Ilona Rinne esitti pianonsoittoa ja Inkeri Rinne luki Kalevala-aiheisen runon. Virkistäydyttiin kahdella yhteislaululla ja kuunneltiin vielä Pauli Krekulan lauluesitystä, jonka jälkeen Armas Paakkonen esitti puoli tuntia kestävän filmin Boråsissa 1977 vietetyistä kesäjuhlista. Siinä näimme paljon tuttuja olevan liikkeellä.

Seuraavana päivänä kello 13.30 jatkettiin juhlaa jumalanpalveluksella Gustav Adolfin kirkossa, jossa alttaripalveluksen toimitti past. V. Kurujoki. Ev.-yhdistyksen kuoro lauloi A. Haikosen johdolla ja past. J. Jänis saarnasi Johan. evank. 7. luvun jakeiden 14—18 mukaan.

Jumalanpalveluksen jälkeen kerho tarjosi kirkkokahvit viereisessä G.A:n seurakuntatalossa. Kiitos emännille hyvästä kahvista. Kahvin jälkeen jatkettiin juhlaa seuroilla; J. Jänis toimi esikuuluttajana. Seurat aloitettiin yhteisellä virrellä 211. Past. V. Kurujoki puhui kasteen armosta, kuoro lauloi kolme laulua, jonka jälkeen opiskelija Jussi Hämäläinen puhui 5:nen Mooseksenkirjan 29. luvun 29. jakeesta. Yhteinen virsi 170 veisattiin ja neljä nuorta, nuorin vasta 5-vuotias, esittivät pari laulua kitaran säestyksellä. Reino Kuivanen lauloi kaksi laulua.

J. Jänis kiitti kerhon puolesta ohjelman suorittajia sekä juhlayleisöä ja puhui meille aiheesta: onko tämä oppi Jumalasta. Hän päätti puheensa loppurukoukseen. Virteen 408 päättyivät rikassisältöiset talvijuhlamme.

Elämän Herra on ollut tukenamme ja turvanamme kautta aikojen, siksi on hyvä, että juhlamme pääsisältö on tällä perustalla.

T.J.

Statistik mm.

Under december månad 1978 skickade jag genom ISK:s försorg ut provexemplar av Inkeriläisten Viesti till sådana som inte prenumererade på tidningen. Tidningen åtföljdes av ett förklarade brev och inbetalningskort, om man önskade prenumerera på den. Sammanlagt skickade jat ut 193 ex. Genom dessa brev fick vi per 14.1.79 29 nya prenumeranter. Allt som allt har vi fått 34 nya sedan förra året.

1978 förmedlade jag sammanlagt 471 prenumerationer från Sverige. Per 14.1.79 har jag förmedlat för 1979 406 prenumerationer. Jag har satt upp som mål: minst 500 prenumerationer från Sverige 1979. Hjälp mig!!

Man kan läsa åtskilligt mellan raderna av inbetalningskorten. Vilka är det som förnyar sin prenumeration först? Jo, oftast gamla människor för vilka Inkeriläisten Viesti betyder så oerhört mycket. Många handstilar berättar sin egen historia. Mångåriga prenumeranter vilkas handstil blivit allt mer en gammal människas präntningar. Så kommer ett år och inbetalningskortet är ifyllt med en ungdomlig handstil, som fått sin skolning i Sverige. Det syns på sättet att skriva vissa bokstäver. Barn eller barnbarn har hjälpt att förmedla kontakten med landsmän.

I andra fall prenumererar åldringar Inkeriläisten Viesti till sina barn i förhoppning att dessa också skulle känna något av den glädjestund som det är fråga om, då tidningen kommer med posten. Ibland befinner sig dessa barn på andra sidan jordklotet som t.ex. Canada. Från en liten ort kommer 3 prenumerationer och alla är skrivna med samma handstil. Där har någon gjort sina åldriga medmänniskor en tjänst. Ibland kommer det helt enkelt ett brev med 3 svenska 10-kronors sedlar i. Det är ju så krångligt med blankettskrivning. En liten lapp med tillönskan om Den Högstes välsignelse över ombudet åtföljer ofta sådant brev. Sådant värmer.

Ett annat brev med pengar gäller prenumeration som gåva åt ett par personer, som avsändaren inte tror att de prenumererar. Skulle de mot förmodan få tidningen så »... använd pengarna där de behövs enligt ditt bedömande. Pengarna behöver INTE returneras.» Där fick Inkeriläisten Viesti återligen en liten gåva.

Ibland blir jag också ledsen i samband med prenumerationer. Jag finner att ingermanländare, som (åtminstone utåt sett) befinner sig i ledande ställning försummar (avsiktligt?) att prenumerera på denna vår enda tidning, vårt kontaktorgan. Jag menar inte att alla ingermanländare nödvändigtvis skall vara sådana, som slukar tidningen från pärm till pärm. Men man kan ju stödja idén, tanken. Man kan hålla sig passiv i handling men stödja idén genom att prenumerera.

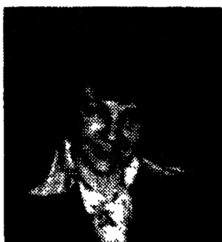
Till slut en liten vädjan från ombudet. Förnya alltid din prenumeration så snart inbetalningskortet kommer. Det underlättar mitt jobb avsevärt. Meddela även om du bytt adress. Kontakta mig om tidningen uteblir fastän du betalat den. Hjälp mig under hela året med adresser till vilka jag kan skicka provexemplar. Ännu bättre: skaffa nya prenumeranter! Målet var minst 500 från Sverige.

Armas Paakkonen

Jag måste få säga

Man söker skönheten i världen
men finner den aldrig.
Ingenting är vackert längre.
Så slutar man söka
och allting är ingenting.
Så vill man försvinna ur all tomhet
för att glömma, för att glömmas,
för att dö.
Och så känner man hjärtat slå!
Och man glömmer alla dystra tankar.
För att skönheten är att leva.

Anneli, 18 år

Toimitussihteerin terveisiä

Parin viime kuukauden aikana lehtiä selaillessani olen pannut merkille, että meistä inkeriläisistähän on tullut varsinaisia »julkkiksia». Helsingin Sanomat julkaisi tammikuussa kokosivun artikkelin haastatteluineen kolmena peräkkäisenä sunnuntaina. Anna-lehti uhrasi inkeriläisille ja inkeriläisyydelle viisi kokonaista sivua valokuvin ja haastatteluin helmikuussa. Ja juuri, kun joulukuun Viestistä saimme lukea Matti Vironmäen esittelyn Inkerinmaan kasvatista, kansallisesta ja kansainvälisestä suurmiehestä Eliel Saarisesta, kertoi Helsingin Sanomat tammikuun kuudennen päivän numerossaan kulttuurisivulla, että Eliel Saarisen perintö on noussut uuteen arvoon arvaamattomaan Yhdysvalloissa. Cranbrookin taideakatemia, Saarisen päätyö siellä (1928) on julistettu kansalliseksi muistomerkiksi, jota ei saa purkaa eikä lisärakennuksin muuttaa; ja »Saarisen renessanssi» ulottuu pieniinkin yksityiskohtiin: Eliel ja Loja Saarisen koti (kirjoituksessa oli kuvia sivun täydeltä Saaristen kodista, jonka sisustus muistuttaa suuressa määrin heidän Hvitträskin kotiaan) on vuosien tauon jälkeen entistetty alkuperäisten asukkaiden henkeen.

Eikä tässä kuuluisuutta kyllin. Erään naistenlehden (lienee ollut Eeva-lehti) kertoman mukaan kirjailija Anu Kaipainen valmistelee kirjaa sekä näytelmää inkeriläisille niin rakkaasta, Suomen runottareksi mainitusta Larin Paraskesta, jonka patsaan juurelle Helsingin paikallisosasto jokaikisenä Kalevalanpäivänä käy laskemassa sinipuna-keltaisen kukkavihkonsa. Niin tapahtui tänäkin vuonna. Kymmenen henkeä seisoi sumuisen tihkusateisessa puistossa päät taivutettuna hiljentymisen merkiksi »heimopäällikön» puheen aikana. Silloin tällöin joku kiireinen kadulla kulkija vilkaisi sivuilleen ja meidät huomatessaan hämmästynein katsein pysähtyi seuraamaan pienen joukon puuhia. Siinä altakulmain ohikulkijoita tarkastellessa juolahti mieleen, että mahtoivatkohan nuo edes tietää, kenen patsas siinä oikein seisoi, ja miksi me siihen kukkia toimme.

Niin on maailma kiinnostunut meistä, ettei kohtalomme ole vähään aikaan vaarassa joutua unohduksiin. Miksi emme siis itse olisi kiinnostuneita heimostamme ja juuristamme. Vielä on paljon tallennettavaa muistinne ja piironkienne lokeroissa sellaista, jota voisi julkaista Viestimme palstoilla. Hauskaa sekä vakavaa. Sellaiset sorjalla inkerinmurteella kirjoitetut pakeilut, joilla mm. nimim. A. K. Ruotsista on lukijoita ilahduttanut, tuovat myös piristävän lisänsä vakavan muistelemisen lomaan. Sillä vaikka vakavuus on elämän suola, tarvitaan joukkoon ripaus sokeria suolaisen pehmentämiseksi, että maku olisi täyteläinen, näin ravinto-opillista termiä lainatakseni. Muistakaa siis lehteämme edelleen kirjoituksillanne sekä tällä että tuolla puolen lahden, kuin myös valtamerten takana olevat ystävämme ja heimolaisemme.

Toimitussihteeri

Lahjoituksia Viestin tukemiseksi:

Tuntematon, Borås 10:— kr.

Joukostamme poistuneita

Anna-Maria Kopare, synt. 14/7 1900, kuoli Mölndalissa 30/1 1979.

Anna Sykiäinen, synt. 10/4 1896, kuoli Boråsissa 14/2 1979.

AJANKOHTAISIA ILMOITUKSIA

HELSINGIN PAIKALLISOSASTO

Maaliskuun kuukausitilaisuus Inkerikodissa 25. 3. klo 14. Huhtikuun tilaisuus 22. 4. klo 14.

Tervetuloa.

LAHDEN SEUDUN INKERIKERHO

kokoontuu kuukauden 3:ntena tiistaina maalis-, huhti- ja toukokuussa klo 18.30 Joutjärven kirkon ravintolahuoneessa, mikäli ei edellisessä kerhoillassa pyydetä johonkin kotiin. Tervetuloa kaikkiin iltoihimme.

Puheenjohtaja

SEUKKOSEURA KOKOONTUU

Inkerikodissa torstaina 1. ja 15. huhtikuuta 1979. Tilaisuudet alkavat klo 13.00.

Susanna Kössi, puh. 335 058, vastaa Seukkoseuran toimintaa koskeviin tiedusteluihin.

TAMPEREEN PAIKALLISOSASTO

Kevätkauden kuukausitilaisuudet 8. 4. ja 19. 5. 1979 klo 14.00 Kalevan kirkon salissa 9.

Tervetuloa.

Johtokunta

Tilaa asiamiehiltämme Inkeri-aiheista kirjallisuutta Levitä Inkeri-tietoutta

Sulo Haltsonen ym.
Inkerin suomalaisten historia 60,— (70 kr)
Saini Laurikkala
Rovasti S. J. Laurikkalan elämäkerta 21,— (25 kr)
Aapo Iho
Hietajyvä, valitut runot 15,— (20 kr)
Hellin Suominen
Mooses Putron elämäkerta 5,— (10 kr)
Pertti Virtaranta
Inkeriläisiä sananlaskuja ja arvoituksia 20,—
Isien Usko, muistojulkaisu 10 kr
Postikortti, Haaparannan muistolaatta 2 kr
Postikortti, Örebron muistokivi 2 kr

Kemppi: Fenno-Ingrian lauluja 5 kr
Kemppi: Ristiltä ripille 10 kr
Kemppi: Ingeris dödskamp 10 kr

Äänilevyjä
Inkerikuoro
Nouse Inkeri ym. 11,— (15 kr)
Lauri Santtu
Murrejuttuja 11,— (15 kr)

Inkerin karttoja 23,—
Inkerin lippuja 5,—
Inkerin postimerkkejä sarja 40,—
Adresseja 10,—

Inkeriläisten Viesti vuodeksi 1979 olisi syytä tilata. Hinta 25,— (30 kr).

Vammala 1979, Vammalan Kirjapaino Oy

inkeriläisten viesti

numero 4

huhtikuu 1979

inkeriläisten viesti

TOIMITUS:	Päätoimittaja: Matti Vironmäki, puh. 90-631 285 Toimitussihteeri: Anja Luoma, puh. 90-892 460 (iltaisin) Koivikkotie 6, 01620 Vantaa 62 (toimituksen osoite)
KONTTORI:	Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki 61 Puh. 90-793 796 Postisiirtotili Hki 30636-4 Auki maanantaisin klo 16.30—18.30
TILAUSHINTA:	25 mk/vsk. kotimaassa, Ruotsissa 30 kr.
ILMOITUSHINNAT:	1/1 sivu mk 200,— 1/2 » » 120,— 1/4 » » 70,— Kuolinilmoitukset 30,— Kiitos- ym. ilm. 20,— Kuva ilmoituksessa 45,— Osoitteenmuutos 5,—
PÄÄASIAMIES RUOTSISSA:	Armas Paakkonen Tingsgatan 4 B 50253 Borås. Puh. 033/101 850 Postisiirtotili 626047-5
PÄÄASIAMIES SUOMESSA:	Hannu Vironmäki PL 362 00121 Helsinki 12 Puh. 90-662 668 Postisiirtotili 416608-9 Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa
	Kustantaja ja julkaisija: INKERILÄISTEN YHDISTYS R.Y.

KANSIKUVA KERTOO: Leningradin luterilainen kirkko.

T. Kajava

Jumala on rakkaus

Nämä sanat on kirjoitettu Leningradin luterilaisen kirkon alttaritaulun päälle, alttaritaulu kuvaa taivaaseen astuvaa Kristusta. Erittäin kaunis taulu.

Tämä oli minun toinen matkanl edellä mainittuun kirkkoon. Tämä matkani oli antoisampi kuin ensimmäinen, jonka tein kun kirkko aukaistiin syksyllä 1977. Kirkko on nyt korjattu kauniiksi. On uusi hyvä maalattu lattia, uusi kullattu risti ja uudet penkit. Urkuharmooni on nostettu lehterille.

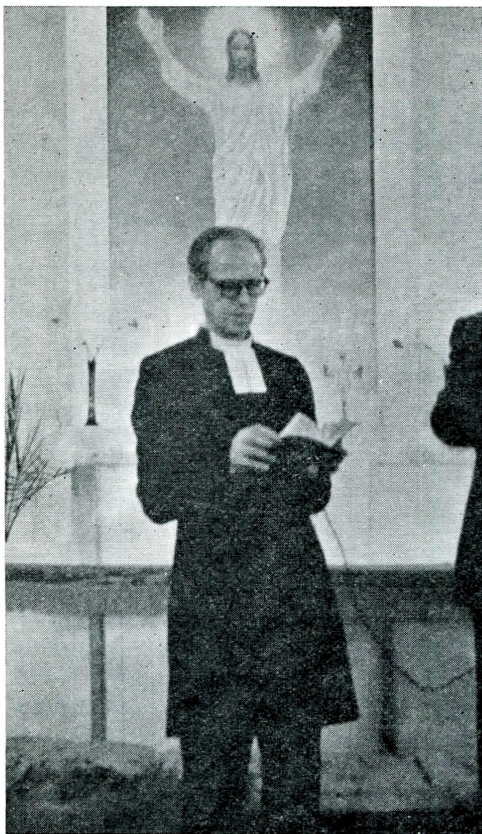
Tammikuun puolivälissä 1979 teki Kauniaisten suomalainen seurakunta ja Espoonlahden seurakunta yhteisen retken Leningradin luterilaiseen kirkkoon, yhteensä lähes 70 henkeä. Kauniaisten suomalaista seurakuntaa johti kirkkoherra Arto Laitinen ja Espoonlahden seurakuntaa pastori Pentti Hölsä. Koska asun Kauniaisissa, päätin lähteä mukaan seurakunnan retkelle.

Matkaan lähdettiin junalla Helsingistä klo 12 torstaina tammikuun 11. päivänä. Leningradissa olimme illalla klo 20. Suomen Asemalla Leningradissa oli meitä vastassa suuri paikallinen Inturistin linja-auto, johon kaikki mahtuivat. Inturistin puolesta oli matkan ohjaajaksi määrätty inkeriläinen neiti Aili Vainikka. Matka suuntautui kohti Moskva-hotellia, joka on Nevski prospektin yläpäässä Neva-joen pohjoisrannalla.

Seuraavana aamuna klo 9 tuli hotellin edustalle sama linja-auto jossa Aili Vainikka jo odotti, ja matka suuntautui Piskarevin hautausmaalle, johon on haudattu kuusisataatuhatta piirityksen aikana kuollutta leningradilaista. Iltapäivällä mentiin Eremitaašin taidemuseoon, mutta minä lähdinkin Kelttoon, entiseen kotipitäjääni tapaamaan tuttavia ja sukulaisia ja olin siellä koko päivän. Paljon näin vanhoja lapsuudenaikaisia koulutovereita, sukulaisia ja tuttavia. Keltossa ilmoitin, että Suomesta on tullut kaksi pappia, jotka puhuvat lauantaina Puškinin kirkossa. Leningradin luterilainen kirkko sijaitsee Puškinin kaupungissa (entinen Detskoje Selo), 25 km Leningradista etelään.

Lauantaiaamuna oli hotellissa ruokailu klo 9, ja sen jälkeen lähdettiin ostoskierrokselle Nevskille Berjoška-myymälään, jossa saa ostaa tavaraa Suomen rahalla. Tavaraa oli paljon ja kaikenlaista. Kauniita teekalustoja, kristallia ja mitä kaikkea. Kauppa kävi kovasti ja markka vaihtoi omistajaa. Oppaamme hermostui ja hoputti, että olisi ehdittävä syömäänkin ennen kirkkoon lähtöä. Kun markat oli tuhlattu, lähdettiin syömään ravintola Sadkoon.

Sitten ohjattiin auton nokka kohti Puškinin kaupunkia pitkin Moskovan prospektia etelään. Myöshästyimme kirkosta; jumalanpalvelus oli jo alkanut. Kirkko oli kansaa täynnä, sana oli käynyt. Mutta Suomen vieraita varten oli jätetty kaksi etummaista tuoliriviä tyhjäksi. Ennenkuin pää-

Kirkkoherra Harri Metsnik.

simme paikoillemme, oli seurakunnan kirkkoherra Harri Metsnik jo saarnastuolissa.

Khra Metsnik puhui kasteesta ja kasteen armosta. Kuinka lapsi kasteen kautta tulee Jumalan seurakunnan jäseneksi.

Välillä laulettiin virsi 411, ja sen jälkeen pastori Pentti Hölsä Espoonlahden seurakunnasta esitti seurakuntansa terveiset inkeriläiselle kirkkokansalle. Pastori Hölsä puhui myös kasteen armosta (Johanneksen evankeliumin 1 luku, säe 34) seuraavasti:

»Kaste ei ole ihmisten keksintöä. Sen on Jeesus asettanut. Hän kyllä tietää, mikä on meille hyväksi. Kaste liittää meidät seurakuntaan. Liittyipä minkä ikäisenä tahansa, kaste on portti jonka kautta seurakuntaan tullaan. Kasteessa sinut on nimeltä kutsuttu, olet nyt Jeesuksen. Kasteessa olet saanut ristinmerkin kasvoihisi ja rintaasi. Risti, Jeesuksen risti, on pelastuksen merkki. Kun Jeesus kastettiin kuultiin Jumalan ääni: 'Jumalan Karitsa joka pois ottaa maailman synnin.' Me laulamme noin Ehtoollisenvietossa. Kaste liittää meidät Ehtoollisen sakramenttiin ja Kristuksen kuolemaan. Saamme aueta iloon Jumalan hyvyyden tähden. Hän pitää meistä huolen. Me olemme Hänen.»

Tämän jälkeen lauloi rouva Annikki Kaajavuo hengellisen laulun »Opeta minua rukoilemaan.» Rouva Kaajavuo on Espoonlahden kirkkokuoron jäsen.

Yhteisen virren jälkeen esitti Kauniaisten Suomalaisen Seurakunnan kirkkoherra Arto Laitinen seurakuntansa terveiset. Hän oli edellisenä päivänä käynyt Eremitaašin taidemuseossa, jossa hän oli nähnyt Rubensin arvokkaan taideteoksen »Kristusta otetaan alas ristiltä». Hänestä oli kovin mielenkiintoista, että Rubens oli sijoittanut taulunsa aiheen hollantilaiseen maisemaan. Kaikki nämä ristiltä ottajat olivat hollantilaisissa vaatteissa. Lopuksi hän tuli semmoiseen johtopäätökseen, että tuskin siinä on mitään kummallista, onhan Kristus kuollut myös hollantilaisten edestä.

Laulettiin yhdessä virsi 600. Virren jälkeen lauloi vielä Kauniaisissa asuva eläkkeellä oleva kanttori-urkuri dir.cantus Jalmari Kahri. Hän toi tervehdyksen Suomen herännäiskansan keskuudesta. Ensimmäinen virsi, »Koska valaisee kointähtönen», esitettiin prof. Ahti Sonnisen Pohjois-Savosta muistiin merkityllä korallitoisinnon sävelellä. Toiseksi hän lauloi virren 338 vanhalla Paavo Ruotsalaisen aikaisella körttikansan sävelellä kertoen myös sen historian. Virsi alkoi sanoilla »Oi Herra ilo suuri». Lopuksi vielä »Kiitos sulle Jumalani» Oskar Merikannon sävellyksenä. Yhteisesti laulettiin virsi 405.

Kohta alkoikin jo lähtöhetki olla käsillä, ja seurakunta pyysi, että muistaisimme heitä esirukouksilla.

Kun lähdimme kirkosta, seurakunta nousi seisomaan ja lauloi meille laulun »Eipä koskaan Herran kansa ainiaaksi erkane». Monilla oli kyyneleet silmissä. Enemmän vaan tämmöisiä matkoja Suomesta toivottiin.

Ihminen

Ihmisinä me olla voimme joko hyviä tai
hyvin paljon pahoja.
Mutta Herra antoi meille myöskin paljon
hyvää, siis käyttäkäämme niitä lahjoja.

Vaan meissä asuu itsekkyyttä jokaisessa
paljon ihan.
Se onkin suurin virheemme, joka tuottaa
vihan.

Vihaa oisi kartettava joka asiassa,
sillä vihalla ei rauhaa rakenneta täällä
maailmassa.

Siksipä ihminenkin on luotu tänne hyviin
tarkoituksiin,
eikä kulkemaan vain suinpäin aina omin
mielijohdatuksiin.

Omatunto olkoon aina meillä suurin tuo-
marimme.
Anna siihen voimaa, Herra, armostasi mei-
dän tunnoillemme.

Tuomitse meit lapsiasi, jos virheitä me
teemme,
sillä omin voimin niist irti ei päästä, jos
kuinka yritämme.

Vaan kerran koittaa sekin päivä, jossa kaik-
ki ompi hyvin.
Se ilo ompi Herran luona iloistamme poh-
jaton ja syvin.

Siellä rauha rakkauskaan milloinkaan ei
lopu.
Siitä täällä ihmislapsi, etukäteen kiittä-
mään jo totu.

Liisa Makara

Professori Arvo Räikkösen muistokonsertti Raumalla

Raumalaiset kuorot, Rauma Flikkatten Göör, Rauman Kamarikuoro ja Rauman Mieslaulajat sekä Rauman Kamariorkesteri, järjestivät 18. 2. 1979 Sinisaaren koululla Arvo Räikkösen muistokonsertin, jonka ohjelma koostui pelkästään Arvo Räikkösen sävellyksistä. Kuorojen lisäksi konsertissa esiintyi laulajatar Hely Williams, joka esitti kolme Räikkösen yksinlaulua. Konsertin päätösnumerona kuultiin vuonna 1976 sävelletty Psalmi 130 »Syvyydestä minä huudan Sinua, Herra», kantaesityksenä.

Juuri muistokonsertin alla ratkesi Kirkkomusiikkiliiton ja Suomen Kanttorikuoron julistaman sävellyskilpailun tulos:

Sarja A (säestykselliset teokset): 1. Arvo Räikkönen, 2. Juhani Komulainen, 3. Ahti Kuorikoski.

Sarja B (säestyksettömät teokset): 1. Arvo Räikkönen, 2. Arvo Räikkönen, 3. Veikko Norontaus.

Sarja C (sovitukset): 1. Veikko Norontaus, 2. Olli Kortekangas, 3. Arvo Räikkönen. Kilpailuun osallistui yli 150 sävellystä.

Arvo Räikkönen oli syntynyt Inkerin Lempaalassa kanttorin poikana vuonna 1906. Elämäntyönsä hän suoritti pääosin Raumalla seminaarin musiikinlehtorina, noin 40 vuotta. Hänellä oli suhteellisen laaja sävellystuotanto, pääasiassa kuoroteoksia. Lisäksi hän julkaisi kirjoja ja artikkeleita musiikkipedakogiikan alalta sekä johti useita kuoroja. Vuonna 1966 ja 1967 esitettiin hänen johtamanaan Raumalla ja Turussa J. S. Bachin Matteus-passio ensi kerran Suomessa lyhentämättömänä.

Arvo Räikkönen kuoli 23. 6. 1978. Hän oli juuri saanut valmiiksi sävellyskilpailutöistään kolme laulua Jaakko Haavion runoihin, jotka vainajan lapset lähettivät kilpailuun.

Työkaverin lohdutus

Etkö huomaa jo kevään tuloa? Päivät kasvaa ja joen jäät sulaa.
Aika lähestyy kesän suloja. Töitä tulee, me emme jää pulaan.

Kevät aina luonnon uudistaa, antaa intoa työmiehen rintaan.
Ilomielin töitä painella saa, vaikka hikikin nousisi pintaan.

Kuinka saisin ma sinutkin uskomaan että työttömyys vihdoinkin loppuu?
Ministeri matkustaa Moskovaan, laivatilaus tulee ja hoppu.

Meidän tekemät laivamme lähteä saavat taas maailman kaukaisiin ääriin.
Laman voitamme. Ryhdisty kaveri vaan. Tuo sun masennustilas on väärin.

Järvisaaren Einari, Turun telakalla

Paha tuuri telakalla

Mulle sattui paha tuuri, laivan kansi petti mua.
Putosin ja kylkiluuni tuli siinä murrettua.
Silloin kivusta ma tanssin, liekö ollut ripaskaa...
Huusin avuks ambulanssin. Palomiehilt avun saa.

Ensiapuklinikalle minut heti kuskattiin.
Lääkärit mua tarkasteli, röntgenissä kuvattiin.
Siinä naiset ympärilläin touhusi ja hääräsi.
Rinnan kiinni sidottuaan lääkkeitä ne määräsi.
Sitten olin kuurill koval, neljä viikkoo sairaslomal.

Kauhee kipu, hyvä veli, kylkiluu kun raksahteli.
Käden taikka jalan saa hyvin kipsiin panna.
Mutta keuhko liikkuu vaan, sitoa ei anna.
Ei saa vapaast hengittää, yskiä ei lainkaan.
Voi kuin kova kipu tää, miksi ma sen sainkaan?

Pojat olkaa varovaisii ihan joka työssä!
Telakoilla erittäinkin olkoon nuora vyössä.
Yllättävät aukot täytyy suojata ja kattaa.
Sillä jos jäät invalidiks, mitä pistät pattaa?
Jos et missään kaadu, tipu, poies jääpi kaikki kipu.

Järvisaaren Einari

Lapsuuven ajan piäsijäismuistoloi

Oikein minnu hävettää näin Inkerin muan Tuutarin seurakuntalaisen, kun olen lukent tätä mein rakasta Inkerin Viestii jo monet monet vuuvvet ja nyt vast piätin jo viimeinkin kiruttaa näist lapsuuvven ajan piäsijäismuistoloist ja oikein omal Tuutarin kielel (murteel).

Näin jo puolest talvest myö lapset alettii uottelemma sitä piäsijäisen tulloo, ja minkä lähemmäks se aika alkoi olla, ni yöunetkin siin jo mänj.

Ensiks kun tulj se virpolauvvantai, taitettii suuri virpovasta ja lähettii ensiks ämmää (äidin äitiä) virpomaa, ja kovast laulettii:

Virpo varpo vitsat siul
kanaseltais muna miul.
Kuin mont virpaa
niin mont munnaa.

Ja sit mäntii kummiloi ja tätilöi virpomaa. Silloin suatii yhet kananmunat vua. Mut kun tulj se piäsijäisuamu, jo olj kova kiire lähtemää kuostii ajamaa; mut ei suant ennen lähtee ennenkuin olj kirkon menot menneet tai kirkos käyty, sen jälkeen vast. Siin kuostpussis sit olj jo muna, prjänikköi, konfehtloi ja jopa viel appelsiiniki. Olj se lapsist niin suuremmoin asja. Ja sitten kun tulj se toinen päivä, se olj se liekkuloin laittaminen. Kuur-sarrain kun toisest piäst olj heinist tyhjä niin siihen suatii ne liekut. Miun isä kun lupas sen sarraimen, Pekkosetä sen paksun lauvvan ja Antti-setä kanatin (paksun köyvven). Jo myös oltii niin tohkeillamme kun olj liekku, uuvet kenkät, kolossit, uus riepu piäs. Silloin alkoi riemu ylimmillään, koko lauvallinen kun istui meit pienii tyttölöi ja poikii, ja olj siel sit jo suurempiiki, tyttöö ja poikaa. Kun siin liekun molemmis päis pitj niäs pönkii et se liekku mänj melkein orrest ortie, ja laulettii paljon. Muistan täs nyt tuon virren:

Liekutaan ja lauletaan
ja pietää vesseluutta
ei uo aika ajatella
kompkan (poikaystävän) rakkautta

Tämän liekun alla ompi
virtaavainen vesi,
heilain meni sivuitsen
ja kolossisen pesi.

Nii tälläist se meil ja muil rakkaat heimokansalaiset ol. Kaikil ne rakkaat kotjmuan tavat ja tottumukset, se rakas perinne on vua muistolois. Mutta kohtalo olj meil toinen; nyt myö ollaan tiäl myös rakkaas Suomen muas ja ollaa suatu uuvet kojit ja uvvet tottumukset, mut miust tuntuu et myö vanhemmat emme unohuta niitä entisijäkään.

Näin piäsijäisterveisin kaikille heimolaisilleni.

Yks Tuutarin seurakunnast

Sukututkimusta

Ajattelin, että minun ikäisiäni (74) heimosisaria ja veljiä on vielä täällä elämämme tiellä, joten olisin sitä mieltä, että kirjoittaisimme sukujuuristamme niin pitkälle kuin itsekukin tiedämme. Jäävätpähän muistoksi tuleville sukupolvillemme, mistä sukujuuremme ovat alkaneet ja täältä Suomesta Inkeriin aikoinaan joutuneet.

Olen aiemmin jo kirjoittanut syntymäkyläni syntyhistorian ja lähettänyt Helsingin yliopiston suomen kielen laitoksen arkistoon (heidän pyynnöstään), ja monia muitakin asioita.

Kiero oli syntymäkyläni nimi Lempaalan pitäjässä, jossa olen syntynyt 1905 ja kasvanut 22 vuotiaaksi.

Tämä syntymäkyläni *Kiero* sai nimen, kun siihen Lempaalan järven etelärannalle pienelle »jussikkoniitylle» Metsäpirtistä saapui ensimmäinen asukas, ammatiltaan seppä ja sukunimeltään Kiero. Tällä sepällä oli vain yksi tytär ja tälle tyttärelle tuli mieheksi eli Kieron kotivävyksi Kirvusta poika, jonka sukunimi oli Kokkonen.

Vuonna 1928 oli Kieron kylässä vain 13 taloa ja kaikkien sukunimi olikin Kokkonen, ja tietysti sukua toinen toisilleen.

Isoisäni kuoli 85-vuotiaana v. 1921. Hänen veljiään ei enää ollut elossa, sillä hän oli ollut veljeksistä nuorin.

Isoisäni nimi oli Taavetti ja 3 veljestä olivat Eljas, Mikko ja Simo. Isoisäni isän nimi oli ollut Paavo. Minun isäni oli syntynyt 1875, ja heitä serkuksia oli aika paljon. Sitten toinen puoli Kieron kyläläisistä oli taas serkuksia keskenään.

Luulisin että tämä syntymäkyläni syntyi siinä 1780 vuoden lopussa. Tuo mainitsemani seppä Kiero asettui siihen järven rannalla olleeseen luonnon aukkoon, kun muut paikat olivat vielä metsänä. Hän perusti siihen pajansa, josta se pieni jussikkoniittykin sai nimen »Sepän niitty». Muistan vielä ne hiilet jotka kertoivat minunkin aikanani, että siinä oli sepän paja ollut joskus.

Ei ole enää sitä kylää eikä Kokkosia, vain järvi enää siellä päilyy, ja niin monen monet muistot synnyinpaikaltani sydämessäni säilyy.

Liisa Makara (entinen Kokkonen)

Uni ihanin

Oi äiti, minä unta näin
niin ihmeen ihanaa.
Sinä kävelit vihkipuvussais
metsämme laidassa.
Ja kukkaketo oli niin kirjava,
se koristi pukusi,
ja sinä minuun katsahdit
niin silmin iloisin.
Äiti! sata silmää ei voi katsoa
lailla silmäisi.
Sata kättä ei ole työtä tehnyt
lailla kätesi.

Minä lähdin luoksesi juoksemaan
tuonne metsän laitahan.
Sinä katosit sumun taakse
pois minun näkyvistäin.
Sinä aioit antaa suukkosen
minulle varmasti,
mutta siihen minä heräsin,
muuta ehtinytkään en.
Olin kauan hereillä
ja toivoin uudelleen ett
jospa uni jatkuisi
oi, rakas äitisein!

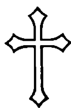

Mutta aurinko jo nousi uuteen
armaan aamun koittohon.
Minä tunsin kaipuun hetken
uuteen päivän valohon.
Muistin äänes lemmen, armaan
ja ajattelin vain
jospa uni sittenkin, tulisi uudestaan.

En saanut unta takaisin
oi, rakas äitini!
Nyt sana yksi mulle riittää
sana — Äitini!
Saan kädet rukoukseen liittää,
ja siitä Jumalaani kiittää
ett olit Äitini!

L. Sjöberg

Sofia Netti

os. Paajanen

s. 3. 7. 1896 Inkerissä Skuoritsan srk:ssa

k. 21. 9. 1978 Porvoon aluesairaalassa

Kiitämme ystäviä osanotosta

Tyttäret

Ensi kesän Inkeri-juhla

koko maata käsittävä, pidetään lauantaina ja sunnuntaina heinäkuun 14.—15. päivinä Lahdessa. Lauantaina on pualikka- eli kyykkäkilpailu jo klo 13 Kiveriön ala-asteen koulun kentällä. Sitten on Joutjärven kirkon seurakuntasalissa Inkeri-ilta illalla. Sunnuntaina 15. 7. on seppeltenlaskutilaisuus viime sotien sankarihaudalla ja Karjalaan jääneiden vainajain muistomerkillä klo 9. Juhlajumalanpalvelus ja Herran P. ehtoollisen vietto on Joutjärven kirkossa klo 10. Päiväjuhla on Joutjärven kirkon lähellä Kiveriön koulun juhlasalissa klo 14.

Juhlaesitelmöitsijöinä ja juhlapuhujina ovat ent. pastori, nykyinen filosofian professori Jussi Tenkku ja professori Pentti Kaitera sekä muina puhujina Inkerissä syntyneitä pappismiehiä. On ajateltu monta laulu- ja soittoesitystä. Lahteen pääsee sekä junalla että linja-autoilla. Pankaapa nyt jo muistiin ajat ja paikat.

Lahdenseutulaiset lausuvat jo nyt juhlavieraat tervetulleiksi.

Ystävällisyys on kieli, jonka kuuro voi kuulla ja sokea lukea.

Mark Twain

Hyvä kuuntelija ei ole ainoastaan suosittu kaikkialla, vaan hän myös ennen pitkää tietää jotakin.

Omaisia etsitään

Liisa Purasen (Lempaalasta) poikia etsitään.

Paavo ja Toivo Kekki; Iida Purasen poika, (on Sulo Puranen).

Serkut Eestissä ja Suomessa kyselevät. Jos joku tietää näistä, olisi ystävällinen ja ilmoittaisi. Osoitteella:

Lempi Koli, 24910 Halikko as.

Juhannuksen kesäjuhlat Ruotsissa

Vuoden 1979 Inkerin suomalaisten kesäjuhlien järjestäjänä on vuorostaan Gävlen kerho, aikana 22. 6.—24. 6. 79.

Juhla, johon toivomme tulevan paljon vieraita Ruotsista, Suomesta ja muiltakin maailman kulmilta, sisältää perinteelliseen tapaan kirkollisen sekä urheilu- ja kansallisjuhlan.

Juhla alkaa 22. 6. 79 ISK:n kokouksella klo 15.00 St Angsgarin seurakuntatalolla, jossa myös tapahtuu juhlan avaus klo 17.00 (Heliga Tefaldighet -kirkon vieressä) muine ohjelmineen. Tästä tarkemmin toukokuun Viestissä.

Toinen juhlapäivä, 23. 6. 79 alkaa aamujumalanpalveluksella klo 8.00 em. kirkossa.

Kello 11.30 alkaa ohjelman urheilupuoli Strömvallin stadionilla, johon tilaisuuteen toivomme saavamme osanottajia juhlavieraitten joukosta eri yleisurheilun lajeihin. Lisätietoja asiasta toukokuun Viestissä.

Kansallisjuhla alkaa klo 17.30 Folkets Husin aulassa S. Centralgatan 10.

Kolmas päivä, 24. 6. 79. Ehtoollisjumalanpalvelus klo 8.00 ja juhlan lopettajaiset.

Ohjelmatarjouksia muualtakin otetaan, jos ne mahtuvat aikaraameihimme.

Majoitus vieraillemme varataan etupäässä hotelleissa ja matkamajoissa.

Majoitusvaraukset ottaa Heikki Wirtanen vastaan osoitteella: Södra Kansligatan 26, 80222, Gävle (puh. 026/111217). Tehkää ne ajoissa!

Urheiluohjelmaan osallistumisesta otetaan yhteys Lennart Matikaiseen osoitteella: Falkvägen 31, 80226 Gävle (puh. 026/116355).

Huviohjelman asiat hoitaa Kerttu Johansson, S. Kungsgatan 30 B, 80222 Gävle, puh. 026/119773 tai Lempi Stålhammar, Pinnmovägen 26, 80369 Gävle, puh. 026/185608. *Muut ohjelmatoivomukset* Mikko Silvastille, Lingonvägen 2 E, 80361 Gävle (puh. 026/126342).

Pieni tervehdys Gävlestä

Niinkuin jokainen Viestimme lukija tietää, tänä vuonna pidämme kesäjuhlat Gävlessä. Tiedän, että jokaisella osanottajalla on kovaa touhua; erittäinkin kuoromme harjoittelee ahkerasti ja moni muu hommailee asioita, joten uskon että juhlat onnistuvat, ja se on suurin toivomukseni. Toivoisin jokaisella oksalla lintusten visertävän kesälaulunsa ja että perhoset näyttäisivät kauneimman värinsä auringon loistossa, ja kirjava keto kukkasväreineen antaisi parhainta juhlan tunnelmaa, sillä juhannus on meidän inkeriläisten oma juhla; juhannusjuhla on omistettu meille sodansärkemille sydämille ja uutta aikaa viemään eteenpäin.

Sanotaan, ettei saa koskaan päästää kaivoa kuivumaan; se on jollain tavoin täytettävä vedellä, muuten tulee jano — meille se meinaa juhlajanoa. Ja toivon kirkossakin jokaisen kynttilän loistavan meille jokaiselle suoraan sydämeen, joten voimme nauttia Pyhän Herran palveluksesta, sillä jokainen kuljemme omaa Golgatan tietämme. Ja se tie on meille tuttu. Tämä pieni vaatimaton tulotoivotukseni olisi meidän Gävlen juhlalle 1979 ja jokaisen inkeriläisen juhlalle: Tulisitte vaikka mistä maailman suunnalta, kaikki ovat tervetulleet. Tämä juhla on meidän inkeriläisten suurin pyhä.

L. Sjöberg

Tämä ohjelma ei ole vielä lopullinen ja joitakin muutoksia voi tulla. Tervetuloa juhliimme juhannuksena tänne kauniille Ruotsin itärannikolle!

GÄVLEN INKERIN KERHON JOHTOKUNTA

Borås

LASTEN KESÄLEIRI

Boråsin Inkerin Kerho järjestää lasten kesäleirin elokuun alkupuolella; se pidetään tavanmukaisesti Kerhon mökillä Kråkeredissa.

Leirin tarkempi alkamisaika ilmoitetaan myöhemmin. Jos olet kiinnostunut leiristä niin voit tiedustella tai jopa ilmoittautua seuraaville henkilöille:

Kondrell, puh. 033/104800 tai Korpelainen 033/155322. (Ilmoittautumiset 1979-06-15 mennessä.) KAIKKI LAPSET TERVETULLEITA!

VIIKONLOPPULEIRI

Sinä entinen *nuorisopiiriläinen* tai *kerholainen:* Sinulle järjestää Inkerin Kerho viikonloppuleirin tutulle ja monelle rakkaaksi tulleelle paikalle, nimittäin Kerhon mökille Kråkeredissa. Leiri alkaa perjantai iltapäivällä 1. 6. ja päättyy helluntaina 3. 6. mutta voit tulla leirille koska haluat tai voit.

Siellä tulet tapaamaan entisiä ja nykyisiä ystäviä. Ohjelmasta huolehditaan meitse kuten ennenkin.

Jos aiot majoittua mökille, ota makuupussi tai petivaatteet mukaan. Ruuasta huolehtii Kerho.

Tiedustelut: Korpelainen 033/155322 ja Kainelainen 033/120466. Myös SINÄKIN joka et ole ollut Nuorisopiiriläinen tai Kerholainen olet TERVETULLUT!

TALKOOT

Vapunpäivänä 1. 5. klo 9.00 on kevättalkoot mökillä, jolloin laitetaan mökki kuntoon kesän toimintaa varten. Tule auttamaan meitä siivouksessa.

MAANANTAITREFFIT

Treffit aloitetaan 21. 5. klo 18.00 Kerhon mökillä ja ne jatkuvat joka maanantai koko kesän.

Olet tervetullut!

INKERIN KERHO, BORÅS

70-vuotiaalle

Isäpappa ompi nyt
70-vuotta täyttänyt.

Vaikk' jo ikävuodet täyttää,
niin nuorelta hän vielä näyttää.

Voimiakin vielä riittää,
josta saapi Luojaa kiittää.

Älä isä väsy vielä
kulkiessas kirkkotiellä.

Jalkasi jos nyrjähtää
niin siitä ei saa säikähtää.

Siis rohkeasti jatka vaan
kunnes joudut satamaan.

Siellä opas odottaa,
joka taivaan kotiin johdattaa.

Siellä murheet haihtuvat
iäiseen iloon vaihtuvat.

Kiitos sinulle rakas isä
ja paljon vuosia vielä lisää.

Kiitoksella muistelevat lapset. — Hällefors, Ruotsi

Muistojen maa

On kesä, luonto kauneimmillaan, kaikkialla heleän vihreää. Kukkaset kukkivat niityillä ja peltojen pientareilla — puutkin kukkivat, sireenit ja tuometkin.

*

Kun kesäinen luonto on kauneimmillaan, ei se ole koettavissa vain nähtävällä tavalla; siitä saa nauttia myös nenällä, sillä luonto levittää tuoksujaan tuhlaillen. Siitä saa nauttia myös korvilla, sillä kesällä on elämää kaikkialla, erikoisesti metsässä. Kun linnut laulavat, kun käki kukkuu, silloin alakuloinen mielikin virkistyy.

Mutta »muistojen maan» Inkerin kesään tämän kaiken lisäksi kuului vielä yksi tunnusomainen piirre, jota nykyisin tuskin missään enää tapaa. Kun paimen, tai paimenet aamuisin saattelivat kylän karjaa laitumelle ja iltaisin taas kotiinpäin, niin siinäpä olikin kilinää ja kalkatusta, sekä myös ammuuta ja mäkätystä. Ja kun kaiken tuon yli kuului vielä paimenen pillin lurina, oli kesäpäivän tunnelma täydellinen. Tällaisesta poikasena kovasti nautin, mutta paimeneksi minun ei onnistunut päästä.

Kesäinen luonto on kaunista missä vain, niin se on täällä Ruotsinmaallakin. Kun kesäisin liikuskelee maasedulla, näkee paljon kaunista. Siinä todella kokee kesän kauneutta ja maaseudun rauhaa. Mutta kuitenkin siitä puuttuu sellaista, mikä oli niin olennaista ja luonnonläheistä siellä »muistojen maassa». Tuota kaikkea muistellessa vieläkin mieli herkistyy. Kun kesäisenä lauantaina kylän savusaunat lämpesivät, ei niiden savu ollut mitä tahansa savua. Kun löylyn ja koivuvastan tuoksu tupsahti tyyneen kesäiltaan, tuntui siltä kuin koko kylä valmistautuisi juhlaan. Ja niinhän se olikin. Sillä silloin vielä osattiin pyhittää lepopäivä ja osattiin nauttia sunnuntain rauhasta.

Eräänä tällaisena kesäisenä lauantaina istuskelin pihakoivumme varjossa isoisäni aikoinaan tekemässä, jo natisevassa pihapenkissä. Eteeni avautuva maisema oli kaunista katseltavaa, ja ihanat tuoksut täyttivät ilman. Setälän mahtava, monihaarainen tuomi tien toisella puolella oli kuin hunnutettu morsian. Se oli kauttaaltaan valkoinen kukkien paljoudesta, eikä se säästellyt tuoksujaankaan. Oli kuin vasta ensimmäisen kerran elämässäni olisin havainnut, että näin kaunis ja herttainen on luonto. Vaikka jo lapsuudestani saakka olin katsellut tuota samaa maisemaa, nyt vasta tajusin rakastavani kaikkea tuota, joka minua hyväillen ympäröi. Ihailin sitä siinä silmilläni, korvillani ja kaikilla luojan lahjoittamilla aisteilla aavistamatta, että en tulisikaan enää sitä tällaisena näkemään. Tuon näennäisesti kauniin ja leppoisan kesäillan yllä lepäsi jo synkkä varjo, joka häiritsi mieltäni ja löi leimansa monien ihmisten mielialoihin. Vain lasten leikeissä ei ollut havaittavissa mitään häiritsevää. Viimesyksyiset tapahtumat saattavat toistua syksyn tullen. Kenenkä vuoro olisi silloin lähteä, jättää koti, sukulaiset, ystävät ja synnyinseudut? Näinhän monien kohdalla oli jo käynyt.

Näistä mietteistäni havahdutti minut huudahdus: — Anttii! Sauna on jo heren-

nyt kylpemään! — Naapurin isäntä Vilipan Pietarihan siellä huuteli. Meillä oli tapana silloin tällöin ottaa löylyjä yhdessä hänen kanssaan. En tarkalleen enää muista, vieläkö tämän jälkeen kertaakaan yhdessä kylvimme, sillä nuo lauantai-illan aavistelut siinä pihakoivun alla äitini ja minun kohdalla kävivät toteen syksyllä. Äidilleni sanottiin: »Kahdenkymmenenneljän tunnin sisällä sinun on poistuttava paikkakunnalta.» — Ja niin me poistuimme, äitini ja minä.

*

Tuosta muistorikkaasta kesäisestä lauantai-illasta oli kulunut noin 30 vuotta kun jälleen istuin samalla paikalla. Mutta nyt näkymät olivat toisenlaiset: ei ollut enää tuota koivua, joka olisi varjollaan suojannut minua kuumalta heinäkuun auringolta, ei ollut setälän mahtavaa monihaaraista tuomea. Kodistani ei enää ollut jäljellä mitään, sen sijaakaan ei enää tuntunut. Koko kylästä oli jäljellä vain muutama surkijan näköinen talo, nekin kuin olisivat muistelleet aikoja, jolloin omistajien hellät kädet niistä huolehtivat. Nyt ne olivat rappeutuneita ja aivankuin häpeissään siitä, että niiden seinien sisällä pälpätettiin vierasta kieltä. Saunakaverinikin nukkui jo nurmen alla, ja missä? Sitä en saanut tietää. Olihan sentään jäljellä vielä joitakin entisiä naapureita, joiden kanssa saimme hetken keskustella ja muistella menneitä. Mutta minä kaipasin saada olla hetken yksin. Halusin hetkeksi hiljentyä paikkaan, jossa lapsuuden ja nuoruuteni herttaisimmat hetket sain elää. Niinpä jätin toiset tarinoimaan ja vetäydyin joukosta. Istahdin nurmikolle suunnilleen samaan paikkaan, jossa lapsena ikäisteni kanssa temmelsin ja 30 vuotta sitten nautin tuosta unhoittumattomasta lauantai-illasta. Mutta onko tämä sittenkään se paikka? Ehkä olemme erehtyneet ja joutuneet väärään paikkaan? — Oli se sittenkin se paikka, vaikka olikin niin täysin muuttunut. Kaikki mitä vain siinä katselin, näytti oudolta, täysin vieraalta, tylyltä ja luotaan työntävältä.

Mutta minä ummistin silmäni kaikelle tuolle ja katselin näkymää, joka jo lapsuuteni ajoilta oli elävänä silmieni edessä ja joka tuona lauantai-iltana jäi lähtemättömästi mieleeni. Ensimmäiseksi piirtyi silmieni eteen talvinen maisema. Kotimme kohdalla tien toisella puolella ei ollut taloja, siitä avautui laaja näköala länteen. Ensin alkoi alamäki ja mäen alapuolella oli *tiikki* (lampi). Mäessä ja tiikin jäällä oli talvisin aina vilskettä; kelkat ja sukset olivat siellä ahkerassa käytössä. Siellä itsekin poikasena koin monet talven riemut — jos monet kolhutkin. Sitten näkymä muuttui kesäiseksi, talven lumi ja jää olivat poissa, tiikki oli vapaa jäästä, ja sen pinta kimalteli auringon paisteessa. Sillä tiikillä oli nimikin, »Jousan tiikki», ja tasainen aukeama tiikistä pohjoiseen oli »Jousan lakja». Perimätiedon mukaan sen oli ennenmuinoin Jousaksi kutsuttu mies raivannut pelloksi. Mutta nyt pellosta oli jäljellä vain tuo *lakja*, joka oli kylän yhteistä maata. Se oli erinomainen urheilukenttä meille sen ajan urheilijoille. Kovasti siellä pelattiin *pualikkaa* ja *poppia*, jota nykyisin *kyykäksi* nimittävät. Usein sinne kerääntyi naapurikylien poikia, ja tyttöjäkin. Tytöillä oli vielä siihen aikaan omat pelinsä. Tällaisina päivinä siellä oli hauskaa kaikilla, niin pelaajilla kuin katsojillakin. Siitä Jousan tiikistä ja lakjasta länteen alkoikin laaja metsä, ja metsässäkin oli paikkoja, joihin liittyi monia muistoja.

Kotini ikkunoista vinosti vasemmalle näkyi kaunis koivumetsikkö, jota nimitettiin »Rosssaksi». En tiedä mistä nimi on peräisin, mutta siellä oli aikoinaan *liekku* (keinu). Pyhäiltoina sinne kokoontui lähikylien nuorisoa; siellä he pitivät hauskaa ja tanssivatkin. Sinne itsekin silloin tällöin piipahdin, mutta olin silloin vielä nulikkaiässä, joten minulla ja kaltaisillani oli hauskaa siellä vain päiväsaikaan.

Tällaisia muistikuvia piirtyi silmieni eteen siinä tuokiossa, jonka sain istuskella syntymäsijoillani. Siinä istuessani ja tuota peräti oudon ja vieraan näköiseksi muuttunutta maisemaa katsellessani käväisi mielessäni vielä kerran epäilys: onko tämä sittenkään se paikka, joka kerran oli minulle niin läheinen, niin ystävällinen ja niin turvallinen. Ja nyt täällä minua ei enää tunneta. Täältä puuttuukin niin paljon, ei edes enää ole Jousan tiikkiäkään, jonka jäällä oli hauska luistella, vaikka yhdelläkin luistimella. Se oli kuivunut, vaikk' ei sitä ollut

poltettukaan. Poltettu! Tiikki poltettu? — Ei, ei tämä ole hourailua. Kyllä tiikkejäkin — vettä täynnä olevia — on poltettu. Näin on ainakin meidän Skuoritsan seurakunnan Ontrovan kylässä tehty. He polttivat tiikkinsä ja »Tiikin polttajiksi» heitä on kutsuttukin — tietenkään ei heidän itsensä kuullen. Mutta heidän tiikkinsä ei ollutkaan aivan mikä tahansa tiikki, siinä oli näet kahdenlaista vettäkin. Keskellä tiikkiä oli *puuastuva* (äes); se jakoi veden kahden sorttiseksi. Astuvan toisella puolella oli puhdas vesi, jota he itse nauttivat ja toisella puolella vähemmän puhdas, joka kelpasi vain *ruavaille* (karjalle).

Näistä mietteistäni minut jälleen havahdutti huomautus: »Eiköhän meidän olisi jo aika lähteä.» Niin tosiaan! Ilta on lähestymässä ja meillä matka edessä. — Hyvästit oli heitettävä noille entisille naapureille, joiden kanssa oli ilo hetken keskustella. Kyyneleet siinä vierähtivät poskipäille, niin heiltä kuin meiltäkin.

Loin lähtiessäni vielä silmäyksen tuohon kylään, jossa aikoinaan sykki yksinkertainen mutta terve ja rauhallinen elämä. Jossa minäkin tunsin oloni turvalliseksi, enkä kaivannut mitään parempaa. Nyt tuo kylä on jo katoamaisillaan, suurin osa sen asukkaista on muilla mailla, vain muutamia harvoja enää jäljellä. Sinne metsän laitaan, iltaauringon valjuun valoon jäivät nuo harmaat töllit uinumaan. Sinne jäi »muistojen maa».

Antti Tervo

Ohjeeksi avustajille

Julkaistavaksi tarkoitetut kirjoitukset: Jos Sinulla ei ole kirjoituskonetta, käsinkirjoitettukin teksti kelpaa. Käsikirjoitusta laatiessasi on hyvä muistaa seuraavat seikat:

1. Kirjoita tarpeeksi harvoin rivivälein, että väleihin mahtuvat mahdolliset korjaukset. Sama koskee sekä koneella että käsin kirjoitettua tekstiä.

2. Kirjoita selvällä käsialalla niin, ettei esim. isojen ja pienten kirjainten, a- ja o-kirjaimen, e- ja l-kirjaimen välillä synny tulkintavaikeuksia. Varsinkin henkilön- ja paikannimissä täsmällisyys ja selvyys on erittäin tärkeää, joten ne olisi viisainta tekstata.

3. Jätä kirjoitusarkin molempiin reunoihin tarpeeksi tilaa kirjapainolle annettavia ladontaohjeita varten.

4. Kirjoita vain arkin toiselle puolelle.

5. Älä kirjoita julkaistavaksi tarkoitetun kirjoituksen kanssa samalle arkille mitään muuta tekstiä (viestiä toimittajalle, ohjeita laskutuksesta, osoitetta tms.).

6. Lähetä kirjoituksesi ajoissa, niin että se on toimituksessa viimeistään ilmestymistä edeltävän kuukauden 15. päivänä, eli kesäkuun numeron kirjoitukset viimeistään 15. toukokuuta.

7. Lähettäessäsi maksullisen ilmoituksen merkitse selvästi, minkä kokoisen tai hintaisen ilmoituksen haluat. Ilmoitushinnat ks. etukannen sisäsivu.

8. Älä lähetä rahaa toimitukseen vaan Inkerikotiin Inkeriläisten Yhdistys ry:n konttoriin, jonka osoitteen ja tilinumeron löydät lehtemme etukannen sisäsivulta.

Toimitussihteerin terveisiä

Inkerikodissa ja Karjalatalossa tapahtuu joskus yllättäviä, mutta aina mukavia asioita. Vilkkaimman vaalitohinan viikolla Inkeri-kuoro piti tavanomaisia tiistaiharjoituksiaan. Laulettiin juuri niin hempeenhaikeesti »Jospa oisit kaunokukka tuossa polun varrella...», kun ovelle koputetaan ja sisään työntyy reippaannäköinen nuorehko naishenkilö. Iloisena uuden kuoronjäsenen ilmaantumisesta Kerttu-maestromme kehottaa muitta mutkitta tulijaa istuutumaan joukkoomme. Ja kuin näytiksi uudelle tulokkaalle taidostamme hän kehottaa kuoroa kajauttamaan saman sävelmän uudelleen. Tulija istuu ja kuuntelee rauhallisesti laulun loppuun ja vihdoin saa sanat suustaan: »Mahdankohan minä nyt olla oikeassa paikassa? Minun oli määrä pitää juuri tällä kellonlyömällä esitelmä Laatokka-salissa.» Pettyneenä Kerttu sanoo luulleensa tulijaa kuoromme uudeksi jäseneksi, ja kehottelee edelleen vierasta liittymään joukkoomme laulavaan. Silloin tämä tunnustaa jo kuunnelleensa lauluamme hetken oven takana ja ihastelleensa, jotta kylläpä laulavat naiset kauniisti, mutta samalla hän valittaa olevansa perheensä jäsenistä epämusikaalisin, joten ei taida uskaltaa jäädä. Kiittää ja niine hyvineen lähtee. Siihen me jäimme istumaan ja ihmettelemään. Hiukan nyreillen mutta hymyä silmäkulmassa tuumailimme, että tuon viimeisen se olisi voinut jättää sanomatta. Ensin kehuu lauluamme ja sitten tunnustaa olevansa epämusikaalinen.

Viikkoa myöhemmin osui päivälehden palstoilla silmiimme tutunnäköinen kuva: siinäpä poseerasi lyhytaikainen »kuorolaisemme» uudenuutukaisessa roolissaan: hänestä oli tehty juuri päättyneissä eduskuntavaaleissa uusi jäsen Arkadianmäen palatsiin. Vaaliesitelmämatkallaan oli vain erehtynyt poikkeamaan »väärään kyökkiin».

Oikeaan kyökkiin sen sijaan poikkesi Yrjö-Pekka Mäkinen parisen viikkoa edellisen tapauksen jälkeen kuoron harjoitusiltana, eikä hänen poikkeamisensa tuottanut ollenkaan pettymystä. Hänellä oli kädessään nippu ohjelmalehtisiä, jotka kutsuivat Karjalaisen kulttuurikeskuksen järjestämään »Rajakarjalaiseen iltaan». Vain ani harva kuorolainen jäi harjoitusten jälkeen lähtemättä Karjalatalon suureen juhlasaliin.

Ohjelma oli arvokas ja kiinnostava. »Monijaksoinen ja monisävyinen», kuten Yrjö-Pekka Mäkinen sanoi johdatellessaan yleisöä illan teemaan. Sysäyksen illan järjestämiseen olivat antaneet taiteilija Tuulikki Pietilän lahjoittamat graafiset työt ja piirustukset, joiden aiheina olivat rajakarjalaiset maisemat ja rakennukset. Y.-P. M. kertoi, että taiteilija Pietilä jatkaa karelianistista linjaa töissään, jotka olivat nyt täällä Karjalatalon ala-aulassa ensi kertaa esillä.

Illan ohjelmassa saatiin kuulla myös kanteleensoittoa Anu Rummukaisen, 19-vuotiaan kanteleensoiton suomenmestarin näppäilemänä. Soittonsa lomassa hän esitteli instrumenttinsa, vanhan 5-rivisen pikkukanteleen ja 36-kielisen uudemman version. Näytteen innostuneesta tanhuharrastuksesta antoi salmilainen tanhuryhmä, joka sisukkaasti vei läpi pitkän »Salmilaisen ristikontran» ripaskoineen päivineen. Tanhua säesti haitarillaan Ruskealan entinen nimismies Simo Härkönen yhtä taitavasti kuin myöhemmin jutusteli käräjäkokemuksistaan Raja-Karjalassa.

Musiikinharrastajan kannalta illan arvokkain anti olivat urkutaiteilija Tauno Äikään mestarillisesti tulkitsemat Sibeliuksen pienimuotoiset pianosävellykset, joiden taustaa ja syntyä taiteilija selosti ennen esitystään.

Karjalan liiton varapuheenjohtajan, pääjohtaja Erkki Tuulen puheenvuoro, päätti tämän antoisan musiikkihenkisen kulttuuri-illan ohjelman.

Jostakin mielen syvyyksistä sukelsivat kotimatkalla esiin entisen kuorotoverin kauan sitten lausumat sanat: »Siellä missä harrastetaan laulua ja musiikkia, ei ehditä eikä tahdota tehdä pahaa. Laulava ihminen ei voi koskaan olla pohjimmiltaan paha ihminen.»

Näissä mietteissä tervehtien

Toimitussihteeri

Ajankohtaisia ilmoituksia

HELSINGIN PAIKALLISOSASTO

Paikallisosaston toimintaa:

Toukokuun 6. pv vietämme Inkerikodissa Kalevala-aiheisen sunnuntai-iltapäivän. Tilaisuuteen saapuvat vieraaksemme Helsingin Kalevalaiset Naiset Helka-tyttöineen.

Toukokuun kuukausitilaisuus on 27. pv. Molemmat tilaisuudet alkavat klo 14.00.

Tervetuloa.

Juhannuksena Gävleen, Ruotsiin lähdemme taas tänäkin vuonna perinteisen tavan mukaan. Tästä matkasta myöhemmin ilmoitukset Viestissä.

LAHDEN SEUDUN INKERIKERHO

kokoontuu kuukauden 3:ntena tiistaina huhti- ja toukokuussa klo 18.30 Joutjärven kirkon ravintolahuoneessa, mikäli ei edellisessä kerhoillassa pyydetä johonkin kotiin. Tervetuloa kaikkiin iltoihimme.

Puheenjohtaja

TURUN PAIKALLISOSASTO

Vuoden 1979 tilaisuudet pidetään seuraavasti:

Karjalaisten talossa Itäpellontie 2

2. pääsiäispäivänä 16. 4.
Helluntaipäivänä (sunnuntai) 3. 6.
Mikkelinpäivänä 30. 9.
Pyhäinmiestenpäivänä 3. 11.
2. joulupäivänä 1. Tapaninpäivänä 26. 12.

Ruissalon Birkassa

Äitienpäivänä 13. 5.
29. 7.
26. 8.

Kaikki tilaisuudet alkavat klo 14.00. Tarjoilua. Tervetuloa.

Johtokunta

SEUKKOSEURA KOKOONTUU

Inkerikodissa torstaina 10. toukokuuta 1979. Tilaisuus alkaa klo 13.00.

Susanna Kössi, puh. 335 058, vastaa Seukkoseuran toimintaa koskeviin tiedusteluihin.

TAMPEREEN PAIKALLISOSASTO

Kevätkauden kuukausitilaisuus 19. 5. 1979 klo 14.00 Kalevan kirkon salissa 9.

Tervetuloa.

Johtokunta

inkeriläisten viesti

Osoiteosasto, Inkerikoti, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki 61. Puh. 793 796, maanantaisin klo 16.30—18.30. Osoitteenmuutos 5 mk.

MUUTATTEKO?

Kiinnittäkää tähän osoite viimeksi saamastanne Inkeriläisten Viestistä. Kirjoittakaa alle uusi osoitteenne ja postittakaa meille ensi tilassa.

____
NIMI

____
UUSI LÄHIOSOITE

____
UUSI POSTITOIMIPAIKKA

Vammala 1979, Vammalan Kirjapaino Oy

inkeriläisten viesti

numero 5 toukokuu 1979

inkeriläisten viesti

TOIMITUS:	Päätoimittaja: Matti Vironmäki, puh. 90-631 285 Toimitussihteeri: Anja Luoma, puh. 90-892 460 (iltaisin) Koivikkotie 6, 01620 Vantaa 62 (toimituksen osoite)
KONTTORI:	Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki 61 Puh. 90-793 796 Postisiirtotili Hki 30636-4 Auki maanantaisin klo 16.30—18.30
TILAUSHINTA:	25 mk/vsk. kotimaassa, Ruotsissa 30 kr.
ILMOITUSHINNAT:	1/1 sivu mk 200,— 1/2 » » 120,— 1/4 » » 70,— Kuolinilmoitukset 30,— Kiitos- ym. ilm. 20,— Kuva ilmoituksessa 45,— Osoitteenmuutos 5,—
PÄÄASIAMIES RUOTSISSA:	Armas Paakkonen Tingsgatan 4 B 50253 Borås. Puh. 033/101 850 Postisiirtotili 626047-5
PÄÄASIAMIES SUOMESSA:	Hannu Vironmäki PL 362 00121 Helsinki 12 Puh. 90-662 668 Postisiirtotili 416608-9 Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa

Kustantaja ja julkaisija:

INKERILÄISTEN YHDISTYS R.Y.

KANSIKUVA KERTOO: Vantaan läntisen seurakunnan Kaivokselan kirkon alttaritaulu »Tulkaa minun tyköni kaikki». Se on Oili Mäen, tekstiilitaiteilijan, professorin kaunis kuvakudos. Oili Mäen nimi on tuttu jokaiselle inkeriläiselle, joka on käynyt Helsingin Karjalatalossa ja nähnyt sen ala-aulassa Oili Mäen upean koko seinän peittävän ryijyn »Karjalainen elegia». Taiteilija Oili Mäki on syntynyt Laatokan Mantsinsaarella. Hänen töitään on ympäri maailmaa sen suurissa palatseissa. Tunnetuin niistä, »Maailmojen synty», on YK:n rauhanpalatsissa Genevessä.

Matti Vironmäki:

Ihmisen "kolmas ikä"

Eräässä seurakuntani kerhossa, jonka jäsenet ovat iältään vanhoja ihmisiä, käytin puheessani mielestäni kunnioitettavia sanoja »rakkaat vanhukset». Silloin joku kesken kaiken huomautti, että he eivät ole vanhuksia. »Keitä sitten? Entisiä nuoriako vai mitä», kysyin. Tällöin syntyi keskustelu, jossa sai eniten kannatusta sana »eläkeläinen». Pian tämän jälkeen kerhon nimi »Harmaathapset» muutettiin neutraaliksi »keskiviikkopiiriksi».

Vanhenevasta ihmisestä puhuttaessa käytetään usein myös sanontaa »kolmas ikä». Suomalaisen Sigfrid Sireniuksen mielestä silloin myös ollaan ikäänkuin »elämänkoulun neljäsluokkalaisia». Alimmilla luokilla, lapsuudessa ja nuoruudessa, on omat vaikeutensa, koska on mm. löydettävä elämän ura. Kolmannella luokalla, joka on miehuuden aikaa, on työtä ja menemistä paljon, josta johtuen päivät ovat kiireiset ja lepohetket lyhyet. Elämänkoulun neljännellä luokalla, vanhuudessa, ollaan Sireniuksen mielestä »abituruksia» eli lopputenteissä olevia, joilla on iloa siitä, että koulunkäynti on päättymässä.

Entä onko mielekästä olla »abituruksena»? Onko »kolmannella iällä», vanhuudella tarkoitusta? Näin varmaan usein kyselemme. Ehkä samalla joku ajattelee, kuten äskettäin eräs tuttavanikin, joka ilmaisi ajatuksensa sanoin: »Olen hyödytön. Olen vain vaivaksi ympäristölle.» Miten on?

Asiaa kysellessämme osoitamme, että olemme todella ihmisiä. Eläinhän ei osaa kysellä elämän tarkoitusta eikä muutakaan. Vain meissä ihmisissä on tarve pohtia asioita ja oivaltaa, mikä on niiden tapahtumien mielekkyys, joiden kanssa olemme tekemisissä. Mitä mielekästä nähnemmekään elämänkoulun neljännellä luokalla olemisessa, niin toki jokainen muistanemme, että kaikella elämällä on tarkoituksensa. Erään toisessa maailmansodassa sortuneen valtakunnan johtaja kyllä arveli, että joidenkin ihmisten, esim. vanhusten, sairaiden ym. elämä on hyödyttömänä hävitettävä, mutta tämä johtaja pahan kerran erehtyi. Ei ole elämä Jumalan edessä eikä muutenkaan milloinkaan tarkoitukseton.

Mikä tarkoitus on vanhuudella, joka meitä kaikkia odottaa haluamme sitä taikka emme? Tätä ajatellessa on syytä kuunnella maailmankuulun lääkärin, psykiatrin ja sielunhoitajan Paul Tournierin sanoja. Tämän sveitsiläisen kirjailijan teoksia on paljon julkaistu myös suomen kielellä. Monissa teoksissaan hän käsittelee vanhenevan ihmisen ongelmia. Hän toteaa, että »kolmannessa iässä» elävienkin on itse rakennettava elämänsä, tehtävä siitä arvokas ja arvonantoa ansaitseva ja siten herätettävä uusi toivo itseään nuoremmissa. »Ihminen voi elää intensiivisesti vielä vanhanakin. Iän tuomaa »miinusta» vastaa sen antama »plussa». Juuri vanhuuteni »plussa» antaa minulle tarkoituksen. Se tarjoaa elämästä uuden puolen, jota ei ole voinut ennen tuntea», sanoo oppinut ja viisas Tournier.

Mikä on tämä elämän »uusi puoli», joka vasta »kolmannessa iässä» huomataan? Se on sama, mitä suuri Paavali on tarkoittanut, kun hän todetessaan fyysisen osan ihmisessä heikkenevän rohkaisevasti sanoo: *»Mutta sisäisesti-*

→

Inkeriläisten Yhdistyksen vuosikokous

Inkeriläisten Yhdistys ry:n vuosikokous pidettiin 25. 3. 1979 klo 14.00 Inkerikodissa. Läsnä 30 yhdistyksen jäsentä sekä 19 toiminnassa mukana olevaa henkilöä.

Kokous aloitettiin laulamalla yhteisesti Soi Kunniaksi Luojan.

Kirkkoherra Matti Vironmäki avasi kokouksen.

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Matti Vironmäki, joka kutsui sihteeriksi Anneli Tuohimäen. Kokouksen varapuheenjohtajaksi valittiin Eino Vironseppä.

Kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Sulo Allanmaa ja Yrjö Korkkinen sekä varamieheksi Ida Riipinen.

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Matti Vironmäki luki yhdistyksen vuosikertomuksen vuodelta 1978. Kertomuksessa todettiin paikallisosastojen toiminnan olleen melko vilkasta ja että erityisenä ilonaiheena on ollut kuluneena vuotena Lahden seudun Inkeri-kerhon aktiivinen toiminta ja myöskin se, että em. kerho on jo vuoden 1978 puolella aloittanut kesäjuhlavalmistelut ensi kesää varten. Vuosikertomus hyväksyttiin sellaisenaan.

Sihteeri luki tilikertomuksen ja puheenjohtaja tilintarkastajien lausunnon vuodelta 1978.

Edellisten perusteella myönnettiin asianosaisille tili- ja vastuuvapaus.

Päätettiin johtokunnan jäsenten palkkiosta seuraavaa: maksetaan matkarahat kauempaa tuleville kuittia vastaan.

Erovuoroisten varsinaisten jäsenien tilalle valittiin edustajat seuraavasti: Hertta Allanmaa, Eino Vironseppä ja Matti Vironmäki valittiin uudelleen.

Erovuoroisen varajäsenen tilalle valittiin edustaja seuraavasti: Keijo Korkka valittiin uudelleen.

Johtokunnan jäsenyydestä eronneen Eero Rautajoen tilalle valittiin äänestyksen jälkeen Matti Rännäli.

Äänestyksessä olivat ehdokkaina ja kannatettuina Matti Rännäli ja Juhani Jääskeläinen. Äänestyksen tulos oli seuraava: Matti Rännäli 20 ääntä, Juhani Jääskeläinen 10 ääntä.

Ääntenlaskijoina toimivat Sulo Allanmaa ja Yrjö Korkkinen.

Varsinaisiksi tilintarkastajiksi valittiin Seppo Kekki ja Eino Rännäli. Varalle valittiin Toivo Iho ja Arvo Lindström.

Jäsenmaksun suuruudeksi vuodelle 1980 päätettiin 10 mk.

Puheenjohtaja luki toimintasuunnitelman vuodelle 1979. Toimintasuunnitelma hyväksyttiin.

Luettiin vuodelle 1979 tehty tulo- ja menoarvioehdotus, joka hyväksyttiin sellaisenaan.

Viestin tilausmaksuksi vuodelle 1980 päätettiin 30 mk.

Vuosikokouksen 1980 paikasta ja ilmoittamistavasta päätettiin seuraavaa: Kokous pidetään Inkerikodissa ja ilmoitus on Inkeriläisten Viestissä.

Tässä vuosikokouksessa ei valittu kunniajäseniä lainkaan.

Lahden seudun Inkerikerhon puheenjohtaja Juhani Jääskeläinen kertoi muutamin sanoin ensi kesän kesäjuhlien järjestelyistä.

---

me uudistumme päivä päivältä» (2 Kor. 4: 16). Elämän iltapuolella on tilaisuutta henkiseen laajentumiseen ja kasvamiseen. Omat huolensa on tietenkin jokaisella »abituruksellakin», mutta varmaan on »kolmannessa iässä» enemmän kuin ennen tilaisuutta hiljentyä ja mietiskellä, lukea ja pysähtyä Sanan eteen sekä rukoilla; se kaikki kasvattaa ihmistä sisäisesti.

INKERILÄINEN JUOKSUOPPI

Kyykkäpelivariaatio Tuutarista

Perinteeltään vanhaa ja rikasta oli inkeriläinen kansanurheilu. Eräänä keskeisimmistä kansanelämän vapaa-ajan harrastusmuodoista mainittakoon *kyykkä* — eli *poppi* — eli *limapelit*, joita Inkerissä pelattiin etupäässä kesäaikana.

Kyykkäpelin tuntevat kaikki itämerensuomalaiset kansat. Vaikka kirjalliset lähteet ovat niukkoja, tiedetään kuitenkin, että kansanurheilumuotona kyykkäpelillä on edellä mainittujen kansojen keskuudessa ollut loistava menneisyys. Kyykkää on tänä päivänä maassamme vaalinut Karjalan Liitto arvokkaana kulttuuriperinteenä. Neuvostoliitossa pelataan kyykkää laajalti linnapeliurheilun nimellä. Se on kuviojärjestelmä, jossa on lukuisa sarja erimuotoisia kyykkäasetelmia.

Kaikilla paikkakunnilla Inkerissä, missä kyykkää on pelattu, siitä on käytetty useita nimityksiä ja kehitetty mitä erilaisimpia muunnoksia eli variaatioita. Eräs erikoinen inkeriläinen muunnos kyykkäpelistä oli niin sanottu juoksupoppi. Sitä harrastettiin varsinkin nuorison keskuudessa, koska se vaati hyvää juoksukuntoa. Sanonta *juoksupoppi* perustui siihen, että pelin edistyessä tiettyyn vaiheeseen sen osanottajat juoksivat kilpaa pelin aloituskohtaan. Pelivälineinä olivat *kyykkä* eli *poppi* ja kutakin pelaajaa kohti yksi *sauva*. Pelipaikkana oli maantie. — Inkerissä talot sijaitsivat lähekkäin ja aivan tien vieressä. Siksi poppi- ja linnapelit samoinkuin juoksupoppikin tapahtuivat kylän päässä tiellä. Peli saattoi edetä kilometrimäärin, jopa kylästä toiseen. Usein suoritettiin kylienvälisiä otteluitakin. Lähinnä peli oli kuitenkin henkilökohtaisen taidon mittelö.

Kussakin pelissä tapahtui vain yksi juoksu. Joskus sitä ei syntynyt lainkaan, vaan peli lopetettiin sovitulla tavalla. Osanottajien lukumäärä vaihteli. Tavallisimmin pelattiin 4—8 pelaajan joukolla. Normaalisti osanottajat putosivat pois pelistä vähitellen sen jälkeen, kun se oli saatu alkuun. Lopussa juostiin takaisin. Juoksuun ottivat osaa vain pelin lopussa mukana olleet, mutta usein sattui, että siihen osallistuivat kaikki pelaajat. Tämä toisaalta siksi, koska koko pelin voitto perustui sen loppujuoksuun ja toisaalta taas siksi, että parhaat juoksijat olivat pudonneet heikon pelitaitonsa ja -taktiikkansa takia pelistä pois jo ennen sen varsinaisia loppuratkaisuja. Jotta yleensä pääsi juoksemaan, oli ensin näytettävä taitonsa kenttäpelissä eli oli osattava pelata poppia.

Kokonaisuudessaan kansanurheilumuotona juoksupoppiin liittyivät eräät tärkeät ja nuoruusiälle ominaiset liikkeellepanevat ja toiminnalliset argumentit: juoksun riemu yhdistyneenä taitoa ja taktiikkaa vaativaan, tapahtuma- ja tilannerikkaaseen ja nerokkaasti muunneltuun kyykkäpeliin.

Pelin aloituksessa lyöntijärjestys saatiin sauvaa jalalla heittämällä. Pisimmälle näin sauvan heittänyt aloitti pelin. Lyhyimmän heiton suorittanut joutui pelissä popinvartijaksi. Hänen tehtävänään oli seurata peliä tuomarin ominaisuudessa. Välittömästi jokaisen heittosuorituksen jälkeen popinvartija merkitsi popin ja sauvan pysähtymispaikan tiellä ja mittasi arvioimalla niiden keskinäisen etäisyyden. Tämän perusteella määräytyi seuraavan pelikierroksen lyöntijärjestys. — Aloitusviivasta noin 10 metrin päähän keskelle tietä popinvartija asetti popin. Sitten pelaajat vuorotellen yrittivät saada sitä sauvoillaan eteenpäin. Olennaisinta oli, että sauvan piti osua poppiin, liikuttaa sitä ja jäädä sitä mahdollisimman lähelle. Paikka oli asianomaisen seuraavan kierroksen lyöntipiste. Heittonsa jälkeen pelaaja otti sauvansa pois pelialueelta ja meni sen kanssa popin luokse seuraamaan peliä ja odottamaan seuraavaa lyöntivuoroaan. Uuden kierroksen aloitti aina poppiin osuman saanut ja siihen sau-

→

vallaan lähimmäksi päässyt. Toisena löi toiseksi lähimmäksi päässyt jne. Lyöntijärjestys siis muuttui jatkuvasti. Jokainen löi eri paikoista ja eri etäisyyksiltä. Tiellä saattoi pelaajien kesken syntyä pitkiäkin välimatkoja. Pelin luonteesta johtuen kenenkään ei kannattanut lyödä poppia kovin pitkälle toisten ulottumattomiin, ainakaan kisan alkuvaiheessa. Kilpakumppaneiden heitot tulivat tämän johdosta epätarkoiksi, ja he alkoivat mahdollisen juoksun synnyn takia taktikoida itselleen hyviä lähtöasemia. Pelistä luopumista ei kukaan ajatellutkaan. Päin vastoin. Jos joku heitti sauvansa ohi, hän putosi pelistä. Aivan pelin alkuvaiheessa ei kuitenkaan kukaan pudonnut. Jos poppi jäi kaikista saman kierroksen lyödyistä sauvoista jälkeen, se siirrettiin lyöntivuorossa ensimmäisenä olevasta sauvasta aloituksen verran eteenpäin. — Pelin kulun suhteen oli joskus hyvä, että muita epätarkemmat pelaajat saivat suorittaa heittonsa ensimmäisinä sen jossakin vaiheessa. Tämä asetti parhaiden taidon kovalle koetukselle. Usein pelin ratkaisuvaihetta eli juoksua edelsi tilanne, jossa pelitaidoiltaan heikompien jälkeen olivat vuorossa parhaat lyöjät, ja heidän jälkeensä vasta parhaimmat juoksijat. — Vaihtoehtomahdollisuuksia kilpajuoksun lähtöön oli useita. Se syntyi ainakin, jos kenenkään pelaajan sauva ei samalla lyöntikierroksella ollut koskettanut poppia. Komennon juoksuun antoi popinvartija. Kukin pelaaja lähti liikkeelle omalta paikaltaan, eivätkä paikat suinkaan olleet yhtä edullisia kaikille. Lähtöasema riippui lähinnä jokaisen pelaajan viimeisten pelihetkien tapahtumista. Joku aina oli ratkaisijana. Tavallisimmin se oli ensimmäinen tai viimeinen pelikierroksen lyöjä.

Popilla oli oma merkityksensä tässä vaiheessa. Lähtömerkin jälkeen ohiheittäneet lähtivät juosten popin luota noutamaan sauvojaan. Heidän juoksumatkansa siis piteni. Vajaaksi heittonsa jättäneet juoksivat sauvojensa luota niiden kanssa ensin popille. Sitten kaikkien matka suuntautui kilpajuoksuna kohti aloituspistettä. Parhaimmassa asemassa oli se, joka heittovuorollaan oli osunut poppiin. Hän odotti lähtöä popin kohdalla. — Hyvällä juoksijalla oli aina mahdollisuutensa loppujuoksussa, vaikka joutuikin huonoon lähtöasemaan, varsinkin silloin, jos matkaa oli kertynyt virsta tai kaksikin.

Juoksupoppi nuorten kisailumuotona oli vaihtelevaa ja mukaansatempaavaa. Se vaati erinomaista pelitaitoa ja tarkkaa pelisilmää, taktillisia suorituksia ja hyvää juoksukuntoa. Koska varsinaisia urheilukenttiä ei ollut, liikunta- ja urheiluharrastusten lajikohtaiset valintamahdollisuudet nykyaikaisessa mielessä olivat rajoitetut.

Kansanurheilu on kuitenkin rikasta. Sille on ominaista, että alkukantaisinkin muoto varioituu harrasteessa tarkoitusperiä vastaavaksi. Lisä tuohon, toinen tähän antaa aina uutta aikaisempaan. Joskus tapahtuu myös kompensoitumista lajien suhteen. Tämä kaventaa harrastajien keskinäisiä tasoeroja ja innoittaa mukaan.

Juoksupoppi antoi monille nuorille mahdollisuuden kisailun muodossa ilmaista vilpittömällä ja aidolla tavalla itseään, saada tyydytystä kunnianhimolleen ja nauttia todellisesta urheilun ja liikunnan suomasta riemusta.

O. Toivokainen

Kaunis, kirkas...

Kaunis kirkas kevätsää.
Aurinko kun lämmittää
joessa jo liikkuu jää.
Linnut viheltää.

Tänään kävi Mikko Juva —
uskovaisten esikuva.
Tuli meille konehalliin.
Puhui kirkost uuteen malliin.
Eikös ihmeitä viel näy,
kun piispa telakalla käy?
Kaunis kirkas kevätsää,
aurinko kun lämmittää...

Järvisaaren Einari

Taivaan portilla

Olin syksyllä tullut Turkuun, suoraan siirtolaisleiriltä. Monenlaiseen uuteen ja outoonkin sai tottua ja oppia. Paljosta saan kiittää isäntäväkeä, jonka palvelukseen tulin ja olin pitkään. He pitivät minua perheenjäsenenä.

Eräänä alkukesän päivänä kuljin kaupungilla ja näin ihmisten joukoin menevän Tuomiokirkolle päin. Menin uteliaisuuttani katsomaan mitä siellä tapahtui. Väki kokoontui Kirkon ja Akatemian talon välille. Melkein kaikilla oli kukkia ja odottavat katseet suuntautuivat suljettuihin Akatemian talon oviin. — Ovet aukesivat, kuului juhlavaa Maamme-laulua ja oviaukko täyttyi valkolakkisista, onnellisista nuorista. Yleisö puhkesi riemunhuutoihin. Kukkia ojennettiin, syleiltiin, onniteltiin. Joku heitettiin ilmaankin...

Seisoin Unikankareella nojaten kirkon punaiseen tiiliseinään, pökertyneenä. En tiennyt vielä tuolloin mistä oli kysymys. Luulin osuneeni Taivaan portille ja nuo onnelliset valkolakkiset olivat varmasti siitä sisälle meneviä. Itse sitä huomaamatta itkin ilon ja onnen kyyneliä.

En siinä seisoessani edes kuvitellut olevani itse tuossa joukossa. Kuinkas minä pieni evakko, maailman murjoma, isätön orpo...

Mutta muutaman vuoden kuluttua, työn ohessa, kovasti yrittäen olin samalla paikalla.

Maasta se pienikin...

LAHJOITUKSIA INKERILÄISTEN VIESTIN TUKEMISEKSI

Helmi Kivilahti, Kanada	10 dollaria
Aapo Iho	94 mk
Mikael Pitkänen	94 mk

Viesti kiittää lahjoituksesta.

Tunsipa äiti tuskia

Tulisia tunsi äiti tuskia
mutta loppuivat ne pian
kun uusi ihmisolento
sai maailmassa tilan.

Vaikka tämä osa äidistä
kovin parkui sekä huusi.
Sittenkin äiti häntä ihaili
kun tämä oli vauva talon uusi.

Äidin silmät säkenöivät
ja riemusta sydän sykki,
kun elon kukka ihanin
tuli tänne nykäistyksi.

Kukka kasvoi kätkyessä
suojelemana äidin.
Kasvoi kohta pitemmäksi
ja yllästytti isän sekä äidin.

Äiti, en minä enää pieni ole,
olen vain laina sulle.
Kohta laitan itse kukkasen
ja sulhokin on mulla.

Äiti tuli yhä vanhemmaksi,
eipä odotellut kauan,
kun yhdellä jalalla rukkia rullaas
ja toisella liekutti lapsensa vauvan.

L.S.

Karhun pauloissa

Kerran pimeänä syysiltana lapsuuden kultamailla kuulin sadun Punahilkasta. Liekö kertoja erikoisesti korostanut suden julmuutta, kun aloin pelätä yksin ollessani hämärissä ja pimeällä. Susi oli mielikuvituksessani muuttunut karhuksi, joka vaani jatkuvasti kannoillani.

Elämä muuttui tuskantäyteiseksi iltaa lähestyttäessä. Yritin aina olla jonkun lähellä ja kanssa. En käsitä, miksi en puhunut pelostani kotiväelle. Heillä ei ainakaan ollut siitä aavistustakaan.

Talvisaikaan me lapset nukuimme uunin pankolla. Siellä oli hyvä ja lämmin olla. Yön aikana tupa jäähtyi ja ylös nouseminen oli hytisyttävää. — Pankolla olin myös turvassa karhulta. Mutta nukkumaan minun oli mentävä ennen muita, sillä karhu tuli kohta jäätyäni yksin valveille. Umpihuppeloon käpertyneenä, niin lähelle sisaria kuin mahdollista, yritin uskotella läheneväll̈e karhulle etten se ollut minä, joka valvoi ja jota se etsi, vaan aivan joku muu, ja samalla yritin epätoivoisesti nukahtaa. Uneen karhu, ihme kyllä, ei osannut tulla.

En halunnut nukkua savuhormin vieressä, vaikka se olikin lämpimin paikka, vaan seinän puolella. Kun ulkona tuuli ja myrskysi, ja syksyllä ja talvella sitä tapahtui usein, kuulin hormista niin pelottavia ääniä, ettei millään voinut uskoa niitä vain tuulen aiheuttamiksi. Ei! Kyllä siellä pahat henget myllersivät, ties minkä näköisinä ja kokoisina! Ihmettelinkin itsekseni miksi aikuiset eivät kaataneet kaikkia puita maailmasta että tuuli lakkaisi, eikä lasten tarvitsisi pelätä.

Ulosmenoa pimeällä ei aina voinut välttää. Mentävä oli, mutta se sisään tulo! Molemmat jalat yht'aikaa sisälle oven raosta, sillä »takajalkaan» karhu tarrasi — ja ovi kiinni niin että mökki tämähti.

Tulin kerran mummolasta iltasella. Ei matka ollut pitkä, mutta kauhua sitä enemmän. Kuulin aivan selvästi karhun läähätyksen kannoillani. Sydän hakkasi haljetakseen, enkä lopulta kestänyt vaan parahtaen ampaisin loppumatkan juoksuun. Miten lie päässytkään sisälle henkihieverissä. Kotona ihmeteltiin ajoiko joku takaa. Ajoi — koira...

Kului loputtomasti aikaa lapsen mitalla mitattuna. Heräsin eräänä kirkkaana kevätaamuna ja olo tuntui niin ihmeen hyvältä. Uunissa paloi tuli, aurinko paistoi, äiti askarteli keittiössä, enkä minä enää pelännyt! En pelännyt! Olin voittanut karhun! — Äiti laittoi syksyisin sisäikkunat talven kylmyyttä vastaan. Keväällä ne otettiin pois ja päästettiin valo ja raitisilma sisälle. Karhu tuli luokseni aina ikkunasta. Nyt huomasin, että asettamalla uuden ikkunan edellisen lisäksi mielikuvissani karhu lopulta väistyi. Mikä riemun ja voiton tunne.

H-vi

JUHANNUKSENA RUOTSIIN GÄVLEN KESÄJUHLILLE

Vanhan tavan mukaan järjestetään tänäkin vuonna yhteinen linja-automatka Ruotsin kesäjuhlille.

Lähtö tapahtuu Helsingistä torstaina 21. kesäkuuta klo 17.00 Aurorankatu 7:n edestä. Laiva lähtee Turusta klo 21.30.

Matkan hinta edestakaisin (ilman hyttipaikkaa) on 240 mk.

Ilmoittautumiset Ida Riipiselle, os. Linnankoskenkatu 8 B, 00250 Helsinki 25, puh. 445 701 tai Yrjö Korkkiselle, os. Vehkatie 15, 01300 Vantaa 30, puh. 835 857.

Ties mitä hauskaa...

Sain yllättäen kirjeen ystävältäni. Hän lähetti lehdestä löytämänsä kukan hoito-ohjeen. Pistokkaan olin saanut häneltä jo aikoja sitten. Alussa ystäväni valitteli kirjoituskoneensa omituisuutta: hän voi sillä kirjoittaa vain yhdellä sormella ja kaiken huipuksi kirjaimet ovat ihan sekaisin. Saa hakea jokaista erikseen, sattumalta joku löytyy sentään kohta. Tarinoituaan niitä näitä arjesta, mm. todeten, että kulkeminen kulumien takia käy aina vain vaikeammaksi, hän lopuksi ampaisee: Voi hyvin olosuhteisiin katsoen ja koeta kestää, sillä eihän sitä tiedä mitä HAUSKAA JA HYVÄÄ elämä vielä tulee tarjoamaan... Siinäpä se!

Tuli mieleen ilahduttaa tämänkin lehden lukijoita tällä tosiasialla. Sitä on niin tottunut ajattelemaan samalla tavalla, ettei osaa heittää asioita ylös alaisin ja katsoa näin niitä ihan uudesta kulmasta. — Eihän minun tarvitse vakuuttaa vilpitöntä iloani kirjeen johdosta ja pelkästä ilosta kirjoitin tämänkin.

H-vi

Voit olla varma että se, joka aloittaa puheensa sanoin: »Ehkä olen väärässä», tietää varmasti olevansa oikeassa.

Ensi kesän Inkeri-juhla

koko maata käsittävä, pidetään lauantaina ja sunnuntaina heinäkuun 14—15 päivänä Lahdessa. Lauantaina on pualikka- eli kyykkäkilpailu jo klo 13 Kiveriön ala-asteen koulun kentällä. Sitten on Joutjärven kirkon seurakuntasalissa Inkeri-ilta klo 18. Sunnuntaina 15. 7. on seppeltenlaskutilaisuus viime sotien sankarihaudalla ja Karjalaan jääneiden vainajain muistomerkillä klo 9. Juhlajumalanpalvelus ja Herran ehtoollisen vietto on Joutjärven kirkossa klo 10. Päiväjuhla on Joutjärven kirkon lähellä Kiveriön koulun juhlasalissa klo 14. Juhlakanslia on Joutjärven kirkon eteisessä.

Juhlapuhujina ja juhlaesitelmöitsijöinä ovat mm. professorit Jussi Tenkku ja Pentti Kaitera, muina puhujina Inkerissä syntyneitä pappismiehiä, mm. sunnuntain juhlasaarnaajana rovasti Leevi Vironmäki.

Yhteismajoitukseen, erikseen miehille ja naisille, voidaan varata tiloja Joutjärven seurakunnan rakennuksessa yli 100 henkilölle (omat vuodevaatteet, talosta vain patjat). Lahden matkustajakodeissa ja hotelleissa majailevien on jokaisen itsensä sovittava majapaikan kanssa. Paikalle koetetaan saada juhlaravintola. — Yksityiskohtaiset tiedot juhlaan ilmoittautumisista ym. koetetaan saada kesäkuun Inkeriläisten Viestiin.

Tervetuloa Lahteen myös Ruotsista saakka!

ETSITÄÄN

Elsa Haltsonen, synt. 1927—28 Krasnoje Selon rajoonissa, Sipilän kylässä. Isän nimi Adam, äidin Katri. Joutunut saksaan 15-vuotiaana 1942. Naimisissa saksalaisen kanssa; heillä on kaksi tytärtä. Kuulumisia Elsasta osoitteella:

Aino Matikainen
Jägargatan 17 C, 80227 Gävle, Sverige tai
Eesti NSV, 200006, Tallin Välja 8 — 125
Rappu Saima

KESÄJUHLAT RUOTSISSA

Hyvät ystävät! Tervetuloa piristävälle matkalle Inkerin suomalaisten kesäjuhlaan Gävleen 22. 6.—24. 6. 79. Juhlan järjestäjät tekevät parhaansa, että te viihtyisitte juhlassa ja lausuvat teidät tervetulleiksi sekä Ruotsista että Suomesta.

Juhlan avaus tapahtuu 22. 6. 79 klo 18.00 St. Angsgarin seurakuntatalolla, Kaplangsgatan 6, Gävle.
Avaustilaisuuden jälkeen tervehdyspuheita ja muuta ohjelmaa.

Toinen juhlapäivä alkaa jumalanpalveluksella, klo 8.30 Heliga Trefaldighetin kirkossa 50 m. em. seurakuntatalosta.
Urheiluohjelma ja yhdessäolo stadionilla alkaa klo 11.30, Kungsbäcksvägen 24. Tähän urheiluohjelmaan, erikoisesti yleisurheilun lajeihin, olisi tarvis osanottajia juhlavieraiden joukosta, ja jos mahdollista, saada potkupallojoukkueet kokoon. Ei ole tärkää olla urheilija, vaan kaikki ovat tervetulleita mukaan. Ilmoittautuminen urheilun osanottoon tapahtuu Lennart Matikaisen kautta, Falkvägen 31, 80226, Gävle (p. 026/116355) viimeistään 10. 6. 79.
Kansallisjuhla pidetään Folkets Husin aulassa, S. Centralgatan 10, ja se alkaa klo 17.00 monine ohjelmanumeroineen, johon toivomme saavamme esiintyjiä vieraiden joukosta mikäli se sopii aikaraameihimme.
Huvipuolen ohjelman vetäjänä toimii Kerttu Jonsson ja ohjelmailmoitukset on tehtävä hänelle S. Kungsgatan 30 B, 80222, Gävle (p. 026/119773), mutta myös Lempi Stålhammar, Pinnmovägen 26, 80360, Gävle (puh. 026/185608), sekä Hilma Matikainen, Falkvägen 31, 80226 Gävle, (puh. 026/116355) ottavat näitä ilmoittautumisia vastaan. Kansallisillan jälkeen alkavat tanssiaiset viereisessä salissa klo 21.00. Ilmoitukset ohjelmaan ennen 10. 6. 79.

Kolmas juhlapäivä alkaa ehtoollisjumalanpalveluksella em. kirkossa klo 8.00. Juhlan lopettajaistilaisuus klo 11.30 em. St. Angsgarin seurakuntatalolla. Kaikki juhlapaikat ovat lähellä toisiaan, joten rasittavia matkoja ei ole.
Majoitusta varten on varattu matkakoti- ja hotellipaikkoja. Tehkää majoitusilmoituksenne ajoissa Heikki Wirtaselle, S. Kansligatan 26, 80222 Gävle (p. 026/111217). Autovierailla on mahdollisuus leirimajoitukseen kaupungin ulkopuolella, omassa teltassa.
Juhlassa tullaan myymään ainoaa Gävlen inkeriläisen kuoron gramofonilevyä, juhlaohjelmia ja mahdollisesti kirjoja.
Taide- ja harrastusnäyttely 22. ja 23. päivinä Folkets Husin yhdessä salissa, em. aulan vieressä. Mainittakoon, että inkeriläinen taiteilija Juho Suni, Gävlestä, pitää töitään silloin näytteillä. Toivomme vieraiden tuovan tähän näyttelyyn harrastuksiensa tuloksia toistenkin katsottavaksi, joko taidetta tai käsitöitä, esimerkiksi. Toivomme erikoisesti saavamme inkeriläisiä nuoria mukaan tutustumaan toisiinsa. Tästä myös ruotsinkielinen ilmoitus tämän ohella. Tervetuloa!
Juhlamme järjestely tapahtuu yhteistyössä Gävlen kaupungin kulttuurilautakunnan ja läänin sivistyssäätiön kanssa.

JOHTOKUNTA

UNO HAMMARSTRÖM

80 vuotta

Kapt. Uno Hammarström täyttää 22. p toukokuuta 80 vuotta. Yhtykäämme kunnioittaen onnittelemaan uskollista ystäväämme.

Uno Hammarström oli kiinnostunut Suomesta jo lapsuudesta alkaen. Silti ensimmäisen, viikon kestävä matka Suomeen toteutui vasta v. 1933. Sattui kielivaikeuksia. Kotiin palatessa oli mukana suomenkielen oppikirja. Suomessa käynnit toistuivat, eikä hän 30-luvun lopulla enää tuntenut itseään eristyneeksi puhtaasti suomenkielisessäkään ympäristössä. Eestissäkin käydessä tuli suomen kielellä toimeen, varsinkin Narvan torilla.

V. 1944 marraskuun lopulla eräänä päivänä Umeåssa ruokatunnin aikana kohtasi Uno Hammarström kolme suomea puhuvaa nuorta miestä, joiden käyttäytyminen ja sekalainen pukeutuminen vaikuttivat siten, että kapteeni tervehti sanomalla: »Päivää pojat.» Pojat vastasivat: »Hyvää päivää, herra kapteeni.» Pojat kuuluivat Kansantalolle majoitettuun noin 300 henkilön suuruiseen pakolaisryhmään, suurin osa inkeriläisiä ja vähemmistö itä-karjalaisia.

Tästä alkoi Uno Hammarströmin monivuotinen työ tämän pakoloisryhmän hyväksi. Lainsuojattomuus oli vaarallinen asla. Jo seuraavana päivänä saivat pakolaisten edustajat käydä luotettavalla asianajajalla allekirjoittamassa kirjelmän Ruotsin viranomaisille. Maasta luovuttamisen mahdollisuus oli olemassa.

Pakolaisia tuli lähiaikoina lisää eri puolille Ruotsia. Uno löysi avukseen päteviä henkilöitä muodostaen työryhmän, joka toimi neuvonantajana ja yhteyksien ylläpitäjänä, kunnes huhtikuun 28. p. v. 1948 perustettiin Luleåssa Kirkkokomitea Ruotsin suomenkielisiä pakolaisia varten. Tämä Kirkkokomitea olikin tärkeänä yhdistävänä tekijänä keskuudessamme. Vuosina 1948—1965 julkaisi Kirkkokomitea lehteä Isien Usko.

Uno Hammarström on ollut Kirkkokomitean jäsen koko sen toiminta-ajan, ja hän on ollut Inkerin Suomalaisten Keskusliiton kunniapuheenjohtajana vuodesta 1963 alkaen. Pitkistä matkoista huolimatta on hän, usein vaimonsa Gunborg ja lapsetkin mukanaan, ollut melkein joka vuosi kesäjuhlissamme kunniavieraana. Nyt hän on jo luvannut tulla juhannuksena Gävleen. Tässä on hyvä esimerkki lähimmäisenrakkaudesta, jota Uno Hammarström on meitä kohtaan osoittanut.

Kiitollisina onnittelemme Sinua, Uno, 80 vuotta täyttäessäsi samalla toivoen edelleen terveyttä ja Jumalan siunausta.

H. Toikka

SVENSKA SPALTEN

UNO HAMMARSTRÖM 80 ÅR

Kapten Uno Hammarström fyller 80 år den 22 maj. Låt oss gemensamt gratulera vår trogne vän. Uno Hammarström har varit intresserad av Finland allt sedan barndomen. Dock blev den första veckolånga resan till Finland av först 1933. Det uppstod språksvårigheter. En lärobok i finska medfördes på hemresan. Finlandsresorna upprepades och mot slutet av 1930-talet kände han sig inte längre isolerad i helt finskspråkig omgivning. Även under en resa till Estland klarade han sig med finska, i synnerhet på torget i Narva.

En dag i slutet av november 1944 mötte Uno Hammarström på sin lunchrast i Umeå tre finsktalande yngre män. Dessas uppträdande och brokiga klädsel gjorde intryck på honom och han hälsade på dem på finska: — Goddag, pojkar. Pojkarna svarade: — Goddag, kapten. Pojkarna hörde till en grupp flyktingar, som var förlagda till Folkets Hus. Merparten av dessa 300 var ingermanländare, andra öst-karelare.

Från denna stund började Uno Hammarströms mångåriga arbete till gagn för denna flyktinggrupp. Det var farligt att inte ha lagligt skydd. Redan påföljande dag fick representanter för flyktingarna besöka en pålitlig jurist och underteckna en skrivelse till svenska myndigheter. Risken att bli utlämnad från landet var uppenbar. Den närmaste tiden kom fler flyktingar till olika delar av Sverige.

Uno hittade till sin hjälp dugliga människor och dessa bildade en arbetsgrupp, som verkade rådgivande och svarade för kontakter tills man 28 april 1948 i Luleå grundade Kyrkokommittén för Finsktalande Flyktingar i Sverige. Denna Kyrkokommitté spelade en viktig, enande roll bland oss.

Åren 1948—65 utgav Kyrkokommittéen tidskriften Isien Usko. Uno Hammarström var ledamot i Kyrkokommittén under hela dess verksamhetstid. Han är hedersordförande i Finsk-Ingermanländarnas Centralförbund (ISK) alltsedan 1963. Trots långa resor har han nästan varje år varit vår hedersgäst vid våra midsommarfester, ofta tillsammans med hustrun Gunborg och barnen. Sålunda har han lovat att närvara även i år i Gävle.

Här är ett utmärkt exempel på kärlek till sin nästa som Uno Hammarström har visat gentemot oss. I vår tacksamhet gratulerar vi dig, Uno, på din 80-års dag och tillönskar dig fortsatt hälsa och Guds välsignelse.

H.T.

ISK:n VUOSIKOKOUS

pidetään perjantaina 22. 6. 1979 klo 15 Sankt Ansgars Hus, Drottninggatan, Gävle. Kutsu ja päiväjärjestys lähetetään jäsenseuroille. Asiasta kiinnostuneet ovat tervetulleita seuraamaan kokousta.

Puheenjohtaja

KUMLA

Inkeriläisten äitienpäiväjuhlaa vietetään 27. 5. 79 klo 14.00 Kumlan kirkon seurakuntasalissa. Kaikki sydämellisesti tervetulleita.

Toimikunta

INGERMANLÄNDSKA UNGDOMAR I SVERIGE!

Det är dax för Sveriges ingermanländare att ha sin sommarsammankomst i Gävle under midsommarhelgen 1979, till vilken ni är välkomna. Där kan ni lära känna varandra, som bor runt hela Sverige och Finland. Det bör påpekas att det finns ungefär lika många ingermanländska krigsflyktingar från andra världskriget i Finland och Sverige. Ni är möjligen deras barn eller barnbarn. Vår förhoppning är att vi kunde undvika samma misstag som våra förfäder gjorde — de lämnade ingen dokumenterad historieskrivning om oss. Det kanske kan förstås eftersom detta hände för 150—200 år sedan. Ännu ordnar vi våra årliga fester men hur länge är frågan. Det är därför som vi vill att ni skulle vara med. Naturligtvis är ni välkomna att delta i våra diverse sportsliga och nöjesaktiviteter. Se huvudannonsen i vår tidning. Fråga dina föräldrar och släktingar om våra sammankomster. Skulle det vara möjligt att få ihop ett fotbollslag eller deltagare till fri-idrottsliga grenar? Ni behöver inte vara championer. Om ni vill anmäla er så kan detta ske till Lennart Matikainen, tel. 026/116355 (sport). Se vidare huvudannonsen. Välkomna!

Vår festarrangemang sker i samarbete med Gävle kommuns kulturnämnd och Länbildningsförbundet.

Arrangörer

LINJA-AUTO GÄVLEEN

Juhannuksena on suunniteltu linja-autokuljetus Gävlen kesäjuhlille. Reitti tulee olemaan: Göteborg — Borås — Jönköping — Gävle. Hinta n. 125—150 kr. Tarkemmat tiedot ja ilmoittautumiset Armas Paakkoselle mitä pikimmin, p. 033-101850.

SPECIALARBETE OM INGERMANLAND

Ännu ett specialarbete i gymnasieskolan om Ingermanland har sett dagens ljus. Denna gång det Marianna Kakko från Mölndal som svarat för arbetet. Hon har delat in arbetet i fyra underavdelningar:

1. Kort geografisk och befolkningsmässig presentation
2. Ingermanlands historia
3. Den lutherska kyrkan
4. Ingermanländarna i Sverige (ISK)

Den omfångsrikaste delen är den om Ingermanlands historia. För den som kan läsa finska finns det relativt gott om litteratur. Värre är det för enbart svensktalande. Dock finns det tillräckligt för ett sådant här arbete.

Jag ställde några frågor till Marianna med anledning av hennes arbete.

— Varför valde du detta ämne? Det vill säga Ingermanland?

— Pappa är därifrån. Jag visste inget om mitt ursprung. Ville veta mera.

— Har arbetet med Ingermanland varit intressant?

— Mycket intressant. Det var jobbigt för det måste ju göras parallellt med det övriga skolarbetet.

— Har du fått behållning rent personligt av arbetet?

— Absolut! Jag vet nu mera om min släktas bakgrund. Pappa har tidigare berättat mycket om livet i Ingermanland. Nu förstår jag bättre sammanhangen i dom berättelserna.

— Rekommenderar du liknande ämne till andra studerande?

— Javisst! Man blir uppmuntrad från alla håll och det känns stimulerande. Alla jag kom i kontakt med var så hjälpsamma. Historieläraren visste själv väldigt lite om Ingermanland. Hon blev själv undervisad denna gång. Kort tid därefter pryade jag i en mellanstadieklass. Jag visade bilder och berättade vad jag lärt mig om Ingermanland och alla satt på helpspänn och lyssnade. Fantastiskt!

Armas Paakkonen

Diakuvia Inkeristä

Inkeriläisten Sivistyssäätiö on hankkinut kiinnostavan, Inkeriä eri puolilta esittelevän kokoelman (58 kpl) diakuvia. Kokoelman hankinnan alkuunpanija prof. Eino Jamalainen on laatinut kuvien selitykset. Kuvia on mahdollisuus lainata pientä vuokraa vastaan (postikulut). Asiantuntijoiden mukaan kokoelma on varsin hyvä ja mielenkiintoinen inkeriläisten ym. tilaisuuksissa sekä myös yksityisissä kodeissa esitettäväksi Inkeristä kiinnostuneille. Kuvat saatavissa Sivistyssäätiön sihteeriltä Hannu Vironmäeltä, puh. 662 668.

Göteborg

Koko perheen leiri. Göteborgin Seudun Inkerin Kerho järjestää kesäleirin koko perheelle 21.—28. 7. 1979. Johtajina Adolf Varkki ja Alina Kekkonen. Ilmoittautumisia ja lisätietoja: Elviira Paakkonen, p. 031-882605 tai Valentin Varkki, p. 031-882786.

JOUKOSTAMME POISTUNEITA

Anni Ahtiainen, synt. 14. 9. 1910 Lempaalassa, kuoli 21. 2. 1979 Möindalissa.

Ohjeeksi avustajille

Julkaistavaksi tarkoitetut kirjoitukset: Jos Sinulla ei ole kirjoituskonetta, käsinkirjoitettukin teksti kelpaa. Käsikirjoitusta laatiessasi on hyvä muistaa seuraavat seikat:

1. Kirjoita tarpeeksi harvoin rivivälein, että väleihin mahtuvat mahdolliset korjaukset. Sama koskee sekä koneella että käsin kirjoitettua tekstiä.

2. Kirjoita selvällä käsialalla niin, ettei esim. isojen ja pienten kirjainten, a- ja o-kirjaimen, e- ja l-kirjaimen välillä synny tulkintavaikeuksia. Varsinkin henkilön- ja paikannimissä täsmällisyys ja selvyys on erittäin tärkeää, joten ne olisi viisainta tekstata.

3. Jätä kirjoitusarkin molempiin reunoihin tarpeeksi tilaa kirjapainolle annettavia ladontaohjeita varten.

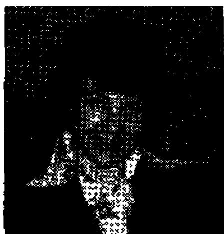
4. Kirjoita vain arkin toiselle puolelle.

5. Älä kirjoita julkaistavaksi tarkoitetun kirjoituksen kanssa samalle arkille mitään muuta tekstiä (viestiä toimittajalle, ohjeita laskutuksesta, osoitetta tms.).

6. Lähetä kirjoituksesi ajoissa, niin että se on toimituksessa viimeistään ilmestymistä edeltävän kuukauden 15. päivänä, eli kesäkuun numeron kirjoitukset viimeistään 15. toukokuuta.

7. Lähettäessäsi maksullisen ilmoituksen merkitse selvästi, minkä kokoisen tai hintaisen ilmoituksen haluat. Ilmoitushinnat ks. etukannen sisäsivu.

8. Älä lähetä rahaa toimitukseen vaan Inkerikotiin Inkeriläisten Yhdistys ry:n konttoriin, jonka osoitteen ja tilinumeron löydät lehtemme etukannen sisäsivulta.

Toimitussihteerin terveisiä

Ei tämä maailma niin suuren suuri ole, päädyin taas kerran toteamaan. Jouduin äskettäin konfirmaatiotilaisuuteen kotiseurakuntani (ks. Kansikuva kertoo, s. 2) kirkkoon ja sen jälkeen kutsutuksi rippilapsen kotiin kirkkokahville. Sinne tuli myös seurakuntamme nuori pastori, joka oli rippikoulunkin pitänyt. Koska rippilapsi oli inkeriläistä sukujuurta äidin puolelta, luisui keskustelu kuin itsestään inkeriläisiin. Nuori pastori tuntui olevan yllättävän hyvin selvillä mm. Ruotsin inkerinsuomalaisten toiminnasta. Nähdessään vilpittömän hämmästyksen ilmeeni hän kertoi joutuneensa joitakin vuosia sitten äkkiä Ruotsiin pitämään kesäleiriä Boråsin inkeriläisille. Ja yhteisiä tuttujakin löytyi: mm. Aino Kekkonen ja Adolf Varkki, joiden nimet vilahtelevat Ruotsin inkeriläisten ilmoitusten ja toimintakertomusten yhteydessä tämän tästä Viestinkin palstoilla. Keskustelusta ja koko kahvitilaisuudesta muodostui erittäin miellyttävä tämän yhteisen nimittäjän, inkeriläisyyden, ansiosta. Ja tässä tulevat terveiset sympaattiselta nuorelta pastorilta — jonka nimen, valitettavasti, olen jo ehtinyt unohtaa, mutta ehkäpä Aino ja Adolf tämän luettuaan muistavat ja arvaavat kenestä on kysymys.

Eräänä päivänä edellisen tapauksen jälkeen sain kirjeen ystävältämme Helmi Kivilahdelta Brittiläisestä Columbiasta Kanadasta. En malta olla lainaamatta tähän muutamaa lausetta tuosta kirjeestä. Näin kertoo Helmi Kivilahti: »Matkustellessamme Okanagan laaksossa päätimme ostaa hedelmänviljelijältä persikoita. Huomasin silloin, että heidän pöydällään koreili *Inkeriläisten Viesti*. Kävi ilmi, että tuo persikanviljelijä oli naapurikylän poikia Inkeristä. - - Kauas ovat sirpaleet Inkeristä lentäneet», lopettaa Helmi Kivilahti kertomuksensa tästä hauskasta pikku episodista. Kiitos, Helmi, lämpimästä kirjeestäsi sekä lahjoituksestasi Inkeriläisten Viestin hyväksi. Lähettämäsi runo julkaistaan tuonnempana. — Toivottavasti lehti tulee nyt jo ajoissa myös Kanadaan.

Kiitokset Kanadaan myös Juho Pakkaselle kauniista »kirjeestä». Hauskat kirjoituksesi ovat antaneet ymmärtää, että hallussasi on huumorin kukka, jota joku on maailman kauneimmaksi kukaksi nimittänyt. Siksipä uskalsin laskea leikkiä palstallani minäkin, vaikka kyseessä oli ihan tosi asia. Toivon Sinulle pikaista paranemista ja uusia voimia taas kirjoitella.

Kirjeitä ja kirjoituksia on tullut myös Ruotsin puolelta. Kiitos niistä. Toivoisin, että ette lakkaisi kirjoittamasta lehdellemme, vaikka läheskään kaikki kirjoitukset eivät ole tuoreeltaan mahtuneet Viestin palstoille. Varmasti niille löytyy tilaa myöhemmin. Toivoisin myös, että kaikki lähetetyt kirjoitukset olisivat varustetut kirjoittajan oikealla nimellä, jonka toimitus pyydettäessä säilyttää omana salaisuutenaan, jos kirjoittaja haluaa käyttää vain nimimerkkiä. Myös *toimitukselle lähetetyt kirjeet*, kiitokset tai moitteet, olisi syytä allekirjoittaa, se tuntuisi ikäänkuin reilummalta. Etunimen alkukirjaimet, esim. A. R., eivät oikein riitä, vaikka postimerkissä lukisikin Sverige. Sellaisia kirjainyhdistelmiä löytyy Ruotsistakin varmaan tuhansia. Kirjoituspalkkiota emme valitettavasti kykene maksamaan; kaikki avustajamme ovat kirjoittaneet lehdellemme ainoana palkkanaan luomisen ilo ja syvä heimorakkaus. Monet kirjoittajamme ovat avustaneet *lehteämme* myös taloudellisesti, kuten Viestissä olleista kiitosilmoituksista olette havainneet. Tämä tiedoksi kirjoittajallemme Ruotsista, jota asia on askarruttanut. — Lämpimin ja rakentavin kevätterveisin.

Toimitussihteeri

Ajankohtaisia ilmoituksia

HELSINGIN PAIKALLISOSASTO

Toukokuun kuukausitilaisuus on 27. pv. Molemmat tilaisuudet alkavat klo 14.00. Tervetuloa.

Juhannuksena Gävleen, Ruotsiin lähdemme taas tänäkin vuonna perinteisen tavan mukaan, ks. ilm. s. 8.

LAHDEN SEUDUN INKERIKERHO

kokoontuu kuukauden 3:ntena tiistaina toukokuussa klo 18.30 Joutjärven kirkon ravintolahuoneessa, mikäli ei edellisessä kerhoillassa pyydetä johonkin kotiin. Tervetuloa kaikkiin illoihimme.

Puheenjohtaja

TURUN PAIKALLISOSASTO

Vuoden 1979 tilaisuudet pidetään seuraavasti:

Karjalaisten talossa Itäpellontie 2

Helluntaipäivänä (sunnuntai) 3. 6.
Mikkelinpäivänä 30. 9.
Pyhäinmiestenpäivänä 3. 11.
2. joulupäivänä l. Tapaninpäivänä 26. 12.

Ruissalon Birkassa

Äitienpäivänä 13. 5.
29. 7.
26. 8.
Kaikki tilaisuudet alkavat klo 14.00. Tarjoilua. Tervetuloa.

Johtokunta

SEUKKOSEURA KOKOONTUU

Inkerikodissa torstaina 10. toukokuuta 1979. Tilaisuus alkaa klo 13.00.

Susanna Kössi, puh. 335 058, vastaa Seukkoseuran toimintaa koskeviin tiedusteluihin.

TAMPEREEN PAIKALLISOSASTO

Kevätkauden kuukausitilaisuus 19. 5. 1979 klo 14.00 Kalevan kirkon salissa 9.

Tervetuloa.

Johtokunta

inkeriläisten viesti

Osoiteosasto, Inkerikoti, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki 61. Puh. 793 796, maanantaisin klo 16.30—18.30. Osoitteenmuutos 5 mk.

MUUTATTEKO?

Kiinnittäkää tähän osoite viimeksi saamastanne Inkeriläisten Viestistä. Kirjoittakaa alle uusi osoitteenne ja postittakaa meille ensi tilassa.

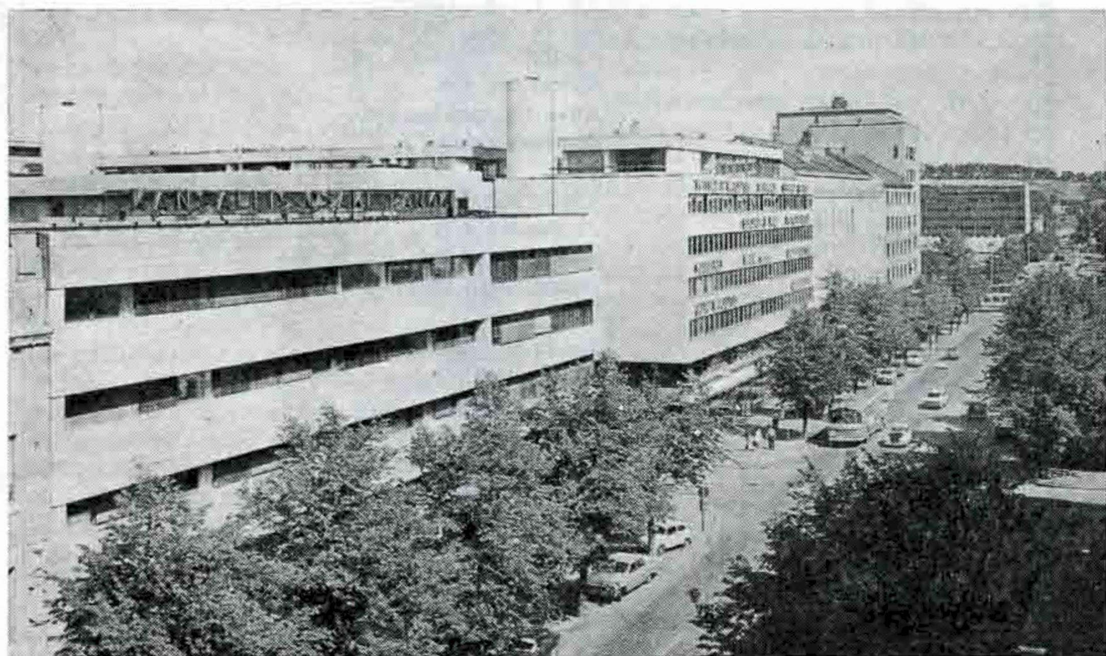
NIMI

UUSI LÄHIOSOITE

UUSI POSTITOIMIPAIKKA

Vammala 1979, Vammalan Kirjapaino Oy

inkeriläisten viesti

numero 6 kesäkuu 1979

inkeriläisten viesti

TOIMITUS:	Päätoimittaja: Matti Vironmäki, puh. 90-631 285 Toimitussihteeri: Anja Luoma, puh. 90-892 460 (iltaisin) Koivikkotie 6, 01620 Vantaa 62 (toimituksen osoite)
KONTTORI:	Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki 61 Puh. 90-793 796 Postisiirtotili Hki 30636-4 Auki maanantaisin klo 16.30—18.30
TILAUSHINTA:	25 mk/vsk. kotimaassa, Ruotsissa 30 kr.
ILMOITUSHINNAT:	1/1 sivu mk 200,— 1/2 » » 120,— 1/4 » » 70,— Kuolinilmoitukset 30,— Kiitos- ym. ilm. 20,— Kuva ilmoituksessa 45,— Osoitteenmuutos 5,—
PÄÄASIAMIES RUOTSISSA:	Armas Paakkonen Tingsgatan 4 B 50253 Borås. Puh. 033/101 850 Postisiirtotili 626047-5
PÄÄASIAMIES SUOMESSA:	Hannu Vironmäki PL 362 00121 Helsinki 12 Puh. 90-662 668 Postisiirtotili 416608-9 Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa
	Kustantaja ja julkaisija: INKERILÄISTEN YHDISTYS R.Y.

KANSIKUVA KERTOO: Kesäjuhlakaupunkimme Lahden modernia keskustaa. Kaunis ja vehmas Lahti Vesijärven rannalla sai kaupunkioikeudet vuoden 1905 lopussa. Se oli vuosikymmenet maamme nuorin kaupunki. Sotien jälkeen siitä on ripeästi kehittynyt kukoistava teollisuuskaupunki liikekeskuksineen. Sen väkiluvun kasvuun vaikutti suuresti Kannaksen siirtolaisten asuttaminen. Niinpä sitä yhteen aikaan nimitettiinkin »uudeksi Viipuriksi». Viime vuosikymmeninä ovat vanhat puutalot saaneet yhä enemmän väistyä uusien liiketalojen tieltä, ja vanhan asukkaan mielestä kaupunki on menettänyt suuren osan idyllisestä viehätyksestään. Kaunis kaupunki se yhä silti on rehevine puistoineen ja lukuisine patsaineen. Vanhaa arvokkuutta edustaa mm. Eliel Saarisen suunnittelema Kaupungintalo.

Matti Vironmäki:

Lippu

Useimmat meistä ymmärtävät lipun merkityksen. Meille jo lapsuudessamme kerrottiin, että lippu on rakkaiden elämänarvojen vertauskuva. Ehkä silloin vuosia sitten, kun meille näin sanottiin ja kun opettelimme partiossa tai muualla tekemään kunniaa lipulle, emme asian tärkeyttä oikein tajunneetkaan, mutta sitten vuosien vieriessä olemme oppineet entistä enemmän ymmärtämään, että näin on. Lippu edustaa sitä, mikä meille on arvokasta ja kallista, jonka puolesta, kuten runoilija sanoo, »onnemme jaamme ja iskut kohtalon».

Lipun ympärille kokoontuminen on ollut tunnettua ihmiskunnassa jo ammoisista ajoista asti. Jo muinoin esim. nekin ihmiset, jotka Siinain autiomaassa etsivät isiensä maata, tunsivat taidon seurata lippua. Pyhä Kirjahan kertoo, että itse Herra antoi kansalle määräyksen: *»Leiriytykööt he kukin lippunsa luo perhekuntiensa merkkien kohdalle»* (4 Moos. 2: 2). Millaisia sen ajan liput olivat, siitä ei ole tarkkaa tietoa, mutta varmaan ne olivat seuraajilleen pyhiä tunnuksia. Niitä katsellessa oli mielessä ajatus, joka sitten myöhemmin ristinmerkillä varustettujen lippujen kantajia innoitti: *»In hoc signo vincis»* (»Tällä merkillä voitat»).

Miten lipun vaikutus voi olla mieltä ylentävää, siitä voin mainita pienen tapahtuman omalta kohdaltani. Olin suomalaisen ryhmän kanssa eräässä kansainvälisessä konferenssissa Amerikassa. Olimme pitkästä matkasta rasittuneita, kun kokoonnuttiin konferenssin juhlavaan avajaistilaisuuteen. Siellä kannettiin juhlallisesti esiin mukana olleiden yli sadan maan liput. Ne ryhmittyivät korokkeelle valtaisaksi lippulinnaksi. Muistan, että kun tuli meidän siniristilippumme vuoro ja katselimme sitä, väsymys hävisi ja ilo täytti mielen. Viereltäni kuuluivat tovereitteni kuiskaukset: »Suomen lippu, Suomen lippu, se on kaunein, se on kaunein!» Siinä monenkirjavassa lippuryhmittymässä yksinkertainen siniristilippumme todella näytti kauneimmalta. Me siinä olleet pienen maan edustajat tunsimme: »Lipussa on palanen meidän rakasta maatamme!»

Vastaavanlaisia hetkiä on ollut varmaan teidänkin elämässänne, hyvät lukijani. Olemme kaikki sekä juhlissa että muualla siniristilippua katsellessa joutuneet ajattelemaan kaunista ja hyvää maata, jonka hyväksi saamme elämäntyötämme suorittaa monilla eri aloilla.

Suomen siniristilipun ohella me ymmärrämme arvostaa myös muita lippuja, jotka ovat pyhien elämänarvojen symboleja. Sellaisia lippuja ovat esim. Ruotsin ristilippu ja Inkerin lippu, jossa on myös sininen risti. Kun nämä kaksi lippua yhdessä Suomen siniristilipun kanssa hulmuavat jälleen juhannuksena inkerinsuomalaisten juhlissa Gävlessä, niin uskon niitä katsellessa mielemme ylentyvän ajattelemaan kaikkea sitä, mitä pidämme pyhänä. Toivon, että meille tapahtuu, kuten runoilija sanoo: »Sinä hulmullas mielemme nostat ja kotimme korotat...»

Inkerin siniristilippua katsellessamme on syytä muistaa, että tämän lipun syntymästä tänä kesänä tulee kuluneeksi tasan kuusikymmentä vuotta. Lipun

→

Mieluisia vieraita Inkerikodissa

Toukokuun kuudentena vietimme viehättävän sunnuntai-iltapäivän Inkerikodissa Kalevalaisten Naisten seurassa.

Runsas vuosi sitten olivat Helsingin Kalevalaiset Naiset pyytäneet meidät vieraakseen Runeberginkadulle. Tästä antoisasta sunnuntaihetkestä ilahtuneena Helsingin paikallisosasto toivotti samaa kulttuurin liekkiä vaalivan »emäntäväkemme» nyt tervetulleeksi. Mukana oli myös Suur-Helsingin Kalevalaisten Naisten edustajia, sekä Kalevalaisten Naisten Liitosta mm. järjestösihteeri Sirpa Haikonen, jonka syvimmät juuret johtavat Inkerinmaalle. Erityistä viehätystä tällekin tilaisuudelle antoi Helkatyttöjen esitys, jonka erinomaisesta onnistumisesta vastasi heidän ohjaajansa Toini Varilo. Yhteislaulujen ja puheiden lomassa nautittiin kaalipiirakkakahvit perinteiseen inkeriläiseen tapaan.

Tilaisuudessa esiintyivät myös sekä Helsingin Kalevalaisten Naisten kuoro (kuva yllä) että oma Inkeri-kuoromme. Kuoroja katsellessaan ja kuunnellessaan Helsingin paikallisosaston puheenjohtaja Yrjö Korkkinen teki hauskan havainnon: kummassakin kuorossa oli yhtä monta jäsentä ja molemmissa yksi yhteinen jäsen, Ruth Hämeen-Anttila, joka on aktiivisesti ollut mukana kummankin kuoron toiminnassa.

Jokaiseen inkeriläisten tilaisuuteen kuuluvat olennaisena osana arpajaiset. Niin tässäkin tilaisuudessa. Ja osasipa fortuna olla kohtelias: Molemmat arvotut kirjat, Inkerin suomalaisten historia ja Inkerin kirkon 350-vuotismuistojulkaisu menivät vieraillemme. Aplodit tulivat täydestä sydämestä.

Tästä keväisestä lämminhenkisestä yhdessäolosta jäi päällimmäiseksi ajatus: tällaisia yhteyksiä tulisi ylläpitää entistä tiiviimmin, niin kauan kuin siihen on mahdollisuus. — AL

näet v. 1919 sommitteli Inkerin rykmentille kapteeni E. I. Haapakoski. Lipun hyväksyi Inkerin väliaikainen hoitokunta, ja sitä käytettiin Inkerin puolesta käydyissä taisteluissa. Lipussa on keltaisella pohjalla sininen risti, jota reunustaa punainen raita. Keltainen väri kertoo Inkerinmaan viljapeltojen keltaisuudesta, punainen väri uhritiestä, jota on kuljettu, ja sininen viittaa järviin ja virtoihin, joiden merkitys entisaikoina inkerinsuomalaisille oli monessa suhteessa erittäin suuri. Risti, joka on muuten kaikille Pohjolan lipuille yhteinen, muistuttaa taisteluista ja kärsimyksistä, joita on saatu kokea, mutta se kertoo myös kristinuskon siunauksista, joista on saatu voimaa ja toivoa silloin, kun taivas on ollut pilvessä ja taival raskasta.

Kotoisia kuvia

Himakkalan marjamailta

Nämä muistikuvat ovat pelkästään henkilökohtaisia, subjektiivisia näkemyksiä ja kokemuksia, entisen hietamäkeläisen tallettamia. Kotikyläni Noiselan (käytännössä Heimosin) omistamilla maa-alueilla ei ollut mitään mainittavia marjamaita. Se vähä, minkä armelias luonto tarjosi, se riitti lapsille noin maistiaisina, joskus sattuman kaupalla löytyneinä. Niin yleinen kuin mansikka olikin, ei meillä ollut juuri niitäkään, kuin siellä täällä. Meikäläinen tosin, paljon siinä lähimaastossa liikkunut, kyllä löysi ne vähätkin paikat. Esim. Alakylän omistukseen kuuluvalla alueella oli muutamia kohtia, joissa mansikka viihtyi. Siinä Ropsuntien kuudennen virstan vaiheilla Ropsuun päin vasemmalla oli »aroksi» sanottu alue, jossa piileskeli paasikivikerrostuma melko lähellä maan pintaa, — siellä löytyl hyviäkin mansikkapaikkoja, mutta ne olivat siksi kaukana, etteivät lapset juuri niihin ylettyneet.

Toisena kesämarjana — mahdollisena sellaisena — oli juolukka, kotoisessa murteessamme juomukka. Kylä oli vuokrannut naapuriltansa venäläiseltä Kaprlan kylältä useita kymmeniä hehtaareja käsittävän suoalueen, mikä ulottui Hietamäen kirkon tienoille asti ja tällä suolla Kaprlan viljelysmaitten päässä kasvoi juolukoita suurissa mättäissä. Saattoihan niitä varsinaisella omalla laidunalueellakin, sekametsässä löytää soiden laidoilla muutamia marjamättäitä noin nimeksi.

Sieltä kirkon läheltä niitä käytiin joko paikan päällä herkuttelemassa, taikka oikein kotia tuotavaksi poimimassa. Syksyisempiin herkkuihin olisi tietysti luettava puolukat, mutta niitäpä ei niillä kotoisilla marjamailla ollut kerta kaikkiaan. Kyllähän ne nyt tunnettiin — harvinaisuuksiin kuuluvina — mutta siinä kaikki. Samoin oli laita karpaloiden. Niitäkin saattoi joskus sattumoisin suolta löytää, siinä kaikki.

Joskus syksyisin saattoi kaupunkimatkalla, Pietarissa siis, kuulla venakon kimeällä äänellä laulahtelevan: »Kljukva! Kljukva! Sama sobirala, po kutsjkam skakala, sarafan razorvala, kljukva! Kupiitte kljukva. . .» (Karpaloita, karpaloita, itse olen poiminut, mättäältä mättäälle hyppinyt ja hameeni repinyt. Karpaloita, ostakaa karpaloita!»)

Täytyipä joskus ostaakin kiisselitarpeita. . . Mutta sitten, kun meitä tie tempasi Himakkalan tattimetsiin ja marjamaille, silloin saattoi sanoa kuten entinen emäntä, että nyt se elämä repesi, kun punakorva poiki!

Nämä Himakkalan kokemukset liittyivät vuosiin 1920—21—22. Voi niitä Himakkalan tattirikkaita metsiä. Niin ja sienirikkaita samalla! Eikä sovi unohtaa vaapukkavarvikoita myöskään. Niitä oli runsaasti.

Ensi kerrallahan lähdin vaan arviokaupalla kävelemään metsään siinä mielessä, että ehkä sieltä jotain löytää. Se jotain oli täysi kantamus erinomaisia tatteja, — oli jo herkkutattejakin ja punakuoria sekä koivutatteja, joita lehmäntateiksi tituleerataan täällä päin.

Niitä keitettiin pitkin kesää, niitä kuivattiin ja säilöttiin — ja niitä riitti. Lopulta neuvottiin: »Älä tuo enää tatteja. . .» Mutta siitäpä alkoikin jo mustikka-aika. Ja mustikkametsään oli matkaa vähän toista kilometriä. Vaikka se jäi etupäässä naisväen askareeksi se mustikkahomma. Kotimiehelle oli kyllä puuhaa esikoisen hoidossa. . . Eipä silti: päiväkauden minäkin kumartelin mustikkamättäitä kooten astiani täyteen. Marjanpoiminta sinänsä ei kuulunut harrastuksiini koskaan.

Sattuipa siinä syksyyn eläessä nuorelle parille yllättäväkin tapaus: Tull vanhin veljeni tervehtimään ja oli minulla ilo opastaa hänet, marjattomien maiden kasvatin Purnun karpalosoille. Kyllä veli riemastui: Täyden vakallisen hän sieltä kantoi kotiin ja oli mielissään, kun sai niin harvinaisia tuliaisia viedä Hietamäelle.

→

Ishoran rannalla

Rannalla Ishoran raikkahat tuulet, virma sen virran on juoksu.
Ishoran ihmeitä siellä sä kuulet, raitis on rantojen tuoksu.
Ishoran rantojen pellot ja niemet, sen ylväät penkereet, vuoret
sinne ne kaipaavat lapsetkin pienet, siellä ne viihtyvät nuoret.

Rannalla Ishoran Huuttori siellä se nuorempain on oma
Ishora sinne on lauluja vievä, siellä on olla niin soma.
Kuuluvi sinne kohina kosken, patonsa kaukana pauhaa.
Lähellä seisot: se kastavi posken, mutt' täällä on laulunsa lauhaa.

Kaartuvi Ishora Huuttorin puoleen, kuin syliinsä tavoitellen
yhtyen Huuttorin iloon ja huoleen näin hellästi hyväellen.
Penkeret niemen illalla nukkuu, Ishora nuku ei koskaan,
lintujen laulelo laineihin hukkuu, Ishoran itkuun ja tuskaan.

Itkevi Ishora suruja siellä, lauluja loihtivi yössä
voihkivi vongat tuskien tiellä, ikuisen taistelon työssä.
Huuttorin mökki penkeren päällä, alhaalla kukkivat saaret.
Välkkyvät virrat, kuutamoyössä kuvastuu Ishoran kaaret.

Penkeret niemen aamulla herää, loisteessa auringon koiton.
Kukkaset auringon lahjoja kerää muistoksi Ishoran soiton.
On Huuttorin mökki nuorien koti kuin näkötorniksi luotu,
Ishora heitä näin puoleensa veti, se onni on heille suotu.

Mikko Korpelainen

Näihin, silloisen Inkerin Sveitsiksi kutsutun Toksovan pitäjän, himakkalalaisiin marja- sekä tatti- ja sienikokemuksiin rinnastuvat naapuripitäjässä Rääpyvällä Inkerin mustimpien kokemusten aikana edellisellä vuosisadalla sattuneet tapahtumat.

Rääpyvän alueella sijaitsi jonkun ruhtinas Vsevoloshkin — olihan niitä siihen aikaan suuruuksia! — omistama suurtila tuhat hehtaarisine metsä- ja maaomaisuuksineen... Tapaukset liittyvät v. 1861 toimeenpantuun maaorjien vapauttamiseen.

Näillä suurilla metsäalueilla täytyi omistajan pitää tietysti yllä metsänvartijajärjestöä. Syystä taikka toisesta näihin metsänvartijakaadereihin oli pesittäytynyt etupäässä heimoveljiä Virosta. Ja niiden kesken omavaltaista menettelyä harjoitettiin asiassa jos toisessakin. Niinpä niissä »herran metsissä» kävivät etupäässä paikkakunnan naiset sienestämässä. Ja nämä metsänvartijat varasivat kylässä itselleen hyvän tähystyspaikan sekä tyhjiä tynnyreitä. Kun naiset tulivat sienisaaliinensa metsästä, olivat nämä metsänvartijat heitä vastassa, anastivat heidän saaliinsa ja kumosivat omiin tynnyreihinsä. Mutta osuipa paikalle myös arvostettu isäntämies Vitmanen, tarttui tynnyriin ja naurussasuin kumosi sisällön pihalle sanoen aina toiseen tynnyriin tarttuen: »Mie suolaan! Mie suolaan!» sekä poljeskeli sieniä maassa eivätkä vartijat tohtineet puuttua häneen. Tällaista vartijoiden oma-aloitteista alustalaisten riistoa tapahtui melkeinpä kaikilla tiloilla. Mutta tässä tapauksessa Vitmanen voitti, sillä hänet tunnettiin voimamiehenä.

Kirkonmies Lankisen tapaus Rääpyvällä oli paljon traagillisempi. Se sattui v. 1861 annetun keisari Aleksanteri II julkaiseman maaorjien vapauttamista koskevan manifestin aikoihin. Vasta huhut sen julistamisesta olivat liikkeellä, kun ruhtinas Vsevoloshki, joka omisti tuhansia hehtaareja sekä metsäalueita, että viljelysmaita Rääpyvällä, kutsutti alaisensa talonpojat kokoukseen, jossa heille puhuttiin kauniita sanoja järjestyksen

Kuin itse taivahan kansi sois

Olin jokirannassa. Muistelin poisnukkuneita ja mieli oli kipeä kaipauksesta... Laskeuduin joen törmää alas noukkien samalla päivänkakkaria ja sinikelloja. Juhannus lähestyi.

Ennen pitkää kiintyi huomioni sirkuttelevaan pikkulintuun. Se hyppelehti rohkeastl edessäni ja aivan selvästi yritti herättää huomiota. Jahaa, pieni lintuemo parka! Sinulla on pesä tuossa pensaassa ja pelkäät sen puolesta. Ole huoleti, en ole sille vaaraksi. Hyvää kesää vain — ja jatkoin noukkien eteenpäin. Kukkia oli paljon. Saatoin poimia sylillisen ja silti muillekin jäi yllin kyllin.

Nousin törmäältä ylös ja yllättäen, melkein jalkojeni juuresta, pyrähti kohti korkeutta leivo ja viritti riemulaulunsa. Ihastuneena seurasin katseella yhä korkeammalle kohoavaa livertäjää, kunnes erotin enää pisteen taivaan sinessä ja liverrys sen kun jatkui. Tapailin tuttua sävelmää ... miks' äänes soreasti soi ... ja lennät korkealle... Unohdin hurmiossa ajan ja paikan. Olin ympäristön kanssa yhtä...

Sitten tapahtui jotain järkyttävää! Oli kuin itse taivahan kansi olisi auennut ja urut jyrähtäneet pauhulla soimaan. Tajuamatta enää mitään seisoin huumaantuneena pellon reunassa, syli täynnä kukkia ja otin vain vastaan mitä annettiin. — Pauhu hiljeni ja loppui. Leivo pudottautui alas ja vaikeni... Vähitellen aloin tajuta mitä tapahtui: juna vain ylitti rautatiesillan yli joen. Mielen hurmiossa koin sen rytmillisen jyskeen kiskoja vasten urkujen pauhuna.

Kiitollisena ja nöyränä kuljin kotia kohti. Mikä on ihminen, jolle näin paljon annetaan? Kunpa mieli olisi useammin avoin ja vastaanottavainen. Vein kukat matkan varrella olevaan sairaskotiin. Siellä nukkui ikiuneen yksi kaipaamistani... Toivotin avaamaan tulleelle hoitajattarelle hyvää juhannusta ja toivoin, että kukkapaljous saisi ilahduttaa toisen kerroksen huonosti liikkumaan pääseviä potilaita.

»Ja aamun kiuru...»

---

säilymisen puolesta ja kehotettiin itsekutakin piirtämään puumerkkinsä paperiin, mikä heille siinä avattiin nähtäväksi, mutta sen sisältöä ei sen enempää selvitetty.

Läsnä oli myöskin arvostettu kirkonmies Lankinen. Kirjantaitoisena miehenä hän hoksasi heti, minkälaista peliä suurtalon omistava ruhtinas siinä yritti pelata: Se allekirjoitettava paperi oli anomus, että orjien vapautusjulistus ei tulisi koskettamaan heitä, ruhtinaan onnellisia alamaisia. Lankinen esitti, että ennenkuin paperi allekirjoitetaan, sen sisältämä asia selitettäisiin allekirjoittajille. Tämän puheenvuoron jälkeen ei kukaan paperiin kajonnut, vaan Lankinen tempaistiin pois näkyvistä ja ruhtinaan määräyksestä hänet piiskattiin tajuttomaksi...

Lankisen omaiset saivat hänet kuitenkin hoivattavaksensa ja kuljettivat hänet salaa Pietariin, jossa Lankisen eräs ystävä oli varsin vaikuttavassa asemassa ja saattoi piilotella huonokuntoiseksi piestyä Lankista niin kauan, että tämä hiljoilleen parantui.

Tämä ystävä toimi nimittäin itsensä keisari Aleksanteri Toisen ajurina, luotettuna tallimiehenä yms. Kerrotaan, että kun Lankinen tervehtyi entisellensä, kehotti tämä ystävä häntä kirjoittamaan keisarille itselleen armonanomuksen, jossa selittäisi tapahtumat ja oman osuutensa raskaine kokemuksineen. Neuvoipa tavankin, jolla piti tämä henkilökohtainen paperi keisarille ojennettaman: Että kun keisari on silloin ja silloin lähdössä jonnekin, pitää hänen katuvarressa odottaa, langeta polvillensa ja korottaa tämä anomuksensa päänsä yläpuolelle. Ja niin oli tehty. Anomuksen luettuansa keisari Aleksanteri II vapautti Lankisen kaikesta vastuusta ja sai hän palata kotiseudulleen vapaana miehenä.

Tämän kertoja, op. *Jaakko Huhka* Rääpyvältä muisteli nähneensä saunassa tämän Lankisen selän: siinä seurasivat vapaata miestä hautaan saakka sen orjaherran piiskan armottomat jäljet.

Aapo Iho

Tämän kesän Inkeri-juhla

koko maata käsittävä, pidetään Lahdessa lauantaina ja sunnuntaina heinäkuun 14—15 päivänä, kuten aikaisemmin on mainittu.

Lauantaina klo 13 *pualikka- eli kyykkäkilpailut* Kiveriön ala-asteen koulun kentällä, Oksak. 17. (Siitä on tässä lehdessä erillinen ilmoitus.)
Klo 18 *Inkeri-ilta* Joutjärven kirkon seurakuntasalissa, osoite Joutjoentie 2.

Sunnuntaina klo 9 *seppeltenlaskutilaisuus* viime sotien sankarihaudalla ja Karjalaan jääneiden vainajain muistomerkillä Keski-Lahden kirkon kirkkomäellä Kirkkokadun varrella. Puheen pitää pastori Vilho Mustonen.
Klo 10 *juhlajumalanpalvelus ja H.P.ehtoollisen vietto* Joutjärven kirkossa, Joutjoentie 2. Juhlasaarnaajana rovasti Leevi Vironmäki.
Klo 14 on *päiväjuhla* Kiveriön ala-asteen koulun juhlasalissa, Oksak. 17. Koululle pääsee myös Joutjärven kirkolta suoraan yli Ilmarisentien, matkaa muutama sata metri.

Juhlakanslia, Joutjärven kirkon eteisessä, avataan lauantaina klo 16. Pyydetään, että kaikki juhlaan saapujat hankkivat juhlakansliasta ohjelman ja rintamerkin.

Juhlaravintola on Joutjärven kirkon ravintolahuoneessa, sieltä saa ruokaa ja kahvia.

Yhteismajoitukseen, erikseen miehille ja naisille, voidaan varata tiloja Joutjärven kirkon rakennuksesta yli 100 henkilölle. (Omat vuodevaatteet, talosta vain patjat.) Vahtimestari Veikko Huuhtanen opastaa. Maksu sijapaikasta á 5 mk suoritetaan joko juhlakansliaan tai vahtimest. Huuhtaselle. (Halutessa voi etukäteen myös soittaa rov. J. Jääskeläiselle, puh. 918-48370.)

Hotelli- ja matkustajakotimajoituksestaan huolehtii jokainen juhlavieras itse. Suositellaan seuraavia hotelleja: Asuntohotelli Lahti, os. Hämeenk. 4, 15110 Lahti 11, puh. 918-49901 ja hotelli Jukola, os. Hämeenk. 20, 15110 Lahti 11, puh. 918-27891.
Lahteen pääsee junalla tai linja-autoilla. Sitten Lahden kauppatorilta pysäkiltä E lähtevät linjurit 1, 18 ja 41 joissa pääsee Joutjärven kirkolle ja takaisin kauppatorille.

Vielä eräistä ohjelman suorittajista: Juhlaesitelmän pitää prof. Jussi Tenkku, juhlapuheen prof. Pentti Kaitera. Helsingin Inkeri-kuoro laulaa.

TERVETULOA!

Inkeriläisten yhdistys ja Lahden seudun Inkeri-kerho

Inkeriläiset kaalipiiraat ja niiden "luoja"

Taas on käsillä kesäjuhlien aika, ja mieleen muistuvat inkeriläisemäntien leipomat pumpulinpehmeät suussasulavat kaalipiiraat, jotka ovat aina olleet juhlistamassa Inkeriläisten Yhdistyksen ja paikallisosaston tilaisuuksia Helsingissä. Kuvassamme niitä tarjoaa Yhdistyksen rahastonhoitaja Hertta Allanmaa, joka niitä kaikkiin juhliin on valmistanut. Valitettavasti mustavalkoinen kuvamme ei tee oikeutta herkullisennäköisille piiraille sen paremmin kuin Hertan upealle Tuutarin kansallispuvullekaan.

INKERIKOTI SULJETTU

heinä- ja elokuun, mutta asiat hoidetaan, jos postia tulee.

KYYKKÄKILPAILUT

alkavat klo 13 Lahdessa Kiveriön ala-asteen koulun kentällä, Oksakatu 17. Kentälle pääsee myös Joutjärven kirkolta Ilmarisentien yli metsäpolkua.

Äidilleni

Tulkaa te ystävät
rakkaat ja hyvät,
päiväni juhlistajat
Lapseni pienet ja suuret
onneni sulostajat

Vierivät vuodet kiitävät päivät.
Mikä nyt pysyvää ois.
Elämä muokkaa
Ottaa ja antaa —.
Uskoen, toivoen, luottaen, kiittäen
Onnea toivomme
Terveyttä pyydämme
Sinulle äitimme rakas.

Aili Inkeri

Hanuri on ystäväni

Hanuria soitellessa
aika menee pian.
Aina silloin unohtaa voin
saastan sekä lian.

Musiikista minä nautin,
— piano tai hanuri.
Unohtuvat oireet taudin,
täyttyvät mun haluni.

Isoisä soitti urkuu
samoin äiti, isä.
Tallinnasta toin ma Turkuun
hanureita lisää.

Nuorena ma rämpyttelin
kannelta ja kitaraa.
Kulkurihan soittaa sillä
minkä milloin käteen saa.

Korvakuulo auttaa mua.
Nuotteja en tunne lain.
Sävelen saan napattua
lennosta noin muistiin vain.

Järvisaaren Einari

Irina Filimonoff 75 vuotta

Huhtikuun 27. täytti 75 vuotta Irina Filimonoff, josta professori Pertti Virtaranta mainitsee kirjassaan Inkeriläisiä sanalaskuja ja arvoituksia: »Tapaamistani Suomen inkeriläisistä on ollut merkittävimpiä Irina (Iro) Filimonoff, joka on syntynyt 1904 Kosemkinan (Narvusin) Laukaansuun kylässä.» Edelleen prof. Virtaranta kertoo, että hyvää Laukaansuun murretta puhuva, perinteentallennusta ymmärtävä ja arvossa pitävä Irina Filimonoff oli mukana Helsingin yliopistossa pidetyssä »murteentutkimusseminaarissa» toimien mainiosti opiskelijoihin suhtautuvana kielenoppaana. Seminaari pidettiin Iron puheen ja hänen hallitsemansa tiedon tallentamiseksi ja tutkimiseksi.

Tämä värikäs murteentaitaja oli saanut juhlapäivänään lukemattoman joukon onnittelijoita, joista nuorin oli neljän kuukauden ikäinen. Kukkameren, omaisten ja ystävien ympäröimän päivänsankarin olemuksesta henki lämpöä ja arvokkuutta. Sillä sana helisi ja soitto soi. Siellä jokainen vieras tunsi olevansa sydämellisesti tervetullut. — Inkeriläisten Viesti onnittelee näin jälkikäteen inkeriläisen kulttuurin tallentamiseksi arvokasta työtä tehnyttä Irina Filimonoffia.

50-vuotisjuhlat Kempeleessä

Runotervehdyksen Kempeleestä, Pohjanmaan lakeuksilta lähettää Aino Vaittinen. Oheinen kuva 50-vuotisjuhlastaan. Runo on Aino Vaittisen sepittämä kiitos, jonka hän lähetti kaikille onnittelemassa käyneille. Se julkaistiin Rantalakeus-nimisessä paikallislehdessä. A. V. kertoo lähetekirjeessään: »Olen Inkeriläisten Viestin lukija ja itsekin inkeriläinen. Merkkipäivänäni minulla oli kunnia esitellä vierailleni Inkerin lippua, jonka ostin muutama vuosi sitten Helsingissä pidetyillä inkeriläisten kesäjuhlilla.»

A. V. kuljettaa Kempeleen koululapsia omalla taksillaan, ja merkkipäivänään hän sai lahjaksi maljan, jossa lukee: »Lakeuden Taksiautoilijat». Runossa mainituista »kärettömistä kengistä» A. V. kertoo: »Olin Inkerissä koulussa. Koulumatkaa oli 3 km yhteen suuntaan. Tapaus sattui samana vuonna kuin sotakin syttyi. Runon tarina on tosi.» — Hän jatkaa runosäkein:

Yhdeksänvuotias lähti aamulla pakkaseen;
kengät liian pienet varpaita puristi.
Koulutiellä hän mietti, mitä tekisi. —
Kuusi virstaa kun kuljen
olen sit suutari:
lyön kärjet kengistä poikki,
päälle laitan kalossit.

Palattuaan koulusta kotiin
hän tekonsa tekaisi,
sairaille varpaillensa
hän rätit kääräisi. —
Terveet olette kohta,
olen itse lääkäri.

Aino Vaittinen kertoo käyneensä sitten koko talven koulua »kärettömillä», ja jatkaa: »Sain nyt kengistäni maalauksen, joka on inkeriläisen M a r i a T a a t i s e n tekemä».

Kaunis kiitos

Merkkipäiväni johdosta tahdon
tunteeni avata
vaikka sanoin onkin sitä
vaikea kuvata

Ihanat kauniit värit
minua ympäröi
on huone kuin kukkameri
päivä yllätyksiä toi

Koulujen henkilökunta
te muistitte täyttäjää
kukkanne joskin kuihtuu
muu kaunis jäljelle jää

LAKEUDEN TAKSIAUTOILIJAT

Malja on minulle arvokas
nimemme ikuistaa tään
jos sattuu, et oikein en muistais
— toivon, et lukea nään.

Monta lämmintä kerää
olet näihin kutonut
yhteiset hetkemme herää
olet tähän ne virkannut

Minun rakkaat koulukengät
Maria maalasi
tulipunaiset ruusun kukat
työn kärettömäin palkitsi

Kelloa kaulassain kannan
ajan näyttöä ompi sen työ
pois riisua vasta sen annan
kun sydän ei enää lyö

Ystäväin käynti toi mulle
päivän lämpöisen tähtisen yön.
Tuhannet kiitokset Teille!
Sain kauniiksi muistoni vyön!
Sydämelliset kiitokseni kaikille

Aino Vaittinen, Kempele

VALTAMEREN TAKAA

MISTÄ OVAT JUUREMI?

Kalervo: Mistä on juureni, äiti armas,
kerro se minulle vielä?
Usein ajattelen asiaa tuota
kulkiessa eloni tiellä.

Äiti: Lapsia monta on Suomen äidillä
yksi ol Inkeri-tyttö.
Nuori, kaunis ja kokematon,
rajan tähden erotettu.
Kultana hohti siell' viljapellot,
havumetsät huminoi.
Kirkkaana kimalteli Lempaalan järvi,
kirkonkellot kauniisti soi.
Heleänä hehkui Suomen kieli
toivokas oli kaikkien mieli
kansa Inkerin ahkeroi
tyytyväisenä maljansa joi.
Vaan tulipa myrsky myllertävä,
kaatoi kansan katajaisen
karkoitti sen kankahilta
kauas apatiittikaivoksille.
Toiset joutui Kamtšatkalle,
monet kuumaan Aasiaan.
Katkaistiin näin juuret heimon
sadat kuoli surussaan.
Siis juuresi on Inkeristä,
mullasta sen pehmeästä.
Ylpeä voit olla tuosta:
heimosta noin rohkeasta.

Kalervo: Äitini armas, miksipä taaskin
murhetta rintaasi saat?
Miksi niin usein katkera kyynel
sun silmiäs sumentaa?

Äiti: Kerääntyi sukuni Siperiasta
etsien uutta majaa.
Saapuivat luokse veljiensä rakkaitten
lähelle Eestin rajaa.
Vaan sota suuri Inkeriin iski
siellä kuolema kylissä kulki.
Vielä kerran kärsivät Inkerin lapset,
Saksan soturit pakotiet sulki. —
Silloin Suomi-äiti apuhun riensi
heimorakkaus eloon taas heräs.
Käden auttavan ojensi hukkuvalle,
kärsivät lapset luoksensa keräs.
Vaan niin monta siskoa, veljeä
jäi kärsimään rajan taa,
kadonneita rakakitaan,
monet vieläkin odottaa.

Kalervo: Äitini armas, kerro se mulle:
Oliko heimosi, sorrettu, tuhottu,
oliko Kalevan kansaa?

Äiti: Kyllä tuo Inkeri-heimoni kallis
oli myös Kalevalainen.
Kaikille on tuo asia tuttu:
Sieltä on kerätty monet Kalevalan runot
myös Kullervon koko juttu.

Kalervo: Kuinka kestänyt olet taistelussa,
kerrotko, äiti, mulle vielä?
Et sortunut ole elämässä,
kulkiessa noin rosoisella tiellä?

Äiti: Luojamme matkaamme johtanut on,
hän on ollut toivomme parhain.
Ilman Häntä olisimme sortuneet,
Hän on suojannut jo elossa varhain.
Kulkiessa maileja rakkauden
löysin myös isäsi armaan.
Hän auttanut on elämässä
ja tuonut meidät turvahan varmaan.

Kalervo: Mitä toivot sä mulle elämässä,
kerrotko, äiti, mulle vielä?

Äiti: Opi tuntemaan tämä vapaa maa,
lentele sitä ristiin ja rastiin:
Yli korkeiden Kalliovuorien,
Vancouverista Halifaxiin.
Sinun juuresi tänne juurtuneet on,
siitä Korkeinta saat sinä kiittää.
Tästä maasta kauniista lapsillesi
myös kertomista riittää.

Helmi Kivilahti

TERVEHDYS KANADASTA

Helmi Kivilahti Kanadasta kirjoittaa, että myös Kanadassa ovat Inkeriäidin lapset kiinnostuneita sukuperästään. Tätä osoittaa myös hänen vuoropuhelun muotoon laatimansa runo (s. 12), jossa Kalervo-poika esittää kysymyksiä juuristaan. Ylläoleva kuva on H. K.:n vunukasta, viisivuotiaasta Kylestä, joka huristelee moottorikelkallaan Kalliovuorilla. Tähän aikaan vuodesta kai Kyle-poikanenkin jo varmaan viilettelee uimahoususillaan, lämpöä kun on täällä Helsingin paikkeillakin n. 25 astetta Celsiusta varjossa; mutta mukavaahan on hetkinen viivähtää talven muistoissa, niin osaa nauttia tästä Suomen kesästä, joka on — ah, niin kovin lyhyt, mutta onneksi vähäluminen.

Veljekset Markku ja Pekka Ropo saaneet inkeriläisille myönnettävät stipendit

Helsingin yliopiston joka neljäs vuosi haettavaksi julistamat Josef Jamalaisen rahaston kaksi stipendiä määrältään 500 mk vuodessa neljän vuoden aikana opiskelijaa kohden ovat saaneet metsänhoitotieteitä opiskeleva Markku Ropo ja kotitaloustieteitä opiskeleva Pekka Ropo. Stipendit on tarkoitettu opiskelijoille, joiden suku on Inkeristä peräisin. Markku ja Pekka Rovon isovanhemmat ovat Jooseppi ja Anna Olonen.

Kesäuutisia kaikille Göteborgin seudun inkeriläisille!

GÖTEBORGIN SEUDUN INKERIN KERHO
järjestää seuraavanlaista toimintaa:

— Kesäleiriviikko koko perheelle Koitjärvellä Fjäråsissa alkaen lauantaina 21. heinäkuuta. Leirimaksu on aikuisilta 180 kr ja lapsilta sekä eläkeläisiltä 130 kr. 30 kr/20 kr päivältä tilapäisiltä vierailta. Ilmoituksia ottavat vastaan Paakkoset. puh. 031-882605. Mahdollisuus rentoutumiseen hyvin kauniissa luonnossa, sekä urheiluun ja hengelliseen yhdessäoloon.

— Muistatteko vielä kyykkä-pelin sääntöjä? On innostuneita inkeriläisiä, jotka mielellään alkaisivat pelata kyykkää, mutta eivät osaa kunnolla sääntöjä. Juho Soittu, puh. 031-812042, odottaa tämmöisiä tietoja ja ilmoittautumista!

— Syksystä 1978 meillä on käynnissä toimintakerho, jossa käännetään suomenkielestä ruotsin kieleen »Inkerin suomalaisten historia». Kerhossa on ollut 6—10 henkilöä. Lisää kääntäjiä ja muita kiinnostuneita toivotaan tervetulleiksi. Ilmoituksia Inkeri Petersonille, puh. 031-752181.

— Jos ette vielä ole Göteborgin Seudun Inkerin Kerhon jäsen, teillä on mahdollisuus tulla joukkoomme maksamalla jäsenmaksuna 20 kr perheen päästä ja 10 kr muista perheenjäsenistä postisiirtotilille (postgiro) 20386-9, GSIK, Göteborg. *Muistakaa kirjoittaa jokaisen jäsenen nimi ja osoite!* Jäsenkortti tulee sitten postitse.

Johtokunnan puolesta
Inkeri Peterson

Svenska spalten

DET ÄR FULLBORDAT!

I början av detta år hade jag satt upp ett högt mål: vi skall ha 500 prenumeranter från Sverige. När jag skriver detta i mitten av maj är vi uppe i 527 st från Sverige. Detta betyder 100 fler än för 5—6 år sedan. Låt oss inte stanna vid detta. Vågar vi hoppas på 600 nästa år? Om vi hjälps åt och försöker få med mera svensk-språkig text tror jag att vi väcker intresse för vår tidning bland de yngre. Kontakta mig om du är intresserad av att medverka i vår tidning.

Armas Paakkonen

Lahjoitus Viestin tukemiseksi:

Tuntematon, Skoghall 40 kr.

Joukostamme poistuneita

Sofia Meldo, synt. 12/5 1900, kuoli Gånghesterissä 12/5 1979.

Toimitussihteerin terveisiä

Kontakteja, yhteyksiä toisiin ihmisiin voi etsiä monella tavalla.

Eräänä aurinkoisena toukokuun päivänä olin palaamassa työstä ja odottelin bussiani Hesperian puiston reunassa pysäkillä. Silloin minua lähestyi nuori tyttö, arviolta 15—16-vuotias. Hän oli pukeutunut nuorten tapaan farkkuihin ja lyhyeen ulkoilupuseroon. Pitkänhuiskea, hauskannäköinen tyttö. Hän pyyteli anteeksi häiritsemistään ja kysyi, pahastuisinko, jos hän vähän juttelisi kanssani. Häpesin salamana mielessäni välähtänyttä ajatusta tupakanpummaajasta ja sanoin, ettei hän lainkaan häirinnyt, ja että senkun vain juttelee. Tyttö alkoi puhua siitä, miten kevät oli yhtäkkiä huomaamatta tullut. Hän kysyi, olinko huomannut, miten puiston puissa ja pensaissa oli jo isot silmut, ja miten ruoho jo vihersi. Sitten hän kertoi vieneensä eilen lehteen puhkeamaisillaan olevan puunoksan ystävättärelleen, joka ei yleensä huomaa sellaisia asioita. Hiukan hämilläni kuuntelin tyttöä, enkä oikeastaan osannut muuta kuin nyökkäillä ja myönnellä, että niin on ja näin on. Sitten bussini tuli, ja tyttö jäi pysäkille.

Mutta tapaus jäi askarruttamaan mieltäni — ja askarruttaa yhä. Harmittelin mielessäni kiireistä poistumistani. Olisihan toinen bussi mennyt kymmenen minuutin kuluttua. Olisi pitänyt olla aikaa kuunnella nuorta ihmistä. Kenties tuo puhe keväästä oli vain »pelinavaus». Tarve saada keskustella jonkun vanhemman ihmisen kanssa oli polttava, ja jotenkin oli päästävä alkuun. Tai ehkä hän vain todella halusi jakaa ilonsa kevään tulosta pitkän talven jälkeen. Näitä mietiskelin kuumassa bussissa istuessani.

Asia tuli jälleen mieleeni, kun vähän sen jälkeen kuuntelin radion »Aamuvihje»-ohjelmaa, jossa professori Lea Virtanen pakinoi lasten ja nuorten kielenkäyttöä koskevasta tutkimuksestaan. Hän totesi lasten ja nuorten kielenkäytön huomattavasti raaistuneen sodanjälkeisinä vuosikymmeninä, ja kielen samalla köyhtyneen. Raaka kieli ja tyly suhtautuminen tovereihin esim. kouluissa oli hänen mukaansa sangen yleistä. Sellaiset haukkumasanat kuin *nynny* ja *mätämuna*, olivat tavallisimpia. Niitä käytettiin sellaisesta, joka ei pärjännyt, ja suhtautuminen oli härskiä ja tunteetonta: on oikein, että mätämunalle käy huonosti jne. — Tai ehkäpä tuo kielenkäyttö oli jonkinlaista kontaktien etsimistä sekin, arveli prof. Virtanen.

Ja ehkäpä tuo puhetapa on perintöä nykyajan kodista, jossa äidillä ei ole aikaa laulaa lapselleen, eikä isällä aikaa askarrella hänen kanssaan. Eturivin kirjailijamme Eila Pennanen tilittää itseään eräässä haastattelussa. Hänkin kertoo olleensa kiireinen ja tyly lapsilleen silloin, kun nämä olivat pieniä. »Jos nyt saisin elää elämäni uudestaan, kohtelisin lasta kuin arvostettua ministeriä, yhtä kunnioittavasti ja hienotunteisesti.» Näin kirjailija, joka saa itse purkautua kirjoittamalla teoksiinsa niin ilonsa kuin murheensakin. Mutta kaikkihan eivät kykene käyttämään hyväkseen tätä purkautumistietä, eivät lapset varsinkaan, ja tunteilla on taipumus patoutua.

Tällaisena tunteiden ja elämysten purkautumistienä inkeriläisten keskuudessa on tämä Viestimme — ja osittain toimittajakin — saanut olla. Ihmiset ovat kirjoitelleet ajatuksiaan julkaistavaksi, tai ihan muuten vain. Tämä tuottaa jonkinlaista mielihyvää siitä, että meidän pienellä lehdellämme on oma tärkeä tehtävänsä ihmisten välisten yhteyksien luojana ja ylläpitäjänä.

— Hyvää kesää ja virkistäviä lomia ja kontakteja kesäjuhlillamme. Pidetään yllä yhteyksiä, toivoo

Toimitussihteeri

Ajankohtaisia ilmoituksia

HELSINGIN PAIKALLISOSASTO

Seuraava tilaisuus syyskuussa.

SEUKKOSEURA

Susanna Kössi, puh. 335 058, vastaa Seukkoseuran toimintaa koskeviin tiedusteluihin.

TURUN PAIKALLISOSASTO

Vuoden 1979 tilaisuudet pidetään seuraavasti:

Karjalaisten talossa Itäpellontie 2

Mikkelinpäivänä 30. 9.
Pyhäinmiestenpäivänä 3. 11.
2. joulupäivänä I. Tapaninpäivänä 26. 12.

Ruissalon Birkassa

29. 7.
26. 8.

Kaikki tilaisuudet alkavat klo 14.00. Tarjoilua. Tervetuloa.

Linja-auto Lahden kesäjuhlille lähtee linja-autoaseman luota 14. 7. klo 10. Ilm. Jooseppi Klemettilälle Uudenmaank. 10 A. Puh. 21052.

Johtokunta

Tilaa asiamiehiltämme Inkeri-aiheista kirjallisuutta Levitä Inkeri-tietoutta

Sulo Haltsonen ym. **Inkerin suomalaisten historia**	**60,— (70 kr)**
Saini Laurikkala **Rovasti S. J. Laurikkalan elämäkerta**	**21,— (25 kr)**
Aapo Iho **Hietajyvä, valitut runot**	**15,— (20 kr)**
Hellin Suominen **Mooses Putron elämäkerta**	**5,— (10 kr)**
Pertti Virtaranta **Inkeriläisiä sananlaskuja ja arvoituksia**	**20,—**
Isien Usko, muistojulkaisu	**10 kr**
Postikortti, Haaparannan muistolaatta	**2 kr**
Postikortti, Örebron muistokivi	**2 kr**

Kemppi: Fenno-Ingrian lauluja	**5 kr**
Kemppi: Ristiltä ripille	**10 kr**
Kemppi: Ingeris dödskamp	**10 kr**
Äänilevyjä **Inkerikuoro** **Nouse Inkeri ym.**	**11,— (15 kr)**
Lauri Santtu **Murrejuttuja**	**11,— (15 kr)**
Inkerin karttoja	**23,—**
Inkerin lippuja	**5,—**
Inkerin postimerkkejä sarja	**40,—**
Adresseja	**10,—**

Inkeriläisten Viesti vuodeksi 1979 olisi syytä tilata. Hinta 25,— (30 kr).

Vammala 1979, Vammalan Kirjapaino Oy

inkeriläisten viesti

numero 7–8

heinä–elokuu 1979

inkeriläisten viesti

TOIMITUS:	Päätoimittaja: Matti Vironmäki, puh. 90-631 285 Toimitussihteeri: Anja Luoma, puh. 90-892 460 (iltaisin) Koivikkotie 6, 01620 Vantaa 62 (toimituksen osoite)
KONTTORI:	Inkerikoti, Karjalatalo, Käpyiänkuja 1, 00610 Helsinki 61 Puh. 90-793 796 Postisiirtotili Hki 30636-4 Auki maanantaisin klo 16.30—18.30
TILAUSHINTA:	25 mk/vsk. kotimaassa, Ruotsissa 30 kr.
ILMOITUSHINNAT:	1/1 sivu mk 200,— 1/2 » » 120,— 1/4 » » 70,— Kuolinilmoitukset 30,— Kiitos- ym. ilm. 20,— Kuva ilmoituksessa 45,— Osoitteenmuutos 5,—
PÄÄASIAMIES RUOTSISSA:	Armas Paakkonen Tingsgatan 4 B 50253 Borås. Puh. 033/101 850 Postisiirtotili 626047-5
PÄÄASIAMIES SUOMESSA:	Hannu Vironmäki PL 362 00121 Helsinki 12 Puh. 90-662 668 Postisiirtotili 416608-9 Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa
	Kustantaja ja julkaisija: INKERILÄISTEN YHDISTYS R.Y.

KANSIKUVA KERTOO: Gävlen kesäjuhlien isäntäkerhon ja Västeråsin Inkerin kerhon »mimmiliigat» upeassa potretissa kilpailun jälkeen. Västeråsin tytöt (seisomassa) voittivat tämän lystikkään jalkapallo-ottelun tuloksella 2—0.

Matti Vironmäki:

Kesäjuhlilla koettua

Ruotsin inkerinsuomalaisten kesäjuhlat pidettiin suunnitelmien mukaisesti juhannuspyhinä Gävlessä. Juhlapaikan sijainti kaukana varsinaisilta inkerinsuomalaisten asuma-alueilta lienee vaikuttanut, että väkeä oli jonkin verran vähemmän kuin edellisinä kesinä, mutta tarpeeksi oli tälläkin kertaa. Eri puolilta Ruotsia, Suomesta ja jopa Kanadasta asti oli lähdetty liikkeelle. Kokouspaikan juhlasali oli heti alkajaistilaisuudessa täynnä juhlamielistä yleisöä.

Juhlien järjestelystä huolehtinut Gävlen Inkeri-kerho oli nähnyt paljon vaivaa. Se selvisi urakastaan erinomaisesti. Kokoontumispaikat olivat, kuten oli ilmoitettukin, lähellä toisiaan, joten ketään ei rasitettu pitkillä matkoilla. Ohjelma oli erittäin runsasta ja monipuolista. Inkeri-kerhon laulukuoro rouva Kerttu Jonssonin johtamana oli harjoitellut hämmästyttävän määrän erilaisia lauluja, jotka sitten eri tilaisuuksissa antaumuksella esitettiin. Lisäksi oli yksin- ja kaksinlaulua, lausuntaa, musiikkiesityksiä ym.

Puheenvuoroja juhlilla käyttivät yliopettaja Eero Rautajoki Tampereelta, pastori Jussi Jänis Boråsista, kirkkoherra Matti Vironmäki Helsingistä sekä ISK:n puheenjohtaja, opettaja Armas Paakkonen Boråsista. Kanadalaisen ystävämme Juho Pakkasen tervehdys juhannusillan kansallisessa juhlassa painui varmaan kaikkien mieliin. Puhuja näet kertoi erään inkeriläisen ryhmän unohtumattomista kokemuksista kolme ja puoli vuosikymmentä sitten, jolloin oli veneellä yli Pohjanlahden etsittävä turvaa lännestä. Venematka olisi ollut muutenkin erittäin jännittävä, mutta lisäksi askarrutti kaikkia, miten eräs odottava äiti selviää onnellisesti perille. Kesken kaiken syntyikin terve tyttö, jonka sitten ystävälliset tullimiehet rannassa korjasivat talteen ja ilman tullia päästivät maihin. Tämä tyttö, nykyään sorja nainen, oli Juho Pakkasen kutsumana mukana juhlassa, astui esille puhujakorokkeelle, sai kertojalta kukkakimpun ja kuulijoilta valtavat aploodit.

Juhlaesitelmässään aattoiltana yliopettaja Eero Rautajoki osoitti tehneensä laajasti tutkijan työtä selvitellessään kysymystä inkeriläisten »juurista». Puheenjohtaja Armas Paakkonen puolestaan käsitteli ISK:n toimintaa kertoen, miten mm. on saatu markkinoille Gävlen Inkerikuoron esityksiä sisältävä äänilevy. Opettaja Paakkonen myös kyseli, miten olisi toimintaa järjestettävä, että nuorempi polvi tuntisi asiamme omakseen, muistaisi »juurensa» ja pysyisi mukana antamassa omaa panostaan työhömme.

Juhlien molempina päivinä pidettiin jumalanpalvelus Gävlen kirkossa. Juhannuspäivänä saarnasi kirkkoherra Matti Vironmäki ja sunnuntaina, jolloin oli myös Herran p.ehtoollinen, saarnasi pastori Jussi Jänis. Gävlen Inkerikuoro lauloi molemmissa tilaisuksissa, joissa oli kirkkokansaa varsin runsaasti.

Sunnuntaina puolenpäivän tienoilla juhlakansa alkoi hakeutua kotimatkalle. Ennen linja-autojen lähtöä juhlapaikan edustalla kajahti laulu: »Paljon kiitoksia, paljon kiitoksia hyvistä juhlista, paljon kiitoksia». Tähän lauluun varmaan jokainen sydämestään yhtyi.

Inkeriläisten kesäjuhlat Suomessa pidettiin heinäkuun puolivälissä Lahdessa. Nekin juhlat onnistuivat erittäin hyvin. Juhlaväkeä oli runsaasti ja ohjelma monipuolista. Inkeriläisten Yhdistyksen johtokunnan puolesta lausun parhaat kiitokset kaikille edellä mainituissa juhlissa esiintyneille ohjelmansuorittajille ja osanottajille. Varmaan jokainen mielenkiinnolla odottaa seuraavaa kesää, jolloin jälleen tahdomme kokoontua yhteisiin tilaisuuksiimme.

Maitoheinät

Voi, hyvät ystävät, muistatteko vielä niitä vanhanaikaisia maitoheiniä? Mitä ihmeellistä niissä muka oli? Oli niissä! Ihan täytyi ottaa kynä ja paperi ja ruveta purkamaan patoutuneita tunteita. Onhan noita voikukkia, kotoisemmin maitoheiniä, ollut maailman sivu. Kyllä vain, mutta silloin, kun niitä oikein olisi tarvittu, ei niitä ollut lähes tulkoonkaan niin paljon kuin nyt. Otetaan asia ihan alusta, juuresta jaksain.

Siihen toisen maailman aikaan, toisessa ajassa ja paikassa, jota myös voi nyt lapsuuden kultamaaksi sanoa, oli perhettä kohti yksi lehmä ja sen lehmän varassa elettiin. Maito myytiin ja rahalla ostettiin monenlaista kipeästi tarvittavaa. Lapsiperheessä tarve oli jatkuva. Ihmettelin minä toisenkin kerran, kun Suomeen tultuamme pyysimme ostaa maitoa talosta ja meille vastattiin, ettei ole kuin kaksi lehmää ja itselle menee kaikki. Oh-hoh! Kahden lehmän maidot syödään ja juodaan kotona!

Se yksi lehmä oli myös ruokittava, yli talvenkin. Heinäpeltoa ei ollut kenelläkään. Pellossa kasvatettiin perunaa, kaalia, lanttua, myös porkkana-, sipuli- ja kurkkupenkki oli. Heinälle ei riittänyt maata. Yhteinen kylän laidun oli kilometrien takana, »vojenpelloll», armeijan sotaharjoitusalueella. Laitumet meilläpäin olivat huonot, laihat. Kesälläkin piti hankkia lisää heinää.

Jo aikaisin keväällä, lumen sulattua, alettiin katsella näkyisikö maitoheiniä. Usein kevättalvella tai pitkinä kylminä keväinä kuiva rehu loppui, ja uuden ostoon ei raha liiennyt. Oli jotenkin tipikoitava kesään. Niin pitkälle kuin itseni muistan lapsena, kuuluu siihen maitoheinässä käynti.

Meillä oli lyhytteräiset tylpät veitset ja niillä sai kätevästi pyöräytettyä heinän juuresta irti — ja ämpäriin. Ja niitäpäs saikin kaivaa ämpärilliseen. Kummallisesti lapsetkin vaistosivat hätätilan; ei yritettykään selvitä vähällä. Ämpäri oli saatava täyteen. Mistä niitä kaivettiin? Ei kolhoosin pellolta. Tienvieret ja pientareet olivat luvallisia kohtia. Joskus oli tehtävä pitkäkin kierros... En muista voikukkaa rikkaruohona, eikä se missään tapauksessa ollut maanvaivana.

Oma lukunsa on kokonaan sota-aika, ja nälkä. Kaikki ruohot maisteltiin. Takiaisen juuret keitettynä maistuivat perunalta, saviheinästä voi pahoin, nokkosista opin pitämään, ja ne kuuluvat kevätherkkuihin tänä päivänäkin. Maitoheinistä nälkäaikana otettiin juuret, ja keitettyinä mm. turvepehkulla höystettynä paistettiin kakkaroita, plättyjä.

Ai-jai mitkä tunteet vellovat maastossa kuljettaessa, kun voikukkia, maitoheiniä kasvaa silmin kantamattomiin ja niin suuria, että viidestä ämpäri täyttyisi. En ole ihan varma tunteistani kun niitä katselen: itkisinkö, nauraisin, raivoaisin vai huokaisin. Joskus tartun raivokkaasti »kraivereihin» ja rupean vetämään niitä ylös — että muka senkin runtit, kun ette kasvaneet silloin ja silloin, siellä ja siellä. Olisitte tunteneet tärkeytenne! Kerran tällä tavalla puhdistin ystäväni puutarhan, hänen suureksi hämmästyksekseen. Eipä silti — saatan viettää hartaan hetkenkin Luojan luoman »kultapellon» äärellä, niin kaunis se on katsella.

Lienenkö ainoa maitoheiniin seonnut?

H-vi

Kesäjuhlat Inkerissä v. 1979

Juhannuksena 1979 pidettiin Toksovassa Rappulan kylässä kesäjuhlat vanhaan tapaan. Olen puhutellut näiden juhlien silminnäkijää, joka kertoi, että juhlia pidettiin kahtena päivänä ja vieraita tuli busseilla sekä muin keinoin peräti Itä-Karjalasta ja Eestistä, sekä kaupungin liepeiltä. Ja mikä lienee minun muistaakseni uutta on se, että monilla vieraista oli kansallispuvut päällä. Näkijämme tunsi mm. Tuutarin kansallispukuja muiden joukossa. Juhlailtana poltettiin kokkoa ja tanssittiin vanhoja tansseja sekä leikittiin piirileikkejä. Päivällä olivat urheilukilpailut. Ikävä kyllä ei läsnäolijalla ollut kuvausmahdollisuutta. Mahtaisiko tulevaisuudessa olla mahdollista mennä sinne kesäjuhliin täältä, mikäli juhlat ovat alle 30 km kaupungista ja mikäli juhlasta saadaan tietää?

M.S.

Päivälehden sivuilta

Piispa John Wikström piti Turun kirkkopäivillä avajaisesitelmän »Uusi rohkeus elää». Lyhennettynä esitelmä oli päivälehdissä. Eläminen kysyy rohkeutta ja kirkkopäivien teemana oli: kristittynä eläminen vaatii rohkeutta. Nämä ajatukset hätkähdyttivät, sillä olin hiljakkoin lukenut erään vangin tilitystä elämästään ja kokemuksistaan. Lyhyesti kerrottuna hän kirjoittaa näin: »Vankeudessa ihminen alkaa vihata, hän pelkää kaikkea — kohtalonsa uusiutumista, ilmiantoja, naapureitaan, sanalla sanoen hän pelkää kaikkea, mitä ihmisen ei pidä pelätä. Hän on moraalisesti nujerrettu ihminen, eikä hän itse sitä huomaa. Vapauduttuaan hän tuo pelkonsa ja henkisen murtumisensa mukanaan.»

Aivan kuin jatkoksi vangin ajatuksiin piispa John Wikström kirjoittaa: »Kysyy rohkeutta voida toteuttaa henkilökohtaisia lahjojaan, kysyy rohkeutta seurata vakaumustaan ja omaatuntoaan, ajatella uusia ajatuksia. Joku pitäytyy ahdistuneena siinä, mitä muut ovat ajatelleet ja mitä muut tahtovat ajateltavan.»

Jeesuksella on aihetta kysyä tänäkin päivänä: »Miksi olette pelkureita?» Samassa lehdessä, jossa oli kirkkopäivistä, oli aukeama Salt II -sopimuksesta ja varmuuden vakuudeksi melkein sivun täyttävä kuva, miten hirvittävistä aseista on kysymys. Kyllä ihmisestä henki lähtee vähemmälläkin! Mutta kysymyksessä onkin maailman herruus, ei vähempää. On totisesti aihetta pelkoon!

Kuulostaa naurettavan yksinkertaiselta ajatus toisenlaisesta maailmanherruudesta: rakasta lähimmäistäsi niinkuin itseäsi ja Jumalaasi yli kaiken. Elää rakkaudessa, ymmärtäen toinen toistaan, yli rajojenkin, — uskossa...

H.O.

Kuka muistaa Teppo Revon?

Teppo Repo oli inkeriläissyntyinen paimen, paimensoittaja, soittimenrakentaja ja kuuluisa esiintyjä Suomessa. Hän syntyi Soikkolassa Viistinän kylässä inkeroisperheeseen 1886. Suomeen hän muutti 1910-luvulla toimien täällä mitä erilaisimmissa viroissa, mm. poliisina, suutarina ja ompelukonemekaanikkona. 30-luvulta lähtien hän tuli tunnetuksi paimenmusiikinsoittajana sekä radiossa että erilaisissa kansanperinnehenkisissä tilaisuuksissa eri puolilla Suomea. Repo kuoli vuonna 1962 Helsingissä.

Kansanmusiikin opiskelija Hannu Saha Tampereen yliopiston Kansanperinteen laitokselta on tekemässä tutkielmaa Revon elämästä, musiikista ja soittimista. Kuka muistaa Teppo Revon? Onko joku lukijoista ollut Revon henkilökohtainen ystävä? Vieläkö joku muistaisi hänen Inkerissä viettämiään aikoja? Onko jollain hänen valmistamiaan soittimia?

Näitä ja muita Repoon liittyviä tietoja hartaasti odottaa: Hannu Saha, Satamakatu 1 C 45, 33200 Tampere 20.

PS. Teppo Repo on muutoinkin esillä näinä päivinä. Kansanmusiikki-instituutti Kaustiselta on juuri julkaissut Revon soitteita sisältävän äänilevyn »Paimensoittaja Teppo Repo» (KILP 7).

TOIMISTOAIKA INKERIKODISSA MUUTTUU

Syyskuun 1. päivästä lähtien toimisto Inkerikodissa on avoinna **torstaina,** eikä maanantaina kuten tähän asti. Kelloaika (16.30—18.30) on sama kuin tähänkin asti.

Inkerinsuomalaisten kesäjuhlat Gävlessä

Teksti: Lempi Sjöberg
Kuvat: Viktor Tilkku

Avajaistilaisuuden harrasilmeistä yleisöä Gävlessä. Edessä istumassa vasemmalta oikealle: khra Matti Vironmäki, insin. Aappo Björn, insin. Alfred Saklantti ja opettaja Armas Paakkonen.

Toivoin jo toukokuun Viestissä kesäjuhlamme onnistumista, ja se toteutui. Juhannusaattona aurinko säteili koko loistossaan ja luonto näyttäytyi parhaassa kukoistuksessaan antaen ilon voimaa niin juhlavieraille kuin järjestäjillekin. Iloinen rupattelu kuului jo pari tuntia ennen juhlan alkua Sant Ansgarin seurakuntatalon liepeillä olevilla puistonpenkeillä ja pihalla. Koivujen tuoksu ovipielissä ja esiintymislavalla muistutti kotoisesta Inkeristä, ja kansallispukuiset vastaanottajat lisäsivät juhlatunnelmaa. Oli hetki, josta saimme nauttia neljättä kertaa täällä Gävlessä. Lääninrovasti Olof Andrén lausui jo ohjelmaesitteessä: »Tervetuloa Gävlen ja Heliga Trefalighetsin seurakuntaan! Suurella ilolla toivotan Inkeriläisten yhdistyksen tervetulleeksi Gävleen, jossa tämä juhla pidetään neljättä kertaa. Toivomme, että tämäkin vuosijuhla vahvistaa yhteenkuuluvaisuuttanne ja että jumalanpalvelukset kirkossamme tulisivat runsaaksi siunaukseksi.»

Laulava Inkeri ja runojen Inkeri, sanottiin ennen; se osoittautui todeksi tälläkin kertaa. Gävlen inkeriläisten kuoro avasi juhlan laulamalla Kerttu Jonssonin johdolla. Tervehdyspuheen piti puheenjohtajamme Lennart Matikainen; sen jälkeen seurasi useita puheita, lauluja ja runoja, joista avajaisrunon tässä samoin kuin toisenkin illan tilaisuudessa lausui Helmi Lehtonen. Saimme kuulla Gävlen kirkon edustajan kirkkoherra Takkelin tervehdyspuheen. Hän on aina ollut pikkujuhlissamme pitämässä suomenkielisiä hartaustilaisuuksia, joten häntä kiitämme erityisesti. Seurasi myös eri paikkakuntien edustajien tervehdykset sekä Ruotsista että Suomen puolelta. Varmasti jäi monelle mieleen oikea nauru-

pilleri: rauta-avain. Taisi olla peräti metrin pituinen. Sen ojensi sihteerimme Mikko Silvast Tampereen paikallisosaston puheenjohtajalle yliopettaja Eero Rautajoelle, joka kertoili Suomen kansan syntyhistoriasta ja suomalaisen kansan laadusta. Tämä avain ehkä auttaa edelleen sen saajaa kansansa sukujuurten ja laadun tutkimisessa avaten uusia ulottuvuuksia perinnetutkimuksen mutkikkaalla tiellä. Avain oli kiitos Eerolle suurenmoisesta työstä. — ISK:n puheenjohtaja Armas Paakkonen piti kauniin puheen Gävlen kuorolle, ja sen on kuoromme ansainnut, onhan se tehnyt mittavan työn viime vuoden aikana: LP-levyn Kerttu Jonssonin johdolla. Eivät ole meidän tytöt ja pojat juosseet turhaan harjoituksissa. Levy soi stereolla erittäin kauniisti, kiitos kuorolaisten uutteruuden. Levyä oli juhlissa myytävänä, ja näin usean vieraan astelevan levy kainalossaan ihastellen kuorolaisia kansikuvassa, jonka on suunnitellut taiteilija Juho Suni. Myytävänä juhlapaikalla oli myös kirjoja, mm. prof. Virtarannan »Inkeriläisiä sananlaskuja ja arvoituksia», sekä Inkerinmaan karttaa. Oli suurenmoista, että meidän pienestä murjotusta maastamme on saatu sellainen aikaan. Seurasin sivusta, miten etenkin nuorempi polvi osti sen ja jo juhlissa etsi siitä kotikyliään.

Vilpitön inkeriläisten ystävä, kapteeni Uno Hammarström oli myös vieraana juhlissamme. Olimme iloisia, kun 80-vuotias yhä muisti meidän sodanaikaset vakeutemme ja sopeutumisemme uusiin oloihin, eikä ole meitä sen jälkeenkään unohtanut; tämä kävi ilmi hänen lämpimästä puheestaan. Kiitokseksi hänelle ojennettiin kukkia.

Ohjelma juhlissamme oli monipuolista. Hertta Mylläri, inkeriläisten kerhon alkuunpanija ja vanha veteraani yli kolmenkymmenen vuoden takaa, esitti meille musiikkia mandoliinilla. Avajaisiltamme päättyi kuorolauluun.

Juhannuspäivän juhlajumalanpalveluksen toimittivat kirkkoherra Matti Vironmäki ja pastori Jussi Jänis. Urheilukilpailut pidettiin Störmvallenin kentällä. Komeasti hulmusi Inkerin lippu Suomen ja Ruotsin lipun rinnalla. Kenttäjumalanpalveluksen piti väsymätön ja aina auttamaan valmis khra Vironmäki. Kuullessani tutun äänen totesin iloisena, että Matti Vironmäki on se, jonka

Kaksi inkeriläistä veteraania »juhlakuvassa»: äskettäin 80 vuotta täyttänyt Aatami Vainikka on tavannut vanhan ystävän, ja molempien hymy kertoo tapaamisen mielihyvästä.

muistan aina olleen juhlissa mukana jo useiden vuosien aikana, ja haluan häntä erityisesti kiittää osallistumisesta näihin Gävlenkin juhliin. Muistan mummini sanat: »Siunattu on ihminen elon tiellä, joka lausuu Herran sanaa muuallakin kuin kirkossa.»

Urheilukentällä oli aikaa tavata tuttavia ja tarinoida elämän mutkallisista poluista. Meillä oli useita vieraita Kanadasta saakka, sekä myös Eestistä ja Petroskoista. Kanadasta tullut »Toronton Jussi» kertoi jännittävän tapauksen pakomatkaltaan, miten heidän paetessaan lahden poikki Ruotsiin veneessä syntyi lapsi, tyttö, joka nyt oli mukana täällä Gävlen juhlilla. Nyt jo 32 vuoden ikäinen »venevauva» sai ottaa vastaan Jussilta runokokoelman syntyhistoriastaan.

Kunnostautunut Gävlen kuoro. Keskellä kuoron monivuotinen tarmokas johtaja Kerttu Jonsson.

Inkeri-illassa Armas Paakkonen yllätti uudella Inkerin vaakunalla, joka laitettiin puhujan pöydän eteen. Tunsin itseni entistä enemmän inkeriläiseksi, kun sain lukea runoni oman vaakunan takana.

Juhlassa saivat diplomin tällä kertaa kuoronjohtaja Kerttu Jonsson sekä Hilma ja Lennart Matikainen hyvästä ja pitkäaikaisesta työstä inkeriläisten hyväksi.

Monipuolisen ohjelman piristeeksi esitti Aino Nirosen johtama 16-henkinen tanhujoukkue vanhoja inkeriläisiä tansseja. Ohjelmassa oli myös Lilja Hedbomin sepittämä pieni näytelmä. Tunnettujen inkeriläisten taiteilijoiden, mm. Juho Sunin, Kerstin Sunin (Juho Sunin vaimon) ym. töitä oli esillä juhlapaikalla, samoin Juho Sunin sisaren, Lempi Toivosen ihastuttavia, taidokkaita käsitöitä. Ilmeisesti suka kulkee suvussa. Näytteillä oli myös Raijan (tyttönimeltään Raikkerus) töitä. Raija lukee taidehistoriaa ja on saanut stipendejäkin. Gävlen Antti Toivonen, jo 80-vuotias entinen taitava laivanrakentaja, oli laittanut näyttelyyn kallisarvoisen purjelaivan, johon monen silmät kysyvästi pysähtyivät: kuinkahan suuren työn takana tuollainen oli. Ihastusta herättivät myös Niina Söderkvistin hienot vanhanaikaiset pitsiliinat, verhot ja batiikkityöt. Nuoren polven taiteilijoista Niinan lisäksi on huomionarvoinen myös nuorin taidenäyttelyn esillepanijoista: Kenneth Hedbom, jonka värikkäät taulut ihastuttivat monia. — Näin meidän kulttuurimme yhä elää nuoren polven keskuudessa.

Onnistuneessa Inkeri-illassa oli juhlavieraita arviolta 400—450 henkeä. Juhannuskokon sijasta pidettiin tanssiaiset, eivätkä hyttysetkään häirinneet juhlaamme.

Sunnuntai-aamuna 24. 6. oli juhlakirkossa ehtoollisjumalanpalvelus, jonka toimittivat khra Matti Vironmäki ja pastori Jussi Jänis. Kirkko oli melkein ääriään myöten täynnä juhlavieraitamme. Heistä tukholmalainen Aino Kouru lauloi kauniilla äänellään kuoromme lisäksi. Kirkonmenojen jälkeen juotiin vielä jäähyväiskahvit Sant Ansgarin seurakuntatalolla, jossa Maria Kourun ja Maria Ahtisen erinomaisen maukkaat pullat ja piirakat tekivät kauppansa kansallispukuisten emäntiemme kiikuttaessa lisää kahvia. Kiitos kerhomme

Kaukainen juhlavieras. Kanadasta saakka saapunut Viestin ahkera avustaja Juho Pakkanen kertoi jännittävän episodin pakomatkalta yli kolme vuosikymmentä takaperin. Puhujan pöytää koristaa uusi Inkerin vaakuna.

puolesta molemmille Mareille. Kirkkoherra Matti Vironmäen kiitospuheeseen yhtyen kiitän minäkin vielä kerran kerhomme kaikkia osanottajia ja järjestäjiä uhrautuvasta työstä sekä kaikika vieraitamme, kun löysitte juhlapaikallemme, ja sanon lopuksi näin:

Sinä murjottu, mutt upea Inkerin kansa
laula Sinä laulusi kaunihimmat!
Sepitä runosi — lausu ne mielin!
Jatkamme juhlia niin kauan kuin jaksamme.
Onni osamme olkohon!

Kesäjuhlat Gävlessä

Me matkasimme Suomesta juhlille tänne.
Ystävällisesti meidät vastaan otettiin,
yhteinen koti meille annettiin.

Uteliaasti toisiamme katseltiin,
ei taatusti tiedetty ketä moikattiin.
Kyseltiin ja tuumailtiin,
jos vaik sukulaiset kohdattais
ja kuulumiset kerrottais.

Poissa oli hänkin, entinen tuttu,
oli siirtynyt taa rajan
ja jättänyt tään ajan.

Nyt tulojuhlaa vietetään
ja puheita, lauluja kuunnellaan,
kuumuudessa hikoillaan,
ja suurta avainta ihaillaan.

Juhannusaamuna kirkkoon käymme,
siellä on rauha ja rakkaus,
tää tunne on yhteenkuuluvaisuus.

Aurinko taivaalla helottaa,
urheilukansa se liikettä saa.
Täällä sekunnit ratkaisee, ken paras lie.
Tytöt palloa pompottaa
niin että hameen helmat hulmuaa.

Me Inkeri-iltaa vietettiin
ja juhlamieltä tunnettiin.
Esiintyi monta meikäläistä
Kanadan, Ruotsin ja Suomen inkeriläistä.

Me taidetta katseltiin ja tekijät kiiteltiin.
Luotiin ystävyyttä puolin ja toisin,
toivottiin et tavata toistekin voisi.

Nyt kolmatta päivää jo juhlitaan,
kohta eron haikeus koetaan.
»Kirkkoon kun kellot kutsuvat,
suo sinne tieni johtaa.»
Täällä hiljennymme, kiitämme,
siunausta matkallemme pyydämme.

Kirkkokahvit tarjoavat ystävälliset
emäntämme,
meitä saattelevat kotimatkaan lähteissämme
kaikkea hyvää toivomalla.
Kauniisti soi kuorolaulu
Luojan sinitaivaan alla.

Aili Inkeri

Gävlen kesäjuhlien urheilukilpailut

Inkeriläisten kesäjuhlat Gävlessä Ruotsissa sujuivat parhaan mahdollisen sään vallitessa. Tämä on erittäin tärkeää urheilukilpailujen kannalta. Urheilujuhla pidettiin Strömvallenin stadionilla juhannuspäivänä klo 11.30—14.30. Ensin oli tavanmukainen avausseremonia lipunnostoineen ja hymneineen, sen jälkeen alkoivat urheilukilpailut. Tunnelma oli juhlava. Stadionille oli kerääntynyt 209 maksanutta katsojaa. Olisi tietysti ollut suotavaa, että osanottajat olisivat ilmoittautuneet etukäteen, jotta juhlan järjestäjät olisivat voineet paremmin suunnitella kilpailutapahtuman. Voisikohan tuohon saada parannusta tulevaisuudessa? Onneksi löytyi juhlapaikalta osanottajia kilpailuihin, heistä muutamat tunnettuja veteraaneja edellisiltä juhlilta. Viktor Tilkku lienee voittajista tunnetuin, Pekka Miina on vanha tuttu yli 60-vuotiaiden joukosta ja Aarne Laurinmaa samasta ikäluokasta näytti nuorille miehillekin »missä kaapin pitää seistä».

Urheilukilpailujen tulokset

JUOKSU

Tytöt alle 13 v 60 m
1) Elisabeth Aitman, Göteborg 9,2 sek.
2) Anna Näppi, Örebro 10,7

Pojat alle 13 v 60 m
1) Mats Aitman, Skultuna 9,3 sek.
2) Christer Paakkonen, Mölnlycke 10,5
3) Henrik Aitman, Skultuna (6-vuotias) 13,0

Miehet, yleinen luokka 100 m
1) Viktor Tilkku, Göteborg 12,6 sek.
2) Viktor Aitman, Skultuna 13,2
3) Gunnar Söderqvist, Gävle 13,9

Ikämiehet (yli 60 v) 100 m
1) Aarne Laurinmaa, Tukholma 15,6 sek.
2) Oiva Savolainen, Lesjöfors 17,0
3) Pekka Miina, Mölnlycke 18,9

Miehet, yleinen luokka 800 m
1) Viktor Tilkku 2 min. 15,3 sek.
2) Viktor Aitman 2.43,3
3) Niilo Musikka, Gävle 2.54,0

Tässä joukossa juoksi veteraani, yli 60-vuotias Aarne Laurinmaa ja sai ajakseen kunnioitettavat 2 min. 58,6 sek.

Ja viimeksi yksi päivän huvittavimpia urheilutapauksia paikan päällä: potkupallo-ottelu Västeråsin ja Gävlen naisten välillä. Västeråsin tytöt voittivat tämän ottelun 2—0. Pelaajilla oli värikkäät pitkät hameet päällä, ja peli näytti huvittavan yleisöä erikoisesti.

Urheilutoimikunta

Katri Peräläinen
IN MEMORIAM

Katri Peräläinen siunattiin hiljaisuudessa Turussa 82-vuotiaana 18. toukokuuta. Siunauksen toimitti kirkkoherra Vuola, joka kertoi hänen elämänvaiheistaan.

Katri Peräläinen oli tunnettu hyvin Inkerissä, Tuutarissa ja samoin Turussa. Hänen elämänsä oli kirjavaa ristikoulua. Ahkeruus ja runsas työnteko oli hänen elämänsä päämäärä, ja hän oli kovasti yhteistöihin osanottava ihminen. Jo aivan nuorena jäi hän armottomaksi (orvoksi). Hänen äitinsä kuoltua hän joutui hoitamaan neljää nuorempaa — veljeä ja siskojaan. Hänellä oli erityisen suuri vastuu edessään, ja vilpittömästi hän otti huostaansa perheensä nuoremmat. Se oli ensimmäisen maailmansodan koulua, suurta työtä huoltaa iso perhe...

Hänen elämänsä oli kirjavaa kuin syksyinen metsä, ja suurta taistelua, sillä elämä on rakas kaikille. Mutta uutteralla työllä ja ahkeruudella hän voitti vastukset.

Toinen maailmansota oli kynnyksellä. Koti murskattiin, ja taas omien kahden lapsensa kanssa hän lähti kulkemaan suunnattomaan matkaan. Edessä oli vanki- ja työleiri (keskitysleiri) Saksassa. Sodan myllerrys ei jättänyt jälkiä kotipaikasta, ja vanhin lapsista joutui sotaan. Punaisen Ristin avulla hän tuli Suomeen 1943 ja kaikki täytyi aloittaa alusta. Mutta hän jaksoi, sillä hänellä oli sisua ja voimaa siihen! Kovalla työllä ja erikoisen hyvällä muistillaan hän pääsi eteenpäin sota-ajan Suomessa, ja lapset löysivät pesänsä, sillä jokainen äiti lintusensa korjaa. Sodan jälkeen hän löysi sisarensa ja veljensä Eestistä; niinpä hän vanhana matkusteli, haki omaisiansa ja tapasi kasvattimensa ja oli kovasti onnellinen joka matkastaan. Hän rukoili heidän puolestaan. Omat lapset siirtyivät Ruotsin puolelle. Mutta perhesiteet olivat loistavat, ja seurasi uusia iloisia matkoja. Viimeiset neljä vuotta oli hän kovin sairas, mutta joka talvi hän kävi lastensa luona Ruotsissa, sai tavata myös lastenlapsiaan ja lastenlastenlapsia, joista hän ilolla kertoi vielä sairasvuoteessakin ja hiljaa kuuluivat rukoussanat...

Suuren kiitoksen ja kunnioituksen tuntein jäämme muistelemaan K. Peräläistä aina lohduttavana ja auttavan käden ojentavana. Hän oli yksi niitä inkeriläisiä, joka tiesi kertoa paljon kotimaasta, etenkin Tuutarista.

Hiljaa sammui Katri Peräläisen sydän Turun sairaalassa 8. 5. 79.

»Väsynyt sydän levon sai, tuli ikuinen sunnuntai.»

Omaiset

Rakas äitimme ja mummomme

Katri Peräläinen

syntynyt 25. 3. 1897 Inkerissä
kuoli 8. 5. 1979 Turussa

Rakkaudella kaivaten
lapset, lastenlapset ja
lastenlastenlapset.

Kun noutaja niittää kypsää viljaa
korjaa matkaajan uupuneen
ja sydän lämpöinen sammuu hiljaa
oisko aihetta muuhun kuin kiitokseen.

Siunattu hiljaisuudessa.
Kiitos osanotosta.

Helluntaina Boråsissa

Boråsin Inkerin kerhon mökillä Krokeredissä oli järjestetty viikonloppuleiri 2.—4. 6. 79 entisille nuorisopiirin jäsenille sekä muille asiasta kiinnostuneille.

Osanotto oli odotettua suurempi, vain lauantaina oli mukana 33 henkeä.

Vetäjinä olivat: J. Korpelainen, A. Kekkonen-Koch ja I. ja V. Kainelainen. Leirin menestys oli yllämainittujen henkilöitten työn saavutus. Ja kaunis kesäinen sää loi sille unohtumattoman kehyksen. Yksinkertaisesti: siellä oli hyvä olla.

Näin sivustakatsojana on todettava, että monet silloiset nuorisopiiriläiset ovat saaneet pysyvän kristillisen vakaumuksen tämän toiminnan johdosta. Heidän keskuudestaan ovat mm. lähtöisin kaksi pappia: Vilho Kurujoki ja Jussi Jänis, jotka myös nyt olivat mukana ja ovat yleisesti tunnettuja meikäläisten keskuudessa sananjulistajina.

Viikonloppuleiriläisiä Boråsin Inkerin Kerhon mökillä Krokeredissä ensimmäisenä helluntaipäivänä oli näin suuri joukko.

Kodikasta tunnelmaa. Saklantit (edessä vasemmalla) leirin isäntien ja emäntien kanssa ruokapöydässä. Takana vasemmalla Jussi Korpelainen, oikealla Viktor Kainelainen, Aino Kekkonen-Koch (kesk.) ja Irma Kainelainen.

Mukana olivat myös lääkärit ja sairaanhoitajat omasta takaa, vaikka heidän ammattitaitoaan, onneksi, ei tarvinnut käyttää hyväksi; joukko oli niin »sopivasti korkealla urheilutasolla», että yllätyksiltä vältyttiin.

Tällaisen leirin järjestämisestä ja siitä hankituista kokemuksista on aiheellista ottaa oppia tulevaa toimintaa varten.

On myös paikallaan lausua julkinen kiitos kaikille niille, jotka ovat vaivaa nähneet toisten hyväksi leirin yhteydessä. KIITOS!

Alfred Saklantti

ESKILSTUNAN INKERIN-SUOMALAINEN KERHO 20 VUOTTA

Eskilstunan Inkerin-suomalainen Kerho, EISK, täyttää 20 vuotta. Juhlatilaisuus vietetään sunnuntaina 23. 9. 1979 klo 14.00 Eskilstunan Forssin kirkossa ja Forssin seurakuntatalolla. Juhlapuhujina past. Lauri Pihlajamaa ja Jussi Jänis. Tervetuloa läheltä ja kaukaa.

Sihteeri

Kansallispuvuista

Olen jo aikaisemmin I V:ssä 5/78 kirjoittanut tästä aiheesta ja toivonut ehkä parempaakin vastakaikua.

Vaatetus on aina ollut muotiasia, myös vaikeimpinakin aikoina, puhumattakaan nykyajan korkean elintason mahdollisuuksista.

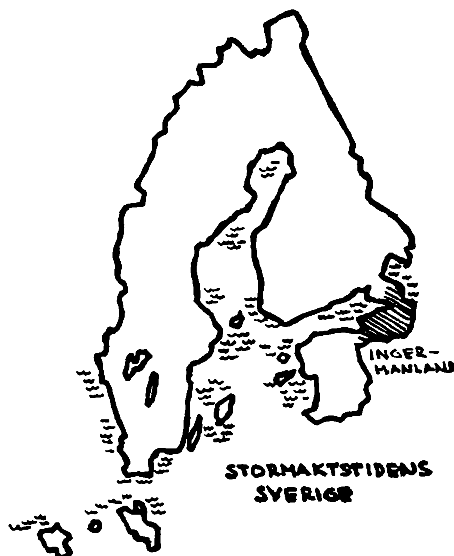
Vain esimerkkinä nykyajasta haluaisin muistuttaa niille meikäläisille, jotka ovat lahjaksi lähettäneet kysyttyjä jinsejä. Toiset ovat näet niin »kovassa vaatepulassa», että vain jinsit ja vain se ja se merkki kelpaa. On todella nostettava hattua muotikuninkaille suurten merten takaa näin onnistuneesta mainostempusta. Tietenkin laadultaan ne ovat »hyvät» ja paljon muistuttavat kotitekoista pellavakangasta, josta paimenten vaatteet aikoinaan valmistettiin. Mutta minä olen nyt ajatellut jalompaa muotia. Todella sitä, mikä on kaunista ja jokseenkin pysyvää kaikkina aikoina — ja se on: naisten kansallispuku. Toiset ovat vähän yksinkertaisempia, toiset taas enemmän koristeltuja. Tässä yhteydessä en malta olla paljastamatta Boråsilaisten tyttöjen salaisuutta; he ovat näet kokonaisena ryhmänä ostaneet kansallispukuaineet ja talven mittaan neuloneet ja ratkoneet ja taas neuloneet. Pojat ne vain ovat intoa ylläpitäneet. Saatte kai ihmetellä kun ne yhtäkkiä ilmestyvät näyttämölle!

Ottakaamme siis oppia heidän kokemuksistaan ja levittäkäämme tietoutta kansallispuvuista laajemmalle. Ei kai olisi vahinko, jos se leviäisi myös entisille kotikonnuille. Sillä juhlallinen se todella on!

Alfred Saklantti

Svenska spalten

Ingermanland — landet som inte är

I nästä nummer publicerar vi en mycket intressant artikel författad av Viktor Pajunen: »Ingermanland — landet som inte är». Han har gjort också många bilder för artikel. Här får Ni se en av dem: Ingermanlands läge.

JOUKOSTAMME POISTUNEITA

Juho Lappalainen, synt. 11. 2. 1913 Lempaalassa, kuoli 17. 10. 1978 Hyvinkäällä.

Matti Lappalainen, synt. 25. 5. 1926 Lempaalassa, kuoli 5. 1. 1979 Tukholmassa.

LAHJOITUKSIA INKERILÄISTEN

VIESTIN TUKEMISEKSI

Maria Mylläri 20 mk.

Toimitussihteerin terveisiä

Kesäjuhlat ovat ohi, ja niin alkaa olla kohta itse kesäkin. Aamuilmassa on jo syksyn kuulautta, taivas väistynyt kauemmaksi. Haikein mielin muistelemme kesän hehkuvia päiviä, vaikka ei niitä meillä pohjoisen asukeilla kovin monia ollut tänäkään kesänä. Haikein mielin muistelevat myös inkeriläiset ja heidän ystävänsä menneitä kesäjuhlia, omaisten ja ystävien tapaamista, onnellisia yhdessäolon hetkiä. Kuulin Lahden kesäjuhlien jälkeen erään siellä olleen inkeriläisten ystävän kertoneen, miten suunnattomasti hän ulkopuolisena, ei-inkeriläisenä, nautti juhlilla olostaan. Miten iloinen ja välitön tunnelma siellä heti valtasi vieraankin juhlille saapujan. Poissa oli kaikki virallinen kyräilevä jäykkyys ihmisten väliltä. Osoitettiin välittömästi ja vilpittömästi jälleennäkemisen iloa, naurettiin, laskettiin leikkiä, liikututtiin ja itkettiinkin. Onnen tunteet ilmaistiin vailla konstailua. Ystävämme oli kertonut, ettei milloinkaan ennen ollut sellaista välittömyyttä kokenut, edes läheisten piirissä. Näissä juhlissa osataan nauttia jokaisesta yhdessäolohetkestä, siten kerätään myös voimia pitkän ja monelle hyvin kipeän eron ajaksi.

Omalta kohdaltani voin täysin yhtyä tuon ystävän ajatuksiin. Muutama vuosi sitten olin aivan ensi kertaa inkeriläisten kesäjuhlilla, silloin Ruotsissa. Olin lähtenyt matkaan tuntematta juuri ainuttakaan ihmistä, vähän arastellen ja orvon oloisena. Pian kuitenkin sain huomata, että vaikkei minulla siellä tuttuja ollutkaan, sopeuduin kuin kala veteen. Oli liikuttavaa seurata sivusta ihmisten iloa toistensa tapaamisesta, ja eron kyynelten aikaan tunsi olevansa mukana täydestä sydämestään. Tällainen kokeminen on todellakin epätavallista. Sen olen joutunut toteamaan lukemattomiin muihin tilaisuuksiin osallistuessani. Siksi tunsin tänä kesänä todella jääneeni osattomaksi palasesta rikkainta elämää, kun en voinut osallistua kumpiinkaan kesäjuhliin. Haikein mielin vain kuuntelin, mitä toiset olivat kokeneet ja päätin, että ensi kesänä varmasti olen mukana, jos se suinkin on mahdollista. Haikeana myös ajattelin, miten kauan näitä juhlia vielä on olemassa. Kun Viestin sivut joka kuukausi kertovat yhden tai useamman joukostamme poistuneen, kuka järjestää näitä juhlia kymmenen, kahdenkymmenen vuoden kuluttua. Onko osamme hiljainen kuolema ja unohdus? Varmaa on vain se, että harvoilta jäljellä olevilta on silloin poissa jotain ihmiselle olennaisen tärkeää: välitön ja lämmin suhde lähimmäiseen, vieraaseenkin. Uskon, että tällainen välittömyys on ominaista vain sellaisille, jotka ovat kokeneet paljon eron tuskaa ja hätää. Vain he tuntevat toisen ihmisen todellisen arvon, kärsimyksen kirkastaman. Näissä mietteissä toivotan Teille kaikille lämmintä ja iloista syksyä; tervehdin ja kiitän erityisesti juhlien järjestäjiä ja »valtameren takaa» tulleita vieraita, joiden suhteen tunsin itseni suorastaan petturiksi, kun en ollut mukana. Jään odottelemaan kirjeitänne kesän kokemuksista ja tietenkin kirjoituksianne Viestiin.

Toimitussihteeri

Ajankohtaisia ilmoituksia

HELSINGIN PAIKALLISOSASTO

Syyskuun kuukausitilaisuus 23. 9. 1979, lokakuun tilaisuus 28. 10. 1979. Tervetuloa jälleen mukaan.

SEUKKOSEURA

Susanna Kössi, puh. 335 058, vastaa Seukkoseuran toimintaa koskeviin tiedusteluihin.

TURUN PAIKALLISOSASTO

Vuoden 1979 tilaisuudet pidetään seuraavasti:

Karjalaisten talossa Itäpellontie 2

Mikkelinpäivänä 30. 9.
Pyhäinmiestenpäivänä 3. 11.
2. joulupäivänä 1. Tapaninpäivänä 26. 12.

Ruissalon Birkassa

26. 8.
Kaikki tilaisuudet alkavat klo 14.00. Tarjoilua. Tervetuloa.

Tilaa asiamiehiltämme Inkeri-aiheista kirjallisuutta Levitä Inkeri-tietoutta

Sulo Haltsonen ym.
Inkerin suomalaisten historia **60,— (70 kr)**
Saini Laurikkala
Rovasti S. J. Laurikkalan elämäkerta **21,— (25 kr)**
Aapo Iho
Hietajyvä, valitut runot **15,— (20 kr)**
Hellin Suominen
Mooses Putron elämäkerta **5,— (10 kr)**
Pertti Virtaranta
Inkeriläisiä sananlaskuja ja arvoituksia **20,—**
Isien Usko, muistojulkaisu **10 kr**
Postikortti, Haaparannan muistolaatta **2 kr**
Postikortti, Örebron muistokivi **2 kr**

Kemppi: Fenno-Ingrian lauluja **5 kr**
Kemppi: Ristiltä ripille **10 kr**
Kemppi: Ingeris dödskamp **10 kr**

Äänilevyjä
Inkerikuoro
Nouse Inkeri ym. **11,— (15 kr)**
Lauri Santtu
Murrejuttuja **11,— (15 kr)**

Inkerin karttoja **23,—**
Inkerin lippuja **5,—**
Inkerin postimerkkejä sarja **40,—**
Adresseja **10,—**

Inkeriläisten Viesti vuodeksi 1979 olisi syytä tilata. Hinta 25,— (30 kr).

Vammala 1979, Vammalan Kirjapaino Oy

inkeriläisten viesti

numero 9

syyskuu 1979

inkeriläisten viesti

TOIMITUS:	Päätoimittaja: Matti Vironmäki, puh. 90-631 285 Toimitussihteeri: Anja Luoma, puh. 90-892 460 (iltaisin) Koivikkotie 6, 01620 Vantaa 62 (toimituksen osoite)
KONTTORI:	Inkerikoti, Karjalataio, Käpyiänkuja 1, 00610 Heisinki 61 Puh. 90-793 796 Postisiirtotiii Hki 30636-4 Auki maanantaisin klo 16.30—18.30
TILAUSHINTA:	25 mk/vsk. kotimaassa, Ruotsissa 30 kr.
ILMOITUSHINNAT:	1/1 sivu mk 200,— 1/2 » » 120,— 1/4 » » 70,— Kuolinilmoitukset 30,— Kiitos- ym. iim. 20,— Kuva ilmoituksessa 45,— Osoitteenmuutos 5,—
PÄÄASIAMIES RUOTSISSA:	Armas Paakkonen Tingsgatan 4 B 50253 Borås. Puh. 033/101 850 Postisiirtotili 626047-5
PÄÄASIAMIES SUOMESSA:	Hannu Vironmäki PL 362 00121 Heisinki 12 Puh. 90-662 668 Postisiirtotili 416608-9 Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa Kustantaja ja julkaisija: INKERILÄISTEN YHDISTYS R.Y.

KANSIKUVA KERTOO: Lahden kesäjuhiien jumaianpaiveiuksessa alttaripalveluksen suorittivat rovasti Leevi Vironmäki (vas.), rovasti Juhani Jääskeiäinen, pastori Vilho Mustonen, Joutjärven seurakunnan oma pappi, rovasti Timo Airas. Tämä numeromme on omistettu lähes kokonaan Lahden kesäjuhliile.

Henkilökohtaisia muistikuvia vaikeilta vuosilta

Inkeriläisten kesäjuhlissa Lahdessa professori Jussi T e n k k u piti mielenkiintoisen esitelmän Inkerin suomalaisten niistä ratkaisevista vaiheista, joista tänä vuonna on tullut kuluneeksi jo yli 35 vuotta. Mistä asioista on kysymys, siitä ainakin jokainen vanhempi lehtemme lukija on selvillä. Ankarien sotavuosien tapahtumiahan mm. oli saksalaisten miehittämille alueille jääneiden inkerinsuomalaisten siirtyminen sodan jaloista Suomeen.

Jussi Tenkku oli vuosina 1943—1944 useita kuukausia sotilaspappina Inkerinmaalla. Hänen toiminta-alueenaan oli lähinnä entinen Länsi-Inkerin rovastikunta, johon kuuluivat Kosemkinan, Soikkolan, Novasolkan, Moloskovitsan, Kupanitsan, Spankovan ja Koprinan seurakunnat. Pastori piti päiväkirjaa, kuten muidenkin sotilaspappien oli määrä tehdä. Päiväkirjamerkintöihin viitaten hän Lahden juhlien Inkeri-illassa varsln seikkaperäisesti muisteli noiden vaikeiden aikojen tapahtumia. Keskittyen lähinnä loppuvuoden 1943 vaiheisiin, jolloin inkeriläisten evakuointi pääasiallisesti suoritettiin, puhuja kertoi:

»Jouduin Paldiskin kautta Kloogan leirille, jossa oli yli tuhat inkeriläistä. He olivat sotatoimien takia joutuneet jättämään kotinsa Leningradin lähistöllä ja etsivät kaukempaa turvapaikkaa. Virossa oli useita tuhansia muita inkeriläisiä pakolaisia, joiden joukosta monia satoja oli kuollut tauteihin ja aliravitsemukseen. Vuosi 1942 oli ollut erittäin raskas varsinkin niille inkeriläisille, joiden kodit olivat jääneet rintamalinjojen läheisyyteen. Mutta sitten keväällä ja kesällä 1943 elämä näytti jossain määrin elpyneen ja vakiintuneen niissä osissa Inkeriä, jotka eivät olleet sotarintaman välittömässä läheisyydessä. Silloin kesällä 1943 saatoin pitää mm. rippikouluja Kupanitsassa, Spankovalla ja Koprinassa. Ne rippikoulut ovat erityisesti jääneet mieleeni.»

Inkerinsuomalaisten siirtymisistä puhuessaan Tenkku heti aluksi korosti, että Suomeen lähtö oli ollut koko ajan vapaaehtoista. Halukkaita lähtijöitä oli kuitenkin paljon. »Siirto tapahtui laivoilla Kloogan ja Paldiskin kautta, kuten vanhemmat hyvin muistavat. Saksalaisten ja suomalaisten välisen sopimuksen mukaisestl Suomeen pääsivät ensimmäisinä vaikeissa oloissa Virossa olevat pakolaiset ja itse Inkerinmaalta ne, jotka olivat sotarintaman läheisyydessä.» Puhuja sanoi muistavansa hyvin ensimmäisen Hatsinasta Kloogalle 2. 4. 43 lähteneen junan, jossa oli 211 lähtijää. Kesäkuun 1943 loppuun mennessä oli Kloogan kautta siirretty Suomeen n. 14000 inkeriläistä. Kesäkuun viimeisenä päivänä kertoja

oli ollut Paldiskissa saattamassa n. 500 Suomeen lähtevää, joiden mieliala oli ollut hyvin toivorikas.

»Keskikesällä 1943 Suomeen siirtyminen hiljeni», Tenkku muisteli edelleen. »Inkerissä oli kyllä edelleenkin varsinkin Hatsinan alueella ja Virossa tuhansia, jotka halusivat päästä mahdollisimman pian Suomeen. Saksalaiset eivät kuitenkaan olleet halukkaita päästämään heitä, koska he pyrkivät käyttämään miehitettyjen alueiden työvoimaa hyväkseen. Toisaalta kyllä on sanottava, totesi Tenkku, että saksalaisten viranomaisten joukossa oli eräitä lämpimiä inkerinsuomalaisten ystäviä. Sellainen oli ennen muuta Hatsinan komendantti, majuri Sperling, joka oma-aloitteisesti toimi monin tavoin suomalaisten hyväksi.

Sitten syksyllä 1943 alkoi näkyä erilaisia merkkejä siitä, että saksalaiset aikoisivat tyhjentää koko Inkerinmaan siviiliväestöstä. »Me siellä tehtävissämme olleet suomalaiset halusimme ennalta valmistaa inkeriläisiä mahdollisen evakuoinnin varalta. Tällainen valmistaminen oli kuitenkin arkaluonteinen asia, sillä saksalaiset halusivat salata suunnitelmansa», kertoi Tenkku ja sanoi saaneensa saksalaiselta everstiltä nuhteita suunnitelmien paljastamisesta. Sitten marraskuun 4. päivänä käydessään Volossovassa saksalaisten esikunnassa, Tenkku tapasi saman everstin, mutta nyt häntä ei enää moitittu, vaan päinvastoin eversti oli ollut iloinen suomalaisilta saamastaan kunniamerkistä ja ilmoitti, että ensimmäinen juna lähetettäisiin noin viikon kuluttua Laukaan alueen suomalaisten evakuoimiseksi. Kahden päivän perästä (12. 11. 43) saksalaiset aloittivat Kattilan Kaipaalan piirin evakuoinnin ja Kosemkinan rantakylien asukkaille tuli lähtömääräys 19. 11. 43. »Miten hyvä oli, että Kosemkinan inkeriläiset olivat osanneet varautua ajoissa lähtöön! He myös saivat mukaansa suuret määrät verkkoja, joilla sitten aikoivat jatkaa Suomessa ammattiaan, johon olivat tottuneet», sanoi puhuja.

Professori Tenkku muisteli lisäksi vielä monia tapahtumia vuoden 1944 alkukuukausilta, jolloin mm. Narvan seudun väki evakuoitiin. Narvassa oli siviiliväestölle annettu käsky poistua kaupungista helmikuun ensimmäiseen päivään kello 12 mennessä. Narvalaiset joutuivat lähtemään matkalle »omin keinoin», sillä junia ei heille riittänyt. Tyhjentyneen kaupungin asukkaissa oli ollut mm. Schweden perhe, josta Tenkku tiesi kertoa mielenkiintoista. Suomalaissyntyinen rouva Schwede oli silloin 98-vuotias ja hänen kaksi tytärtään n. 70-vuotiaita. Rouva Schwede oli ollut tsaarin aikana Venäjällä, josta oli vallankumouksen jälkeen muuttanut tyttärineen Narvaan. Siellä tyttäret olivat toimineet opettajina. Rouva Schweden isä kapteeni Argilander oli osallistunut Suomen sotaan 1808—1809. »Tuntuu uskomattomalta kertoessani», sanoi Tenkku, »että olen tavannut henkilön, jonka isä on osallistunut Suomen sotaan, josta nyt on kulunut yli 170 vuotta, mutta näin tapahtui. Tapasin myöhemmin Schwedet Tallinnassa, jonne he olivat selvinneet matkallaan Suomeen.»

Esityksensä lopussa professori Tenkku vielä lyhyesti arvioi noiden vaikeiden aikojen tapahtumia. Puhuja totesi:

»Vuosikymmenien takaa arvioitaessa Suomen osuutta inkeriläisten siirrossa yhtä asiaa voidaan pitää varmana. Ellei Suomi olisi ollut mukana, saksalaiset olisivat joka tapauksessa siirtäneet inkeriläiset jonnekin muualle. Sitä, mikä olisi ollut inkeriläisten kohtalo tässä tapauksessa, en ryhdy arvailemaan. Se on kuitenkin melko varmaa, ettei tällaisia inkeriläisten kesäjuhlia enää pidettäisi ainakaan nykyisessä laajuudessaan.»

»Vuonna 1943 inkeriläisillä ja meillä Suomen suomalaisilla saattoi olla toisenlaisia odotuksia ja toiveita kuin mitä myöhemmin olemme saaneet osaksemme. Miksi tapahtumat ihmisten ja kansojen kohdalla ovat usein toisenlaisia kuin niiden omat toiveet, tähän en voi antaa muuta kuin sen raamatullisen selityksen, joka annettiin profeetta Jeremialle hänen surressaan oman kansansa kohtaloa. Hänethän kehotettiin menemään savenvalajan luo oppia saamaan (Jer. 18: 1—10). Opetus oli tämä:

»Enkö minä voi tehdä teille, te Israelin heimo, niinkuin tekee savenvalaja, sanoo Herra. Katso, niinkuin savi on savenvalajan kädessä, niin te olette minun kädessäni te Israelin heimo.»

MaVi

Uuden maan näky

(Puhe kunnianosoituskäynnillä Lahden sankarihaudoilla ja Karjalaan jääneitten muistomerkillä 15. 7. 1979)

Arvoisa yleisö, hyvät heimoveljet ja -sisaret. Olemme kokoontuneet tänä heinäkuun sunnuntaina tänne Keski-Lahden kirkonmäelle osoittamaan kunnioitustamme sankarivainajille, jotka lepäävät näissä haudoissa, Karjalaan jääneille vainajille sekä muistelemaan ja kunnioittamaan myös niitä heimomme jäseniä, jotka lepäävät viimelstä untaan kuka siunattuna kuka siunaamattomana Inkerissä, Venäjällä, Virossa, Itä-Karjalassa, Suomessa, Ruotsissa tai muualla.

Ajattelin lukea kaikille meille toivoksl ja rohkaisuksi llm. 21: l olevat sanat, jotka kuuluvat seuraavasti:

»Minä näin uuden taivaan ja uuden maan, sillä ensimmäinen taivas ja ensimmäinen maa ovat kadonneet, eikä merta enää ole.»

Se mies, apostoli Johannes, jonka sanat juuri kuulimme, oli taistelujen keskellä kilvoittelevan kansan jäsen. Hän oli vainojen alla elävän ensimmälsen kristityn seurakunnan edustaja. Hänen silmänsä olivat nähneet kristittyjen ulkonaisestl turvattoman joukon joutuvan Rooman keisarien vihan alla katselemaan kuolemaa silmästä silmään. Hän oli nähnyt polttorovioiden sauhut ja raadeltujen marttyyrien ruumiit.

Mutta Johannes sai nähdä muutakin. Se Herra, joka oli vienyt kansansa näihin koettelemuksiin, antoi hänen nähdä näyn uudesta taivaasta ja uudesta maasta, jossa Jumalan kansaa odotti pelastettujen osa.

Niinkuin huomaamme, kerran ahdistettua ja vaivojen alla elävää kansaa tahdottiin vahvistaa ja lohduttaa Herran antamalla tulevaisuuden näyllä, joka kertoo uudesta maasta, jossa vanhurskaus asuu. Eikö ole niin, että Inkerin suomalaistenkin on samoin pyrittävä löytämään itsellensä rohkeutta ja uskoa katsomalla tuohon uuteen maahan.

Kenties meidän on hyvä tänään palauttaa mieliin, mitä ovat nähneet elämänsä viimeisinä aikoina nämä sankarivainajat, joiden hautojen ääreen olemme tänään kokoontuneet osoittamaan kunnloltusta ja kiitolllsuutta siitä uhrista, minkä he antoivat vapaan Suomen puolesta. Sekä niltä näkyjä, mitä näkivät ne Inkerin ja Karjalan suomalaiset, joiden oll pakko lähteä pois kotikonnuiltaan ja synnyinseuduiltaan sodan ajamina. Luulen, että näyt olivat suunnilleen samanlaiset. Hävitetty ja raiskattu maa, poltetut kylät, häväistyt temppelit, haavoittuneet ja kuolleet.

Sodan näyt ovat julmla näkyjä. Eikä kukaan, joka nlitä on joutunut näkemään, voi niitä mllloinkaan unohtaa.

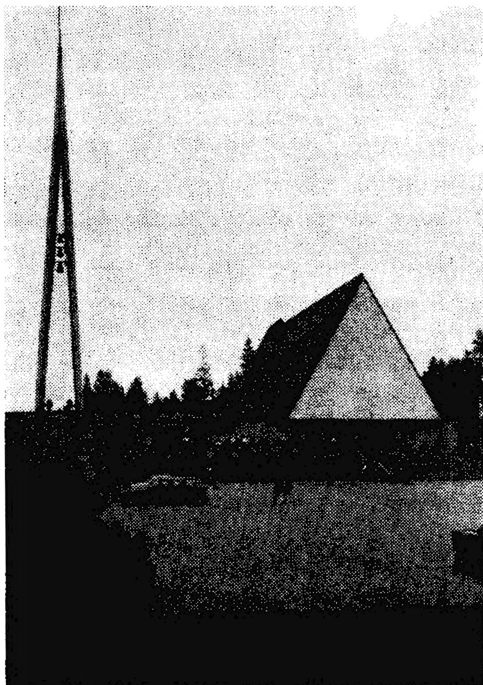
Mutta köyhiksi jäisivät sydämemme, jos meldän täytyisl pysähtyä katselemaan vain tämän maan näkyjä, olkootkin ne valkka valoisampia ja kauniimpia kuln sodan näyt. Näln siksi, koska sydämemme ikävöi pohjimmlltaan slihen maahan, jossa vanhurskaus asuu ja josta synti, sota, kuolema, murhe ja kyyneleet ovat poissa ja mlssä on vain valoa ja kirkkautta ja jossa Kristus pyhineen hallitsee.

Elettyä elämää emme saa takaisin ja kerran seisomme sen portin edessä, jossa meiltä kysytään kansalaisoikeutta siihen maahan, jossa kaikki on uutta. Sinne päästäksemme meidän on taisteltava uskon jalo taistelu pitäen silmiemme edessä uuden taivaan ja uuden maan näkyä.

Ehkä Kaikkivaltias Jumala on puhutellut meitä sodalla ja vaivalla ja kuljettanut meitä monien raskaitten surujen ja menetysten teitä, että oppisimme ikävöimään siihen maahan, missä hän on pyyhkivä pois kaikki kyyneleet meidän silmistämme ja missä ei kuolemaa enää ole oleva, ei murhetta eikä parkua, eikä kipua ole enää oleva, sillä kaikki entinen on mennyt.

Vilho Mustonen

Inkeriläisten kesäjuhlat Lahdessa

Joutjärven kirkko, joka oli Lahden kesäjuhlien juhlakirkkona.

Kunnianosoitus Lahden sankarihaudoilla. Henkilöt vasemmalta: Lahden Inkerin kerhon puheenjohtaja teol. lis. Juhani Jääskeläinen, pastori Vilho Mustonen (Turku) ja rva Hirvonen (Örebro).

Lahden seudun Inkeri-kerho perustettiin nelisen vuotta sitten. Kerhon toiminta on ollut varsin vilkasta ja elinvoimaista. Tästä yhtenä osoituksena on, että kerho puheenjohtajansa, rovasti Juhani Jääskeläisen johtamana otti huolehtiakseen Inkeriläisten Yhdistyksen valtakunnallisten kesäjuhlien järjestelyt kuluneena kesänä.

Kesäjuhlat pidettiin, kuten lehtemme edellisissä numeroissa mainittiin, heinäkuun puolivälissä. Juhlapaikkoina olivat Lahden Joutjärven kaunis kirkko ja seurakuntatilat sekä Kiveriön uusi komea kansakoulu. Väkeä oli jälleen ilahduttavan runsaasti, joukossa monia Ruotsin inkerinsuomalaisia ja eräitä kaukaa Kanadasta asti. Ohjelma oli monipuolista ja antoisaa.

Juhlapuhujina esiintyivät inkeriläisille jo vuosikymmeniä sitten tutuiksi ja rakkaiksi käyneet miehet, professorit Jussi Tenkku ja Pentti Kaitera. Heidän puheitaan, joista on katkelmia tässä ja seuraavassa numerossamme, kuunneltiin suurella mielenkiinnolla ja hartaudella. Jumalanpalveluksessa Lahden Joutjärven juhlavassa kirkossa esiintyivät »omat pojat», rovastit Juhani Jääskeläinen ja Leevi Vironmäki sekä pastori Vilho Mustonen. Viimemainittu puhui myös kunnianosoituksen yhteydessä sankarihaudalla ja Karjalaan jääneiden muistomerkillä Keski-Lahden kirkonmäellä. Päiväjuhlassa sunnuntaina Kiveriön koululla esiintyi myös »oma mies», Valkeasaarella syntynyt taiteilija, professori Lauri Santtu, joka esitti huvittavan tarinan inkeriläisestä Yllistä, joka joutui käymään »kubernaattorin» luona. Runomuotoisena muistelmiaan esitti rouva Helmi Leppänen.

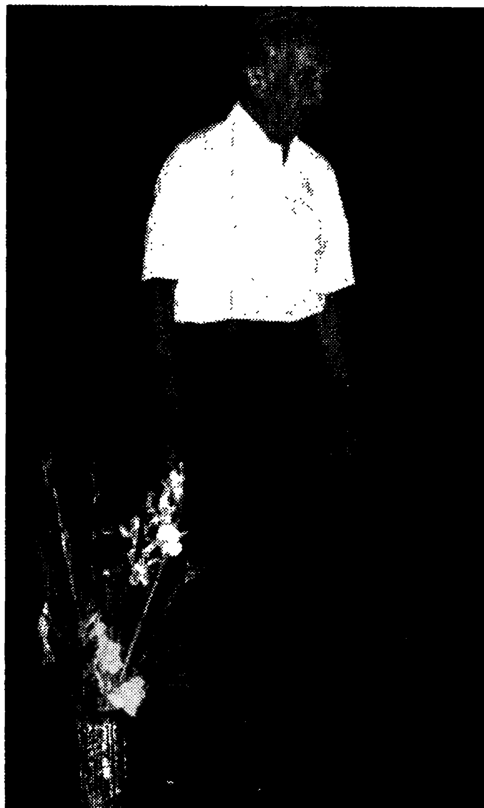
Musiikkiesityksiä juhlissa oli myös ilahduttavan runsaasti, kuten inkeriläisten tilaisuuksissa pitää ollakin, sillä olemmehan »laulavan Inkerin» lapsia. Helsinkiläisen Inkeri-kuoron monet laulut kuoronjohtaja Kerttu Hiltusen johtamina olivat sekä Inkeri-illassa että muissa tilaisuuksissa mieluisaa kuultavaa. Päiväjuhlassa »Jääskeläisten trio», jossa esiintyivät maisteri Juhani Jääskeläinen (viulu), teol.kand. Mirjam Jokiranta (piano) ja koululainen Mika Jääskeläinen (huilu), oli myöskin rohkaiseva näyte siitä, että nouseva polvi haluaa olla mukana ja antaa oman panoksensa inkeriläisten juhlille. Salintäyteinen yleisö ei suotta palkinnut esityksiä raikuvin aplodein.

Päiväjuhlan yhteydessä puhui myös Inkeriläisten Yhdistyksen puheenjohtaja, rovasti Matti Vironmäki Helsingistä. Hän viittasi puheessaan siihen, että kuluva vuosi on tavallaan merkkivuosi inkerinsuomalaisten vaiheissa. Onhan tänä kesänä tullut kuluneeksi tasan 60 vuotta siitä, kun tuhansien oli Inkeristä lähdettävä pois sodan jaloista etsimään turvallisempia oloja esi-isiensä maasta Suomesta. Ne ajat olivat, kuten vielä enemmän toisen maailmansodan vuodet, vaikeita aikoja. Onneksi oli »suomenmaakkolsissa» sukulaisia ja ystäviä, jotka auttoivat. Puhuja viittasi myös Inkerin lippuun, jonka syntymästä on kulunut 60 vuotta. Lipunhan suunnitteli kapteeni Haapakangas v. 1919, ja sitä käytettiin Inkerinmaalla taisteluiden yhteydessä.

Juhlan lopussa rovasti Vironmäki yhdistyksen puolesta kiitti kaikkia, jotka tavalla tai toisella olivat olleet vaikuttamassa siihen, että nämä onnistuneet juhlat oli voitu pitää. Puheenjohtaja myös jakoi Inkeriläisten Sivistyssäätiön hallituksen myöntämät ansiomerkit. Ne saivat tällä kertaa Väinö Kemppi, joka Eskilstunan Inkeri-kerhossa on toiminut erittäin aktiivisesti, ja Anneli Tuohimäki, joka on Inkeriläisten Yhdistyksen sihteerinä toiminut myös monet vuodet heimotyön hyväksi.

Lahden juhlilla ollut monisatapäinen joukko hajaantui tyytyväisenä. Oli jälleen todettu, että meille eri puolille joutuneille heimoihmisille yhteinen kokoontuminen on tärkeä virkistymisen lähde. Ilman kesäjuhlia olisimme monin verroin köyhempiä.

MaVi

Äskettäin professorin arvonimen saanut taiteilija Lauri Santtu (yllä) hauskutti kesäjuhlien yleisöä tarinallaan inkeriläisestä Yllistä. Tasavallan presidentti Urho Kaleva Kekkonen myönsi taiteilija Santulle professorin arvon 27. 6. 1979. Lausumme tässä yhteydessä sydämelliset onnittelumme tunnetulle ja arvostetulle Inkerin pojalle.

Professori Pentti Kaitera piti juhlaesitelmän Lahden kesäjuhlilla. Julkaisemme sen seuraavassa numerossamme.

Yllä (vas.). Ainakaan näiden tyttöjen kohdalla ei Alfred Saklantin vetoomus (Inkeriläisten Viesti 5/79 sekä 7—8/79) ole kaikunut kuuroille korville. Kaunis Keski-Suomen (vas.) ja Tuutarin puku eivät pääse oikeuksiinsa mustavalkoisessa kuvassa, se jälleen kerran todettakoon; värikuvassa ne ovat todella upeat. Näin on ilmeisesti arvellut kuvaajakin tytöt nähdessään. Pukujen viehättävät kantajat ovat Inkeri-kuoron johtaja Kerttu Hiltunen (vas.) ja kuoron heleä-ääninen sopraano Liisa Mäki-Reinikka, jonka aviomies kuvan on näpännyt. Oik.: »Jääskeläisten trio»: Pianon ääressä Mirjam Jokiranta. Viulisti on Juhani Jääskeläinen, ja huilua soittelee koululainen Mika Jääskeläinen. Alla: Inkeri-kuoro esiintyi Lahden kesäjuhlilla Kerttu Hiltusen johtamana.

Metsäpolulla

Hiljaa, hiljaa astelen
metsän syvään uumeneen.
Honka vanha, monisatavuotinen
lausuu haikeasti huokaillen:
Lapsi, sinä ihmisen,
miksi polulla harhailet?
Oletko joutunut eksyksiin,
etkö löydä kotihin?
Vaan se ei ole kaikkein pahinta:
jos et eksy tiellä elämässä.
Sen varrella on niin monta myrskyä,
kuuntele siis vanhusta.

Siellä suuret vaarat uhkaavat,
joita täytyy väistellä.
Kataluus ja viekkaus
on niitä maailman poluista,
johon älä itseäsi johdata.
Niin paljon on,
mi on harhaan vievää.
Tosi ystävyyttä et saa koskaan
pahoin palkita.
Ihmisrakkautta täytyy oikein vaalia.

Älä anna ahneuden
sydäntäsi saastuttaa.
Kaikin tavoin koita lähimmäistä
autella ja lohduttaa.
Koskaan älä laimin lyö kunnioitusta
isääsi ja äitiisi.
Muista, että he joskus
kaikkensa uhrasivat sinulle.

Hongan hahmo silmissäni muuttuu
vakaaksi vanhukseksi.
Neuvonsa juurtuu sydämeeni,
niitä tahdon noudattaa.

Lilja Kouru

KIITOS

Sydämellinen kiitos Inkeriläisten yhdistyksen Helsingin paikallisosastolle ja kaikille, jotka kunnioittivat rakkaamme Eeva Myllärin (os. Särkkinen, s. Miikkulaisissa 13. 4. 1907, k. 3. 6. 1979 Helsingissä) muistoa.

Omaiset

EDWARD HYNNINEN

synt. 9. 19. 1929. Inkerissä Pääsälän kylässä
kuoli 21. 3. 1979 Eskilstunassa

»Viel kaipasit kotihin Inkeriin,
missä valkeni aamusi koi.
Tuli kutsu luo Isän taivahan,
siel kauniimmin kantelot soi.»

Äiti
Anna-Maria

Aapo Iho poissa

Lehtemme painoon mennessä tuli tieto, että jo korkeaan ikään (88 v) ehtinyt inkeriläisten oma runoilija, opettaja Aapo Iho on poistunut joukostamme 25. 7. 79. Hänen elämäntyötään valottaa pieneltä osin hänen hyvän ystävänsä hautajaistilaisuudessa pitämä puhe. Julkaisemme sen seuraavassa numerossamme. Aapo Iho muisti ja jaksoi avustaa kirjoituksillaan myös Inkeriläisten Viestiä viimeiseen asti, ja toimituksella on hänen lähettämiään historiallisestikin arvokkaita kirjoittajalle niin rakkaan kotiseudun kuvauksia. Hänen poismenonsa oli meille kaikille suuri menetys.

Toivo Jääskeläinen

täytti 60 vuotta elokuun 24. pnä 1979 Boråsissa Ruotsissa.

Hän on syntynyt Kelton Vanhassakylässä Inkerissä maanviljelijän ja Inkerin kirkon konsistorin jäsenen Antti J:n poikana. Jo alaikäisenä Toivo J. tuli äitinsä kanssa karkoitetuksi Aasiaan, kun isä oli ollut jo sitä ennen karkotettuna.

T. J. joutui kuitenkin puna-armeijaan ja viime sotaan, josta osui Suomessa olleen serkkunsa rykmentin alueella suomalaisten vangiksi. Hän palveli Suomen armeijassakin, ja rauhan tultua saapui Ruotsiin, jossa löysi kelttolaisen tytön puolisokseen.

Toivo J. on Ruotsissa monipuolisesti ottanut osaa inkerinsuomalaisten yhteisiin harrastuksiin. — Myöhästyneet onnen ja siunauksen toivotukset!

J.J.

OMAISIA ETSITÄÄN

Niitä henkilöitä, jotka jotakin tietävät Matti Tirri -nimisestä henkilöstä, synt. Tosnan piirissä Iljanofkan kylässä Leningradin alueella v. 1917 tai 1918, pyydetään ilmoittamaan siitä Inkeriläisten Viestin toimitukseen tai Jooseppi Klemettilälle, os. Uudenmaankatu 10 A 28, 20500 Turku 50, puh. 921-21052.

KUKA TIETÄÄ

Henkilöitä, joilla on tietoa Liissilän historiasta ja asutuksesta, pyydetään ottamaan yhteyttä: Erkki Virkkunen, Riitankuja 1—3 D 44 00840 HELSINKI 84, puh. 90-6983433 (iltaisin).

Sateen keskellä

Näin sateisena kesänä tulee usein istutuksi pöydän ääreen joko lukemaan tai kirjoittamaan.

»Sataa, sataa yhtenään, milloin saamme poutasään.» Tämä vanha lastenruno tuli mieleen, kun joka päivä sataa ainakin yhden sadekuuron.

Mutta eipä sade haitannut juhlia Lahdessa. Kiitos teille, Lahden kerhon jäsenet, niin hyvin oli kaikki järjestetty ja kaunis juhlapaikkana tuo Joutjärven kirkko kaikkineen. Oli taas kerran ilo tavata sukulaisia, tuttavia ja ystäviä ympäri maailmaa. Ystävien kanssa haastellessa unhoittaa hetkeksi arkiset huolet.

Niin, toivotaan että saamme vielä lämpimiä kesäpäiviä tänä syksynä.

Terveisiä kaikille! ER.

Ingermanland — landet som inte är

Många är de spår som stormaktstidens Sverige lämnat på skilda håll i Europa. Den finska kulturen i Ingermanland är ett av minnena från den tid då Sverige uppträdde som en av Europas stormakter. Finland ingick då som en del i Sverige. Åren 1561 och 1595 erövrades Estland av Sverige. Ryssland hade dock kvar en korridor till innersta delen av Finska Viken. Området hade ett strategiskt läge och härifrån utgick en viktig handelsled till det inre av Ryssland. Vid freden år 1617 i Stolbova söder om sjön Ladoga fick Ryssland avträda Ingermanland och Kexholms län till Sverige. Ryssland utestängdes därvid från kusten och Sverige behärskade nu ett sammanhängande område runt Östersjön ända ner till floden Daugavas mynning.

Ursprungligen finskt

Området runt Finska Viken hade ursprungligen befolkats av finsk-ugriska folkstammar. Man vet att ingrerna bott i området åtminstone från 1100-talets början. Här bodde också tidigt voter.

Förryskning

Området anslöts sedan till Novgorods välde, när detta hände är dock osäkert. När Novgorod, och därmed Ingermaniand, år 1478 hamnade under Moskvas överhöghet, började för första gången förryskningsförsöken. Ett stort antai ryska famiijer flyttades in och fick överta de bästa iandområdena. Dessutom drabbades de ursprungiiga invånarna av livegenskap mot siutet av 1500-taiet.

Svensktiden

När Sverige år 1617 fick överta Ingermanland, var området avfolkat av långvariga strider och hungersnöd. Dessutom flydde folk till Ryssland undan den svenska regeringens försök att med våld omvända dem från sin grekisk-ortodoxa tro till lutheraner. Hot om dödsstraff lyckades inte hejda denna folkflykt.

Tyska nybyggare

Först försökte Gustav II Adolf befolka det öde landet genom att locka tyska godsägare att slå sig ner där. De fick sig tilldeiade de bästa områdena men fick bara aniita egna iandsmän som tjänstefoik. Detta för att få över fier nybyggare. Försöket att på detta sätt åter befoika Ingermaniand iyckades dock inte. Antaiet nybyggare var för iitet och de gick under eller återvände hem. Särskiit under krigsåren 1656—1658 lämnade många tyskar iandet.

Förvisningsort

Till Ingermanland förvisades också brottslingar från Sverige. I ett kungligt brev av år 1620 framgår att den som ertappats med tjuvjakt på de fridlysta älgarna på Åland skulle mista livet eller, om förmildrande omständigheter förelåg, förvisas till Ingermanland på livstid. Likaså drabbades bönder som satte sig på tvären när Gustav II Adolf skulle grunda en stad där Borås nu ligger av förvisning till Ingermanland.

Åter ryskt

På order av tsar Alexander I anföll s Ingermanland år 1701 av general Apraksins soldater. Byar brändes och befolkningen dödades. När generalen rapporterade sitt tilltag till tsaren, förbjöd denne fortsatt skövling av landet eftersom detta i fortsättningen skulle tillhöra Ryssland. Det svenska väldet i Ingermanland varade i 104 år. Vid freden i Nystad år 1721 fick Sverige avträda Ingermanland till Ryssland.

Finsk invandring

Under 1600-talets senare hälft började den invandring som utgjorde början till den nuvarande finska befolkningen i Ingermanland. Från Savolaks och Äyränpää i Finland flyttade bönder till det bördiga Ingermanland. Deras finska språk och lutherska tro band dem så hårt samman att alla fortsatta förryskningsförsök har misslyckats. Nu började också den ursprungliga befolkningen att övergå till den lutherska läran, och Ingermanlands finska befolkning började snabbt växa.

Ny förryskning

För Ingermanlands befolkning följde nu en lång och svår tid. Bebyggelsen brändes och befolkningen deporterades till Sibirien. Ryssar beordrades att bosätta sig i Ingermanland. På detta sätt kom ett antal ryska bosättningar att växa upp. Den största av dem kom att bli St Petersburg, den stad som idag heter Leningrad. Finska byar utplånades och deras invånare användes som tvångskommenderad arbetskraft vid ryssarnas byggen. Den förut fria finska bönderna blev livegna under ryska godsägare.

Kulturell utveckling

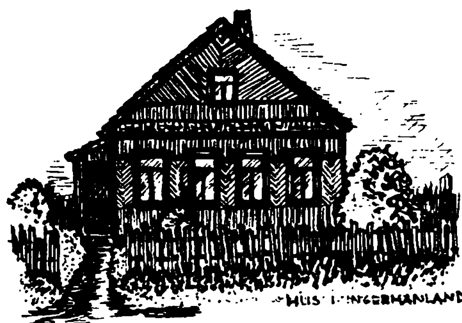
Först år 1861 började det ljusna för finnarna i Ingermanland. Då upphävdes livegenskapen i Ryssland, och bönderna fick köpa små jordlotter som de kunde bruka. Livegenskapens upphävande påverkade den finska kulturens utveckling i Ingermanland. Skolor där undervisningen skedde på finska växte upp. Läroböckerna utgjordes av psalmböcker och katekeser som hämtats från Finland. Redan år 1863 grundades ett finskt folkskoleseminarium i Kolppana. Den finska kulturen började nu att blomstra. Musik- och teatergrupper började verka. Körer bildades och årliga sångarfester anordnades. Verk av finskspråkiga poeter och författare utgavs och blev tillgängliga på de bibliotek som upprättats närapå i varje församling. Finskspråkiga tidningar började utges. Den första »Pietarin Sanomat» utkom första gången år 1870. Efter en tid utfärdades dock ett dekret om att undervisning i Ryssland skulle ske på ryska. Detta drabbade även Ingermanland. Endast religionsundervisning fick fortsättningsvis hållas på finska.

Oktoberrevolutionen

När tsarväldet störtades år 1917 fick den finska befolkningen i Ingermanland det lättare igen. Skolan blev åter finskspråkig och undervisningsväsendet utökades. I kyrkorna predikades åter på finska. Det verkade som om livegenskap och förtryck nu äntligen skulle följas av frihet. Den finska befolkningen i Ingermanland uppgick vid folkräkningen år 1926 till ungefär 150.000 invånare. Av Ingermanlands cirka 1100 byar var 760 helt finska. I en stor del av de övriga fanns finsk befolkning. Detta 15.000 kvadratkilometer stora område var alltså ett finskt landskap, låt vara att det låg strax utanför den finska gränsen.

Stalins tid

Denna frihet varade dock inte länge. Under Stalins styre kom de ryska minoritetsfolken att utsättas för en hårdare förföljelse än någonsin tidigare. Ingermanlands bondeägda jordbruk tvångskollektiviserades.

Religionen förföljdes, prästerna fängslades och kyrkorna stängdes. Tiotusentals ingermanländare stämplades som »kulaker» och deporterades till sibiriska arbetsläger. År 1937 konfiskerades alla finska läroböcker och undervisningen kom åter att förmedlas på ryska.

Andra världskriget

Ovanpå alla vedermödor som finnarna i Ingermanland fick utstå kom så kriget. När Hitler anföll Sovjetunionen år 1941 kom fronten runt det inringade Leningrad att gå tvärs igenom Ingermanland. En del av civilbefolkningen följde med den retirerande Röda Armén mot ett okänt öde inne i Ryssland. Andra blev kvar i sin ockuperade hembygd. När krigslyckan vände för tyskarna hotades Ingermanlands folk av att hamna som slavarbetare i Hitlers vapensmedjor. En del hade redan bortförts när den finska regeringen kom sina landsmän till hjälp och lyckades utverka tillstånd att evakuera ingermanländare till Finland.

På flykt

Nu skeppades 63.000 människor från sina hem i Ingermanland till Finland. Via Estland flydde ungefär 3000 ingermanländare till Sverige. Efter det att tyskarna drivits ut ur Finland och samarbete upprättats med ryssarna, fick 55.000 ingermanländare återvända till Sovjetunionen. Endast 8000 blev kvar i Finland och av dessa fortsatte ungefär 4000 tämligen omgående till Sverige. Från Sverige fortsatte sedan en del till Canada, Australien och andra immigrationsländer.

Ovisst öde

De ingermanländare som återvände till Sovjetunionen gick ett ovisst öde till mötes. De hamnade ofta i det inre av Ryssland fjärran från hemtrakterna. Hur många ingermanländarna är idag i Sovjetunionen och var de finns är ovisst. Dock vet man att det finns ingermanländare, förutom i Ingermanland, i Estland och Östkarelen.

I Sverige

De ingermanländare som kom till Sverige lyckades nästan alla att anpassa sig i samhället. Beror det månne tro på detta folks många tidigare erfarenheter på att med två tomma händer komma till ett nytt land med nya sedvänjor för att skapa sig en ny tillvaro? Dock drabbas ingermanländarna som alla andra invandrare av försvenskning, detta trots friheten att här odla sin egen kultur. De nya generationer som växer upp med svensk utbildning och svenskt umgänge tappar kontakten med det gamla hemlandets kultur. Många kanske inte ens vet var Ingermanland ligger?

Ett skingrat folk

Så har då återigen ett minoritetsfolk drabbats av sina mäktigare grannars viljor och till slut skingrats för vinden. Eller kan kanske ingermanländarna än en gång med gemensamma krafter och med den berömda finska seghetens hjälp sluta sig samman och skapa en framtid med eget språk och egen kultur?

Dagens Ingermanland

Låt mig till sist ge några korta intryck om hur man som besökare utifrån upplever dagens Ingermanland. Det är svårt att hitta i landet för en icke rysktalande. Vägvisare och ortsnamnsskyltar förekommer ytterst sparsamt, och de som finns har förryskade namn. Landskapet är flackt, den högsta punkten Äijänmäki är 167 meter hög. Man ser stora bördiga områden avbrutna av lövskog. Här och där ligger små gråa byar utspridda. När man kommer in i en by möts man nästan alltid av samma syn. På båda sidor av en smal gropig grusväg ligger små hus uppradade. Husen har oftast ett för Ingermanland typiskt utseende och ligger med en gavel mot bygatan. Den andra gaveln är hopbyggd med ett uthus, där åtminstone förr ofta en ko inhystes. Runt varje hus löper ett staket av störar. Bakom detta ligger en liten plätt där grönsaker för husbehov odlas. Inne i huset finns ett kök och ett eller två rum. Köket domineras av ugnen som fungerar både som eldstad och värmekälla. Inredningen är mycket sparsam. Människorna arbetar oftast på kollektivjordbruk som omfattar några byar. De förr helt finska byarna har numera ett påfallande ryskt inslag. Livet tycks här gå sin gilla gång och gamla ingermanländare upplever det ofta som att »här är ju som förr».

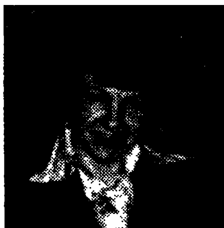
Viktor Pajunen

TOIMISTOAIKA INKERIKODISSA MUUTTUU

Syyskuun 1. päivästä lähtien toimisto Inkerikodissa on avoinna **torstaina**, eikä maanantaina kuten tähän asti. Kelloaika (16.30—18.30) on sama kuin tähänkin asti.

INKERILÄISTEN VIESTIN TUKEMISEKSI

lahjoittanut Maria Torikka 50 mk.

Toimitussihteerin terveisiä

Perinteen tallentamisesta on tullut suorastaan muotiasia muutenkin kuin vain jo katoamassa olevien heimojen ja kansojen perinteen tallentamisen ollessa kyseessä. Inkeriläisten perinteen tallentamisella alkaa todella olla jo kiljuva kiire, ennen kuin viimeinenkin »tietäjä» on mennyt manan majoille. Perinnehän ei aina säily, jos sitä ei säilytetä, jos sen annetaan kuolla ihmisten mukana, niin ettei jälkeenjääville jää minkäänlaista merkkiä juuristaan.

Kysyin kerran eräältä inkeriläisvanhukselta, miten hän oli saanut lapsensa oppimaan niin hyvin suomen kielen, oman äidinkielensä, vieraassa kieliympäristössä, jossa koulutus tapahtui kokonaan vieraalla kielellä. Vanhus vastasi: »Kun en heille kotona konsaan muuta kieltä puhunut. Jos kysyivät jotain muulla kielellä, en ollut kuulevinani. Vasta suomen kieltä suostuin kuulemaan. Tahdoin, että myös lapseni oppivat käyttämään minun äidinkieltäni ja pitämään sitä omana äidinkielenään, koska en sitä itse tahtonut unohtaa.» Vanhus kertoi myös niistä vaikeuksista, joita tässä kielen tallentamisessa oli ollut. Usein lapset olivat pyytäneet, että äiti vastaisi heille sillä kielellä, jota he koulussa ja muualla kodin ulkopuolella joutuivat käyttämään, mutta siihen äiti ei ollut suostunut. Näin hän tahtoi säilyttää ihmiselle perinnöistä kalleimman, kielen — vaikkapa väkisin. Helppoa se ei aina ollut, mutta kova halu vei läpi harmaan kiven: nyt jo aikuiset lapset puhuvat ymmärrettävästi suomea, vaikka ainoa paikka, jossa he sitä enää voivat käyttää, on kotona äidin luona. — Juuri äideille useimmiten lankeaa vastuu perinteen, varsinkin kieliperinteen tallentamisesta ja siirtämisestä jälkipolville. Juuri siksipä puhutaankin äidinkielestä, joskin isien perinnöstä ja isiltä perityistä tavoista. Älkäämme siis antako juuriemme kuivua ja kielemme kadota missään maailmankolkassa. Hyvää syksyä Teille kaikille.

Toimitussihteeri

TOIMITUKSEN OIKAISU

Viestin heinä-elokuun numeroon on päässyt pari kömmähdystä, joista osin voitaneen syyttää painovirhepaholaista, osln toimittajan tietämättömyyttä. Kuvassa sivulla 6 keskellä oleva valkopaitalnen herrasmies ei ole Alfred Saklantti vaan Jussi Myllärinen. Sivun 7 kuvatekstissä mainittu Aatami Vainikan ikä, 80 vuotta, sopisi kyllä päällisin puolin katsoen tälle veteraanllle huomattavasti paremmin, mutta tosiasiassa hän täytti keväällä jo 90 vuotta. Kuvan »vanha ystävä» on Maria Jaarinen ja saavuttanut hänkin jo kunnioitettavan 82 vuoden iän, kuten tarkkaavainen ystävämme Mölnlyckestä tiesi kertoa. Suuret kiitokset tästä tarkkaavaisuudesta. On todella erinomainen asia, että nimien ja iänkin suhteen ollaan valppaita. Se on hyvin tärkeää myöhemmän historiantutkimuksen kannalta. Siksi pyytäisin Teitä, hyvät kirjoittajamme, olemaan edelleenkin huolellisia nimiä mainitessanne, ja pyytäisin mainitsemaan jokaisesta lähettämänne kuvan henkilöstä myös etunimen. Tärkeintä tämä on silloin, kun kyseessä on vanha valokuva, jolloin toimituksen on vaikeampi asiaa tarkistaa.

Ajankohtaisia ilmoituksia

HELSINGIN PAIKALLISOSASTO

Syyskuun kuukausitiiaisuus 23. 9. 1979, iokakuun tiiaisuus 28. 10. ja marraskuun 25. 11. Tervetuioa jäiieen mukaan.

SEUKKOSEURA

Susanna Kössi, puh. 335 058, vastaa Seukkoseuran toimintaa koskevlin tiedusteluihin. Seukkoseura kokoontuu jäiieen torstaina 4. ja 18. 10.

TURUN PAIKALLISOSASTO

Vuoden 1979 tiiaisuudet pidetään seuraavasti:

Karjalaisten talossa Itäpellontie 2

Mikkeiinpäivänä 30. 9.
Pyhäinmiestenpäivänä 3. 11.
2. jouiupäivänä i. Tapaninpäivänä 26. 12.

LAHDEN SEUDUN INKERI-KERHO

kokoontuu syksyllä 1979 jälleen kuukauden koimantena tiistaina kio 18.30, siis iokakuun 16., marraskuun 20. ja jouiukuun 18. päivinä. — Kerhoon otetaan myös uusia jäseniä.

Juhani Jääskeiäinen

TAMPEREEN PAIKALLISOSASTO

Syksyn 1979 tilaisuudet 14. 10., 11. 11. ja 1. 12. Vuosikokous 13. 1. 1980. Kaikki tiiaisuudet ovat Kaievan kirkon juhiahuoneessa n:o 9 ja aikavat tavan mukaan kio 14.00. Tervetuloa.

TULE MUKAAN INKERI-KUOROON

Inkeri-kuoron syyskauden toiminta on päässyt vireästi aikuun. Jos pidät iauiamisesta, tuie mukaan kuoroon ja tuo ystäväsikin. Tai jos sinuiia on iauiavia ystäviä, ohjaa heidät iuoksemme. Harjoitteiemme Inkerikodissa joka tiistai ja aioitamme klo 17.00. Ohjeimistossamme on sekä hengeiiistä että vähän kevyempää kiassista. Meiiiä on innostunut, innostava ja taitava johtaja, ja pyrimme mahdollisimman hyvään tasoon Inkerin kuuiun iauiuperinteen säiiyttämisessä. Tule siis mukaan tähän arvokkaaseen työhön sinäkin, inkeriiäinen tai inkeriiäisten ystävä!

Vammala 1979, Vammalan Kirjapaino Oy

inkeriläisten viesti

Kokonaisen päivän elin
maisemaa,
janoavin silmin koskettelin
puita, kukkulaa,
illansuussa vasta kuvan tehden:
koivunlehden.

(Aaro Hellaakoski)

numero 11 marraskuu 1979

inkeriläisten viesti

TOIMITUS:	Päätoimittaja: Matti Vironmäki, puh. 90-631 285 Toimitussihteeri: Anja Luoma, puh. 90-892 460 (iltaisin ja viikonloppuisin) Koivikkotie 6, 01620 Vantaa 62 (toimituksen osoite)
KONTTORI:	Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki 61 Puh. 90-793 796 Postisiirtotili Hki 30636-4 Auki torstaisin klo 16.30—18.30
TILAUSHINTA:	30 mk/vsk. kotimaassa, Ruotsissa 35 kr.
ILMOITUSHINNAT:	1/1 sivu mk 200,— 1/2 » » 120,— 1/4 » » 70,— Kuolinilmoitukset 30,— Kiltos- ym. ilm. 20,— Kuva ilmoituksessa 45,— Osoitteenmuutos 5,—
PÄÄASIAMIES RUOTSISSA:	Armas Paakkonen Tingsgatan 4 B 50253 Borås. Puh. 033/101 850 Postisiirtotili 626047-5
PÄÄASIAMIES SUOMESSA:	Hannu Vironmäki PL 362 00121 Helsinki 12 Puh. 90-662 668 Postisiirtotili 416608-9 Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa Kustantaja ja julkaisija: INKERILÄISTEN YHDISTYS R.Y.

Matti Vironmäki:

"Päivä paistaa pilven lomasta"

Erään suomenkielisen kirjan nimenä on yllämainittu lause. Sanat ovat olleet mielessäni ajatellessani tapahtumia, joista toisista tänä syksynä on tullut kuluneeksi tasan kuusikymmentä ja toisista tasan neljäkymmentä vuotta.

Kuuden vuosikymmenen takaiset tapahtumat merkitsivät meille inkerinsuomalaisille joutumista ei vain pilvisäähän vaan suorastaan ukkosmyrskyyn. Myrsky hajoitti paljon, kuten monet vielä henkilökohtaisesti muistavat. Kodit ja kirkot, maat ja kaikki muu, minkä hyväksi oli paljon uhrattu, oli hetkessä jätettävä ja paettava etsimään turvaa muualta. Onneksi »päivä paistoi pilven lomasta» sikäli, että kodittomat saivat turvapaikan. Kanta-Suomessa, josta esivanhemmat olivat lähteneet, oli ystävällinen vastaanotto. Asunnot ja työpaikat löydettiin, hajalleen kulkeutuneet omaiset pääsivät yhteyteen keskenään ja elämä pääsi vähitellen jatkumaan rauhallisena rakentamisena. Ahkeralla työllä ja uurastuksella saatiin monessa perheessä syntymään sikäli säästöjäkin, että voitiin hankkia jopa oma katto perheen pään päälle. Näin tapahtui mm. tämän kirjoittajan kodissa Viipurissa, jossa isä vuosia aikaisemmin tekemänsä velan maksoi marraskuun alussa v. 1939 ja iloitsi, että oli saatu »oma tupa, jossa on kävelemisen lupa». Silloin päivä paistoi, mutta vain pilven lomasta ja hetken aikaa.

Marraskuun lopussa tasan neljäkymmentä vuotta sitten alkoivat jälleen ukkosmyrskyt, kuten me suomalaiset kaikki muistamme. Silloin oltiin kiirastulessa, jonka toistumista kukaan ei toivo. Lähes puolimiljoonaa suomalaista, joukossa suuri osa inkerinsuomalaisia, joutui »evakkoon», josta lukemattomat eivät koskaan palanneet. Mutta noinakin ahdistuksen aikoina joskus tavallaan »päivä paistoi pilven lomasta». Se tapahtui esim. silloin, kun ihmiset osoittivat epäitsekkäästi myötätuntoa ja auttamisen halua toisilleen sekä rakensivat ystävyyden siltoja toistensa välille. Kun eri puolueet ja eturyhmät eivät hyökkäilleet toisiaan vastaan eivätkä marisseet turhanpäiväisistä asioista toisilleen, silloin oli kuin päivä olisi paistanut pilven rakosesta. Keskinäinen kunnioittaminen ja toisten mielipiteille arvon antaminen näet on mieltä lämmittävää. Sitä mielellään muistellaan.

Tällä hetkellä elämä maassamme ja muuallakin on ulkonaisesti valoisampaa kuin neljä ja kuusi vuosikymmentä sitten. Mutta omat henkilökohtaiset pilvensä on itsekunkin elämässä. Suru vierailee vuorollaan milloin missäkin. Moni koti voi yhtäkkiä joutua pimeän pilven alle. Sellaisina hetkinä tarvitaan erityisesti uskoa, että pilvien takana on päivä, joka voi paistaa. Vaikeimmankin hetken yli voidaan selvitä eteenpäin. Miksi — sen varmaan muistanet. On koettu tosiasia, minkä muuan vaeltaja vuosituhansia sitten ilmaisi sanoin: *»Meillä on Herra, joka kuolemastakin pelastaa»* (Ps. 68: 21).

Harrasta tunnelmaa Petroskoin kirkossa syyskuun kolmannen päivän jumalanpalveluksessa 1975. »Kiittäkää Herraa, sillä hän on hyvä, sillä hänen armonsa pysyy iankaikkisesti», lukee oikealla olevassa »huoneentaulussa». Suuresta luottamuksesta tähän tuntuvat kuulijoiden tarkkaavaiset ilmeetkin kertovan.

Enemmän nuoria mukaan!

Viikot vilahtelevi, kuukaudet kuluvi, vuodetkin vinhaan vaihtuu. Kalkesta vain muisto jää. Vähitellen huomaa että rivit Seurassamme harvenevat, vanhat kuolevat ja nuoria sijalle tulee vähän. Heitä ei kiinnosta Inkerin muisto, he ovat paremmin mukautuneet Kanta-Suomen tai Ruotsin oloihin, ja se onkin luonnollista. He eivät muistakaan entisestä kotipaikasta mitään. Mutta eikö voisi tarjota jotain kiinnostavaa nuorille ja lapsillekin Seurassamme, silloin jälkikasvu olisi taattu. Siihen kuitenkin tarvitaan nuorten itsensä oma-aloitteisuutta. Minulla ei ole lapsia Suomessa, ainoa Yrjöpoika jäi Leningradiin, mutta ne joilla lapsia ja nuoria on, tuokaa heidät rientoihimme mukaan! Se antaisi elvyttävän ruiskeen koko Seurallemme, näkisimme enemmän urheilua ja kansallistanssia sekä kuorolauluja kuulisimme. Enemmän nuoria mukaan!

Toivoo Järvisaaren Einari Turussa

Koivulan kuulumisia

Koska kerran kuntouttamisesta kohistaan kaikkialla, keksinpä kokeilla kieleni kuntouttamista kirjoittamalla kertomuksen »k»-kirjaimella.

Kämäräisen Kalle kihlasi kainaloiseksi kanakseen Kuokkalan kylän kaunottaren Kertun. Kertun kera Kalle kyhäsi kotinsa kauniiseen koivikkoon. Koivikkoa kaarsi kaloistaan kuulu Kivijärvi. Kelpasi Kallen kyllä kanniskella kaloja kotiinsa keitokseksi.

Koivikon kupeelta Kalle kuokkasi kylvömaan. Kauraa kylvi Kalle kynnökseensä, Kerttu kun kasvatteli kanoja käteiskassansa kohentamiseksi. Kuutisenkymmentä kotkottavaa kuopi kannokossa, kuuluipa komean kukonkin kiekunaa.

Kahden kevään kuluttua kannettiin kätkyt Kertun kamariin. Kyöstiksi kutsuttiin kapaloissa kirkujaa. Kyösti kasvoi kehittyen kunnon koululaiseksi.

Kerran keväällä kiinnitti kymmenkesäinen Kyösti kottaraiselle kodin koivuun. Kauniisti kiitti kottarainen Kyöstiä kodistaan. Kyösti kuuli kerran kuusikkoon kottaraisen kamalaa kirkunaa. Kyösti kipaisi kiireesti kotiin, keksi kissan koivussa. Kissa kurkotti käpälällään kottaraisen kotiin. Kyösti koppasi kiven kalliolta, keikautti kivellä kissaa kylkeen. Kissa kopsahti kalliolle kipaisten kiireesti koivikkoon.

Kotinsa kupeella Kerttu kasvatteli Kaisakuopuksensa kera keittiökasveja. Kukatkin kukoistivat kauniisti. Keskiviikkoisin Kerttu kulki kaupunkiin kasviksiaan kauppaamaan. Kilvan kiittelivät kaupunkilaiset Kertun kasviksia. Kauppakin kävi kohtalaisesti. Kertulle kertyi kosolti kolikoita. Kerttu kantoi kolikot kylän kassaan korkoa kasvamaan.

Kannaksen Kulkija

Karjalaiset kansallispuvut

Kauniit ja moni-ilmeiset kansallispuvut on koottu aineistoksi, Karjalaiset kansallispuvut. Aineiston on suunnitellut ja tehnyt kotiteollisuusopettaja Leena Pursiainen. Aineistossa on esitelty 40 kansallispukua: niiden historiaa, yksityiskohtia puvuista ja kansallispukujen käytöstä. Opintoaineistoon on saatavissa dia-sarja, jossa on esitelty nämä kaikki 40 pukua. Aineistoa voi opiskella opintokerhossa tai siitä saa tietoa irti aivan yksinkin tutkien.

»Karjalaiset kansallispuvut» maksaa 15 mk.

Dia-sarjaa vuokrataan 10 mk/viikko.

Aineiston on valmistanut ja sitä voi tilata osoitteesta:

Vapaan Sivistystoiminnan
Liiton opintokeskus
Simonkatu 12 A 6
00100 Helsinki 10
puh. 90-642 011

Hyvä sanoma vuosikymmenten takaa

Hilja Savolaisen kopioimat tekstinäytteet Hyvä Sanoma-lehdestä vv. 1914—1917 ovat olleet painettuina Inkeriläisten Viestissä n:o 12 joulukuussa 1976. Kun minulle sattui käteen nippu em. lehteä, lainaan näytteltä lisää. Ehkäpä ne J. Klemettilän toivomuksen mukaan ovat mielenkllntoista luettavaa vuosikymmenten takaa. — Eero Rautajoki

Hyvä Sanoma n:o 10, lokakuu 1913

Kuulumisia

Venjoen kirkossa vietettiin 30. p. elokuuta hauska ja virkistävä nuorisojuhla. Pastori E. Pärnänen saarnasi aiheesta: Älä myö esikoisoikeuttasi niinkuin teki Esau. Jumalan palveluksen loputtua esitti kirkkoherra O. Rokkanen perustettavan kristillisen nuorisoseuran sääntöehdotuksen muutoksineen seurakunnalle. Vielä puhui nuorisolle kirkkoherra V. Koivulainen esittäen, miten hiljainen Betanian sisaruskolmikko on nuorisolle esikuvana Kristuksessa pysymisessä. Muutamat tytöt lausuivat runoja. Hengellisiä lauluja laulettaessa kirjoittautui moni tämän kristillisen nuorisoseuran jäseneksi. Juhlan päätti pastori A. Karvanen rukouksella.

Hyvä Sanoma n:o 9, syyskuu 1914

Turvasi taivaassa on
Laadittu nuotille: Synkkä yö on ja myrsky se käy merellä.

Kuule, sielu sä ontuva harhaileva,
Kauan ijäistä onneasi kaipaava —
Sun auttajas' yhä vaan
Tarjoeleepi sulle ain' apuaan,
Että taipuisit häntä jo kuulemaan
Sulle huutelee hän: »käänny vaan!»
Muista siis, vaikka syntisi on kauheat,
Ja sun sielusi tuskat myös vaikeat:
Ett' Golgatan ristillä
On sun velkasi kaikki jo maksettu
Isän ijäinen armo on ansaittu
Ällös epäile ja oo toivoton,
Sill' turvasi taivaassa on!

M. M-n.

Hyvä Sanoma n:o 1, tammikuu 1915

Nuoren huokaus

Oi Herra, anna henkesi
Eloni tielle oppaaksi;
Sen johdolla kun kuljen vaan
Niin voitan kiusaukset maan.

On outo mulle elon tie,
Se usein taisteluihin vie;
Mutt' kun oot Jeesus kanssani
On turvallinen matkani.

Ei vaarat silloin peloita,
Maan murehet ei murtaa saa,
Vaan turvallisna kuljen vain
Ja laulan: Jeesus auttajain!

Eeva Humala

Hyvä Sanoma n:o 3, maaliskuu 1915

Kuulumisia

Kronstadtissa P. Nikolain kirkossa pidetään suomalainen jumalanpalvelus Palmusunnuntaina klo 9 a. p. ja ruotsalainen klo 12 päivällä. Samalla lasketaan myös tämän vuoden rippilapset ensikerran Herran pyhälle ehtoolliselle. Saarnaa pastori A. Aavikko.

Kapriossa pidetään Novasolkan kirkossa suomalainen jumalanpalvelus kolmantena pääsiäispäivänä eli maaliskuun 24 p:nä klo 10 a. p. ja vironkielinen klo 1 päivällä. Molemmissa jumalanpalveluksissa on rippi ja H. P. Ehtoollinen. Saarnaa pastori A. Aavikko.

Toksovassa päättyivät kylänlukuset 2 pnä maaliskuuta, kestettyään noin 6 viikkoa.

Lapseni

Oi lapseni, olet minulle aarteeni suurin
En mihinkään maailman rikkauksiin
Koskaan en, koskaan en Sinua vaihtaisi.
Kun kätesi pienet kaulaani kiertyi
Poskesi pehmeä kosketus, antoi minulle
kaiken rikkauden.

Ensiaskeleesi oli vaivani palkinto suurin
Saatoin itkeä onnesta, sanoessasi äiti
Sydämeni riemuitsi, että olit lapseni minun
Tiesit äidin sylistä turvan saavasi.
Tahdoin suojella lastani maailman vaaroilta.

Vuodet vieri, sä miehuuteen vartuit
Mutt' aina vain sä olet lapseni mun
Sä tiedät, äiti vuoksesi valvoi
Vuodet karttui edelleen
Olet vanhuuden päivien turvani mun.

Lilja Kouru

Kaikkiaan kuulusteltiin 1.687 lasta ja arvosteltiin heidän tietonsa keskimäärin varsin tyydyttäväksi. Lukusista oli poissa vähän yli 20 lasta — niistä enimmät sairauden tähden.

Hyvä Sanoma n:o 4, huhtikuu 1915

Kuulumisia

Keltun alttaritaulun valmistamisesta ilmoittaa arkkitehti Ilmari Launis, että kuukauden työ menee vielä sen valmistamiseen.

Hyvä Sanoma n:o 2 helmikuu 1917

Kuulumisia

Rääpyvällä on pidetty nuorten kristillisiä kokouksia, joissa nuoriso on ottanut osaa ohjelman suorittamiseen. Myöskin on kirkkoherra järjestänyt siellä n. k. Kotiopintokurssit, joissa on luettu kirjaa: »Uskonpuhdistuksen muisto.»

UNICEF:in lapsi

Lapsi pienoinen, tummaihoinen yksin käveli santapihalla. Hän katsoi ympärilleen, näki toisia, mutta — ei tietänyt mitään elämästä. Joskus joku antoi hänelle syötävää, sillä mahdotonta oli ruokaa hänen itsensä hankkia.

Äiti kadonnut oli viidakossa. Kuoli isä — sodan taistelussa.

Nyt pieni orpolapsi kasvoi isommaksi, joutui lastenkotiin, toisten huollettavaksi.

Siellä lapsia oli useita, monen monta pikku-orpoa käyneet saman tien, vanhemmat kadoksissa. Heidän isä sekä äiti on — UNICEF. Lapset kasvoi pian, oppivat lukemaan, saivat ruokaansa UNICEF:iltä.

Noita pieniä on ympäri maailmaa, he ovat orpoja, kodittomia, samanlaisia, mutt silti heillä on ystäviä — on UNICEF, mikä huolta heistä kantaa; setä Danny Kaye oli alkuunpanija v. 1946. Isä kaikille, setä jokaiselle; hän matkusti maailmaa, sai tietoja lapsista, pikkuorvoista, nälkäännääntyneistä sota-ajalta.

Syntyi UNICEF jo vuosia takaisin ja otti huoltaakseen nämä lapsoset. Kasvattaen heistä oppineita, suuria ja vankan vahvoja ihmisiä.

Tämä vuosi 1979 on kansainvälinen lastenvuosi ja näinä vuosina apua kerätään. Toivoisin että apu riittäisi ja ihmiskunnassa sopu tulisi.

UNICEF = United Nations International Children's Emergency Fund tai = Kokomaailman kansainvälinen lastenhuolto. Alkuunpanija filmitähti Danny Kaye 1946 Yhdysvalloissa, ja 1953 syntyi yleismaailman kansainvälinen lastenhuolto sotaorvoille, köyhien maitten nälkäännääntyneille lapsille.

L. S.

Anu Kaipainen: Poimisin heliät hiekat. Romaani. WSOY 1979.

Kerran vuodessa — Kalevalanpäivänä — ilmestyy pieni hiljainen joukko Helsingin Hesperian puistoon Larin Parasken patsaalle, laskee sen juurelle sini-puna-keltaisen kukkavihkon. Se on inkeriläisten kunnianosoitus »Suomen Runottarelle».

"... ja jossakin helisivät kultareunaiset kupit"

Niin suosiollinen on ajan henki ollut kansanperinteelle ja kaikelle juurien etsinnälle, että olisi suoranainen ihme, jos ei joku olisi ryhtynyt kirjoittamaan kirjaa Larin Paraskesta, jonka ainutlaatuinen lahjakkuus ja karu taitelijankohtalo ansaitsevat tulla laajemminkin tunnetuiksi. Anu Kaipainen kertoo kirjassaan, miten pienestä inkerikkotytöstä tulee »Suomen runotar».

Paraske syntyi 1833 Lempaalassa, Pohjois-Inkerissä, maaorjan ja sepän tyttärenä. Raskas elämä ja ankara työ, johon maaorjien lapsetkin joutuivat pienestä pitäen, sai kansan hukuttamaan huolensa lauluihin, lievittämään tuskaansa itkuvirsin ja pakanallisin loitsuin. Paraskella oli ainutlaatuisen hyvä muisti ja oppimisen kyky. Jo alle kymmenvuotiaana hän taisi ulkoa paljon runoja ja lauluja, joita Inkerissä laulettiin häissä ja hautajaisissa sekä liekuilla ja praasniekoissa, kyläjuhlissa. Kymmenvuotiaana Paraske joutui muiden orjien lasten tavoin paimeneen. Lempaalan suuret salotko lienevät saaneet Parasken uneksimaan vapaudesta, pääsemisestä Suomen puolelle, jossa maaorjuutta ei periaatteessa ollut, jossa hänellä oli sukulaisiakin.

Paraskelle koitti »vapaus», kun Larin Kaurila Suomen Sakkolasta osti hänet vapaaksi ja otti vaimokseen. Mutta raskaat olivat Paraskelle vapauden lunnaat. Hän joutui raatamaan orjaa ankarammin: vetämään raskaita jaaloja Taipaleenjokea pitkin, synnyttämään yhdeksän lasta, joista kuusi kuoli pienenä, sekä huolehtimaan yksin lapsistaan ja työkyvyttömästä miehestään. Lisäksi hän kasvatti viitisenkymmentä ruununlasta, jotka haki jalan peninkulmien päästä Pietarista. Suurena lohtuna Paraskelle olivat laulut, muilta kuullut tai itse ilokseen sepittämät. Kaurilan kuoleman jälkeen, Parasken ollessa keski-ikäinen, kansanrunoudesta innostunut pastori Neovius löytää hänet, kutsuu hänet Porvoon kotiinsa, jonka kautta Parasken ainutlaatuinen lahjakkuus tulee karealianismin innoittamien piirien tietoon. — Paitsi hämmästyttävää muistia ja runojen keksimisen taitoa Paraskessa oli monenlaista lahjakkuutta. Hän kirjoi vaatekappaleita kaunein ornamentein, jotka kiinnostivat kansantieteilijöitä. Itkuvirsiä veisatessaan hän oli sekä luova että esittävä taiteilija, joka itki aitoja kyyneleitä, ja sai Neoviuksenkin itkemään.

Kirjailija Anu Kaipainen on ottanut vaativan tehtävän ryhtyessään muovaamaan kuvaa Parasken persoonasta. Hänellä on tosin ollut käytettävissään dokumenttiaineistoa, mutta antamansa tiedon lisäksi se on myös asettanut tiettyjä rajoituksia, joskin ns. taiteilijanvapaus on antanut mahdollisuuksia luovalle mielikuvitukselle.

Kaipaisen Paraske on lihaa ja verta — intohimoineen ja heikkouksineen — eikä vain hauras myytti. Raskasta jaalaa vetäessään hän kiroaa kuin mies, saa suorasukaisilla sutkauksillaan porvoolaisen papin-

rouvan punastelemaan ja herrat hymyilemään huvittuneina. Paraskella on voimakas luontainen kauneudentaju. Vaistonvaraisesti häntä myös askarruttaa oma taiteilijankohtalonsa. Voimakas tunto siitä, että elämällä on hänen varalleen enemmän kuin tavalliselle savupirtin emännälle, kiehtoo Paraskea jo ennen kuin hän tietää mitään pastori Neoviuksesta, Edelfeltistä tai Sibeliuksesta. Sitä osoittaa kirjailijan kuvaus eräästä Parasken Pietarin matkasta: *Paraskella on niin suuri mieli Pietarissa kuin olisi omistanut kaiken — —. Hänelle rupesi syntymään laulukin siinä ihmisvilinässä — —. Vieras oli se maa ja vieras kaupunki, mutta jotenkin Paraskesta tuntui, kuin hän olisi sittenkin kuulunut sinne: ei vierauteen, vaan kauneuteen ja suuruuteen, semmoiseen, joka hänen omassa rinnassaankin velloi. Hänessä olisi ollut mahdollisuuksia elää sellainen elämä, hänellä olisi ollut voimia kestää helkkyvän kirkkolaulun temppelimaailmat, vaikka ne olisivat tuhat kertaa ja aina eri lailla kulkeneet hänen lävitseen. Semmoista juuri hän itsekin sisimmässään tunsi, kun oikein syvältä lauloi. Suuruus. Mutta hän ei osannut antaa sille nimeä.*

Kultareunaiset kupit Parasken elämässä edustavat suuruutta ja kauneutta. Ne liittyvät aina Parasken Porvoon vierailuun. Ne ilmestyvät myös Parasken elämän viime hetkien uniin ja houreisiin Sakkolan savupirttiin. Kultareunaisten kuppien helinässä Paraske kokee oman taiteilijankohtalonsa toisten taiteilijoiden rinnalla, samanarvoisena, mutta kuitenkin niin erilaisena. Erilaisen elämän ja kulttuuritaustan muovaamaa kuilua Parasken tunnoissa kirjailija kuvaa uskottavan syvällisesti. Kun nokisen sepänpajan ja savupirtin maailmasta kristallikruunujen loisteeseen joutunut Paraske

jatkuu s. 15

ETSITÄÄN

Juho Susi (synt. Toksovassa), Elma ja Sylvi Susi (äiti Maria).

Mahd. ilmoitus: S. Seppänen, Reiherintie 9 G 80, 00870 Helsinki 87.

Matti Pöllä

s. 7. 8. 1903 Inkerissä, Saaprun kylässä
k. 18. 9. 1979 Pälkäneen Sappeessa

Sun Isä tahtoos tyytyen
Saa sydän levon suloisen.
Oot hädässä ja tuskassa
Mun auttajani ainoa.

Kaipaamaan jäivät
Omaiset

Poissa

Hiljainen aamu
tää surusta huokaa.
Surun verhoo se vaippaansa
sydän murheesta huokaa.

On poistunut hiljaa hän
sydän loppuun vain löi.
Ei jaksanut käydä
enää päivin ei öin.

Nyt kaipaus, murhe
rintaani raastaa
kun rakkaintani viime matkalle saatan.

Niin yksin, ei apua
missään näy
yön hiljaiset tunnit
ne kanssani käy.

Aili Inkeri

RUOTSIN PUOLELTA

ESKILSTUNAN INKERIN KERHO 20-VUOTIAS

Eskilstunan Inkerin kerho vietti 23. 9. 79 kaksikymmenvuotissyntymäpäiviään. Juhla alkoi ehtoollisjumalanpalveluksella Forssin kirkossa. Alttaripalveluksen toimitti past. L. Pihlajamaa, juhlasaarnan piti past. L. Jänis. Suomalainen kirkkokuoro avusti jumalanpalveluksessa. Yleisöä oli noin 120 henkeä, rippivieraita 40 henkeä. Rippipuheen teksti oli: »Heittäkää murheenne Hänen päälleen, Hän pitää Teistä huolen.» »Rippipöydässä Kristus vaihtaa murheen pyhien iloon ja iankaikkiseen autuuteen», sanoi L. Pihlajamaa. Past. J. Jäniksen saarnateksti oli: Luukk. 10: 38—42. »Martan moninainen puuha on meillekin tuttua. Kiireessä unohdamme yhden tärkeimmistä, so. Kristuksen seuraaminen.»

Kirkosta siirryttiin kahville seurakuntasaliin. Forssin kirkkoherra N. Arvidson lausui vieraat tervetulleeksi ja onnitteli näysikasvuista 20-vuotiasta kerhoa ja toivotti kaikille Jumalan siunausta. Kahvitarjoilusta huolehtivat rouvat K. Tiittonen, A. Kemppi ja H. Vainikka. Juhlaa jatkettiin seurakuntasalissa, kerhon pj. Juho Kemppi kertoi tervehdyspuheensa yhteydessä kerhon syntyvaiheista, vähän vaikeuksistakin. Kuoro esitti neljä laulua: Synnit pois, Minä syntisistä suurin, Taivahan Herra kuule meitä ja Sinun rauhasi anna meille.

I.S.K.:n pj. opettaja A. Paakkonen tervehdys- ja onnittelupuheessaan kertoi inkeriläisten varhaishistoriasta ja luovutti Leevi Raikkeruksen pronssiinvaletun knalle-ukon kerholle. Se symbolisoi vanhanaikaista kulkukauppiasta. Väinö Kemppi luki Boråsin kerhon onnittelusähkeen ja soitti viulullaan kappaleet: Vaiennut viulu, Blinkka lilla tjäna ja Taivas on sininen. Past. Jussi Jänis kiitti eskilstunalaisia vieraanvaraisuudesta ja valitti pappismiehen vaikeudesta, kun pitäisi kertoa Jumalasta ja Hänen hyvyydestään. Juhla päättyi J. Jäniksen loppurukoukseen ja kiitosvirteen S.V.K. n: 411.

A. H.

SYYSJUHLA GÄVLESSÄ

Meil piettii syksyjuhlaa Mikkelinpäivään 29/8. A voi ko potra uattelus (yllätys) tulj Gävlen kerhoolt. Ihmisikkii olj oikein paljon, enemmänkö ennempää, tai tsjirikan (kananpojan) haju mänjkii ettäö, ko väkkee tulj niin paljon. (Anteeks, en taho kettää pilkata). Hyvä!

Huomiopuhhees sanottii, jot se on kiitos kaikiil kesäjuhliin auttajiil, just sitä vart nämä juhlat pitettii »auttamis kiitoksees». Kiitos sannoikii kuulin juaettavan... Ja voiko paljon muutakii olj, syyvä ja juuva. Kaikenlaista juotavaa ja viel kohvii tortun kans. Oikein hyväst uateltu asja, mutt kuin väsyneet emännät olliit sen perrää, en tiije. Onha tuo hyvä ko iskööt monte ällyy yhtee, ni syntyy yllätys... Pöytälauluoi laulettii kolmeel kieleel ja liekuteltii itsejään. Piirleikki ja vanhanaikaisii tantsuloi soiteltii ja tantsittii ja sit jo männiit ruskovaa tai ribatjskaa se lie olt. Olj oikein metka, ko siel olj paljon nuorii, voi ko mein Inkeriläisnuoret on potrii! Täs uot itse jo kurtukas, ei ennää kruaskatkaa (väri kasvoille) auta. No, oltiiha myökkii potrii nuoreen, eikä uutta nuoruutta takasin sua. No, meil vanhoil on sit paljon asjoi siel syvämen sielukolkaas, ni silloin tällöin suop ne purkaa pois, muuten kivettyyt muistotkii. Kiitän kerhoo, ko sain olla juhliis, ne antoi vanhaalki tuas uutta ällyy.

Kiitän ko sain tietää ja kerkisin tsjirikan syöjäisiil. Kuullaa sit tuas. Hei!

»Ämmä»

Vanhemmat Ruotsissa

Tässä lehdessä on ruotsinkielinen kirjoitus tarkoitettu nuorille. Näyttäkää se heille.

KAUKAINEN TERVEHDYS

Monelle inkeriläiselle Suomessa ja Ruotsissa tuttu pastori Afrikasta, Kristof Shuuya, on lähettänyt paketin ja tervehdyksen Boråsin Inkerin Kerholle. Koska nämä terveiset eivät ole määrätylle henkilölle vaan inkeriläisille yleensä, välitämme ne tässä otteen avulla kaikille tiedoksi. Pastori Shuuya kirjoittaa: Minä nyt työskentelen Windhoekissa Council of Churchesissa. Minä olen täällä ensi kesäkuuhun saakka. Perhe asuu Ambomaalla, sillä Anna, vaimoni on opettaja siellä ja lapset ovat koulussa siellä. Minä olen täällä »associate secreteryna». Ensi kesäkuun jälkeen palaan takaisin Ambomaalle. Me olemme teille kaikille ja myös kerholle kiitollisia. Me vielä teitä muistamme hyvin. Jumala siunatkoon teitä kaikkia.

Council of Churches = Kirkkoneuvosto

Associate secretary = apulaissihteeri

INKERILÄISTEN KESÄJUHLAT 1980 MÖLNDALISSA

Aiomme juhlien yhteydessä järjestää tavanmukaisen näyttelyn, johon haemme tauluja, valokuvia, käsityötuotteita ja inkeriläisiä työkaluja, joita nuorempi polvi ei tunne. Alina Kekkonen ottaa mielellään vastaan näytekappaleita.

Jos jollakin on kaitafilmejä — 8 mm —, jotka kiinnostaisivat suurempaa yleisöä, esimerkiksi kesäjuhlilta, voi ottaa yhteyden Viktor Tilkkuun.

Juhlakomitea

Osoite: Göteborgin Seudun Inkerin Kerho
Box 356
401 25 Göteborg

GÄVLEN INKERIKERHON LAULUKUORON ÄÄNILEVY

on saatavissa seuraavilla paikkakunnilla (hinta 35 kr):

Göteborg:
Viktor Aitman, Östergårdsv. 22, 430 60 Landvetter, puh. 031-71 06 02, Viktor Jakdal, Dämmev. 7, 435 00 Mölnlycke, puh. 031-88 21 21, Antti Tervo, Krokslättsparkg. 61 C 431 38 Mölndal, puh. 031-18 69 96.

Borås:
Armas Paakkonen, os. ja puh. ks. etukannen sisäsivu, Juho Korpelainen, Blomstergången 12, 502 49 Borås, puh. 033-15 53 22, Viktor Kainelainen, Svedjeg. 25, 502 53 Borås, puh. 033-12 04 46.

Jönköping:
Alfred Saklantti, Prostkvarnsg. 28, 552 59 Jönköping, puh. 036-16 09 62.

Örebro:
Nikolai Rokka, Tjäderv. 5, 703 48 Örebro, puh. 019-13 42 52, Aleksanteri Halttunen, Färdemansg. 71, 703 60 Örebro, 019-18 62 14.

Eskilstuna:
Väinö Kemppi, Enebrov. 19, 633 47 Eskilstuna, puh. 016-11 68 66, Juho Kemppi, Bondev. 6 633 52 Eskilstuna, puh. 016-13 26 61.

Västerås:
Katarina Vaskinen, Vitmårag. 28, 722 26 Västerås, puh. 021-14 64 99, Juho Myllärinen, Smedsbo Dingtuna, 724 75 Västerås, puh. 021-554 29.

Gävle:
Lennart Matikainen, Falkv. 31, 802 26 Gävle, puh. 026-11 63 55.

Tukholma:
Juho Kouru, Iggesundsv. 22, 122 41 Enskede, puh. 08-99 32 22.

Levy on sopiva joululahja itselle, tuttaville ja sukulaisille.
Levyssä on yksi puoli kansanlauluja, toinen puoli hengellisiä lauluja, äänitys tapahtunut Valbon kirkossa Gävlessä 11. huhtik. 1979.
Ruotsissa äänilevy maksaa 35:— kruunua, Suomessa 30:— markkaa.
Suomessa äänilevy on saatavissa Hannu Vironmäeltä osoite, puh. ks. etukannen sisäsivu.

Ohje: Levyjä on säilytettävä pystyasennossa, ettei ne kierostu.

SVENSKA SPALTEN

INGERMANLÄNDARNAS SOMMARFEST 1980 I MÖLNDAL

Vi ämnar, som vanligt, anordna en utställning i samband med festen, till vilken vi söker tavlor, foton, hantverk och ingermanländska redskap, som den yngre generationen inte känner till. Alina Kekkonen tar tacksamt emot utställningsföremål.

Om någon har smalfilmer — 8 mm —, som kan vara av intresse, t.ex. från ingermanländska sammankomster eller rent av från Ingermanland, kontakta Viktor Tilkku.

Festkommittén

Address: Göteborgsdistriktets Ingermanländska Förening
Box 356
401 25 Göteborg

BIDRAG TILL ISK

Statens Invandrarverk har beviljat ISK ett verksamhetsbidrag om 15.000 kr för verksamhetsåret 1979/80. Detta är ett officiellt erkännande av ISK:s verksamhet. Samtidigt förpliktar det till fortsatta ansträngningar. Andra invandrargruppers centralförbund har erhållit påtagligt större belopp. Detta beror på att de har fler medlemmar i sina lokalföreningar. Låt oss lära oss av detta: Vi löser medlemskort i närmaste ingermanländska förening och stöder på så sätt ingermanländsk verksamhet.

A. P.

TOLKAR OCH ÖVERSÄTTARE

Kommerskollegium anordnar under våren 1980 prov för godkännande som tolk och för speciell kompetens som rättstolk. Tolkproven har både skriftlig och muntlig del. Examination för speciell kompetens som sjukvårdstolk kommer att anordnas under hösten 1980. Vidare anordnas prov för auktorisation som translator. Information och ansökningsblanketter rekvireras från Kommerskollegium, Tolk- och translatorsenheten, Box 1209, 111 82 Stockholm.

Föreningen Ingermanländarnas ättlingar i Sverige

Jag tror mig veta, att många ättlingar till ingermanländare i Sverige är mycket intresserade av att få veta mera om förfädernas land och om deras kultur i vidaste mening. För många av er yngre är språket en stötesten, dvs. ni behärskar finska för dåligt för att kunna tillgodogöra er tryckta alster. Vad säger du om att träffa andra, som befinner sig just i samma situation som du? Att diskutera på svenska om Ingermanland, att hjälpa varandra till mera vetskap om Ingermanland. Vi inom ISK, Finsk-Ingermanländarnas Centralförbund, är beredda att hjälpa er på traven. Vi lovar att stötta er bl.a. ekonomiskt om ni unga är intresserade av att bilda en förening eller åtminstone för att råkas för att diskutera bildandet.

Toivo Folkesten från Västerås har gjort ett utkast till stadgar. Den viktigaste paragrafen är ju den som bestämmer föreningens syfte, dess ändamål. Här är Toivos förslag:

Föreningen Ingermanländarnas ättlingar i Sverige

1 §

Föreningen Ingermanländarnas ättlingar i Sverige är en fri ideell förening med ändamål att taga vara på, vårda och föra vidare kulturarvet från Ingermanland.

Dessa syften främjas av föreningen i mån av möjligheter bl.a. genom att

— utge en medlemsskrift i någon form
— ordna träffar och utflykter med föredrag, samtal och nöjesaktiviteter
— samarbeta med andra föreningar och organisationer som vill främja föreningens syften
— hjälpa medlemmarna i deras egen forskning genom att sprida kunskap om litteratur, arkiv, släktforskning etc.
— ordna med översättning till svenska av

Till ättlingar av ingermanländare

Med andra ord våra ungdomar. Ungdomar, som kanske inte ens talar vårt språk.

Egentligen ville jag inte skriva alls först. Det, som jag tänker skriva om känns så privat, så personligt på något sätt. Som något man inte för till torgs. Men det finns en ung människa i Borås som fick mig på andra tankar. En lärarinna som har kommit upp i en ålder då man börjar fråga sig saker som »vem är jag egentligen?» och »hur var det där varifrån vi kommer?» och som känner varmt för ungdomar i samma situation. Själv kan jag språket och kan således kommunicera med de äldre — de som vet och kommer ihåg. Och som kan berätta.

Det hela började med att jag, som så många andra just nu, började intressera mig för folkdräkter. Det vore roligt att ha, tänkte jag i många år. Men så var det ju det vilken dräkt man skulle ha. Naturligtvis den dräkt från trakten där man var född. Varför inte annonsera i denna tidning — någon kanske ville sälja sin gamla dräkt. Sagt och gjort. Jag ringde Armas Paakkonen som representerar denna tidning i Borås. »Vilket sammanträffande, sade Armas, du kan sy Dig en dräkt själv — våra flickor Ingermanländska Föreningen skall sy sådana. Tag kontakt med den och den. Vilket jag gjorde.

Och nu kommer något viktigt.

Den som jag ringde talade en underbar, genuin ingermanländska, som jag nog inte hade hört sedan farmor dog för många år sedan. Det var som att komma hem. Nu talar jag också helst denna dialekt. Vårt språk.

Rötter, det är vad det hela handlar om. Mina rötter. Och Dina.

Vi sydde våra dräkter. Vi är tio stolta ägare till Tuutaridräkten. Det är den vackraste av alla bygdedräkter i hela världen — det är vi eniga om. Men det är inte bara detta med dräkten. Man hinner höra många fantastiska berättelser om hur det var för längesedan i Ingermanland, hur det var under kriget, om elände, svält och dåliga tider. Berättelser som man knappast skulle tro om inte den som berättar själv hade upplevt det och alla de andra med en röst instämt att »ja, så var det».

Vi har inte slutat träffas än fast dräkterna är färdiga.

Jag önskar att Ni hade varit med.

En av de tio.

---

för medlemmarna intressanta publikationer, skrifter, artiklar etc.

Jag har tänkt mig följande gång. Under vintern samlas intresserade unga ortsvis och diskuterar bildandet av en dylik förening. Visar det sig att ungdomarna är beredda att bilda en dylik förening, så ordnar vi en träff för dessa ungdomar i samband med midsommarfesten i Mölndal/Göteborg 1980. Vi tre har lovat att vara kontaktmän mellan ungdomarna: Viktor Aitman tel. 031-710602, Toivo Folkesten 021-332755, Armas Paakkonen 033-101850. Om du är intresserad av saken tag kontakt med någon av oss. Vi försöker att ordna en sammankomst åt er.

Sist men inte minst: Det är inte vi gamlingar, som ska bilda en förening i nämnda syfte åt er unga. **Ni måste göra det själva!**

Armas Paakkonen

INKERIN KERHO Borås

Pikkujoulu pidetään lauantaina 8. 12. 1979 klo 16.00 Kerhon mökillä Kråkeredissa.

T e r v e t u l o a

JOUKOSTAMME POISTUNEITA

Juho Nykänen, synt. 4. 6. 1904, kuoli 24. 8. 1979 Partillessa.

Juho Kilkki, synt. 28. 6. 1914, kuoli 24. 8. 1979 Mölndalissa.

Johannes Kouhia, synt. 28. 2. 1898, kuoli 2. 9. 1979 Eskilstunassa.

Hilda Pyykkönen, synt. 26. 6. 1913, kuoli 28. 9. 1979 Boråsissa.

ARVOISAT TILAAJAMME

Tämän numeron välissä on jälleen tilauskortti, jolla pyydämme Teitä **uudistamaan ensi vuoden Viestin tilauksenne** mahdollisimman ajoissa, viimeistään ensi tammikuun loppuun mennessä. Jos ette enää halua Viestiä ensi vuonna, toisin sanoen, jätätte tilauksenne uudistamatta, lehti lakkaa automaattisesti tulemasta helmikuun jälkeen. Sekaannusten ja väärinkäsitysten välttämiseksi pyydämmekin Teitä siis uudistamaan tilauksenne mieluummin jo tämän vuoden puolella. Erittäin tärkeää on, että muistatte maksukorttiin merkitä myös nimenne ja osoitteenne. Joiltakin se on joskus sattunut unohtumaan, ja seurauksena on ollut, että lehti on lakannut tulemasta tai tilaaja on saanut karhukirjeen, vaikka on varmasti tiennyt lehden maksaneensa. Tietenkin on myös konttorinhoitajallemme voinut joskus sattua inhimillinen erehdys, niin että hän on lähettänyt muistutuskirjeen sellaisellekin, jonka nimi on korttiin ollut täysin asianmukaisesti merkittynä. Erehdyksiä sattuu silloin tällöin itse kullekin, valitettavasti, mutta pyydämme Teitä, hyvät ystävät, suhtautumaan niihin kärsivällisesti ja ymmärtävästi.

Lehtitilaustanne koskevan

sekaannuksen sattuessa pyydämme Teitä ottamaan yhteyden Inkerikotiin, puhelimitse konttorin aukioloaikana (torstaisin klo 16.30—18.30), jotta virhe voitaisiin välittömästi korjata.

Lehden sisältöä koskevissa asioissa

on paras kääntyä toimituksen puoleen (puhelimitse iltaisin tai viikonloppuisin).

Toimituksen ja konttorin osoitteen ja puhelinnumeron löydätte lehtemme etukannen sisäsivulta.

Lehden hinta Suomessa v. 1980 on 30 mk.

TILAUKSET 1980 RUOTSISSA

Marraskuun numeron mukana on maksukortti, jonka avulla voit uusia tilauksesi ensi vuodelle. Huomaa että hinta on 35 kr. Säästät paljon vaivaa asiamieheltä jos menet välittömästi postitoimistoon ja uusit tilauksesi. Muista täyttää nimi ja osoite maksukorttiin ja säästä kuitti.

Muistathan että Inkeriläisten Viesti on sopiva joululahja sukulaisille ja ystäville. Vanhempia kehotan tilaamaan Viestin lapsilleen. Näytä aina ruotsinkielinen teksti lapsille Ruotsissa. Tämä on kulttuuriperinteen siirtämistä sukupolvesta toiseen.

A. P.

jatkoa s. 9

on laulanut itselleen valtavat suosionosoitukset Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran juhlasalissa ja sen jälkeen nauttii kahvia kultareunaisista kupeista, hänen kokemansa jännitys ja onnen outo huuma saavat hänet melkein pois tolaltaan: *Nyt vasta kultareunainen kuppi alkoi täristä Parasken kädessä, nyt se helisi lautasta vasten kuin lämmössä irtoavat jääpuikot, ja jokin outo kylmä ja toisaalta kuuma teki hänet voimattomaksi. Tämä käsivarsilla kantaminen, tämä ylenpalttinen suitsutus ja ylistys, tämä kiitos ja kunnia, joka kuitenkin teki alhaaltapäin ontoksi, kaikki se mikä oli jäänyt sen ja lapsuuden laulukiven väliin. Oli kuin hän olisi kulkenut puujaloilla tai käynyt särkyvien kattojen päällä. Huojui ja vaappui, haki jostakin tukea, vaan eihän sitä hänen yksinäisyydessään ollut. Kuka tiesi ja tunsi, kuka edes jotenkinkaan tajusi, mitä kaikkea tähän oli tarvittu. Ja mitä kaikkea tässä välissä oli eletty. Liekku keinahti kerran silloin pääsiäisiltana ylös, hän näki tähtitaivaan, kuun ja otavan, kosketti kirskahtaen niitä huimaavan hetken, ja kun keinu sitten tuli alakautta tänne, niin vatsanpohjaa velloi. Mitkä syvyydet olivatkaan jääneet hänen alleen, mitkä yksinäisyyden rotkot ja kuilut, mikä pohjaton muta, hetkuva suo, hetteikkö, tuhansien metrien syvyyteen.*

Parasken yksinäisyyden tuskaan sisältyy ylemmyyden ja taiteilijana onnistumisen hurmaa — ja samalla suurta nöyryyttä:

— *Minä osaan, minä osaan. Ne eivät ole mitään minulle.*

Mutta toisaalta: — *Millä minä kuron tämän välimatkan kiinni? En millään, en koskaan, se on täysin mahdotonta. Vain laulun rihmoilla, lukinsiimaakin kaitaisemmilla, laulun köysillä, vahvoilla kuin jaalan vetohihna.*

— *Ja kuka minä olen? Mikä minä olen? Mistä minä olen tullut ja miksi? Mitä varten minut on asialle pantu? Rihma ja köysi tähän vaivaiseen käteen?*

Paraskelle käy, kuten monelle taiteilijalle: hänet ammennetaan tyhjiin — ja unohdetaan. Hänen valtava runoaarteistonsa, yli kolmekymmentätuhatta säettä — merkitään muistiin, mutta se ei takaa hänelle edes vaatimatonta elantoa. Vasta vähän ennen kuolemaansa hän Neoviuksen toimesta saa mitättömän eläkkeen, mutta vilu ja nälkä ovat jo ehtineet tehdä tehtävänsä raskaan elämän kokeneelle vanhukselle, ja hän kuolee ehtimättä kauaakaan nauttia eläkkeestään. Tämä on historiallinen tosiasia, samoin kuin sekin, että Paraske viime hetkillään joutui kerjäämään elatusapua hänelle ennen niin suosiotaan suitsuttaneilta piireiltä.

Anu Kaipainen kuvaa Parasken taiteilijapersoonaa elävästi, vaikka toisinaan jotkut kielikuvat oudoksuttavat ja tuntuvat suorastaan turhanaikaiselta kielelliseltä keikaroinnilta. Murteelliset vuoropuhelutkaan eivät kuulosta aidoilta, vaikka murreasiantuntijoita lienee käytetty? Myös vankempaa historiallista ajankuvausta kirjasta jäi kaipaamaan. Olihan myös tuona aikana yksityisen taiteilijan kohtalo sidoksissa koko kansan kohtaloon ja oman kansallisen olemassaolonsa pohdintaan. Kaiken kaikkiaan teos on lukemisen arvoinen. Antaahan se uskottavan — joskin omaperäisesti väritetyn — kuvan »Suomen Runottaresta», rakastetusta lauluntaitajasta ja ainutlaatuisesta muistinerosta, jonka veroista monellakaan kansalla tuskin on kirjan lehdille tallennettavaksi.

ANANKHE

ARVOISAT TILAAJAMME

Painoteknisen häiriön vuoksi joutuivat lukijamme muutamissa postipiireissä odottamaan lokakuun Viestiä tavallista kauemmin. Valitamme viivettä, ja toivomme Teidän suhtautuvan asiaan ymmärtävästi.

Toimitus

Ajankohtaisia ilmoituksia

HELSINGIN PAIKALLISOSASTO

Marraskuun kuukausitilaisuus 25. 11. Joulujuhla Agricolan kirkon seurakuntakodissa 16. joulukuuta 1979. Juhla alkaa klo 13.00 joulumyyjäisillä ja jatkuu joulujuhlana klo 14. Tervetuloa mukaan!

SEUKKOSEURA

Susanna Kössi, puh. 335 058, vastaa Seukkoseuran toimintaa koskeviin tiedusteluihin. Seukkoseura viettää pikkujoulua 29. 11. Seuraavan kerran kokoonnumme ensi vuonna tammikuussa.

LAHDEN SEUDUN INKERI-KERHO

kokoontuu syksyllä 1979 kuukauden kolmantena tiistaina klo 18.30, siis marraskuun 20. ja joulukuun 18. päivinä. — Kerhoon otetaan myös uusia jäseniä.

Juhani Jääskeläinen

TAMPEREEN PAIKALLISOSASTO

Tämän vuoden viimeinen tilaisuus 1. 12. Vuosikokous 13. 1. 1980. Tilaisuudet ovat Kalevan kirkon juhlahuoneessa n:o 9 ja alkavat tavan mukaan klo 14.00. Tervetuloa.

TURUN PAIKALLISOSASTO

Vuoden 1979 viimeinen tilaisuus pidetään **Karjalaisten talossa Itäpellontie 2**
2. joulupäivänä 1. Tapaninpäivänä 26. 12.

TULE MUKAAN INKERI-KUOROON

Jos pidät laulamisesta, tule mukaan Inkeri-kuoroon ja tuo ystäväsikin. Tai jos et itse laula, mutta Sinulla on laulavia ystäviä, ohjaa heidät luoksemme. Harjoittelemme Inkerikodissa joka tiistai ja aloitamme klo 17.00. Ohjelmistossamme on sekä hengellistä että vähän kevyempää klassista. Meillä on innostunut, innostava ja taitava johtaja, ja pyrimme mahdollisimman hyvään tasoon Inkerin kuulun lauluperinteen säilyttämisessä. Tule siis mukaan tähän arvokkaaseen työhön Sinäkin, inkeriläinen tai inkeriläisten ystävä!

Vammala 1979. Vammalan Kirjapaino Oy

inkeriläisten viesti

numero 12 joulukuu 1979

inkeriläisten viesti

TOIMITUS:	Päätoimittaja: Matti Vironmäki, puh. 90-631 285 Toimitussihteeri: Anja Luoma, puh. 90-892 460 (iltaisin ja viikonloppuisin) Koivikkotie 6, 01620 Vantaa 62 (toimituksen osoite)
KONTTORI:	Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki 61 Puh. 90-793 796 Postisiirtotili Hki 30636-4 Auki torstaisin klo 16.30—18.30
TILAUSHINTA:	30 mk/vsk. kotimaassa, Ruotsissa 35 kr.
ILMOITUSHINNAT:	1/1 sivu mk 200,— 1/2 » » 120,— 1/4 » » 70,— Kuolinilmoitukset 30,— Kiitos- ym. ilm. 20,— Kuva ilmoituksessa 45,— Osoitteenmuutos 5,—
PÄÄASIAMIES RUOTSISSA:	Armas Paakkonen Tingsgatan 4 B 50253 Borås. Puh. 033/101 850 Postisiirtotili 626047-5
PÄÄASIAMIES SUOMESSA:	Hannu Vironmäki PL 362 00121 Helsinki 12 Puh. 90-662 668 Postisiirtotili 416608-9 Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa Kustantaja ja julkaisija: INKERILÄISTEN YHDISTYS R.Y.

KANSIKUVA KERTOO: »Tietäjät itäisiltä mailta». Helsingin inkeriläisten joulujuhlan viettoa Agricolan kirkon seurakuntakodissa jouluna 1978. Opettaja Kaija Vironmäen oppilaat »tietäjinä».

Matti Vironmäki:

Iloinen uutinen

Kerrotaan Martti Lutherin aikoinaan sanoneen eräästä Raamatun jakeesta, että siinä olevien sanojen pitäisi olla kirjoitettuina »kirkon tornin korkuisilla kirjaimilla». Näin sanoessaan uskonpuhdistaja ajatteli jouluevankeliumin sanoja: »*Älkää peljätkö, katso, minä ilmoitan teille suuren ilon*...» (Luuk. 2: 10).

Mitä Luther tarkoitti »kirkon tornin korkuisilla kirjaimilla», sitä ei liene vaikea käsittää. Hän tietenkin ajatteli, että näissä sanoissa on ilmaistu valtavan suuri ja iloinen asia, joka ei saisi jäädä keneltäkään huomaamatta. Kuten kirkon torni näkyy etäälle ja sieltä kaikuva kirkon kellojen ääni kuuluu kauas, samoin tulisi iloinen uutinen siitä, että meillä on Vapahtaja, tulla tunnetuksi kaikille ihmisille.

Jeesuksen syntyminen muinoin tuli pian laajalti tunnetuksi, vaikka ihme tapahtui syrjäisessä paikassa ja yön hiljaisena hetkenä. Tapahtuma aiheutti ilon niissä ihmisissä, jotka saivat siitä ensiksi tiedon. Esim. paimenten raskasta työtä suorittaneista miehistä sanotaan evankeliumissa, että he »iloitsivat». Kun Vapahtajamme sitten varttui ja kasvoi aikuiseksi, hän tuotti, kuten tiedämme, suurta iloa lukemattomille ihmisille. Monissa kodeissa Jeesuksen tuloa juhlittiin iloisin mielin, jopa siinä määrin, että monet siitä pahastuivat.

Suuren ilon asia on myöskin meille, että Vapahtaja on syntynyt. Jos Jeesus ei olisi syntynyt, miten toisenlaista olisikaan maailman meno. Me täällä Pohjolan maissa, joissa evankeliumien kertomukset ja Vapahtajamme sanan vaikutus ovat vuosisatoja olleet tuttuja, emme oikein osaa kuvitellakaan, miten synkkää olisi elämä, jos Jeesus ei olisi tullut. Valitettavasti Herramme opetukset eivät ole saaneet vaikuttaa vielä niin paljon kuin Hänen tahtonsa on, että »kaikki kansat olisivat opetuslapsia» (Matt. 28: 19), mutta valtavan suuressa määrin jo Kristuksen voima vaikuttaa eri puolilla maailmaa. Varmasti sinäkin, hyvä lukijani, olet yksi niistä, jotka haluavat elämässään pitää Herran sanaa rakkaana ja kalliina. Sinä nytkin lähestyvänä juhla-aikana menet mielelläsi joulukirkkoon ja iloitset jouluyön ihmeestä. Mikäli meistä riippuu me varmaan myös pyrimme tätä iloista uutista tuomaan esille »kirkon tornin korkuisin kirjaimin», sillä tämä sanoma on tarkoitettu todella »kaikelle kansalle» (Luuk. 2: 10).

»*Riemuitse mieli, kiittäös kieli*
joulu jo tullut on!
Kynttilät loistaa maan asunnoista,
luonamme Jeesus on.

Oi onneamme, kun Jumalamme
luoksemme kiiruhtaa!
Maailman vaivaan tuopi Hän
taivaan,
myös avun sairaat saa.»

Matti Pönniö:

Muistelmia Lempaalan kouluoloista ja Pietarin opettajaseminaarista 20. vuosisadan alkuajoilta

Sanotaan, että muistelmat kirjoitetaan vasta sitten, kun ei enää mitään muisteta.

Näin alkaa olla asia minunkin kohdallani, mutta kun niin monelta taholta on kehotettu kirjoittamaan kaikista Inkeriä koskevista tiedoista, niin päätin omalta osaltani kirjoittaa vähän noista asioista, joista harvat enää jotain tietävät ja jotka nuoremmalle sukupolvelle ovat aivan uusia.

Kerron tässä asiat niin kuin itse olen ne kokenut, joten kertomukseni tulee olemaan jotakuinkin itsekeskeinen.

Synnyin 16. joulukuuta 1897 Inkerissä, Lempaalan seurakunnassa, Toivokkalan kylässä, mikä kunnankirjojen mukaan oli nimeltään Lukkarinmäki. Isäni Juhana Pönniö oli maanviljelijä eli talonpoika, niin kuin siellä sanottiin. Maanviljelyksen ohella hän hoiti samalla Lempaalan seurakunnan suntion — eli sikäläisittäin sanoen »sontion» — tehtäviä. Ennen minua oli perheessämme neljä lasta: Anni, Mari, Juhana ja Antti. Minun jälkeeni syntyivät vielä Aino ja Iida.

Kotimme sijaitsi Käkisalmen maantien varrella, noin 10 km:n päässä Raasulin tullivartiosta ja noin 60 km:n päässä Pietarin kaupungista. Vajaan kilometrin päässä lännessä oli Silanteen järvi ja idässä noin puolentoista kilometrin päässä Lempaalan järvi. Noin kilometrin pässä etelään kodistamme virtasi edellä mainitusta järvestä Lempaalan järveen Körtsinjoki, jossa pikkupoikana kävimme ahkerasti uimassa ja onkimassa.

Ensimmäiset muistoni koulusta juontavat lukuvuodelta 1900—1901, jolloin olin noin kolmivuotias, ja kodistamme oli vuokrattu kaksi huonetta ns. ruununlasten koulua varten. Toinen huone oli luokkahuoneena ja toinen opettajan asuntona. Opettaja oli ummikkovenäläinen ja opettaminen oli vaikeaa, koska oppilaat eivät osanneet venäjää vaikka heitä pidettiinkin venäläisinä. Muistan, miten opettaja raahasi luokkahuoneeseen kirveet, sahat, lapiot, vasarat, hohtimet ynnä muut esineet opetusvälineiksi. Usein opettaja otti minut mukaansa tunnille. Eniten minua kiinnostivat viulu, joka riippui luokan seinällä, ja laulutunnit. Eräästä laulusta jäivät mieleeni sanat »vot naprimer». Ne toistuivat pari kertaa laulun joka säkeessä. Vasta myöhemmin ollessani Lempaalan kaksiluokkaisessa jatkokoulussa tulin tietämään, mitä ne tarkoittivat ja mihin lauluun ne kuuluivat.

Opettajalla kävi joskus vieraita, ja silloin he ryyppäsivät niin, että kerrankin saivat erästä opettajaa virtsalla virvoitella henkiin. He panivat myös tyhjiä pulloja aidanseipäisiin ja ampuivat niitä rikki haulikolla. Sen enempää en niiltä ajoilta muista, koska lukuvuoden päätyttyä isäni sanoi vuokrasuhteen irti ja koulu muutti muualle.

Lukemaan minua opetettiin siinä viiden, kuuden vanhana. Opettajina toimivat äitini ja vanhemmat sisareni. Lukemaan oppiminen tuntui vaikealta, mutta alkoihan se sentään lopulta sujua. Lukemaan opittuani alkoi pyhäkoulussa käynti. Opettajina meidän kylässämme toimivat serkkuni Antti Antinpoika (Anttilan Antti) ja Antti Yrjönpoika (Jurkkalan Antti), Matti Paukku (Jaakkolan Matti) ja isäni.

Pyhäkoulu alkoi tavallisesti virrenveisuulla ja rukouksella, sen jälkeen jokainen vuorollaan luki raamatunhistoriaa tai jotain uskonnollista kirjaa, laulettiin virsikirjan virsiä tai hengellisiä lauluja. Tilaisuus päättyi rukoukseen ja virrenveisuuseen. Joka kylässä oli pyhäkoulun oppilaista laa-

dittu nimiluettelo, johon merkittiin läsnäolevien nimien kohdalle pystyviiva (/) ja poissaolevien kohdalle vaakasuora viiva (—). Tämä luettelo esitettiin kirkkoherralle kylälukusilla eli kinkereillä, kuten Suomessa niitä kutsutaan.

Kyläluvut pidettiin vuoroon isoimmissa maalaistaloissa, ja sinne tuli lapsia vanhempineen useammasta kylästä. Minä olin kyläluvuissa ensimmäisen ja viimeisen kerran seitsenvuotiaana. Isäni kuulusteli katkismusta, josta kunakin vuonna piti osata ulkoa määrätty osa. Kanttori Mooses Järveläinen kuulusteli kirkkohistoriaa ja kirkkoherra Paavo Sonny tutki sisälukutaitoa ja yleistä kehitystasoa. Hän antoi paremmille oppilaille jonkun hengellisen aikakauslehden — kirjan, niin kuin siellä siihen aikaan sanottiin. Sitä pidettiin hyvänä oppilaana, joka sellaisen sai. Minä sain raamatunlauseen, jonka sisältöä en tosin enää muista. Olin siitä kuitenkin hyvin ylpeä, sillä suurin osa ei saanut mitään.

Kirkkoherra kutsui myös näissä tilaisuuksissa rippikouluun 17—18-vuotiaat oppilaat, mikäli he hänen mielestään olivat siihen kypsiä. Tytöt kävivät rippikoulun keväällä, pojat syksyllä. Monelle oli suuri pettymys, jos ei päässyt toivomaansa aikaan rippikouluun. Eräskin tyttö lauloi leikeissä (kylätansseissa): »Pahast' tek' tuo Paavo Sonny, kun ei kutsunt' kouluu — meill' ois olleet vihkiäiset viikkoo enne jouluu».

Minä menin syksyllä 1906 oppilaaksi kirkkokouluun, joka sijaitsi Lempaalan kirkon lähellä ja vajaan kolmen kilometrin päässä kotikylästäni. Koulua pidettiin yllä tietääkseni seurakunnan varoilla. Opettajana oli kuuluisaan Räikkösen sukuun kuuluva Robert Räikkönen. Koulun vieressä oli kuuromykkäkoulu, jonka opettajana oli Juho Hipeli. Tätä koulua pidettiin yllä Inkerin suomalaisten seurakuntien lahjoittamilla varoilla, ja oppilaita siellä oli eri puolilta Inkeriä.

Kouluilla oli yhteinen puisto, jossa kasvoi koivuja, lehmuksia, vaahteroita, saksankuusia ynnä muita. Puistosta laskeutui alas järvelle jyrkkään penkereeseen päättyvä pellonrinne, jota talvella lasketeltiin alas järven jäälle. Myös tien toisella puolella olevat metsäiset mäet olivat talvella ahkerassa käytössä ruokatuntien aikana. Välitunneilla oli ulosmeno kielletty. Ensimmäisellä tunnilla minut pantiin istumaan etupulpettiin tytön viereen. Katsoin sen niin suureksi loukkaukseksi itseäni kohtaan, että itkin koko tunnin. Välitunnin jälkeen menin istumaan kolmanneksi serkkuni ja pikkuserkkuni pulpettiin. Sen jälkeen sain paikan erään pojan viereltä kaksoispulpetista.

Koulussa opetettiin uskontoa, suomenkieltä ja laulua suomeksi. Lukukirjana oli Sakari Topeliuksen »Luonnonkirja» ja laulukirjana »Suomen nuorison laulukirja». Laulutunnit olivat erittäin miellyttäviä. Laskentoa, maantiedettä ja historiaa opetettiin venäjän kielellä. Venäjän kielen lukukirjana oli joku alkeiskirja ja myöhemmin Krestomatia (lukemisto). Kirjoittamaan opetettiin ensimmäisenä lukuvuonna kivitaululle ja vasta toisella luokalla annettiin mustekynät ja vihkot. Joka aamu ja koulupäivän päätyttyä opettaja piti rukoushetken, jonka alussa ja jälkeen laulettiin virsikirjasta aamu- ja ehtoovirsiä. Osaan ne virret vanhan virsikirjan sanoin vieläkin melkein kaikki ulkoa.

Oppilaita oli koulussa Kirkonkylästä, Vaskelasta, Ryyppölästä, Sutelasta, Husulasta, Marolasta, Svaanilasta, Toivokkalasta, Maanselältä, Pienestä Kaitalasta eli Riiskanmäeltä, Isosta Kaitalasta eli Viikkinästä ja Kirjasalostakin oli yksi oppilas yhden lukukauden. Oppilaiden ikä vaihteli kahdeksasta seitsemääntoista vuoteen. Monet menivät kansakoulusta suoraan rippikouluun. Eräs oppilaista, nimeltään Mari Kähäri, oli niin isokokoinen, että häntä alettiin sanoa »Äidiksi». Koulussa oli samalla kertaa neljän lukuvuoden oppilaita. Toivakkalasta meitä oli samalla luokalla viisi Matti Pönniö-nimistä oppilasta: Anttilan Matti, Juhanlan Matti, Jurkkalan Matti, Rossiljnoin Matti ja Simolan Matti.

Oppivelvollisuutta ei siihen aikaan ollut, joten monet oppilaat tulivat syksyllä kouluun milloin kotitöiltään ennättivät ja keväällä taas lopettivat koulunkäyntinsä milloin kotityöt sitä vaativat. Osa oppilaista kävi vain pari kolme lukuvuotta koulua ja lopetti siihen. Talvipakkasilla olivat pitempimatkalaiset oppilaat yötä koululla. Heillä oli kotoa tuodut patjat ja peitteet sekä muutaman päivän eväät — maitoa, voileipiä tai piirakoita. Tytöt asuivat tyttöjen, pojat poikien huoneessa. jatkuu s. 7

Uutisia vuosikymmenten takaa

Vanhoja lehtiä selatessa löytää usein kiinnostavia uutisia. Inkeri-lehdestä vuodelta 1897 löytyivät mm. seuraavat uutiset, jotka liitän Inkeriläisten Viestin lukijoitten nähtäväksi.

— Eero Rautajoki

Inkeri 1/1897

Lahja koululle. Kapakoitsija hra Pilov lahjoitti Walkeasaaren kouluille neljäkymmentäviisi rpl. »jolkka»-rahoiksi. On tunnustanut ne valtalaisilta myöskin saaneensa...
(jolkka = joulukuusi, -kuusi- ja koristelurahoiksi)

Inkeri 3/1897

Basaarin orpokotinsa hyväksi panee Suomalainen Naisyhdistys toimeen Maaliskuun ajalla kirkkokoulun juhlasalissa. Lahjoituksia tähän tarkoitukseen vastaanottavat kaikki Naisyhdistyksen jäsenet suurimmalla kiitollisuudella.

Raittiusseura »Alku» toimeen panee tee-iltaman Sunnuntaina 19 p:nä tammik. Kirkkokoululla tulee näytettäväksi kuvaelma »Sodan uhatessa», seuraavana sunnuntaina s. s. 26. p. t. k. pitää seura vuosikokouksensa jossa toimitetaan esimiehen, toimikunnan jäsenten, tilintarkastajain ja järjestysvaliokunnan vaalit, luetaan vuosikertomus ja tilit y.m. johon yhdistyksen säännöt aihetta antavat.

Raittiusyhdistys pitää tee-iltaman Runebergin syntymäpäivän muistoksi Perjantaina 24 p:nä t. k. (5 p. Helmik.) kirkkokoululla. Sisäänpääsö makso tavallinen, alk. kello 8 iltaa.

Inkeri 4/1897

Aleksandrowskin lukusaliin on tilattu seuraavat sanomalehdet ja aikakauskirjat: Inkeri, Uusi Suometar, Uusimaa, Uusi Savo, Laatokka, Työmies, Koti ja Yhteiskunta ynnä Käsityöt, Suomen Teollisuuslehti, Walvoja, Matti Meikäläinen, Wartija, Kylväjä, Koitto, Kansan Ystävä, Terveydenhoitolehti, Uusi Kuvalehti, Kyläkirjasto, Kyläkirjaston Kuvalehdet A ja B sarja, Pyrkijä ja Sylvia.

Inkeri 7/1897

— Inkerellä tulee pidettäväksi iltama Laskijaissunnuntaina, t. k. 23 p:nä Anolan koululla. Ohjelmaan kuuluu: pari kuvaelmaa, näytelmäkappale ja seka-äänistä köörilaulua.

Inkeri 11/1897

...

Elinkautisen eläkkeen, 180 ruplaa vuodessa, on Pietarin gubernin uprava päättänyt antaa suomalaiselle opettajalle T. Tiisniekalle 30-vuotisesta palveluksesta kansakoulussa, sitten kun mainittu opettaja on kokonaan virasta eronnut.

Inkeri 20/1897

Kaup. koulujen opettajattarien pakollinen naimattomuus oli koulu-komitean esityksestä keskustelun alaisena kaup. Dumassa. Ääniä oli myöten sekä vastaan, mutta lopulta voitti se mielipide että avioliittoon menneitä opettajattaria ei oteta opettajiksi kaup. kouluihin.

Inkeri 21/1897

Maisteriksi vihittiin Helsingin yliopiston maisterin vihkiäisissä viime Maanantaina kaksi inkeriläistä, nimittäin filosofian kandidaatit J. Koivistoinen Katrinanhovista ja J. Putro Tuutarista.

Inkeri 24/1897

Kolppanan Seminaariin ehdoitetaan perustettavaksi lisäluokka ja otettavaksi lisäksi ainakin yksi opettaja. Ehdoitus on tehty Wenäjän kouluhallituksen puolelta.

Maanviljelys-koulua Inkerinmaalle, Pie-

Muistelmia... jatkoa sivulta 5

Talvella, huonoilla säillä ja pakkasilla, meidät vietiin kouluun hevosen vetämällä isolla maitoreellä (suahkalla). Muuten kuljettiin talvisin suksilla ja keväisin ja syksyllä jalan. Matkan varrella särettiin aina lammikoihin yön aikana muodostuneet jäät. Kun jää oli vahvempi, hypittiin sen päällä joukolla kunnes se alkoi notkua, ja sitten katsottiin, kuka uskalsi juosta heikoimmasta kohdasta yli. Joskus sai mennä märkänä kouluun. Körtsin mäessä taas laskettiin mäkeä tuntikausia ennen kotiin tuloa. Laskin kerran joen jäälle ja kun olin vähällä mennä sulaan, heittäydyin pitkälleni ja löin poskeni pahasti jäähän. Poski oli turvoksissa pitkän aikaa.

Maantiellä oli kova liikenne. Tietä käyttivät paikallisten asukkaiden lisäksi Suomen puolelta rautulaiset, kivennapalaiset, sakkolalaiset ja valkjärveläiset kuljettaessaan tuotteitaan lempaalalaisille, jotka toimittivat ne edelleen Pietariin. Kaikille vastaantulijoille ja ohiajaville sanottiin hyvää päivää. Kohteliaisuutemme ihmetytti varsinkin suomenpuoleisia. He olivat lisäksi vähän kateellisia kun meille koulussa opetettiin venättä, jota he eivät osanneet, minkä vuoksi joutuivat käyttämään välikäsiä tuotteidensa myynnissä.

Joulukuussa ennen joululoman alkua oli koulussa kuusijuhla, jossa lasten vanhempien lisäksi oli mukana myös kirkkoherra, joka varsinaisesti oli koulun valvoja. Lapset suorittivat ohjelmaa laulamalla yksin ja yhdessä, lausumalla runoja ja niin edelleen. Varsinaisen ohjelman lopulla pappilan lasten kotiopettaja, ylioppilasneiti Suomesta, johti lasten leikkejä. Lopuksi vielä jokainen oppilas sai makeispussin.

Kerran lukukaudessa, tavallisesti kevättalvella, kävi venäläinen tarkastaja eli inspehtori suorittamassa tarkastuksen. Hänellä oli polviin ulottuva musta pitkä takki, kiiltävät napit ja kiiltävät kaulusmerkit. Se oli pelottava herra: hän ei katsonut suopein silmin kouluamme, jossa oli ainut suomalainen opettaja koko Pietarin kihlakunnassa. Mutta kyllä siitä tarkastuksesta silti aina selvittiin.

Keväällä oli meillä tutkinto, jossa kirkkoherra kuulusteli meitä ja opettaja jakoi todistukset. Tutkinnon jälkeen kirkkoherra piti hartaushetken. Vielä nytkin kun lauletaan virttä »Kiitos nyt Herran, hän korkein on kuninkahamme» kaikuu korvissani kirkkoherran tuolloinen mahtavaääninen virrenveisuu.

Kansakoulun opettajien antamaa todistusta ei katsottu viralliseksi päästötodistukseksi, vaan oli suoritettava eri tutkinto Lempaalan kylän koulussa ns. »atestaattia» varten. Opettaja kelpuutti sinne meidän neljänneltä luokaltamme vain kaksi tyttöä ja kaksi poikaa, jotka olivat Alina Behm (nyk. rva Rajatammi) ja Anna Lipiäinen sekä pojista Matti Vaske ja minä. Ennen tutkintoa opettaja antoi meille vielä lisäopetusta.

Määräpäivänä oli Lempaalan koululle saapunut tutkintoa varten oppilaita — meidän lisäksemme — Hipelinmäen, Nakaran, Mäkien, Korosaaren sekä Lempaalan kylän kouluista. Tapahtuma oli erittäin juhlallinen. Luokkahuoneen perällä oli pitkä, vihreällä veralla peitetty pöytä. Seinillä riippui useampia karttoja. Pöydän takana istui Pietarin kuvernementin maalaishallinnon (zemstvon) puheenjohtaja Jevgenij Ivanovitsh Jakovlev, isokokoinen herra, jolla oli harmaa tukka ja pitkä, hyvinhoidettu harmaa parta ja yllä polviin ulottuva musta verkatakki. Hän oli tosi komea nähtävyys. Hänellä oli kartano ja maatila Roihanjärven rannalla noin 2 km:n päässä Lempaalan kylän keskustasta. Inspehtorin eli tarkastajan olen jo kuvannut aikaisemmin. Myös opettajat olivat kaikki polviin ulottuvissa mustissa verkatakeissa, kovat valkoiset kaulukset kaulassa. Opettajia oli ainakin kymmenkunta... Kyllä se asetelma vähän pelotti 12-vuotiasta maalaispoikaa.

Kokeita oli sekä kirjallisia että suullisia. Kaikki meikäläiset selviytyivät kokeista hyvin ja saivat todistuksen, mikä siihen aikaan oli paljon harvinaisempi kuin nykyään ylioppilastodistus.

Jatkoa tammikuun numerossa

---

tarhovin piiriin puuhataan parhaillaan. Puuhan etupäässä on Pietarhovin upraavan esimies E. Lamanski, joka on tunnettu kansan kaikenlaisen edistyksen hartaana kannattajana.

MUISTILOKEROISTA

KOLPPANAN LAULUJUHLILLA

Siellä kaikilla oli niin mukavaa, ja minäkin sain olla mukana, nimittäin Kolppanan laulujuhlilla.

Ne olivat Kolppanan kylän takana. Siinä oli kaunis kesäinen maisema. Juhlat alkoivat Pietarin päivänä. Ensin aamusilla oli juhlakonsertti Kolppanan kirkossa, ja sieltä tultiin juhlakulkueessa kentälle. Matkaa oli seminaarista ja kirkolta puolisentoista kilometriä.

Minä olin silloin kansakoulun kolmannella luokalla ja olin juhlilla laulamassa lapsikuorossa. Kuorossa oli Vopsin, Kolppanan ja Sakoskan koulujen oppilaita. Meitä oli koko lava täynnä, ja opettaja Mustonen johti.

Ja me lauloimme tämmöisen laulun:

Hiihahahaa. Pieni Paavo se ratsastaa.
Jymähtää silta ja kumahtaa maa
ja hopeakuolaimet hohtaa.
Kaukana Paavo jo ratsastaa
kuninkaan kultaisen kujan taa
ja huovin hän holvissa kohtaa.

Ehkä prinssi sanoa voi
mitkä merkit sallima loi
prinsessa Mirjatan kaulaan.
Avaimen, ristin ja kruunun kai
kuninkaan tytär ne synnyssä sai
ja hänelle päiväkin laulaa.

Sulla on tiedot taidokkaat.
Komeimman linnan ja Mirjatan saat
ja puolet valtakuntaa. —
Kotihin Paavo nyt ratsastaa.
Äidin sylissä levätä saa
ja näkee hän prinsessasta unta.

Kaikilla kuorolaisilla ja ohjelman osanottajilla oli sinivalkoinen rusetti rinnassa. Niin oli meillä lapsillakin, ettei tarvinnut ostaa pääsylippua. Lippujenmyyjillä ja muilla järjestysmiehillä oli leveä sinivalkoinen nauha käsivarressa, ja juhlamarsalkoilla oli yli olkapään, toiselle kupeelle kiinni pantu sinivalkoinen nauha.

SEIMEN LAPSI

Syntyi lapsi pienoinen
oljille seimen nurkkaan.
Tuo lapsi kallis aarteemme
ei syntynytkään turhaan.

Hän aarteista on kallein meille
ja kalleimpana pysyy.
Hän vaikeuksissa lohduttaa,
ken vain Hänen lohtuaan nöyränä kysyy.

Tuo Aarre toi meille pelastuksen
jota moni niin kovin kaipaa.
Auta, oi Mestari, meitä kulkemaan
vain jäljissäs tietä kaitaa.

Onhan toki kaidankin tien kulkijoita
täällä alhaalla tuskien teillä.
Vaan he luottaa, et Seimenlapsen kautta
on armossaan pelastus heillä.

Paha maailma kyllä olisi valmis
armon ovetkin sulkemaan.
Mutta Jeesuksemme, aarre kallis
ei jätä yksin kulkemaan.

Siksipä Hän tänne syntyi
ja meille kaikille armon toi.
Tänäkin jouluna sydämestämme
kaikesta kiitos Hänelle soi!

Liisa Makara

Kuorolaulajia oli muitakin paitsi inkeriläisiä: Myös Kuokkalasta oli kuoro ja kansallistanssijat. Oli myös virolainen kuoro ja se lauloi erittäin kauniisti ja esitti kansantanssiakin. Puheita pidettiin myöskin; ne olivat niin pitkiä, että minä en jaksanut seurata. Sitten iltasella oli näytelmäkappale »Miirun valtiaat». Toisena päivänä en ollut siellä enää.

Seminaarin 50-vuotisjuhlasta en tiedä, muuta kuin että opettaja toi »vappukukkia». Niitä kävimme kylissä myymässä Seminaarin hyväksi.

L. M.

JÄLKITUNNELMISSA

Menin taas pitkästä aikaa jokirantaan. Sillä tiellä on hyvä kulkea — yksin mietteineen. Kun viimeksi täällä kuljin, kukki horsma, koko ranta roihusi — angervo vietti kesäjuhlaa. Nyt olivat varretkin jo ruskettuneet. Koko joen uoma oli muuttunut, avartunut, hiljentynyt. Luonto valmistautuu pitkään lepoon: Työt on tehty ja tehtävät täytetty. Siemenet ovat valmiita ja juuriin on koottu ensi kevääksi tarvittava varasto. Näkyvä, maanpäällinen, saa jäädä hallan purtavaksi. Ihmeellisesti ensimmäinen, pienikin halla, painaa ruohon matalaksi ja avartaa rantoja. Talven tuoma autius rannoilta unohtuu kun kesä rehoittaa ja kukkii...

Linnutkin ovat vaienneet. Keväällä ja kesän alkupuolella, suvannossa, kosken alapuolella kuuluu kosken kohinan lisäksi korvia huumaava lokkien kirkuna ja sorsien säkätys. Suvannossa on, todennäköisesti veden kokoamana, runsaasti linnuille kelpaavaa ravintoa. Lintumaailman elämän kohina näkyy ja kuuluu: pesitään, haudotaan; elämän alkuvoimaisuus on aistittavissa. Eilen illalla vain pari auraa veden pinnalla ilmaisi jonkun sorsan vielä olevan jälellä. Eräässä eläintarinassa kerrotaan miten sorsat syksyn tullen kokoontuvat suuriin parviin, poikueita harjoitutetaan ahkerasti lennoilla, yksitellen ja parvissa. Kootaan voimia edessä olevaa pitkää muuttomatkaa ajatellen. Kun syksyn hallat tekevät ravinnon saannin vaikeaksi, nousee eräänä aamuna johtajasorsa, kokenein parvesta, usvan vielä peittäessä tienoot, ilmaan ja antaa lähtömerkin. Koko parvi pyrähtää ilmaan, hetken kuluttua on jo muodostunut matka-aura ja muutto etelään alkaa. Jäljelle jäävät vain vahingoittuneet, heikot ja nykyään ihmisen pois pilaamat pullasorsat. — Olen näkevinäni tuon tapahtuman syksyisin jokirannassani...

Nyt iltalenkillä kaikki edellä kerrottu oli vain ajatusten pohjalla. Tein huomioita, totesin, mutta elin muuta. Viikonloppuna oli vieraita: omaisia, sukulaisia, tuttuja. Ehkä ajan lyhyys teki yhdessä olon tiiviimmäksi. Vaihdettiin tämän hetken kuulumiset, uutiset. Oli matkusteltu, poimittu marjoja, sieniä, kalastettu. säilötty, pakastettu... Koulutkin alkoivat, opistot. Sukupolvet vaihtuvat, uutta nousee, vanha poistuu... Me olemme tänne tulleista toinen polvi, vielä on muistoissa entistä, läheiseltä tuntuvaa ja silti jo tavoittamatonta, iäksi mennyttä... Muisteltiin poismenneitä, oli se päivä kalenterissa 38 vuotta sitten, jolloin maailma muuttui yhdessä päivässä, eikä samaksi enää tullut. Silloin ei jaksanut tajuta, että kerran tuo hävitys ja kauhistus tuo tullessaan uuden elämisen mahdollisuuden niille, jotka myllerryksestä selvisivät. Jyvänkin on kuoltava, jotta uutta elämää syntyisi.

Monasti ystävät ja kylänmiehet päivittelevät estottomasti: voi, voi teitä lapsiparkoja, kun teitä on iso sisarusparvi... Ihmettelin itsekseni vilpittömästi, kuka meistä on liikaa: minä, hän, he, vai se, jota eniten rakastetaan, nuorin? Kaikkien yllä emon rakastavat siivet ja isän luja käsi. Kuka meistä on liikaa? Nyt suuri sisarusparvi on onni ja rikkaus. Meitä on monta yhdessä muistelemassa: a muistat sie ko...? Muille ei tätä kipeää kysymystä enää voi esittääkään. Entinen niukkuus muuttui tämän päivän ylenpalttisuudeksi.

Sataa tihuutti, ja hämärsikin, kun palailin jokirannasta. Samalla lenkillä täytin lähteneitten jälkeen jättämää tyhjyyttä ja kokosin evästä huomiseksi...

H-vi

YSTÄVÄN TERVEHDYS

Jos minä kauaan en kirjoita
niin tuttavapiirini suuttuu:
»Miksi noin yksinäis murjotat?
Lehdestä jotakin puuttuu!
Miksi et kokouksissa käy?
Miksi ei runojas lehdessä näy?
Sinusta ei kuule kukaan.
Tule vain rientoihin mukaan!»

Tämä on herttaista kuultavaa.
Oonhan vain telakan jätkä.
Silloin jostakin kehua saan
ja syntyvi uus runonpätkä.
Silloin hanuri taasen soi
ja työkin paremmin luistaa.
Ystävän tervehdys iloa toi.
Kiva kun kaverit muistaa.

Järvisaaren Einari

VALTAMEREN TAKAA

VIHREÄ JOULU

Kaksi joulunalusviikkoa etelässä

Thunder Baysta, Kanadasta, tulevat tänä vuonna kaukaisimmat jouluterveiset. Uusi kirjoittajamme Arvo Mullo kertoo saatekirjeessään olevansa Viestin vanha ystävä ja harras lukija. Hauskasti hän runomuodossa tervehtii lukijoitamme ja kuvailee parin vuoden takaista matkaansa Barbados-saarelle. Saari kuuluu Länsi-Intiaan, jonne espanjalaiset tulivat 1500-luvulla, kun heidän tarkoituksensa oli purjehtia Intiaan. Länsi-Intiahan sijaitsee Pohjois- ja Etelä-Amerikan välillä. Sen ilmasto on trooppinen, siis lämmin. Lämpötilan vaihtelut ovat hyvin pienet; vuoden keskilämpötila rannikolla on 23°—26°C.

»Olimme vaimoni kanssa vihdoinkin lentokoneessa etelää kohti talven ankarimman lumipyryn aiheuttaman kaaoksen jälkeen. Jäljelle jäi kaikki tuttu ja edessä oli uutta ja tuntematonta ja ennen kokematonta, aivan niinkuin silloin, kun saavuimme tänne Kanadaan. Pian oltiin kuitenkin perillä mustien maanosassa. He puhuivat meille jo tutuksi käynyttä englanninkieltä, tuntuivat ystävällisiltä ja rauhallisilta ihmisiltä.

Ennenkaikkea meitä hämmästytti se, kuinka nopeasti totuimme lämpimään kesäilmaan talvella. Takki vaan pois päältä ja sillä siisti. Yhteen on kuitenkin vaikeata tottua ja se on: siihen vihreään jouluun, jota olimme lähestymässä. Se herätti mietteitä:

Tuulispa tuuli leppeämmin
meilläkin Canadan maassa.
Silloin ois lehmät laitumella
sekä hepo haassa.

Puhaltaispa leppeämmin
meillekin talven tuuli,
eikä lunta pyryttäisi
tuuli pitkähuuli.

Vaan on kivet kahleissansa
sekä järvet jäässä.
Koirat juoksee valloillansa,
pojat karvalakki päässä.

Ei laula silloin lintuset
kuin Inkerin kesäisissä puissa,
vaan kylmyys taikoo järveen jäät
ja vilu värisyttää luissa.

Ei anna sade lämmin
luonnolle elinvoimaa,
vaan äidit lapsiansa
lämpimässä tuvassa hoivaa.

On puutkin niinkuin eloa ei ois
ollut vuosikausiin.
Ja kärpäsetkin kadonneet
aivan kuin ruttotautiin.

Onkohan sekin sattumaa kun
valkiat odottavat valkiata joulua
Ja mustat täällä laulelevat
vihreätä joulua.

Näinpä täällä auringossa
ihmeellistä unta:
Kun meillä oli kesää vaan
ja mustille satoi lunta.

Silloin rupesivat ruskenemaan
valkeat tummemmiksi.
Ja mustat senkun muuttuivat
luntakin valkeammiksi.

Tulipas tässä runoiltua
paljonkin jo liikaa.
Rupeaa vielä toivomaan
tummista itselleen piikaa.

Lienee kaikki paremmin
niinkuin Luoja on luonut.
Kaikki parhaaksemme vaan
on meille Hän ne suonut.

Toivo siis joulua valkiata
tai vaikkapa vihreää sitä,
vaan muista joulun tarkoitus
ja siitä kiinni pidä.»

Arvo Mullo

RUOTSIN PUOLELTA

VAINAJIEN MUISTOJUHLA ÖREBROSSA

Örebron Inkeri-kerhon Pyhäinpäivänä järjestämä vainajien muistojuhla on jo muodostunut perinteelliseksi tapahtumaksi ja on koko maata käsittävä niinkuin juhannusjuhlammekin. Tämä kuitenkin tapahtuu aina Örebrossa, juhannuksena taas juhlitaan milloin missäkin Ruotsin kaupungissa. Mölnlycken kuoro oli kutsuttu juhlistamaan laulullaan vainajiemme muistojuhlaa.

Meidän, Göteborgista, Mölnlyckestä ja Boråsista lähtijöiden, juhla alkoi oikeastaan jo bussissa: kuorolaiset olivat laulutuulella, ja he olivat niin huomaavaisia, etteivät laulaneet äänissä, kuten kuorolaisilla on tapana, vaan yksiäänisesti, ja siten antoivat mahdollisuuden muidenkin yhtyä lauluun. Niinpä bussissa kajahtelivat hengelliset ja kansalliset laulut, eikä huumoriakaan puuttunut. Kaikilla meillä oli hauskaa, ja me kaikki — niin minusta tuntuu — koimme yhteenkuuluvuutta, niin että tunsimme olevamme kuin samaa perhettä.

Mutta juhlamielikään ei näy täyttävän vatsaa. Niinpä me pysähdyimmekin Esso Motor -hotelliin täyttämään tuota kasvunhaluista outokumpuamme.

Mutta mitä nyt! Tuoltahan tulee tuttu mies? Aleksanteri Halttunenhan sieltä astui esiin kuin mikäkin patriarkka, mahtavine partoineen.

— No mitä sinä täällä?

— Tulinpahan vain toivottamaan teidät tervetulleiksi Örebrohon.

— Kiitos, kiitos. Mitäpä muuta tuossa tilanteessa osasi sanoa. Sehän oli meille yllätys: emme olleet ehtineet vielä edes juhlapaikan läheisyyteenkään, kun meidät tullaan jo tervetulleiksi toivottamaan. Tuossa Aleksanteri Halttusen esiintymisessä ilmeni jo kaikkien örebrolaisten ystävällisyys, jota sitten saimme paikan päälläkin kokea.

Juhla alkoi klo 13 St Mikaelin kirkossa jumalanpalveluksella ja HPE:n vietolla. Pastori J. Jänis toimi liturgina ja piti myös saarnan. Paikallinen past. B. Olsson avusti ehtoollisen jakamisessa ja Mölnlycken kuoro Kaisu Leitzingerin johdolla lauloi ja johti veisuuta. Pieni kirkko oli aivan viimeistä sijaa myöten täynnä, arviolta oli noin 200 ihmistä, ilahduttavan paljon nuoriakin, joista monet osallistuivat myös ehtoolliselle, oli mukana. Tällaiset tilaisuudet ovat meille erittäin rohkaisevia ja uutta intoa antavia. Ne ovat todistuksena siitä, ettei kansamme ole sittenkään vielä kokonaan menettänyt henkeään ja elämäänsä tälle materialistiselle maailmalle. Ja tämä myös todistaa, ettei täällä ole turhaan työtä tehty ja vaivaa nähty juuriemme hoitamisessa. Kansamme elinjuuret ovat sittenkin kiinni vielä siinä maaperässä, johon ne on kerran istutettu. — Mutta mikä sitten on se maaperä? Eiköhän se ennen muuta ole se Jumalan Sanan luja kalliopohja, johon meidät on jo lapsuudestamme kasvatettu. Siihenhän Inkerin evankelisluterilainen kirkko on vuosisatojen ajan meitä, meidän vanhempiamme ja esivanhempiamme juurruttanut. En pyri tässä väittämään, että tämä olisi ollut ainoa kasvatusmuoto, mutta tärkein se joka tapauksessa on ollut, ja on edelleen. Tästä kaikesta vielä tänäkin päivänä saamme laulun sanoin kiittää: »Pyhän tehtävän kirkkomme täytti, kun se Raamatun oppaaksi toi.»

Kun jumalanpalveluksen johdantolauselman sanat kajahtivat tuolta St Mikaelin kirkon alttarilta: »Ette siis enää ole vieraita ettekä muukalaisia, vaan te olette pyhien kansalaisia ja Jumalan perhettä», antoi se uutta ulottuvuutta jo bussissa kokemallemme yhteenkuuluvaisuuden tunteellemme. Pyhäinpäivän teema »Jumalan ihmiset» johtaa ajatuksemme heihin, jotka jo ovat päässeet tästä taistelujen maasta. Pyhäinpäivänä käymme haudoilla, laskemme sinne seppeleen ja sytytämme kynttilöitä. Silloin ajatuksemme tahtomattammekin siirtyvät ikuisuuden rajamaille. Kun muistelemme

Opettajat Alexi Salenfors (vas.), Anna Parkkinen ja Armas Paakkonen laskivat seppeleen Örebron muistokivelle.

pois siirtyneitä omaisiamme ja ystäviämme, kaipaus täyttää mielemme. Se ei kuitenkaan ole sellaista kaipausta, että odottaisimme rakkaitamme takaisin, koska tiedämme heidän päässeen tästä vajavaisuudesta täydellisyyteen. Seppele, jonka laskemme heidän haudalleen, on täydellisyyden vertauskuva. Seppele on voittajan tunnus. Seppele on aina ympyrä, jossa ei löydy alkua eikä loppua; se kertoo meille kirkkauden kuihtumattomasta seppeleestä.

Jumalanpalveluksen päätyttyä siirryttiin kirkon läheisyydessä olevalle muistokivelle, jossa opettajat Anna Parkkinen, Alexi Salenfors ja Armas Paakkonen laskivat ISK:n puolesta meidän kaikkien yhteisen seppeleen. Tuo 200-päinen juhlakansa hiljentyi hetkeksi kunnioittamaan vainajiemme muistoa. Seppeleessä oli Psal. 85: 7: 8 sanat: »Etkö virvoita meitä eloon jälleen, että sinun kansasi iloitsisi sinussa. Herra suo meidän nähdä sinun armosi, anna apusi meille.» Siinä Herran kansa rukoilee uutta armoa ja siunauksen aikaa. — Jospa meidänkin kansamme näkisi ajan tuhoisat voimat ja rukoilisi Herralta uutta armoa.

Armas Paakkonen piti lyhyen puheen mainiten mm: »Ei kasvava puu saa elinvoimaansa latvastaan, vaikka se korkeallakin heiluu, vaan juuristaan. Siksi meidän tulisi hoitaa juuriamme, että ne pysyisivät lujasti siinä maaperässä, josta tähänkin asti on voima meihin virrannut.» Kuoro lauloi: »Matkamiehen mieli palaa määrän päähän kotihin.»

Muistokiveltä siirryttiin Olaus Petrin seurakuntakotiin, jossa emäntien antimet olivat jo valmiina. Kahvi oli kuumana, sen tuoksu tulvi jo pihalla vastaan, ja voileipätarjottimet houkuttelivat.

Juhla jatkui sitten A. Halttusen johdolla. Veisattiin virsiä ja kuoro lauloi. Puheenvuoroja käyttivät mm. Anna Parkkinen, Alfred Saklantti, Alexi Salenfors, Armas Paakkonen ja Jussi Jänis. Saklantti esitti tervehdyksen Jönköpingistä mainiten, että heitä on siellä vähäinen ryhmä, mutta toimintaa heillä kuitenkin on. Paakkonen johti ajatuksemme jälleen juuriimme ja muistutti niiden hoitamisen tärkeyttä. Nimenomaan nuoriamme ajatellen hän sanoi: Tässä maassa he oppivat paljon ja kaikkea, hyvääkin, mutta sitä pyhää perintöä jonka me olemme vanhemmiltamme perineet, he eivät tule tietämään, ellemme me heidän vanhempinaan heille opeta.

Jussi Jänis piti päätöspuheen muistuttaen meitä kaikkein tärkeimmästä ja kalleimmasta asiasta: että me olemme Kristuksen seurakunnan jäseniä ja Jumalan lapsia, siihen Pyhässä Kasteessa saatettuja.

Juhla päättyi seisten veisattuun virteen »Herraa hyvää kiittäkää».

Kiitos Teille örebrolaiset esimerkillisestä toiminnastanne.

A. TERVO

ETSITÄÄN

Pekka Rämö etsii sisartaan Maria (ehkä Mari Hilma), joka on synt. 1920 tai 1921 Hatsinan lähellä Sepänkylässä. Sota-aikana (n. 1943) Mari asui Tampereella. Pekka (nyk. kuts. Petteri) asuu Eestissä. Vastaukset Inkeriläisten Viestin toimitukseen (osoite ja puh.numero etukannen sisäsivulla).

Joukostamme poistuneita:

Johannes Liukkonen, synt. 1. 4. 1928, kuoli 19. 10. 1979 Göteborgissa.

JOULUTERVEHDYS

Joulukynttilät meille on syttyneet,
ne koristaa jokaisen talon.
Ne tuovat iloa pimeyteen,
onhan joulu kotimme valo.

Lapsi pienoinen meille on syntynyt,
pieni lapsonen Jumalan.
Tuli siunaus suuri taivaasta,
siispä varjele lasta, Jumalan ain.

Ota kantele kätees ja soittele
pyhän virsiä sunnuntain.
Ole iloinen vuoksi joulun tapahtumain
ja kiitä Herraa vain.

Kuulen kirkon kellojen helinää:
ihana ilmoitus tullut on.
Kiiruhdan pyhäin temppeliin,
joulutunnelma ihanaa on.

Oi, joulu tää armahin aika,
jota valta ei viedä voi.
On muistoista rikas tää taika,
kun kultainen kantele soi.

Ja kultaisen kanteleen ääni
iät kaiket äänensä tuo
ja herttainen joulun sävel
meille kaikille ilon suo.

Nyt lopetan runoni tähän
vaivun hiljaiseen rukoukseen.
Joulutunnelman syvästi tunnen,
Hyvää Joulua kaikille toivottaen.

Lempi Sjöberg

SVENSKA SPALTEN

ISK:s HÄLSNING

När denna tidning genom postens förmedling når sina läsare är vi mitt uppe i kristenhetens största fest: Jesu födelsedagsfest. För andra är nyårsfirandet höjdpunkten. Människan längtar riktigt att få lägga det gamla året till handlingarna och börja ett nytt, förhoppningsvis bättre år. Man brukar avge ädla löften inför det nya året. Ändå vet vi så oändligt lite om det nya året som vi har framför oss. I den kristna världen är julen en stor högtid. För oss verkar det otroligt att det finns stater, som är nära grannar med t.ex. Sverige, där juldagen är en vanlig arbetsdag.

Vi har under det gångna året haft flera tillfällen att glädjas vid gemensamma fester. Vi har känt samhörighet vid festerna i Gävle och Lahtis. En del av våra landsmän kände samma lycka att få träffa sina landsmän i kyrkan i Pushkin. Vi ingermanländare lever utspridda över en stor del av världen. Vi använder skilda språk i vårt dagliga arbete. Dock känner vi gemenskap av ädlaste slag när vi möts. Vi har så mycket att dela med oss till varandra när vi träffas. Dessa sammankomster är kryddan i tillvaron. Jag önskar å ISK:s vägnar alla landsmännen var de än bor att det nya året måtte föra med sig många tillfällen till glädje och gemenskap.

Armas Paakkonen
ISK:s ordf.

ISK:n TERVEHDYS

ISK:n puheenjohtaja Armas Paakkonen tervehtii lukijoitamme Svenska Spaltenilla. Hän muistuttaa mieliimme nyt, kun joulu on kynnyksellä ja vuosi lähenee loppuaan, miten paljon meillä on ollut kuluneen vuoden aikana tilaisuuksia, jotka ovat lujittaneet yhteenkuuluvuuttamme. Olemme saaneet tavata toisiamme Gävlen ja Lahden kesäjuhlilla, olemme saaneet tavata heimolaisiamme myös Suomen itärajan takana käydessämme Puškinin kirkossa. Nämä tapaamiset ovat olleet elämän suolana meille inkerinsuomalaisille, jotka asumme ympäri

TALVIJUHLAT BORÅSISSA

Inkerin Kerho järjestää kaksipäiväiset Talvijuhlat Loppiaisena 5—6 pnä tammikuuta 1980.

Juhlat alkavat Loppiaisaattona 5. 1. 1980 klo 15.00 Kansallisillalla Gustav-Adolfin seurakuntatalossa, jossa on monipuolinen ja arvokas ohjelma.

Loppiaisena 6. 1. 1980 juhlat jatkuvat juhlajumalanpalveluksella Gustav-Adolfin kirkossa klo 13.30, sen jälkeen on kahvitarjoilu. Juhlat päättyvät seuroilla.

Puhujina juhlissa ovat paikalliset papit. Yritetään myös saada Suomessa vierailevá pappi puhujaksi.

Kaikki sydämellisesti tervetulleita.

Inkerin Kerho, Borås.

---

maailmaa hajoitettuina. Puhuimmepa jokapäiväisessä elämässämme mitä kieltä tahansa, toisemme tavatessamme meillä on yksi ja yhteinen kieli: ilo toistemme näkemisestä. Hän toivottaa ISK:n ja omasta puolestaan kaikille heimolaisillemme oikein antoisaa tulevaa vuotta, niin että se soisi meille jälleen ilon tavata toisiamme kuten tähänkin asti.

LEMPI JOONAS
IN MEMORIAM

Runo ja laulu
oli herkän henkesi mahti,
vaikka hennon vartesi
usein uuvutti ankara elämäntahti.
Sinä uurastit nujertumatta.
Lämpimin mielin
muillekin elämänuskoa annoit.
Hyvän sydämes rikkaus
muistoissa kukkina elää.

Hemerocallis

Rakkaamme

LEMPI JOONAS
o.s. Iho

* 9. 8. 1921 Hietamäen Annamoisiossa
† 11. 8. 1979 Tallinnassa

Syvästi kaivaten ja rakkaudestaan kiittäen

Isä
Poika perheineen
Sisarukset perheineen
Omaiset ja ystävät

On kuin kimppu säteitä päivän
kerallas mennyt ois.
Jäi meille muistot ja kaipaus vain
ne koskaan ei häviä pois.

Rakkaamme saatettiin haudan lepoon Tallinnan Metsäkalmistoon.

Toimitussihteerin terveisiä

Yhteenkuuluvuuden tunne ihmisten kesken tulee aina joulun aikaan kaikkein voimakkaimpana esiin; onhan joulu jo perinteisesti ystävyyden, kodin ja perheen juhla. Mutta juuri silloin tulee myös kaikkein kipeimpänä esiin ihmisen yksinäisyys, irrallisuus, tunne ettei kuulu minnekään eikä kenellekään.

Inkeriläisten keskuudessa on yhteenkuuluvuus ollut aina hyvin voimakasta. Se on useimmiten ollut sitä yhteenkuuluvuutta, jonka synnyttäjänä on ollut yhteinen suru, yhteinen huoli, yhteinen menetys. Se ystävyys, yhteenkuuluvuus on kalliisti ostettua, eikä sitä ole varaa ylenkatsoa.

Niin kummallista se on, että kun ihmiselämässä kaikki on kohdallaan, kun on — tai ainakin luulisi olevan — aihetta iloita enemmän kuin surra ja kapinoida, ei sitä tule ajatelleeksi kuin vain harvoina hetkinä. Joskus tulee miettineeksi, että tarvitsemmeko me ihmiset surua, teemmekö me itsellemme tahallamme, tiedottomasti surua pystyäksemme sen joukosta erottamaan ilon. Teemmekö me sotia pystyäksemme, joskus edes kunnioittamaan rauhaa. Ehkä näin on. Se ainakin on varmaa, että sotia me teemme, ja niiden avulla tuhoamme elämää — omaamme ja toisten — tänäkin kansainvälisenä lapsen vuonna. Nytkin, kun joulu on lähestymässä, me hiomme miekkojamme hiljentyäksemme sitten hurskaasti muutamaksi päiväksi kumartamaan »Rauhan Ruhtinasta», kaikki yhdessä, kaikkialla maailmassa. Me inkeriläiset tarvitsemme juhannusta yhteenkuuluvuutemme lujittamiseksi yhteisillä juhlilla. Joulua tarvitsee koko maailma — toivottavasti tämän saman asian — sekä rauhan ja ihmisyyden vuoksi. Rauhallista joulua on tavanomaisin niistä fraaseista, joita kirjoitamme sukulaistemme ja tuttaviemme joulukortteihin — tai ne sanat on niihin jo valmiiksi painettu, kunhan vain piirrämme nimemme alle. Harva enää pysähtyy syvemmin miettimään tuon lauseen sanomaa. Mitähän jos taas tänä jouluna pysähdyttäisiin. — Siis: Rauhallista Joulua meille kaikille. — Toimitussihteeri.

OIKEIN HYVÄÄ JA RAUHALLISTA JOULUA

SEKÄ

SIUNAUKSELLISTA TULEVAA VUOTTA

JÄSENILLEEN JA LUKIJOILLEEN

TOIVOTTAVAT

INKERILÄISTEN YHDISTYS JA VIESTIN TOIMITUS

Ajankohtaisia ilmoituksia

HELSINGIN PAIKALLISOSASTO

Ensi vuonna kokoonnumme tavalliseen tapaan Inkerikodissa joka kuukauden neljäntenä sunnuntaina.

Tammikuun tilaisuus on 27. 1. 1980 klo 14.

Tervetuloa

SEUKKOSEURA

Susanna Kössi, puh. 335 058, vastaa Seukkoseuran toimintaa koskeviin tiedusteluihin. Seuraavan kerran kokoonnumme 17. 1. ja 31. 1. 1980.

TAMPEREEN PAIKALLISOSASTO

Vuosikokous on 13. 1. 1980. Tilaisuus on Kalevan kirkon juhlahuoneessa n:o 9 ja alkaa klo 14.00. Tervetuloa.

TURUN PAIKALLISOSASTO

Vuoden 1979 viimeinen tilaisuus pidetään **Karjalaisten talossa Itäpellontie 2** 2. joulupäivänä l. Tapaninpäivänä 26. 12.

Paikallisosaston **vuosikokous** pidetään Karjalaisten talossa Itäpellontie 2 sunnuntaina 17. 2. -80 klo 14. Esillä sääntömääräiset asiat.

Johtokunta

TULE MUKAAN INKERI-KUOROON

Jos pidät laulamisesta, tule mukaan Inkeri-kuoroon ja tuo ystäväsikin. Tai jos et itse laula, mutta Sinulla on laulavia ystäviä, ohjaa heidät luoksemme. Harjoittelemme Inkerikodissa joka tiistai ja aloitamme klo 17.00. Ohjelmistossamme on sekä hengellistä että vähän kevyempää klassista. Meillä on innostunut, innostava ja taitava johtaja, ja pyrimme mahdollisimman hyvään tasoon Inkerin kuulun lauluperinteen säilyttämisessä. Tule siis mukaan tähän arvokkaaseen työhön Sinäkin, inkeriläinen tai inkeriläisten ystävä!

Vammala 1979. Vammalan Kirjapaino Oy